This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

B. S. Ingemann
Romantiske
Fortællinger
GYLDENDALS BIBLIOTHEK

Library
of the
University of Wisconsin

BEQUEST OF
JULIUS EMIL OLSON
1888- -1944
PROFESSOR OF SCANDINAVIAN
1904- -1930

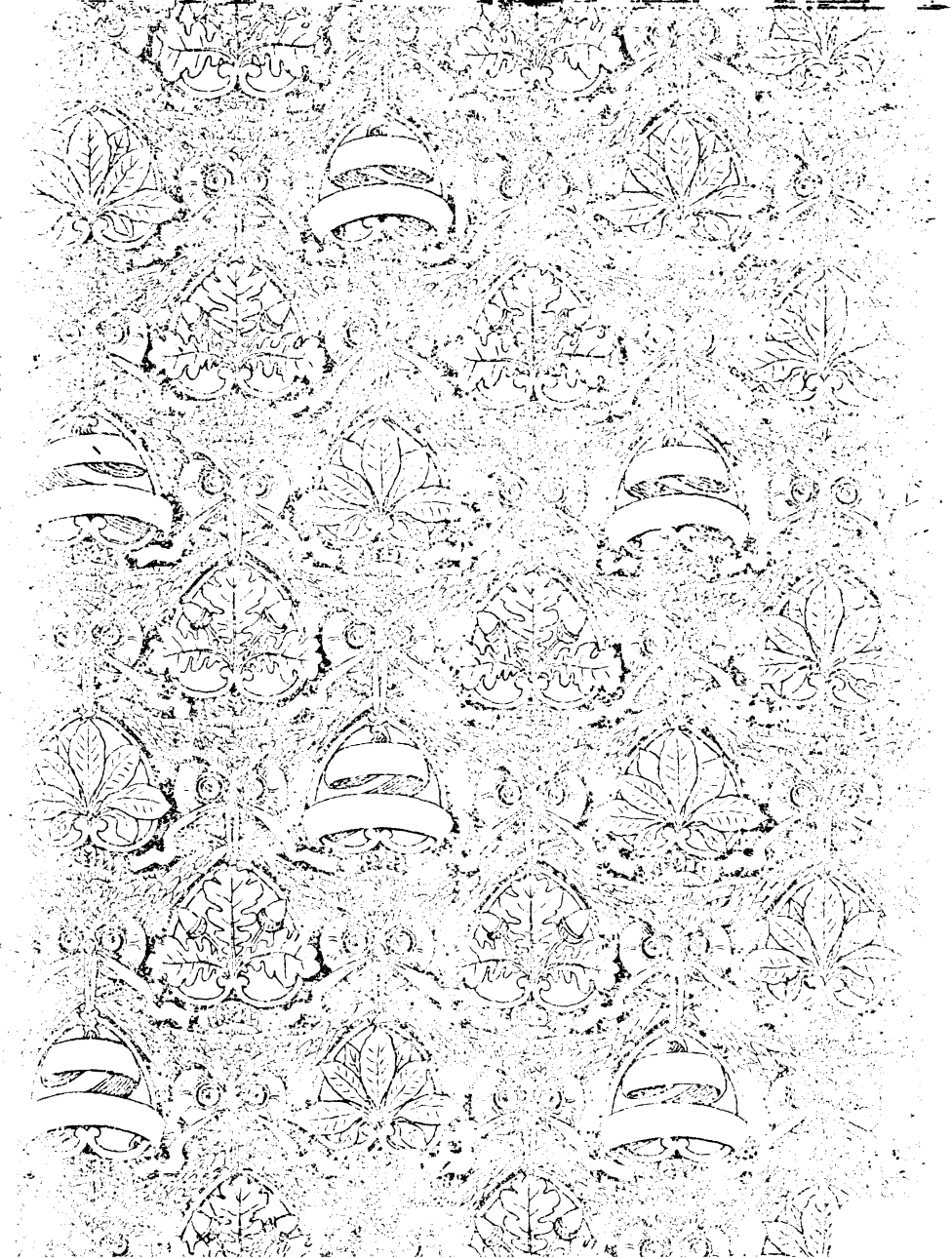

A
162

B. S. INGEMANN

ROMANTISKE FORTÆLLINGER

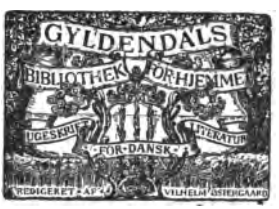

KJØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
FR. LAGGES BOGTRYKKERI
1901

Nærværende Samling Romantiske Fortællinger er optrykt efter B. S. Ingemanns „Samlede Skrifter", 3die Afdeling, der omfatter Digterens „Samlede Eventyr og Fortællinger". De deraf udvalgte Fortællinger foreligge, ligesom i Hovedudgaven, i kronologisk Orden, idet „Altertavlen i Sorø" og „Moster Marie" udkom første Gang i „Eventyr og Fortællinger" 1820, „Det forbandede Hus", „Den gamle Rabbin" og „Konstberiderfamilien" i Noveller 1827, „Corsicaneren" i „Tre Fortællinger" 1835, „Frøbenet", „Linnedsamlersken", „Vægterfamilien", „Det tilmurede Værelse", „De fortryllede Fingre" og „Familie-Synet" i „Nye Eventyr og Fortællinger eller Kakkelovnskrogs-Historier" 1847, og „Araberen i Constantinopel" i „Fire nye Fortællinger" 1850.

I Gyldendals Bibliothek vil der af Ingemanns „Samlede Eventyr og Fortællinger" senere blive optaget bl. a. „Kunnuk og Naja eller Grønlænderne" (1842) og „Den stumme Frøken" (1850).

A
162

624087

INDHOLD

	Side
Altertavlen i Sorø	1
Moster Marie	33
Det forbandede Hus	65
Den gamle Rabbin	88
Konstberider-Familien	123
Corsicaneren	178
Frø-Benet	200
Linnedsamlersken	217
Vægterfamilien	229
Det tilmurede Værelse	243
De fortryllede Fingre	250
Familie-Synet	283
Araberen i Constantinopel	330

16 Dec 97 Gl. kgl. Saal

ALTERTAVLEN I SORØ

EN FORTÆLLING

Det var en stormende Efteraarsaften 1647. De gule Bøgeløv hvirvlede hen gjennem Skoven ved Sorø, og den ellers venlige Sø svulmede høit og vildt som Havet. »Boer velske Franz her i Skoven?« — lød en klar, mandig Stemme paa Landeveien, og Grev Otto standsede sin Skimmel ved Bondehuset, medens han bankede paa Ruden med sin Ridepidsk.

»I kan aldrig ride feil« — svarede en gammel Kone og aabnede Vinduet paa Klem — »naar I følger Veien til Venstre langs med Søen. Det første Hus, I støder paa, er Skovfogedhuset.«

Den unge Greve takkede og red fort. Da han svingede ned ad Veien til Venstre, hvor Maanen pludselig kom frem mellem Træerne, med sin bævende Sølvstøtte i Søen, sprang hans troe Skimmel til Siden og blev sky; Grevens Øine faldt idetsamme paa en hul Egestub ved Veien, hvortil en menneskelig Skikkelse stod lænet. Det var en Jæger, med Riflen ved sin Fod; ved Siden stod hans Hest bunden til Stubben, og da Maanen just belyste hans Ansigt, følte den unge Greve første Gang i sit Liv en uvilkaarlig Rædsel;

det var som han saae et velbekjendt Ansigt, men skrækkelig forvandlet og forvildet. Han gav sig ikke Tid til at gjøre sig Rede for denne Rædsel, som han hidindtil paa sine Reiser aldrig havde følt, ikke engang ved virkelige Overfald af Røvere og Stimænd, som han rask havde hugget sig igjennem, og uden at eftertænke, hvorfor han nu gruede, gav han sin Skimmel af Sporerne og forsvandt.

Den ensomme Jæger ved Stubben var velske Franz. Saaledes kaldte man ham, fordi han havde været Herskabsjæger hos en adelig Familie, med hvem han i flere Aar havde opholdt sig i Italien, og som til Løn for hans Troskab havde skaffet ham den lille Skovfogedtjeneste ved Sorø. Han var født der i Egnen, hvor hans Fader havde eiet en Mølle; men hans lange Ophold i Italien havde givet ham en sydlig gulbrun Ansigtsfarve, og hans nordiske blonde Haar og Kindskæg var blevet dunkelt og noget rødligt i de yderste Dele. Han var en Mand paa nogle og fyrretyve Aar; men naar han var oprømt og lystig, kunde han endnu gjælde for ung, formedelst den overordenlige Livlighed og Heftighed, han syntes at have medbragt fra Syden. Dog naar hans tungsindige og vilde Luner kom over ham, kunde han see saa ældgammel og tillige saa fortvivlet og frygtelig ud, at Ingen gjerne mødte ham alene i Skoven. Der gik han ofte hele Nætter med sin Riffel paa Nakken og fløitede eller sang underlige velske Sange i Maaneskinnet, helst naar Efteraarsstormen hvirvlede Løvet omkring ham, og Søen var mørk og urolig. Naar han saaledes tumlede om i Skoven og ved Søen, sad hans eneste Barn, den skjønne, livlige Gjuliana, som var født i det herlige Italien, alene hjemme i Skovhuset og saae paa de smukke Billeder af Capri, Sorrent og Ischia, med de mangfoldige paradisiske Egne, som Faderen i smaa Kobbere havde medbragt fra hendes fortryllende Fødeland, og som hun forgjeves søgte klart at kalde tilbage i sin

Erindring; thi hun var kommen saa tidlig bort derfra, at hun kun i sin Længsel efter hint fortryllende Land syntes at have en Anelse og dunkel Drøm om dets Herlighed. Om sin Moder vidste hun heller Intet; derom vilde Faderen aldrig tale. Fra den Tid, hun kunde erindre Noget, havde hun aldrig hørt Navnet Moder nævne uden af fremmede Børn, og hun havde da tidt grædt, fordi hun ingen Moder havde. Hun var tre Aar gammel, da Grevinde N— medtog hende fra Salerno paa sin Tilbagereise fra Italien, tilligemed Faderen, som allerede havde ledsaget Familien paa en tidligere Reise, og fra den Tid havde Gjuliana ikke seet sit skjønne, ubekjendte Fødeland. I de to Aar, som Reisen varede, havde hun udviklet sig betydelig, og fra den Tid havde hun mange Erindringer tilbage. Hun havde været den skjønne Grevindes Yndling og altid siddet inde i Vognen hos hende og de to unge Grever, Otto og Vilhelm, medens hendes Fader sad udenfor hos Tjeneren, hvilken Afstand han dog ikke altid maatte iagttage; men paa Gjestgiverstederne og i de fremmede Byer, hvor Ingen, som kjendte dem, var tilstede, var Jæger Franzesko altid den, der opmuntrede og underholdt hele Reiseselskabet. Gjuliana kunde endnu tydelig erindre, hvorledes Grevinden og begge de unge Grever havde grædt, da hendes Fader for ti Aar siden tog Afsked med sit Herskab, for med sin dengang femaarige Gjuliana at flytte ud i Skovhuset ved Sorø, medens de unge Grever, som da næsten vare fuldvoxne, fulgte deres sygelige og tungsindige Moder paa en Badereise i Tydskland.

Siden den Tid var næsten intet Aar gaaet hen, uden Gjuliana jo havde modtaget kjære og kostbare Erindringer og Smykker fra Grevinden. Hun klædte sig dog i simpel dansk Bondepigedragt, for ikke at ansees for hovmodig og fremmed blandt sine Jævnlige, og hun saae langt smukkere

ud om Søndagen, med de røde strikkede Ærmer og den blommede Bul, end de fornemme Kjøbstedsjomfruer med deres unationale og hensigtsløse Modepynt. Kun ved Bryllupper og andre festlige Leiligheder anbragte hun et Par Perler eller glindsende Stene i de opsatte Haarfletninger, og naar hun var ene, helst naar det var hendes eller Faderens Fødsels- eller Navne-Dage, kunde hun ikke modstaae den barnlige Lyst til inden lukte Døre at anlægge den skjønne fremmede Dragt, som hun vidste, man bar i hendes Fødeland, og som hun efter Faderens malede Kobbere havde forfærdiget sig af de fremmede Stoffer og Smykker, den gavmilde Grevinde havde sendt hende.

Jæger Franz havde ved sin Omgang med dannede Reisende lært Meer, end hans Stand og Fødsel gav ham Leilighed til. Paa hin tidligere Reise med den grevelige Familie havde han været den afdøde Greves Yndling og var mere behandlet som hans Ven, end som Tjener. Hvad han dengang manglede i Kundskaber, og hvad der udfordredes til at være en saadan Mands Ledsager og Ven, havde han snart i sin Herres Selskab indhentet. Indtil Grevens sidste Time havde Franz ogsaa, næst Grevinden og Børnene, været hans kjæreste og fortroligste Reisefælle. Da Greven, strax efter sin Tilbagekomst fra sin videnskabelige Omflakken i Sicilien og paa de barbariske Kyster, i Neapel faldt i den heftige Feber, som endte hans Dage, paa samme Tid som Grevinden ogsaa var sengeliggende, var Franz den Eneste, han vilde pleies og modtage Lægemidler af, og hans sidste Ord til Grevinden var, at hun maatte sørge for den troe Franzes Fremtid. De mange Lande, velske Franz siden havde seet, og det Samkvem med hans Herskab, hvori han saalænge havde levet, havde udviklet mange Aandsevner hos ham, og han var saaledes istand til at give sin Datter en Opdragelse, som kun faa Landsbypiger havde Leilighed til

at nyde. Velske Franzes Julle eller den smukke Skovfogedpige var derfor ogsaa bekjendt i hele Sorø Omegn, og de fornemste Borgerdøttre i Byen skammede sig ikke ved at omgaaes hende; idet de syntes at nedlade sig til hende, drog hun dem uformærket op til sig og vidste at underholde dem paa den lunefuldeste og aandrigste Maade. Af Bønderpigerne var hun ei mindre afholdt, og de vare ikke lidet stolte af, at hun helst vilde regnes til deres Stand, skjøndt hun var fortrolig med Præstens Døttre og de fornemme Jomfruer i Staden. Først paa det sidste Aar havde nogen Lunkenhed indsneget sig i hendes mange Veninders Hengivenhed, og hun sad nu oftere alene og forladt i Skovhuset; men de unge Herrer i Byen og paa Herregaardene, saavelsom Præstens og Møllerens Sønner, begyndte nu ogsaa at rose og henrives af den lille italienske Skovfogedpige, som allerede havde fyldt sit femtende Aar og havde været til første Communion sidste Paaske.

Franz var hemmelig gaaet over til Catholicismen i Velskland, men havde ikke kunnet undgaae at lade sin Datter oplære i de lutherske Troeslærdomme, skjøndt hun tidlig havde lært sit Ave Marie og havde den hellige Jomfru og de fromme Helgene ret kjær i sit Hjerte.

I et lille afsides Kammer i Skovhuset, hvor Ingen kom uden Fader og Datter, hang ogsaa over et Husalter af Egetræ den skjønne Himmeldronnings Billede; der brændte en Lampe Dag og Nat, og Gjuliana passede altid at holde Lampen vedlige og have friske Blomster til enhver Fest, for at smykke det lille Husalter dermed. Undertiden bad Faderen der i Enrum; men paa een Dag om Aaret lukkede han sig inde der et helt Døgn og kom da altid forvirret og bleg som en Døende derfra, udmattet af Bøn og Faste. Det var den anden November, alle Sjæles Dag. Hvad særdeles Mærkeligt just den Dag havde for ham, derom havde Gju-

liana kun eengang spurgt Faderen; men hun vovede aldrig mere det Spørgsmaal, saaledes havde Faderens knusende Blik forfærdet hende. Over hendes Moders Skjæbne og hendes egen tidligste Barndomshistorie laa ligeledes et dunkelt Hemmelighedsslør udbredt, som hun aldrig vovede at ville opløfte; men hun maatte være glad, naar den gaadefulde Fader syntes i et lystigt Øieblikksliv at forglemme alt Forgangent og Tilkommende. Dette lykkedes ham ogsaa fordetmeste, og Mange holdt ham for den muntreste og lykkeligste Mand af Verden. Kun naar alle Sjæles Dag nærmede sig, skyede han alt menneskeligt Selskab og foer om i Skoven paa Jagt Nat og Dag, men kom fordetmeste uden Bytte og med den ladte Riffel tilbage.

Det var nu just en saadan Aften midt i October. Gjuliana havde i sin Enlighed iført sig sin kjære italienske Dragt, for dermed at glæde sig selv og maaske adsprede Faderen ved hans Hjemkomst. Hun sad med Sølvnaalen i de sorte Lokker, med den rosenrøde Stoffes Trøie og Skjørt, som hun havde læst, man bar i Nettuno; og med sine kjære smaa Billeder for Øie, drømte hun sig midt ind blandt hine fortryllende Egne. Det var sildigt om Aftenen, da hun hørte Hestetramp udenfor, som standsede paa Stenbroen langs med Huset. Hun troede, det var Faderen, og vilde gaae ham imøde, da aabnedes allerede Døren, og den unge Grev Otto traadte ind, men blev forbauset staaende ved at see den skjønne Italienerinde her i det nordiske Skovhus. Han vidste ikke, om han drømte eller vaagede; thi en saadan Skjønhed havde han endnu aldrig seet, og den sydlandske Dragt, hvori dette yndige Billede her svævede ham imøde, gav det Hele noget Eventyrligt og Drømmeagtigt. »Gjuliana!« — udbrød han og besindede sig — »ja, rigtig! Gjuliana maa det jo være — og jeg er Otto« —

vedblev han — »den lille, overgivne Otto, som legede med Pommeranser med Dem i Vognen for ti Aar siden.«

»Otto!« — raabte Gjuliana og erindrede sig den halvvoxne Legebroder, som han endnu stod for hende i hendes Barndomsdrømme, og hun havde i sin Glæde nær faldet den unge Greve om Halsen; men hun saae nu den skjønne, høie Mand for sig og bluedes. »De overrasker mig, Hr. Greve!« — sagde hun rødmende — »jeg var et ganske lille Barn, da De sidst saae mig, og nu finder De et stort Barn i mig igjen: jeg ventede kun min Fader iaften — og denne Dragt« .... »Klæder Dem velsignet« — afbrød Greven hende — »og sætter mig som ved et Trylleslag tilbage i det skjønne Italien — slaa ikke Øinene ned! lad mig dog see, om jeg kan gjenkjende den lille Femaarspige endnu! — Jo, Øinene er de samme; men nu tør jeg ikke længer sige Du til Dem og kalde Dem min Gjuliana som dengang.«

»Og min lille Ridder Otto med Træsablen, som skulde forsvare mig mod Røverne, er ogsaa forsvunden« — svarede Gjuliana — »men siig mig, Hr. Greve, hvilken lykkelig Omstændighed har bragt os i Deres Erindring, at De overrasker os nu her i vort lille Skovhus?«

»Derom skal jeg tale med Deres Fader« — sagde Otto alvorlig — »han er vel ikke hjemme, men ventes dog vel iaften?«

»Han er i Skoven paa Jagt; men jeg haaber dog, han kommer hjem iaften. Jeg har i flere Dage næsten slet ikke seet ham. Men De er vel træt af Reisen og behøver Forfriskning. — Lad som De var hjemme, Hr. Greve! jeg skal strax være her igjen!« Med disse Ord løb Gjuliana ud af Stuen, og Grev Otto satte sig ved Bordet. Han saae Intet uden den skjønne Gjulianas Billede, som havde gjort et forunderligt og pludseligt Indtryk paa ham, hvilket han dog

søgte at tilskrive det Fantastiske og Overraskende i det første Møde.

Han forglemte næsten ganske, hvorfor han var kommen, og at hans Besøg mere gjaldt Faderen, end Datteren; men han besluttede nu dog at opholde sig nogen Tid i Sorø, for at besee den smukke Egn der. Hans Øine faldt paa Bordet; der saae han de bedste Reisebeskrivelser over Italien, med de smukke velbekjendte Kobbere af de mærkeligste Egne og Nationaldragter; ved Siden laae Tasso og Ariost i Grundsproget, og paa en Hylde ved Stueuhret saae han en omhyggelig bevaret Udgave af Kæmpeviserne og den gamle danske Tragica, med flere udvalgte danske og fremmede Digterværker. Et lille Trækrucifix med en Krands af Evighedsblomster skjulte sig paa en Dragkiste i Alkoven, og ved Foden deraf laa den hellige Skrift opslaget. Han havde slaaet Gardinet tilside for den lille Helligdom og saae en smuk Egeseng staae i Krogen. »Her slumrer hun vist« — tænkte han — »i fromme, lyse Drømme, og hun har valgt sig et godt og aandrigt Selskab i sin Enlighed. Hvo skulde søge en saadan Pige i et Bondehus?« — Nu kom en nydelig Bondepige ind og dækkede Bordet; det var Gjuliana, som havde aflagt den fremmede Pynt, hvori hun bluedes over sin Barnagtighed for den Fremmede. Han fandt hende næsten endnu elskværdigere i denne simple, fordringsløse Skikkelse; men han vilde ikke gjøre hende undseelig, ved at lade hende mærke det. Han erkyndigede sig nu om hendes og Faderens Forfatning og underrettede hende om sin Moders Død, som gjorde et langt stærkere Indtryk paa Gjulianas ømme Hjerte, end han havde formodet, og hvorved han selv ikke kunde tilbageholde et Udbrud af Smerte, som syntes at være stærkere end Sorgens og Savnets. Med Flid søgte han at undgaae nærmere Berørelse af dette for dem begge saa sørgelige Tab, og ledte Samtalen paa de

Gjenstande, som de opslagne Reisebøger gave ham Anledning til at omtale. Han saae da nu, hvorledes de dunkle Barndomserindringer i Gjulianas let bevægelige Sjæl vare opvakte og oplivede af de skjønne Beskrivelser og Billeder over hint fortryllende Land, og hvorledes hun følte sig fremmed her i Norden og bestandig længtes efter Syden. Det var hende som et forunderligt Feland, hvor hendes skjønneste Drømme og Forhaabninger havde hjemme. Faderens tungsindige Luner og hemmelighedsfulde, ofte ængstende Udbrud af en Sjælekval, som hun ikke kjendte og kunde lindre for ham, bekymrede hende ofte. Dette Misforhold, hvori hun stedse følte sig til ham, endogsaa naar han syntes glad og usædvanlig oprømt, bidrog mægtig til at forhøie hendes Længsel efter et lysere Land og formindskede ofte Lyksaligheden i hendes barnlige Selvunderholdning og Fortrolighed med Digterparadiset i det ensomme Skovhus. Dette talte hun vel ikke tydeligt om og var sig vel neppe heller klart bevidst; men det mærkede dog snart hendes opmærksomme Gjest. Han begyndte allerede paa at aabne hende Udsigt til en lykkeligere Fremtid og talte om en Familie, som han halvt om halvt havde lovet at ledsage til Italien, og som manglede en Selskabsjomfru og Lærerinde for et Par Pigebørn. — Men idet han talte herom og gjorde sig selv, han vidste ikke endnu hvilke dunkle Forhaabninger, hørtes der en Hest vrinske udenfor. Døren gik op, og en Mand traadte ind, i hvem han med Studsen gjenkjendte hin Jæger ved Stubben i Skoven, hvis Aasyn havde syntes ham saa forunderlig rædsomt i Maaneskinnet.

»Min Fader!« — raabte Gjuliana og sprang ham imøde — »gjet, hvilken Gjest jeg har til dig! — ti stille« — sagde hun til Otto — »lad os see, om han kan kjende Dem.«

Otto, som hidtil havde staaet i Skygge, traadte nu frem

for Lyset, som Gjuliana holdt ham for Ansigtet, og saae taus og alvorlig velske Franz i Øinene.

»Men hvad fattes dig, Fader! du bliver jo ganske bleg — du svimler« —

»Hvem er du?« — raabte Franz, som afsindig, og foer tilbage for Otto — »er du en Levende, saa tal! og stir ikke paa mig som et Gjenfærd!«

»Men, min Gud, det er jo Otto, Fader!« — raabte Gjuliana ængstelig og tabte Lyset af Haanden.

»Vi skiftes til at blive bange for hinanden iaften« — sagde Greven, medens Gjuliana tændte Lyset i Kjøkkenet — »da jeg nylig red forbi dig i Skoven, Franz, tog jeg dig ogsaa for et Gjenfærd, eller jeg veed ikke selv hvad, og nu er Raden kommen til dig, mærker jeg. — Nu, hvordan staaer det, gamle Franz?«

»Godt, Hr. Greve! godt« — sagde Franz — »nu kjender jeg Dem paa Stemmen, skjøndt den er bleven en hel Del dybere. Det var altsaa Dem, som red mig forbi derhenne ved Søen, paa den vilde Skimmel. Jeg stod just saa i mine egne Betænkninger, da der pludselig sprængte en Ryt-ter frem imellem Træerne og foer mig forbi; det Glimt jeg saae af Deres Skikkelse og Ansigt syntes mig bekjendt; men jeg ventede før at see den vilde Jæger eller et Gjenfærd, end Dem, Hr. Greve!«

Gjuliana kom nu ind med Lyset.

»Har jeg forandret mig meget?« — spurgte Greven — »dig kan jeg nu tydelig gjenkjende, skjøndt du er bleven lidt gammel, Franz! og Gjulianas Øine tindre mig endnu som et Par velbekjendte Stjerner fra min Barnehimmel. Jeg er imidlertid bleven ligesaa høi som min Fader, troer jeg, og skal have en paafaldende Lighed med ham.«

»Det kan jeg dog ikke sige« — svarede Franz og vendte sig fra ham. — »Men har Greven faaet Noget at

leve af? Gjuliana! — sæt Lyset lidt tilside! det skjærer mig i Øinene. — Nu, sæt Dem ned, Hr. Greve, og lad os være lystige! jeg har endnu en Flaske ægte Syracuser; den skal vi tømme sammen paa Deres Fru Moders, den naadige Grevindes Sundhed!«

»For hende bærer jeg disse sorte Klæder« — svarede Otto og undertrykte sin Smerte — »for tre Maaneder siden endte hun sine Dage i Tøpliz, og hendes langvarige Lidelser ere ophørte.« —

»Død?« — udbrød Franz og skjulte sit Ansigt med Haanden — »De kommer altsaa som en Dødscoureer, Hr. Greve! og bringer mig maaske en Afskedshilsen; eller har hun ganske glemt Jæger Franz paa det Sidste? — I ti Aar fik jeg ingen Hilsen fra hende.«

»Til din Datter har jeg denne Ring fra den Døende« — svarede Otto og rakte Gjuliana en Guldring med et lille Kors af smaa Ædelstene. Inden i Ringen læste hun: bevar din Sjæl og bed for de Døde! — »Til dig, Franz, har jeg et Ord, som jeg maa sige dig i Eenrum.«

»Gak ud, min Datter, og hent os Vinen!« — sagde Franz og saae nu paa Otto med et gjennemtrængende Blik, idet han syntes at ville paatage sig en Rolighed, som hans spændte Adfærd modsagde. —

Gjuliana gik, og efter et Øiebliks Taushed, som syntes pinlig for dem begge, tog Otto velske Franz i Haanden og sagde: »Du maa forklare mig en Gaade, som forbittrer mig Erindringen om min Moders sidste Time. Hun led skrækkeligt, dog vist ikke saameget legemligt som aandeligt. Da jeg tilsidst trængte ind paa hende, for at hun skulde lette sit Hjerte og betroe mig, hvad der ængstede hende, var det næsten allerede for sildigt. Hun nævnede dit Navn og sagde med bævende Stemme: reis hen og spørg ham, om det er sandt, hvad jeg aldrig har vovet at spørge ham om,

og hvad nu i femten Aar som en skrækkelig Anelse har betynget min Sjæl — spørg ham for min Saligheds Skyld om« . . . .

»Hvorom?« — spurgte Franz og foer op af Stolen.

»Meer kunde jeg ikke forstaae af den Døendes gruelige Tale, et Krampeslag kvalte hendes Stemme, og hun var borte. For hendes Ro er det nu for sildigt at fordre Svar paa det gaadefulde Spørgsmaal; men for min egen Ro fordrer jeg det. Siig mig, Franz, hvad veed du, som kunde ængste min Moder i hendes Dødsstund?«

»Har hun virkelig ikke sagt Meer?« — spurgte Franz og fattede sig.

»Ikke et Ord meer; men du maa sige mig Resten!«

»Tak De Gud, at De Intet behøver at vide, Hr. Greve! hvad jeg veed, tager jeg med mig i min Grav; det var ikke godt for Nogen af os, hvis jeg talte.«

»Du skal« — raabte Greven og greb en Reisepistol fra sin Lomme — »jeg vil vide det, eller« . . . .

»Gjør hvad De vil, Hr. Greve!« — afbrød Franz ham kold og uden at bekymre sig om hans Trudsel — »De kunde bevise mig en Tjeneste, ved at gjøre Ende paa et Liv, som jeg foragter; men ingen Magt paa Jorden skal aftvinge mig et Ord, som jeg ikke har Lyst til at sige.«

Franzes Kulde afvæbnede den hidsige, unge Greve. »Tilgiv mig min Overilelse, Franz!« — sagde han med nedstemt Tone — »din Bestemthed og Rolighed beskæmmer mig, og jeg er ikke berettiget til at aftvinge dig nogen Forklaring. Men jeg bliver nu for det første her i Egnen; vi vil da oftere see hinanden, og naar du veed, hvor magtpaaliggende det er mig at erfare, hvad du nu maaske kan have Grund til at skjule mig, kan du vel forandre din Beslutning.« —

»Det tvivler jeg paa« — svarede Franz — »var De

endda en geistlig Mand, Hr. Greve! og af den rette saliggjørende Kirke, som er en fredløs Fugl her tillands, saa var det en anden Sag.«

»Det er dog altsaa en Samvittighedssag, Franz! og derom skulde min Moder« . . . .

»Tro om mig hvad De vil, Hr. Greve! men lad Deres Moder være ude af Spillet! — i hvad hun saa har anet eller ikke, og hvordan mit Regnskab saa seer ud for ham, som veier Sjæle og Fristelser paa Dommens Dag — for Deres egen Roligheds Skyld, udforsk ikke min dunkle Skjæbne, og lad det være nok, at den formørker mit Liv! For Gjulianas Skyld beder jeg Dem ogsaa, lad selv denne Samtale være en Hemmelighed for hende! og hvis De ikke vil forstyrre denne uskyldige Sjæls Barnlighed og Fred, saa forlad os saasnart muligt, at hun ikke skal være Vidne til lignende Optrin imellem os!«

»Med Gjuliana har jeg en Plan, som jeg imorgen skal meddele dig, Franz! iaften har jeg ingen Ro dertil. — Farvel!«

Med disse Ord forlod den unge Greve ham, og da Gjuliana kom ind med Vinen, fandt hun Faderen alene og spurgte: hvorfor Grev Otto saa hurtig var gaaet, og uden at sige hende Farvel.

»Han havde Forretninger, mit Barn!« — svarede Faderen — »men han bliver i Sorø inat — og kommer nok igjen, inden han reiser.«

»Saa reiser han da saa snart?« — sukkede Gjuliana — »jeg troede dog, han blev nogen Tid hos os.«

»Seer du ham da saa gjerne, min Datter?«

»Ak ja, han er jo min gamle Legebroder, og det er mig næsten som vi havde kjendt hinanden altid. Havde han ikke været saa stor, og dertil en Greve og fornem Herre,

havde jeg gjerne kunnet omfavne ham, da han traadte her ind og fortalte mig, at han var den lille Grev Otto.«

»Glem aldrig, mit Barn, at behandle ham med den Afstand, som sømmer sig efter hans Stand og Forhold til os!« — sagde Franz, alvorlig, og faldt i dybe Tanker.

For at opmuntre ham, tog Gjuliana sin lille italienske Mandolin frem, som Faderen havde medbragt fra hendes Fødeland, og sang i de fremmede Toner velske Franzes Yndlingssang, som omtrent lød saaledes:

»Vil Livet du finde,
Saa grib det iblinde!
Lad rulle de vexlende Dage!
Den Fremmede kommer
Til Lys og til Sommer,
Seer mørk mod sin Vinter tilbage.

Den Fremmede kommer
Til Lys og til Sommer,
Seer fremad mod Nat til sin Stjerne;
Hvor Livskilden rinder,
Hans Glæde forsvinder —
Hans Fryd er en Sky i det Fjerne.

Men Livskilden rinder,
Hvor Glæden ei svinder,
Hvor Lys og hvor Sommer har hjemme,
Hvor Sydvinde lufte,
Orangerne dufte,
Og Sjælen sin Længsel kan glemme.«

Næste Dag kom Grev Otto igjen. Franz blev imod Sædvane hjemme og søgte ved Lystighed og munter Samtale at udslette Erindringen om Gaarsdagens alvorlige Optrin. Han syntes ene at ville underholde sin Gjest, og Otto fik ikke talt Meget med Gjuliana. Saaledes gik det i flere Dage, og den unge Greve lod endnu ikke til at tænke paa sin Afreise, uagtet Franz flere Gange erindrede ham derom og drak med ham paa en lykkelig Reise.

Otto tvivlede nu ikke paa, at jo Franz havde bemærket det Indtryk, den skjønne Gjuliana havde gjort paa ham, og han blev derved tillige opmærksom paa sig selv. Han fandt da ogsaa, at Faderen ikke havde Uret i at ville forhindre en Lidenskab, som, hvis den fandt Næring og Gjenklang i den skjønne Gjulianas Hjerte, formedelst deres Standsforskjel kunde gjøre dem begge ulykkelige. Han kæmpede flere Dage med sig selv og besluttede tilsidst ogsaa at reise og opgive den Plan med Gjuliana, som han endnu ikke havde meddelt Faderen. Thi derved kunde vel hendes Længsel efter det skjønne Fødeland tilfredsstilles, men han maatte da nødvendig komme i en Stilling til hende, som kunde blive farlig for Begges Rolighed, med mindre han vilde opoffre hende sin Stands Fordomme og sin Families Fordringer. Men dette Offer syntes ham daglig ringere; han var sin egen Herre og agtede Aand, Skjønhed og ren, elskværdig Natur høiere, end alle Stamtræer og ormstukne Adelsdiplomer. Da han nu dog flere Gange, uagtet Faderens Omhu for at underholde ham alene, havde truffet den elskværdige Gjuliana paa uventede Tider, eller naar Franz paa Embedsvegne var fraværende, kunde det ikke vare længe, inden han var bestemt i sit Hjerte og beredvillig til ethvert Offer, som kunde sikkre ham den elskelige Gjulianas Besiddelse, naar han først var overbeviist om, at den Deltagelse, hun viste ham, var meer end blot Velvillie og barnlig aaben-

hjertig Hengivenhed; thi hun iagttog endnu stedse den Afstand, Faderen saa alvorlig havde indskærpet hende: hun kaldte ham endnu bestandig: Hr. Greve! og rettede sig strax selv, naar det fortrolige Otto svævede hende paa Læberne. Ved tusinde smaa Leiligheder syntes dog Otto at bemærke, at hun havde ham ret inderlig kjær, og naar Talen var om hans Afreise, som han bestandig opsatte, søgte hun forgjeves at skjule sin Frygt for, at han skulde gjøre Alvor deraf.

»Hvad skriver vi idag?« — spurgte velske Franz en Aften, for at erindre Greven om hans Afreise, da Faderen atter ved sin Hjemkomst havde fundet Otto i Skovhuset, hvor han sad ligeoverfor Gjuliana og læste de skjønne Middelalderssange for hende i Tragica. »Det er den anden November« — svarede Otto, og Franz, som i de sidste Uger havde bortjaget alle mørke Griller med Lystighed og undveget enhver alvorlig Samtale, blev nu med Eet taus og alvorlig, hvorpaa han reiste sig urolig og lukkede sig inde i det hemmelige Sideværelse, hvor han havde sit lille catholske Huscapel. Da han ikke kom tilbage, spurgte Otto, hvor han blev af. »Det er alle Sjæles Dag« — svarede Gjuliana — »det har Fader ikke husket paa, før nu, og den er ham næsten den helligste af alle Festdage, som han ogsaa altid høitideligholder i Ensomhed med Faste og Bøn. Jeg seer ham nu ikke før imorgen ved denne Tid.«

»Hvo skulde troe, Jæger Franz var saa from« — sagde Otto — »han har jo, siden Dagen efter at jeg kom, neppe givet mig Tid til at tale et alvorligt Ord, for lutter Lystighed og Skjemt.«

»Saadan er nu eengang Fader« — sukkede Gjuliana — »og jeg troer vist, han vilde være langt lykkeligere, hvis han ikke var saa munter. Hans Munterhed er ogsaa

ustadig« — vedblev hun — »og han er ofte des tungsindigere derfor; De husker nok den Aften, De kom« . . . .

»Lad os ikke tænke derpaa!« afbrød Otto hende, og hans Aasyn formørkedes ved Erindringen om den ængstelige Hemmelighed, han var kommen for at udforske, men som han saa gjerne havde ladet fortrænge af de nye og henrivende Følelser, som den daglige Omgang med den skjønne Gjuliana havde opvakt hos ham. Han søgte forgjeves at komme tilbage til den forrige lykkelige Stemning og forlod hende ikke nær saa glad den Aften som sædvanlig.

Da han næste Aften kom igjen, var Faderen endnu ikke kommen tilsyne, og Gjuliana var urolig for hans lange Indesluttelse; men hun vovede ikke at banke paa Døren og forstyrre ham i hans Ensomhed. Endelig gik Døren op til det lille Sideværelse, og velske Franz traadte ind, men næsten ukjendelig, og med en saadan uhyre Smerte i det blege, forvildede Aasyn, at han saae ud som En, der var død i Fortvivlelse og staaet op af Graven, fordi han ikke havde Ro.

»Men, kjære Franz, hvad er det for skrækkelige Griller?« sagde Otto med en underlig blandet Følelse af Rædsel og Medlidenhed.

Gjuliana gav ham Tegn til at tie og sørgede for, at Franz strax fik Noget at styrke sig paa. Først da han næsten havde udtømt en hel Flaske Vin, kom han til Besindelse igjen og saae, hvem der var i Stuen. »De her endnu, Hr. Greve!« — sagde han til Otto — »jeg troede, De for længe siden var borte. Jeg har været syg, som De seer, og har maaske lidt nogen Skade paa Hukommelsen; men det gaaer snart over. Vinen og den friske Luft skal nok helbrede mig! De rider vel med mig paa Jagt imorgen?«

»O ja!« — svarede Otto og behandlede ham næsten som en Sindssvag, man maa tale efter Munden; men inden han forlod Skovhuset den Aften, var Franz igjen ligesaa rask og livlig som nogensinde. »Nu har jeg længe nok poeniteret« — sagde han og tømte det ene Glas efter det andet — »nu vil jeg være lystig igjen, saa længe det varer!«

Næste Dag red de paa Jagt sammen. Paa Hjemveien kom de til at tale om Gjuliana. Otto udbrød i en varm Lovtale over hende og roste Franzes Omhu for at danne og udvikle hendes naturlige Sands for alt det Skjønne og Herlige. »Men hvad skal saadan en Pige i det ensomme Skovhus?« — vedblev han — »en saadan Ædelsten kunde glimre i en Krone og er for god til at henkastes i Støv og Dunkelhed. Hun kunde gjøre sin indre Adel gjældende i hvad Stand og Vilkaar det saa var.«

»Kom ikke og sæt Pigen saadant Galskab i Hovedet, Greve!« — svarede Franz — »De kan selv godt lide hende, har jeg mærket; men Grevinde kan hun ikke blive, og taler De et eneste Ord til hende om Kjærlighed eller Sligt, maa jeg for Alvor bede Dem forlade mit Hus.«

»Men naar jeg nu formelig bad dig om hendes Haand, Franz!« . . . .

»Er De forrykt, Hr. Greve!« — udbrød Franz og standsede sin Hest — »skulde det virkelig være kommet saa vidt? — saa viid da, Hr. Greve, at dersom De oftere vil beære mig med Deres Besøg, maa De nøies med mit Selskab! Gjuliana spærrer jeg inde for Dem herefter.«

»Men naar hun nu selv, som jeg haaber« . . . .

»Destoværre!« — afbrød Franz ham — »Deres, Hr. Greve, skal hun aldrig blive, før vilde jeg begrave hende i et Kloster, hvis her var noget.«

»Men hvad Grund?« —

»Jeg er Pigens Fader og vil ikke have det — er det Dem ikke Grund nok, saa antag hvad Grund De selv vil! kast et Blik paa Deres Stamtavle! og see hvordan en Skovfogedpige vilde tage sig ud i det høiadelige Selskab! Duer skal ikke formæles med Ørne — det komme de slet fra. Ikke et Ord til Gjuliana om Kjærlighed, Hr. Greve! ikke et eneste! giv mig Deres Æresord derpaa, hvis De vil see hende oftere!«

»Nu vel!« — svarede Otto — »for det første nødes jeg vel til at love dig det; men du skal og maa opgive din urimelige Paastand.«

»Saalænge jeg lever, forandrer jeg ikke min Beslutning, og naar jeg er død, vil De maaske være af andre Tanker.«

Efter denne Samtale besluttede Otto, saasnart som muligt at rive sig løs fra den skjønne Gjulianas Nærværelse, for ikke at bryde det Æresord, hendes besynderlige Fader havde aftvunget ham, og for efter nogle Aar, under lykkeligere Omstændigheder, at vende tilbage og søge sit Livs Lyksalighed ved den Piges Haand, som han nu saa tydelig følte havde fængslet hans Sjæl med de skjønneste og uopløseligste Baand, men som han syntes en blot egensindig Grille nu vilde løsrive ham fra.

Han havde vel endnu ikke talt et eneste Ord til Gjuliana, om hvad han følte for hende, men hun havde dog tydeligt nok kunnet læse det i hans elskovsfulde Blik og udtolke det af den Inderlighed, hvormed han sluttede sig til hende i Aand og Tale. At han langtfra ikke heller var hendes Hjerte ligegyldig, men at hun meget mere i ham syntes at have fundet et nyt Liv, hvori hendes eget Liv og Væsen ligesom fordobbledes — og fandt sin Betydning i den stille Gjenklang af, hvad der laa dybest og helligst i hendes Sjæl — det var hun sig vel endnu ikke tydelig

bevidst, men der behøvedes kun et Ord, kun et Aandepust fra Kjærlighedens Læber for at udfolde Hjertets svulmende Rosenknop i al dens Ynde. Skulde dette Ord ikke udsiges, maatte Otto nu bort; men han var uvis med sig selv, om han ikke før paa Lovenes Vei skulde bekæmpe enhver Hindring for hans Lyksalighed, som Egensindighed og Fordomstyranni vilde opreise, medens han dog med Rette frygtede for at gribe voldsomt ind i de ellers hellige Familiebaand, som her syntes ham despotiske Lænker. Medens han endnu opholdt sig med Haab om at bringe Franz paa andre Tanker, indtraf den Begivenhed, som har givet Altertavlen i Sorø en besynderlig Mærkværdighed.

Den berømte Maler Carl van Mander, som af Kong Christian den Fjerde var indkaldt fra Nederlandene, for at ophjælpe Konsten her i Danmark, opholdt sig nogen Tid i Sorø, hvor han malede en Altertavle til Kirken. Han studerede flittig Naturen og optog ofte i sine Compositioner sande og mærkelige Træk af Virkelighedens store Billedgalleri, for dermed, gjennem Konstens Farveglas, at give sine Billeder Naturlighed og Sandhed. Denne Nederlændernes Kjærlighed til det Virkelige og Opfattelse af Naturen, selv i dens lavere Skikkelser, bragte ham ofte til at optage virkelige Portraiter i sine historiske eller bibelske Malerier, og hvor han saae et mærkeligt Ansigt, vidste han i et Øieblik at tilegne sig det, ved et flygtigt henkastet Afrids, som han siden udførte og anbragte, hvor han troede det passende. Saaledes havde velske Franzes Ansigt flere Gange forbauset ham, naar han mødte ham i Skoven, og han havde engang fundet Leilighed til i Vertshuset ved Landeveien, hvor han ofte, paa Konstens Vegne, sad midt iblandt Gjesterne med sin Tegnebog, at gjøre sig et temmelig tro og lignende Afrids af det Charakteristiske i denne Mands Ansigt, hvilket han siden ingen Betænkelighed gjorde

sig over at anvende i Maleriet til Sorø Kirke. Maleren var nu allerede reist, og Altertavlen opsat i Kirken. Enhver, som saae den, roste Konstnerens Dygtighed, og Reisende gik ofte fra Vertshuset ved Landeveien ind til Byen, for at see Carl van Manders Nadver.

Velske Franz kom næsten aldrig i Kirken, hvor han savnede den udvortes Pragt og den beroligende Forligelse med Gud og sig selv, som han ved Absolutionen og de catholske Kirkeskikke syntes at have fundet i Italien, og som han nu, naar hans Trang dertil blev for stærk, søgte at finde i sit Huscapel. Naar han undertiden var syg, eller hans tungsindige Luner kom over ham, beklagede han ofte, med Sønderknuselse og Uro, at der ingen catholsk Geistlig var tilstede, som kunde meddele ham Absolution og give ham den sidste Salvelse, naar han engang skulde døe. I saadanne Øieblikke lukkede han sig ofte inde og skrev paa et hemmeligt Skriftemaal, som først efter hans Død skulde aabnes, hvis han ikke forinden kunde meddele det til en Geistlig af sin Troesbekjendelse. Ofte havde han ogsaa sat sig for, at reise til Hovedstaden og betroe sig til den catholske Præst ved Gesandtskabet; men der var altid kommet Forhindringer, og inden han fik udført sit Forehavende, var gjerne hans ustadige Lystighed kommen tilbage, og han syntes at glemme Alt, for at gribe Øieblikkets raske Livsnydelse. I Velskland havde han faaet en vis Sands for Konst og Skjønhed, som Synet af saamange Mesterværker nødvendig maatte frembringe, og da han hørte, at man roste den nye Altertavle i Kirken, fik han Lyst til at see den og gik med Grev Otto en Søndag ind i Kirken. De traadte just ind, da Præsten sluttede sin Prædiken, som med tordnende Begeistring søgte at opvække de slumrende Sjæle og lignede de letsindige Christne, som hørte Ordet, men anvendte det ikke, og som bekjendte Christus med Læ-

berne, men forraadte ham i deres Gjerninger — med Judas Iscariot, som med et Kys forraadte sin kjærlige Mester og Herre.

De sidste Ord havde rystet Franz. Idetsamme faldt hans Øine paa den nye Altertavle, hvorpaa han nu tydelig gjenkjendte sit eget Aasyn i Judas Iscariot, som sad forræderisk i det hellige Samfund. — »Ja, jeg er Judas« — raabte han fortvivlet — »seer I ikke, jeg er Judas? hvi forbande I mig ikke? hvi stene I mig ikke? jeg er Judas, den Fordømte.« —

Hele Menigheden saae med Forfærdelse paa den afsindige Mand, der stod som en Besat med stirrende Blik og det skrækkelige Aasyn iblandt dem, og som nu styrtede ud af Kirken med et Jammerskrig, da Orgelet udsendte sine dybe Toner, der syntes at lyde som Dommedagsbasuner i den Fortvivledes Øren.

Otto var bleven saa forfærdet over dette Syn, at han stod som naglet til Kirkegulvet, og da han besindede sig og ilede efter den Ulykkelige, som han nu ogsaa troede var bleven vanvittig, og som han frygtede for skulde gjøre en Ulykke paa sig selv — var Franz ingensteds at finde. Da han forgjeves havde søgt ham i Byen, begav han sig hastig paa Veien til Skovhuset, for at see om han ikke skulde være der, og for at berede Gjuliana paa den Ulykke, han nu med Rette befrygtede. — Paa Veien opstod en skrækkelig Anelse i hans Sjæl, som Franzes underlige Adfærd og denne sidste Tildragelse syntes at fremkalde. Da han gik om ad Venstre i Skoven ved Søen, saae han en hel Del Bønder forsamlede om et Træ, hvori en Ulykkelig havde hængt sig, men som de, af Fordom og Frygt for at røre ved en Selvmorder, ikke endnu havde nedskaaret. Det var velske Franz, som saa skrækkelig havde bekræftet sit fortvivlede Udbrud, at han var Judas, og nu havde givet sig

selv hans jammerlige Endeligt. Forgjeves skar Otto ham ned og søgte at bringe Livet tilbage i hans fortvivlede Aasyn. Han var og blev død. Ved Penge og gode Ord bevægede Otto endelig Bønderne til at bære Liget i Skumringen ind til Byen, hvor det i al Stilhed blev jordet paa Kirkegaarden, og den ulykkelige Tildragelse blev, saa meget som muligt, neddysset.

Gjuliana sad alene i Skovhuset, da Otto traadte ind og bragte hende med Varsomhed og Skaansel den sørgelige Tidende om Faderens pludselige Død, hvorved han kjærlig fordulgte hende saavel Dødsmaaden selv, som Tildragelsen i Kirken; men da hun vilde see hans Lig og hørte, at han allerede var begravet, anede hun selv, hvad Otto saa gjerne vilde have skjult for hende; hun begræd nu taus sin ulykkelige Fader og bad til Gud for hans evige Salighed.

Medens Gjuliana sad stille i sin Sorg, og Otto, som havde paataget sig at være den Faderløses Værge og Forsørger, nu gjennemsaae Faderens efterladte Papirer, fandt han i en Lønskuffe hint hemmelige Skriftemaal, som den Ulykkelige i sine uroligste Øieblikke havde opskrevet. Han tog det hemmelig med sig og læste det i sin Ensomhed.

Da Gjuliana saae Otto igjen, forglemte hun næsten sin egen Kummer over den dybe Græmmelse og Smerte i hans Aasyn. Hun spurgte ham bekymret, om han ikke var syg, og tvang sig selv til at bekæmpe sin Sorg, for at opmuntre ham og bringe Fred og Glæde tilbage i hans Hjerte. Men jo inderligere hun viste ham sin Deltagelse og Omhu — jo nærmere nu selv den fælles Sorg syntes at bringe deres Hjerter og fremskynde det Øieblik, da den dybe tilsluttede Kjærlighed maatte faae Luft og aabenbare sig i en salig og gjensidig Tilstaaelse af, hvad Ingen af dem længer kunde tvivle paa — jo uforklarligere blev

hende Ottos Tungsindighed og besynderlige Adfærd. Han undgik ængstelig enhver hjertelig Samtale og syntes at fremtvinge en Rolighed i sit Væsen og en Tilbagetræden i sit Forhold til hende, som hun skulde have antaget for Kulde og smaalige Hensyn paa deres Standsforskjel, hvis hun ikke tilforn havde seet saa usvigelige Spor af hans Kjærlighed og vidste, hvor liden Vægt han lagde paa Stændernes tilfældige Forskjel, som han fri og selvstændig kunde hæve sig over.

»Jeg kan nu ikke længer opsætte min Reise!« — sagde Grev Otto en Dag, da den fælles Forstemthed var dem begge ret pinlig — »men jeg gaaer nu ikke til Italien — jeg gaaer til Amerika.« Han foreslog derpaa den forundrede Gjuliana, at modtage en betydelig Sum af hans Formue, som kunde sikkre hende en uafhængig Fremtid, enten hun vilde besidde et lille Gods paa Landet, eller leve i Hovedstaden hos en anselig Familie, med hvem han var beslægtet, og som vilde modtage hende paa det Kjærligste.

Gjuliana kunde ikke holde sine Taarer tilbage; men hun tvang sig til at smile og afslog enhver Understøttelse. »Jeg takker Dem, Hr. Greve!« — vedblev hun og fattede sig — »jeg takker Dem ret inderlig for den Deltagelse, De saa uopfordret har beviist mig. — Jeg har kun et eneste Ønske i Verden, og det er at see mit Fødeland; her kan jeg ikke leve — og har De nogen Godhed for mig, saa skaf mig blot Tjeneste, som Opvarterinde eller hvad det kan være, hos en Familie, som reiser derhen! De har selv engang talt derom, og det var mit stille Haab, at De nu maaske vilde opfylde dette mit inderligste Ønske, da jeg nu dog staaer saa fremmed og forladt her i Verden.«

»Er Deres Længsel efter Fødelandet saa stor, og kan

De ikke leve lykkelig andensteds« — sagde Greven efter et Øiebliks Betænkning — »nu vel, saa følger jeg Dem selv derhen! — saa bliver jeg ved min første Plan, og De reiser, som Selskaberinde, i min Tantes og hendes Børns Selskab, til Rom og Neapel, hvor jeg skal see Dem tilfreds i en lykkelig Familiekreds, inden jeg iværksætter min vidtløftigere Reiseplan!«

Gjulianas barnlige Glæde, ved Haabet om at see sit fortryllende Fødeland, kunde dog ikke overvinde hendes dybe, hemmelige Smerte over den Forandring, som var foregaaet med Grev Otto; og det Offer, han syntes at bringe, ved for hendes Skyld at forandre sin sidste, pludselig fattede Reiseplan, var hendes krænkede Følelse imod. Hun bad ham derfor med synlig Spænding, at blive ved sin nye Beslutning og lade hende følge med Tanten og Børnene, uden hans Ledsagelse. Men deri var han nu bestemt, og uden hans Ledsagelse — sagde han — vilde Baronessen, hans Tante, desuden ikke reise.

Alt blev nu forberedt til Reisen. Tanten havde allerede længe været reisefærdig; nu blev hun underrettet om Grevens endelige Beslutning og Plan med Gjuliana, som kom hende høist forønsket. Faa Dage efter holdt hun i sin Reisevogn for Vertshuset ved Sorø, og da Greven, som ventede hende der, havde sat Tjenerne i Bevægelse med Indpakningen, ledsagede han sin muntre, reiseglade Tante tilligemed Børnene til Skovhuset, hvorfra de medtoge den unge Reiseselskaberinde, som strax indtog dem Alle ved sin Skjønhed og usigelige Elskelighed.

Tanten havde formodet et Slags Kjærlighedsforstaaelse mellem den unge Greve og den smukke Skovfogeddatter, i hvis Nærhed han saa længe havde opholdt sig, og troede, at han, for at undgaae den øvrige Families Stiklerier, tænkte at formæle sig med hende i et fremmed Land. Thi

Rygtet havde allerede været virksomt i Hovedstaden med at forklare Aarsagen til Grevens Ophold i Sorø. Den arme Gjuliana var bleven skildret snart som en enfoldig Bondepige, der lod sig bedaare af en ung, lystig Greve og tog hans smukke Løfter for gode Varer, snart som en listig, halv italiensk Skovnymfe, som i Dydens og Ærbarhedens Skikkelse havde lokket den unge, forblindede Greve i uopløselige Snarer.

Tanten bekymrede sig ikke stort om alt Dette; hun var selv sine Børns Opdragerinde og medtog blot Gjuliana, fordi Greven havde gjort det til Betingelse for sit Følgeskab, uden hvilket hun, som enlig Dame, ikke turde begive sig paa Reisen.

Hun var nu dog særdeles nysgjerrig efter at udfinde den rette Sammenhæng i deres Forhold og fandt til sin store Forundring, at de selv undgik den Fortrolighed og Frihed i Omgang, som Reiselivet næsten gjør nødvendig, og at de, langt fra at søge hverandre, snarere syntes at undvige enhver Leilighed til at være nær sammen, som dog saa ofte af sig selv tilbød sig. Paa den anden Side bemærkede hun med Forundring den Ærbødighed og Hengivenhed, hvormed Greven forekom ethvert af Gjulianas Ønsker, og den stille Fordringsløshed, hvormed hun stedse søgte at gjælde for en underordnet og ubetydelig Person i Reiseselskabet, som hun dog hverken i Aand eller Kundskaber stod tilbage for. Det Træk af stille Kummer i hendes Aasyn, som kun hendes barnlige Glæde over Nærmelsen til Italien og Reiselivets skjønne, vexlende Syner syntes at adsprede, gjorde ogsaa snart Gjuliana til Baronessens særdeles Yndling, og hun saae gjerne, at Børnene klyngede sig til hende med Kjærlighed. Naar Greven ikke var tilstede, fandt hun hende næsten endnu elskværdigere og naturligere, og det var da ligesom noget Spændt og Tvungent

i hendes Væsen faldt bort, som hun ikke vidste, hvorledes hun skulde forklare sig.

Gjuliana havde altid sin lille Mandolin med i Vognen; med den fornøiede hun ofte Børnene og dem Alle paa Veien. Naar hun om Aftenen var ene paa sit Værelse i Herbergerne, hørte Baronessen hende ogsaa undertiden spille og synge; men det var da ikke de muntre, livsglade Sange, som hun sang for dem i Vognen: det var vemodige, hjerterørende Toner, og naar hun undertiden overraskede den skjønne Sangerinde i hendes Ensomhed, fandt hun hende som oftest med Taarer i Øinene.

At Greven ogsaa var tungsindig, forundrede Tanten saameget meer, som hun tilforn havde kjendt ham som særdeles munter og selskabelig; men nu kunde han ofte kjøre hele Timer, uden at sige et Ord, og naar de undertiden sad allerbedst sammen ved Bordet, og Glæden og Fortroligheden ret syntes at have taget Sæde iblandt dem, sprang han ofte pludselig op og havde Hovedpine, som han sagde, eller følte Siroccoen allerede fra den italienske Grændse.

De kom over Simplon til Mailand, og da de rullede ned i det paradisiske Hesperien og saae Vinrankerne slynge sig i Krandse mellem Almene, — og de deilige Floder og Søer, med deres lyksælige Øer, laae for dem — da de saae himmelblaae Bjerge i den klare Luft — og saae de skjønne Mailænderinder paa Veien, medens de muntre Italienere red syngende over Bjergstierne paa deres Muler — da maatte alle tungsindige Griller vige og Øinene opklares for de fortryllende Syner. Gjuliana klappede, glad som et Barn, i Hænderne. Hun greb i sin Henrykkelse Ottos Haand og trykte den til sit bankende Hjerte. »Gud glæde og lønne Dem!« — sagde hun — »for dette Øieblik skal jeg aldrig ophøre at velsigne Dem.« Da strømmede Taarerne ned

af Ottos Kinder, og han trykkede hende med stormende Heftighed til sit Bryst; men, som forfærdet for sig selv, foer han i samme Øieblik ud af Vognen, og fra den Dag af satte han sig som oftest udenfor, hvor han paastod, han havde bedre Udsigt.

Hin Scene i Vognen, hvortil Baronessen havde været Vidne, overbeviste hende nu tydelig om Ottos undertrykte Lidenskab, og hun beskyldte i sit Hjerte den skjønne Gjuliana for at drive et grusomt Spil med hans Rolighed. Da de vare komne til Florenz, traf Grev Otto, tilligemed Tanten, en Dag i Tribunen den Marchése fra Salerno, med hans Familie, som havde været hans Faders fortroligste Ven, og som nu indbød dem Alle til at tilbringe Sommeren hos ham paa hans Villa i det Florentinske og Vinteren i Rom. Forslaget blev modtaget, og Grev Otto beredte sig nu til sin egen vidtløftigere Reise.

En Aften, da de vare komne hjem fra Komedien, og Gjuliana troede sig ubemærket paa sit Værelse, hørte Baronessen, gjennem den aabne Brædevæg, at hun talte høit med sig selv og sukkede. Hun hørte da ofte Ottos Navn i de afbrudte Hjerteudgydelser. — Noget efter tonede Mandolinen derinde, og Gjuliana sang:

»Jeg saae dig, Land med Bjerge blaae,
Hvor Barnet i sin Vugge laa!
Du saae min Fryd, du saae mit Savn —
Begrav nu Barnet i din Favn!

En Engel bar mig til din Kyst,
Og jeg har hvilet ved hans Bryst;
Med Graad velsigner jeg hans Navn —
Han dræbte Barnet i sin Favn.

Farvel, mit Paradis, farvel!
Flyv bort, flyv bort, du Barnesjæl!
Hvad vil du meer paa fremmed Kyst?
Du har jo hvilet ved hans Bryst.« —

Nu saae Baronessen tydelig, at een og samme Lidenskab fortærede dem begge, og hun besluttede at være en Midlerske mellem disse forunderlige Hjerter, som syntes at ville dræbe hinanden ved deres Kjærlighed.

I en alvorlig Samtale med Otto næste Dag fortalte hun ham, hvad hun havde opdaget om Gjulianas hemmelige Hjertesorg, og trængte stærkt ind paa ham, for at affordre ham en Forklaring over hans Taushed og besynderlige Forhold. Da overrakte han hende velske Franzes Skriftemaal og gik ud, for at bestille Postheste til Livorno, hvor et til Amerika bestemt Skib alt laa seilfærdigt og ventede ham. Baronessen lukkede sig inde i sit Værelse og læste:

»Jeg, Franz Ebbesøn, født den 1. Septbr. *Anno Domini* 1605, og naar dette læses, død, som jeg haaber, og ventende en forbarmende Dom, jeg skrifter og bekjender, at jeg i mit ustadige Ungdomsliv har betynget mit Liv med store, himmelraabende Synder, hvorfor jeg anraaber den saliggjørende Kirkes Forbøn, at være min Midler for Retfærdighedens evige Domstol.

I flere Aar fulgte jeg den grevelige N...ske Familie paa en Reise gjennem Italien. Greven var min Velgjører og hævede mig fra sin ringeste Tjener til sin Ven og Fortrolige; men desuagtet forraadte jeg ham af syndig Elskov til hans skjønne Gemalinde. I hans Fraværelse paa en toaarig Reise i Sicilien og paa de barbariske Kyster, i hvilken Tid min ædle Herre havde

betroet mig sin Families Bevogtning i Neapel, misbrugte jeg den unge Grevindes Svaghed og Hengivenhed. — Ved Grevens Hjemkomst vare Følgerne af min og Grevindens Utroskab synlige, og hun modtog ham sengeliggende, for at skjule sin Tilstand. Greven faldt selv strax i en farlig Feber, og jeg var den Eneste, som han vilde modtage Pleie og Hjælp af. I min Angst for at have styrtet mig selv og Grevinden i den uundgaaeligste Ulykke, indgav den Onde mig en afskyelig Tanke, som jeg i min Synd og Nød ikke kunde jage fra mig — og da jeg skulde tælle fem Opiumsdraaber i min ulykkelige Herres Medicin, rystede min Haand, og der kom over hundrede. Jeg vilde kaste det bort — men det var som Satan førte min Haand — og jeg rakte min Herre den dræbende Lægedom. »Gud velsigne dig for din Kjærlighed, Franz!« sagde han og faldt i en dyb Søvn, hvoraf han aldrig opvaagnede. — I femten Aar har jeg ene baaret paa denne skrækkelige Hemmelighed, som hverken den angerfulde Grevinde eller vor Datter Gjuliana har havt mindste Kundskab om, skjøndt Grevinden vist, paa sin sidste Reise med mig, maa have anet det. Paa alle Sjæles Dag, min ulykkelige Herres Dødsdag, har jeg i ti Aar bedet for hans Salighed. Gid ogsaa paa den Dag en renere Sjæl maatte bede for min! — Gud være min syndige Sjæl naadig!«

Papiret faldt Baronessen af Haanden og hun kastede det forfærdet i Kaminen.

»Altsaa Søskende« — sukkede hun — og forstod nu Ottos hele Fremfærd — »men veed Gjuliana« . . . . Idetsamme kom et Brev fra den bortreiste Greve, hvori han bad hende at fordølge Gjuliana, af Skaansel, hvad hun

ikke behøvede at vide, og at sørge for hans ulykkelige Søster som en Moder. For hendes frie og uafhængige Fremtid havde han allerede selv sørget. Inden i Brevet laa et Par Ord til Gjuliana, som han kun ønskede i hendes Haand, hvis hendes Rolighed skulde gjøre det nødvendigt.

Faa Dage efter faldt Gjuliana i en heftig Sygdom. Baronessen, som indsaae Aarsagen dertil, overrakte hende nu Ottos Afskedsord, og hun læste:

»Evig elskede Søster!

For denne Verden ere vi adskilte — men der, hvor Brudgom og Brud ere som Søster og Broder — hvor Blodet ikke adskiller og heller ikke forener — der skal du gjenfinde den troe, elskende Aand, som evig og uadskillelig er forbunden med dig for Aandernes Herre.«

Gjuliana overlevede Adskillelsens Smerte, og hendes Kjærlighed stod nu ren og klar for hende, som en Himlens Engel, der engang skulde aabne hende Paradisets salige Porte. Hun saae sit skjønne Fødeland med stille, vemodblandet Fryd, som et herligt Forbillede paa den evige Freds og Saligheds Hjem, og da hun havde seet denne Verdens Herlighed, vendte hendes Hjerte sig, stille i Andagt og Tro, til hendes Barndoms fromme Billede af den høie Himmeldronnings Guddomsro og uendelige Fredsalighed. Ligesom hun som Barn havde tændt Lampen for hendes Billede i Skovhuset og smykket hendes Alter med Blomster hver Festdag, saaledes indviede hun nu ogsaa sine sidste Dage til den evige Kjærligheds Pris, i et velgjørende Conservatorium for Mariabørn eller forladte Faderløse, og glemte ikke sin ulykkelige Moders Afskedsord til hende i

Ringen: bevar din Sjæl og bed for de Døde! — For velske Franz blev, efter hans Forlangende, Kirkens Forbøn paa alle Sjæles Dag ikke heller forsømt.

Grev Otto saae aldrig meer Europa: han tilsatte Livet paa en dristig Opdagelsesreise i den nye Verden. Af hans efterladte Papirer og uafsendte Breve til Gjuliana saae man, at hans Kjærlighed havde ledsaget ham allevegne, men at han aldrig var kommen til den Fred deri, som Gjulianas stillere Sjæl kun var istand til, og at Død og evig Gjenforening med den Elskede var hans eneste og ofte stormende Ønske, hvilket den milde Verdens og Begivenhedernes Styrer nu ogsaa kjærlig har opfyldt.

MOSTER MARIE

EN FORTÆLLING

»I Aften fortæller du os dog Eventyret ud om Manden med det blaae Skæg? ikke sandt Moster!« — sagde den lille Gitte og satte sig paa den skjønne Moster Maries Skjød, medens den lille Broder Hans tog Plads paa Skamlen ved hendes Fod. — »Men saa maa du ikke blive bange, Gitte!« — svarede Marie og klappede den lille Søsterdatter paa de lange nedrullende Lokker — »og du maa kjønt sidde stille paa din Skammel, Hans! til vi faae Lys, og Moder kommer ind og drikker Thevand med os.« — »Men det er jo dog kun et Eventyr?« — spurgte Gitte — »nu har Ingen dog meer saadant et fælt blaat Skæg?« — »Og nu tør heller Ingen saadan slaae sine Koner ihjel; det har Ingen Lov til meer, ikke sandt, Moster?« spurgte Hans. — »Vist er det et Eventyr, Børn!« — svarede Marie — »og der er ingen saadan Mand mere til i Verden. Men hør, det banker! det er vist Hr. Hind — nu maae I have Historien til Gode til i Morgen, Børn!« Derpaa satte Moster Marie lille Gitte ned paa Gulvet og løb hen at aabne Døren. — »Den slemme Hr. Hind!« — klagede Børnene — »han

kommer ogsaa altid og forstyrrer os, naar vi sidde saa rart her i Tusmørket og skal høre Historier.« —

»God Aften, min skjønne Scheherezade!« — sagde Hr. Hind, idet han traadte ind og kyssede Maries Haand. — »De sidder vist her igjen midt i Tusind og een Nat med de Smaa; lad mig ikke forstyrre Dem! jeg sætter mig ogsaa gjerne ved Deres Fod paa lille Hanses Skammel og lader Deres huldsalige Stemme hentrylle mig i det vidunderlige Børneparadis.« Med disse Ord trykkede han Maries Haand i det fortrolige Tusmørke, og Marie mærkede, at hendes Kinder glødede. »Jeg gaaer at hente Lys« — sagde hun hastig og løb ud — »her er jo saa mørkt, at man ikke kan see en Haand for sig.«

»Hvad har Moster Marie fortalt Eder i Aften, Børn?« — spurgte Hr. Hind og klappede de Smaa, medens Marie var ude. — »Ingen Ting« — svarede Gitte og løb fra ham — »Du kommer ogsaa altid, naar hun vil fortælle os den rare Historie om Blaaskæggemanden.«

»Det var ham, som slog sine Koner ihjel« — sagde Hans, belærende — »men det er kun et Eventyr! saadanne Mænd er der nu ikke mere til i Verden.«

Marie kom ind med Lyset og spurgte bekymret, da hun saae Hr. Hind i Ansigtet: »De befinder Dem dog vel? jeg synes, De er noget bleg i Aften.«

»En Smule Hovedpine« — svarede Hr. Hind og foer med Haanden over Panden — »behag blot at sætte Lyset paa Bordet! De har maaske seet mig i en ufordelagtig Belysning. Deres Fru Søster er vel hjemme?« — vedblev han og rømmede sig — »har hun ingen Efterretninger endnu fra Hr. Capitainen? Det maa være tungt for en kjærlig Hustru at sværve saa længe i Uvished om sin Mands Skjæbne. Jeg længes ogsaa inderlig efter at see ham og gjøre hans Bekjendtskab. Han er Dem i Faders Sted, veed jeg; det

giver ham en Fordring meer paa min Høiagtelse og gjør mig hans Bekjendtskab til et af mine varmeste Ønsker.«

Marie saae hans betydningsfulde Blik og rødmede. Hun dreiede Samtalen i Hast hen paa Sømandslivet i Almindelighed, hvis Raskhed og Livlighed hun priste.

»Men det er dog sjeldent, at en Sømand er en tro Elsker« — indvendte Hr. Hind — »med Deres Hr. Svoger gjør jeg naturligviis, skjøndt ubekjendt, en Undtagelse; men Sømanden har gjerne en Elskerinde paa hver en Kyst, og naar han forgaaer paa Havet, har han ofte den Trøst, at Kone og Børn græder for ham i alle fire Verdensdele.«

»Spøg ikke med at forgaae!« — sagde Marie — »hver Gang det stormer om Natten, har jeg ingen Ro, før det er Morgen og min Søster kan forsikkre mig, at hun intet Forvarsel har havt; for jeg har ofte hørt, at naar en Sømand forgaaer paa Havet, tager han gjerne Afsked med dem, han har kjærest, i deres Drømme eller ved et og andet mærkeligt Tegn.«

»Elskværdige Drømmerinde!« — udbrød Hr. Hind — »hvis Deres Overtro ikke klædte Dem saa velsignet, vilde jeg af al Magt bekæmpe den.«

»Anseer De da virkelig selv al Tro paa Varsler og Gjenfærd for Overtro?«

»Upaatvivlelig« —

»Saa tag Dem i Agt, Hr. Hind! at De ikke selv kommer til at opleve noget Saadant engang! det skal allersnarest kunne hændes dem, som ere mest forstokkede i at tvivle.«

»Vil De gjøre mig frygtsom for min egen Indbildning?« — spurgte Hr. Hind og lo — »nei dertil har jeg til Lykke ikke Fantasi nok, og hvo, som ikke har Troen derpaa, staaer netop mindst Fare for slige Forvildelser. Som Poesi betragtet, hører jeg imidlertid ret gjerne paa alle slige Hjerne-

spind, og fra min Barndom har jeg et temmeligt Forraad, hvormed jeg kan opvarte Dem, naar vi intet Bedre har at tale om.«

»Intet er mig kjærere — o fortæl, fortæl, kjære Hr. Hind! Deres sidste Historie om den store, ulykkelige Røver holdt jeg ret meget af, og havde jeg været i hans Bruds Sted« —

»Saa havde De maaske dog ikke forladt ham?«

»Nei, dertil var han dog for tro og ærlig, skjøndt han rigtignok var en rædsom Mand. Men Spøgelsehistorier ere dog bedre; fortæl os nogle ret frygtelige! Dog det siger jeg Dem, kom mig ikke bag efter og forklar det paa en naturlig Maade, saa det bliver til Rotter eller Mus, hvad jeg troede var Aander eller overnaturlige Væsner! det kan jeg ikke lide for min Død.«

»Modige Sjæl! De gruer ikke engang for det Skrækkeligste og vil have virkelige Spøgelsehistorier; men dermed kan jeg naturligviis ikke tjene Dem, da jeg ikke kan ansee nogen for virkelig, om den saa hændtes mig selv.«

»Heller ikke for sandsynlig eller mulig?«

»Nei, derfor bevare mig den sunde Menneskeforstand! Meer end poetisk Tro derpaa har De neppe selv; thi De har dog vist Intet oplevet, som De med Rimelighed kunde henføre til det Overnaturlige.«

»Det behøves ikke heller, just fordi jeg troer det alligevel; men jeg frygter ikke derfor.«

»De troer da vel ogsaa paa Dobbeltgængere, skal vi see?« — spurgte Hr. Hind nu og smilede.

»Derom veed jeg ikke, hvad jeg skal tænke; det synes mig dog næsten alt for besynderligt.«

»De vilde vist ogsaa forfærdes, hvis De saaledes engang tog et flygtigt Skyggebillede for en af Deres bedste Venner.«

»Naar det var En, jeg ret holdt af, troer jeg dog ikke, jeg vilde frygte derfor. Det vilde være mig et Beviis mere for, at Aanden kan være, hvor den vil, og for en god og kjær Aand havde jeg jo Intet at frygte.«

»Men De maa dog antage det for umuligt« — vedblev Hr. Hind — »ellers kunde De jo ikke være vis paa, at det var mig, som stod her for Dem i dette Øieblik: — saa meget meer, som man hjemme paa min Gaard virkelig har villet indbilde mig, at jeg gaaer dobbelt.«

»Min Gud! De forskrækker mig« — sagde Marie ængstelig. I det Samme gik Døren op, og hendes Søster traadte ind. Da hun saae Hr. Hind der hos Marie og Børnene, forsvandt Smilet, hvormed hun traadte ind, og den noget kolde Maade, hvorpaa hun besvarede den unge Herremands Hilsen, viste tydeligt nok, at han ikke var velkommen. Marie blev forlegen derover og søgte at skjule sin Misfornøielse med Søsterens Ordknaphed, idet hun satte en Stol til Hr. Hind og bad Pigen om flere Gløder til Themaskinen.

Forstemtheden varede heller ikke ret længe; thi Hr. Hind vidste strax at sige Fruen noget Behageligt, uden at det ligefrem syntes smigrende; men han havde en let og fin Maade at udtrykke sig paa, som sjelden forfeilede sin Virkning.

Han var en ung, smuk Mand, høi og kraftig bygget, med fyrige brune Øine, sorte Øienbryn og stærkt sortsmudset Hage. For at adsprede sig efter sin unge Kones Død, havde han nylig forladt sin Herregaard i Jylland og agtede at tilbringe nogle Maaneder i Hovedstaden, hvor han allerede havde gjort Bekjendtskab i flere gode Familier. Ved en Bekjendt af Huset, som var Maries Curator, havde han ogsaa faaet Adgang til Capitain S...s Hus, og havde ved sit høist behagelige Væsen allerede gjort stort Indtryk

paa den skjønne Maries Hjerte. Dette havde Søsteren bemærket, og søgte nu ofte, ved en mindre forekommende Modtagelse, at formindske hans stedse hyppigere Besøg, og naar hun var alene med Marie, havde hun altid meget at indvende mod hendes Lovtaler over Hr. Hinds artige Levemaade og indtagende Væsen.

Næste Dag sad Marie med Syrammen ved Vinduet, og saae fra andet Stokværk ned paa Gaden ved Stranden, hvor Hr. Hind nylig var gaaet forbi og havde hilset. »En klog Mand, denne Hr. Hind!« — sagde Søsteren — »hans Udvortes er endogsaa smukt og behageligt, og han veed altid at sige os noget Forbindtligt, eller hvad man for Resten gjerne hører; men det er dog Altsammen ikke nok, til at overvinde det Ubehagelige i hans Smil og det besynderlige Træk ved Munden, som selv i den mest underholdende Samtale ikke forlader ham. Den Mand desuden, som saa hastig kan glemme sin første Kjærlighed og allerede indlede en ny Forbindelse, før end hans første Kone er bleven kold i Graven — han bærer jo Sørgedragt for hende endnu — den Mand er ikke at lide paa, Marie! og jeg undrer mig over, at du ikke tænker finere og har meer Agtelse for sand Kjærlighed og Troskab, end at en saadan Mands Opmærksomhed og Hengivenhedsyttringer kan være dig behagelige.«

»Det har jeg sagt mig selv Altsammen, kjære Søster!« — svarede Marie og saae paa sin Ramme — »men saa snart jeg seer ham eller hører ham tale, forglemmer jeg Alt, hvad man kan have imod ham. Efter hvad han igaar yttrede, har hans første korte Ægteskab nok heller ikke været Andet end en ulykkelig Plan af hans salig Fader, som havde sit Huses Gjenopreisning ved en rig Forbindelse kjærere end sin Søns Lyksalighed. At han har bragt sin gamle Fader et saadant Offer, gjør jo hans sønlige Hjerte Ære,

og den ringe Pris, han sætter paa sin dyrekjøbte Velstand, er Beviis nok paa, at ingen egennyttig Bihensigt nogensinde kunde have Indflydelse paa hans Valg, naar han engang blev virkelig forelsket.«

»Han vidste dog, at du var rig, før han kom her, og han har klogelig gjort din Curators Bekjendtskab, før end han saae dig og lod sig indføre her i Huset.«

»Fy, Søster! det er ikke smukt tænkt af dig; vil du saaledes udlægge enhver Tilfældighed ilde, saa kan let det fortræffeligste Menneske blive en Forbryder i dine Øine.«

»Jeg troer ikke ilde om Nogen, kjære Marie! men lov mig kun, ikke at give Hr. Hind noget Løfte, før end min Mand er kommen hjem og du kan raadføre dig med ham i saa vigtigt et Anliggende!«

»Deri kan jeg kun raadføre mig med Gud og mit eget Hjerte« — svarede Marie. Og der blev ikke talt mere derom den Dag.

»Hvorledes befinder min skjønne Myndling sig?« — spurgte Curatoren en Dag — »jeg finder Dem ikke saa oprømt som sædvanlig, og De bekymrer Dem saa lidet om Deres Velfærd, at De lader disse høist vigtige Papirer ligge der paa Bordet som Krøllepapir.«

Marie blev Curatoren Svaret skyldig. Hun sad med Taarer i Øinene ved sit Strikketøi og tænkte paa, at hun i flere Dage ikke havde seet Hr. Hind, og at han, efter Curatorens Sigende, nu vilde reise i Morgen.

Fruen undskyldte hendes Adspredthed med en lille Upasselighed og bad Marie gjemme Papirerne. »Det er

min Mands Beviser for din Mødrenearv« — sagde hun — »med Renterne maa du give mig Opsættelse, til han kommer hjem; du kjender jo min Forfatning, og jeg haaber, Hr. Curatoren har Intet derimod.«

»Presserer ikke, presserer ikke!« — sagde Curatoren — »mellem Slægt og Venner regnes det ikke saa nøie.«

Fruen ledte nu Samtalen uformærket, men med Hensigt, paa Hr. Hind og hans saa hurtig bestemte Afreise, og Marie blev opmærksom.

»I Sandhed en besynderlig Mand denne Hr. Hind, en besynderlig Mand« — sagde Curatoren og tog sig en Pris — »jeg veed ikke, om jeg maa opvarte — en Sværmer, min naadige Frue, en Grillefænger, men en sjelden Charakter, et nobelt Gemyt. Jeg er bleven hans fortroligste Ven, maa De vide, og Alt, hvad der ligger ham paa Hjertet, betroer han mig.«

»Men dog vel ikke, for at sige det igjen?« — spurgte Fruen.

»Bevare's, min naadige Frue, bevare's! hvad man betroer mig, ligger i et Arkiv« —

»Som et helt Collegium har Nøglen til — ikke sandt? men hvad Sværmerisk finder De ved Hr. Hind? At han har valgt Dem til sin Ven og Fortrolige er dog vel ikke Sværmeri?«

»Jeg beder om Forladelse, min naadige Frue! selv deri er noget Sværmerisk, noget Pathetisk, eller hvad man skal kalde det, noget Sentimentalsk, som man kun kan tilgive en forelsket Person« . . . .

»Da veed jeg dog, han er ikke forelsket i Hr. Curatoren« — afbrød Fruen ham og lo.

»De forstaaer mig ikke, min naadige Frue! ligesom Poeter og gale Mennesker udøse deres Hjerter for Træerne og Dyrene, saaledes« . . . .

»Saaledes Hr. Hind for Dem, vil De dog ikke sige?«

»Saa omtrent har han sagt mig selv; forstaaer sig, uden derfor at sætte mig i Klasse med de Umælende; men som sagt — sjelden Charakter, nobelt Gemyt, men Sværmer og Grillefænger af første Skuffe; i den Post kan jeg ikke forsvare ham. Skulde De troe, at fordi han aldrig før i sit Liv har været forelsket og aldrig engang har omfavnet sin første Ægtefælle, som han af lutter Pligt havde ægtet — skulde De troe, at han derfor staaer mangen Gang op af sin varme Seng midt om Natten og løber Panden imod Døren af Anger over, at han ikke har været kjærlig nok imod hende, og at han endogsaa gjør sig Samvittighed over at ægte nogen Anden« —

»Tys, Hr. Curator! det er dog aldrig en af de betroede Hemmeligheder, som ligge i Arkivet?«

»Bevare's, min naadige Frue, bevare's! det har jeg seet og hørt gjennem en Sprække i Panelet; for han boer i mit Hus, som De veed. Men det er Altsammen Grillefængerier, som en god Kone nok kunde faae ud af Hovedet paa ham« —

»De har dog aldrig i Commission« — —

»Bevare's, min naadige Frue, bevare's! jeg giver mig ikke af med Commissionsforretninger.«

»Hr. Hinds første Kone døde meget pludselig — ikke sandt?« — spurgte Fruen — »og efterlod ham en betydelig Formue?«

»Just derfor, min naadige Frue! anseer han i sine Grillefængerier den velsignede Rigdom selv for en Ulykke« — vedblev Curatoren — »og deraf kommer vel ogsaa den Grille, at han nu reiser bort over Hals og Hoved, fordi han er bleven forelsket i en rig Pige, troer jeg. Men jeg maa anbefale mig; jeg har Forretninger i Overformynderiet.«

Curatoren gik. »Hr. Hind veed nok« — sagde Fruen efter et Ophold — »til hvem han betroer sine smaa Hemmeligheder, men maaske ikke hvem han har til Nabo paa sit Værelse, og denne Hr. Curator er dog den taabeligste Sladdermund i Byen. Nu maa du da berede dig paa et rørende Afskedsbesøg, Marie!« — vedblev hun — »Skulde det efter al Formodning forvandle sig til en Frierscene, saa lov mig blot, at opsætte Svaret i otte Dage! inden den Tid maa min Mand vist indtræffe, og det lykkes mig maaske forinden at udrive dig af din Forblindelse og vise dig denne Hr. Hind i hans sande Skikkelse.«

»Jeg lover dig Intet, Søster!« — svarede Marie alvorlig — »er Nogen af os To forblindet, saa er det visselig dig. Hvor inderlig et fuldt Hjerte kan trænge til Meddelelse, har jeg selv i flere Dage prøvet, og det enfoldigste Menneske kunde jeg gjerne have betroet mit Hjertes Hemmelighed. Du er den Eneste, som veed den; men for dig har jeg ikke kunnet udøse mit Hjerte. Dit forsigtige, mistænkelige Blik seer Plan og listig Hensigt, hvor jeg kun seer Ubetænksomhed og hensigtsløs Aabenhjertighed; du seer Falskhed, hvor jeg seer godmodig Venlighed, og du seer et helt overlagt Spil — eller maaske endnu noget Værre — hvor jeg seer de naturligste Yttringer af en fintfølende Sjæls Skrupler og indvortes Kamp.«

»Jeg beder dig endnu engang« — sagde Søsteren urolig — »ved vor Moders sidste Time besværger jeg dig — giv ham blot i tre Dage intet Svar!«

Marie studsede ved Søsterens Høitidelighed; hun aabnede allerede Læberne, for at svare, da bankede det paa Døren — og Hr. Hind traadte ind.

»Tilgiv,« sagde han — »om jeg kommer ubeleiligt!« — En kold Hilsen af Fruen var Svaret, og Marie var

for spændt og urolig til, at hun kunde faae et eneste Ord frem.

»Jeg indseer« — vedblev han — »at mine hyppige Besøg i den senere Tid ikke ere frie for Udseendet af Paatrængenhed, og jeg vilde nødig miskjendes i saa elskværdig en Families Øine. Det er sidste Gang, jeg sætter min Fod i dette mig uforglemmelige Hus — i Morgen forlader jeg Hovedstaden for bestandig — og ønsker at medtage, om ikke Andet, saa dog Deres Agtels- og venskabelige Erindring. En Bøn har jeg endnu, inden jeg forlader Dem — det er den eneste og sidste — at den ædle Marie vil skjenke mig et Øiebliks Samtale uden Vidner.«

»Min Søster har ingen Hemmeligheder for mig« — svarede Fru S... med stigende Uro.

»Men jeg beder dig, Søster!« — afbrød Marie hende — »lad mig opfylde Hr. Hinds Ønske! jeg seer ingen Grund til at afslaae denne Bøn.«

»Velan da, Søster! jeg gaaer« — svarede hun med bævende Stemme — »men husk paa« — hviskede hun Marie i Øret, idet hun gik — »husk paa, hvad vor Moder sagde til dig i sin Dødsstund!«

Marie blegnede og holdt sig fast ved Stolen, for ikke at synke.

»Hvormed har Deres Søster saaledes forfærdet Dem?« — spurgte Hr. Hind urolig — »frygter De for at være ene med mig et Øieblik? hvorved er jeg da bleven saa forhadt i Deres Øine?«

»De finder mig i en besynderlig Stemning, hvis Grund jeg nu ikke kan forklare Dem« — svarede Marie og fattede sig. — »At jeg ikke frygter for at være ene med Dem, eller paa nogen Maade seer Dem ugjerne, det har De jo ofte nok havt Leilighed til at bemærke. Men hvad har De at sige mig, som min Søster ikke kan høre?«

»Skulde De aldrig have anet det? skjønne Marie! eller har jeg saa ganske bedraget mig, at ingen Stemme i Deres Hjerte taler venligt og deltagende for mig, til Trods for den fjendtlige Dæmon, som staaer kold og ubarmhjertig imellem os og søger at iføre mig Mørkets sorteste Dragt for Deres Øine?«

»Jeg forstaaer Dem ikke. Om end min Søster miskjender Deres Charakter — hverken hun eller Nogen har kunnet bibringe mig den mindste ufordelagtige Tanke om Deres Levnet og Handlemaade.«

»Og dog er jeg ikke Den, jeg synes« — vedblev han — »jeg er ikke den muntre, lykkelige Mand, som De maaske holder mig for — og mit forgangne Liv er ikke frit for Brøde.«

»Hvis Liv er vel det?« — sagde Marie med Skaansel — »men hvad det saa er, der foruroliger Dem — betro det til en deltagende Sjæl! og De vil finde Trøst og Husvalelse« —

»Jeg troede at have fundet en saadan deltagende Sjæl« — vedblev han med stigende Varme — »en Sjæl, som havde Kraft til at forstaae mig og følge mig: den lyste mig venlig og fortrolig i Møde fra Deres milde, rolige Blik; men jeg bedrog mig, og jeg maa bære min Byrde — alene.«

»Tal! — ved Gud i Himlen! De er ikke ligegyldig for mit Hjerte, og Deres Rolighed er mig saa kjær, som min egen.«

»Tør jeg stole derpaa? vil De ikke fordømme mig, naar De hører, hvad jeg nu ikke længer kan fordølge Dem? — Der gives Forhold i Livet — der gives Sammenstød af Hændelser og Stemninger, hvor Villie og Nødvendighed kæmpe, og det Uundgaaelige indtræffer, før Sjælen vidste, hvad den vilde — ja, De maa vide det! — De vil ikke fordømme

mig — jeg har — jeg er« . . . . Han holdt inde og betragtede Marie med et gjennemforskende Blik; — »Ja, jeg tør sige det — jeg maa sige det« — vedblev han og greb hendes Haand — »jeg maa udtale det skrækkelige Ord — jeg er en Morder.« —

Marie sank bevidstløs og som lynslagen tilbage, og da hun opslog Øinene og saae sig i hans Arme, foer hun forfærdet fra ham og vilde forlade Værelset. Men han besvor hende ved Alt, hvad helligt var, at blive og høre ham ud.

»Ved min Kulde« — vedblev han roligere og gav hende Tid til at fatte sig — »ved min uovervindelige Afsky for at hykle en Kjærlighed, som jeg ikke følte — ved min Blindhed for de elskværdigste Egenskaber hos en Hustru, som ikke mit Hjertes frie Valg havde forbundet mig med — se, derved har jeg forkortet hendes Dage og knust et Hjerte, som hang ved mig med en ubegribelig og aldeles ugjengjældet Lidenskab. Se, saaledes maa jeg anklage mig selv som hendes Morder, uagtet al min medlidende Skaansel med den Ulykkelige. Aldrig kjendte jeg tilforn den Lidenskab, som i et gjensidigt Forhold kunde være Kilden til et helt Livs Lyksalighed. Derfor staaer jeg nu, næsten som en Forbryder, for den Piges Øine, som har lært mig hin forunderlige Lidenskab at kjende i hele dens Frygtelighed og haabløse Smerte.«

»Hvad siger De!« — udbrød Marie, og hendes blege Kinder oplivedes, hendes Blik hævede sig, som forklaret og saligt — »saaledes udmaler De selv en ulykkelig Tildragelse, og forvandler det til en frygtelig Brøde, som Deres samvittighedsfulde Sjæl ingen Del har i« —

»Søg ikke at undskylde, hvad jeg aldrig vil kunne tilgive mig selv!« — vedblev han — »At staae brødefri for Deres Øine, det kan og vil jeg nu ikke — og at De skulde

kunne dele den Følelse, som har gjort mig det til en uimodstaaelig Trang at aabenbare mig for Dem, det er en Lyksalighed, som jeg aldrig tør haabe. Deres Medlidenhed er det Høieste, hvad mit ulykkelige Hjerte nu attraaer, og kan jeg forlade Dem med det Haab, at der dog er een Sjæl i Verden, som vil bede medynksfuld for mig i min Dødsstund, saa har jeg intet Mere at fordre af denne Verdens Lyksalighed og Glæde.«

Inderlig rørt, greb Marie hans Haand og saae paa ham med et kjærligt, taarefuldt Blik. »Lad disse Taarer sige Dem, hvad jeg nu ikke har Ord til!« — sagde hun, og han sank, som overvældet af Salighed, til hendes Fod og gjentog den mest glødende og heftige Kjærlighedstilstaaelse.

Da erindrede Marie sig Søsterens høitidelige Advarsel, kun i tre Dage at opsætte sit Svar. Erindringen om hendes Moders sidste Ord foer ogsaa varslende igjennem hendes Sjæl.

»De har overrasket mig, Hr. Hind!« — sagde hun ængstelig — »forlad mig i dette Øieblik! — om tre Dage skal jeg sige Dem min Beslutning.«

»Hvorledes!« — foer Hr. Hind op og blegnede — »det var ikke Marie, som talte, det var en fremmed, fjendtlig Stemme, som lød igjennem Deres Læber; den klang mig som en Dødningerøst, der forkyndte mig min Undergang — om tre Dage maa De være min — eller aldrig!«

»De er mig uforklarlig« — sagde Marie — »og denne besynderlige Il forfærder mig. Troer De, at hvad jeg nu føler for Dem ikke engang vil have tre Dages Varighed, hvorledes skulde disse Følelser da kunne skjenke Dem et helt Livs Lyksalighed? Hvad jeg ikke endnu har udtalt, det veed De nu jo dog; hvor kan nogle Dages Opsættelse

da være Dem saa vigtig? især naar jeg siger Dem, at det ikke er for min Skyld; thi med mig selv er jeg enig og bestemt; men Familieforhold tvinge mig« —

»Til at dræbe mig« — afbrød hende den sælsomme Beiler — »inden tre Dage maa De være min — eller aldrig! om tre Dage kommer Deres Svoger tilbage og vil af al Magt modsætte sig vor Forbindelse.«

»Hvoraf veed De det?« — spurgte Marie og studsede.

»Jeg veed det saa vist, som det allerede var skeet: han er i dette Øieblik i Helsingborg, hvor vigtige Forretninger opholde ham. Deres Søster har skrevet ham til, og af Svaret, som jeg har læst, før det kom i hendes Haand, har jeg erfaret, hvorledes de begge har sammensvoret sig imod os. Fjender, som jeg ikke kjender, maae have sværtet mig for Deres Familie og opfundet Beskyldninger, som de vel aldrig vil kunne gjøre gjældende for Verden, men som dog ere stærke nok til at adskille os for evig.«

»Hvilke Beskyldninger? for Gud i Himlens Skyld! hvad er det?«

»Hvad jeg selv i dette Øieblik har betroet Dem — mit Forhold til den Ulykkelige, hvis tidlige Død jeg angerfuld begræder og paa en Maade kan tilregne mig, som en smertelig, men ufrivillig Brøde — denne ulyksalige Skygge i mit Liv, som jeg aldrig selv fuldkommen kan tilgive mig, og som kun Deres Kjærlighed kan oplyse og mildne — se, den bruger en fjendtlig Dæmon til at iføre mig en Hustyrans Skikkelse. Man vil male Træk i mit Aasyn, hvorfor De skulde bæve tilbage og afskye mig — man vil virkelig tillægge mig den Brøde, som jeg vel selv i fantastiske Øieblikke anklager mig for; men Deres kjærlighedsfulde Blik har frikjendt mig. De har seet mit Livs dunkleste

Side og ikke fundet mig uværdig til Deres Deltagelse og Kjærlighed.«

»De har altsaa eftersporet min Søsters Brevvexling?«

»Jeg vidste, hun var min Fjende, og mit Livs sidste Haab stod paa Spil — det maa undskylde mig.«

»Derfor altsaa skulde jeg vente til min Svogers Hjemkomst? hvad min Søsters Advarsler ikke kunde hindre, skulde hans Magtsprog forbyde? — Man har besluttet at adskille os, før vi havde erklæret os for hinanden — men hvorfor? viis mig en Grund til denne afskyelige Sammensværgelse!«

»Naar De erindrer, hvo der er i Besiddelse af Deres Mødrenearv — naar De betænker Deres Svogers forvirrede Omstændigheder ved hans sidste betydelige Søskader . . . . dog just disse Omstændigheder, som jeg haaber har ødelagt Deres Formue, ere mig høist kjærkomne; de maae tillige retfærdiggjøre mig for al Mistanke om lave Bihensyn ved mit Hjertes Valg. Den blotte Formodning derom vilde have betaget mig alt Mod til at anholde om Deres Haand.«

»Afskyeligt!« — udbrød Marie med oprørt Følelse og overvunden af den dobbelte Sindsbevægelse — »Alt er mig klart — jeg skulde være et Offer for smaalige Formuesberegninger. Deraf denne ængstelige Omhu for at holde mig fast — deraf disse mistænkelige Advarsler for en Beiler. — Min egen Familie staaer som listige Forrædere omkring mig — og Dem, ædle Mand! den Eneste, som kan udrive mig af deres egennyttige Snarer, Dem vil man afmale mig som en Djævel, at jeg skal afskye og flye Dem. — Velan! der er min Haand, jeg troer Dem og elsker Dem — før mig til Alteret, hvad Øieblik De vil! — og jeg er Deres!«

»Min Lykke overvælder mig« — udbrød Hr. Hind, og

hun sank i hans Arme. — »Erklær nu Deres Søster Deres faste Beslutning! men fordølg hende, hvad jeg her har betroet Dem! Jeg gaaer, at besørge det Fornødne — og i Morgen afhenter jeg min elskede Brud.«

Med disse Ord var han forsvunden, og Marie fornam nu først, at hun havde en prægtig Ring paa sin Finger. Det var hende Alt endnu som en Drøm, da Søsteren traadte ind og saae forfærdet paa den forvirrede Brud, som stod taus og tankefuld og stirrede paa den tindrende Demantring.

»Saa er det da skeet, hvad jeg gruede for!« — sagde Søsteren — »hans glatte, falske Tunge har bedaaret dig og aflokket dig det ulyksalige Ord. Men tag det tilbage! giv ham den tilbage, denne falske, glimrende Ring, som trolover dig med en af Mørkets listigste Sønner!«

»Nei, Søster!« — svarede Marie rolig — »mit Hjerte har denne Gang ikke bedraget mig; men du havde Ret: forblindet var jeg tilforn, og nu forstaaer jeg først min Moders sidste Ord: vogt dig for Den, som dit Hjerte har kjærest! — Den, der den Gang var mig kjærest, skal nu ikke længer gjøre mig til et Offer for sine smaalige Hensigter. Tal med Agtelse om min Brudgom, og søg ikke længer at sværte den Mand i mine Øine, som jeg i Morgen rækker Haand for den Almægtiges Aasyn!«

»Saaledes har han altsaa indlokket dig i Snaren! dine Venner og Slægtninge har han gjort dig mistænkelige og revet enhver Støtte fra dig, at du des sikkrere skulde styrte i hans Arme! Fint, saare fint og klogt har han udspændt sit Garn, og dit forvildede Hjerte vil og kan nu ikke frelses. Er det din faste Beslutning, at ægte ham i Morgen?«

»Deri kan Ingen forhindre mig, og jeg vil ikke oppebie

en unødvendig Strid med din Mand om, hvad jeg uigjenkaldeligt har besluttet i mit Hjerte.«

»Saa give Gud dig sin Velsignelse!« — svarede Søsteren og omfavnede den forundrede Marie — »gid du aldrig maa fortryde, at du ikke hørte min Advarsel! Nu er det for sildigt, at holde dig tilbage, og nu skal du dog see, at jeg ikke har ophørt at være din Søster og Veninde. Du tillader dog vel, at Brylluppet staaer hos mig, og at jeg besørger Alt, hvad der sømmer sig og kan glæde dig paa din Bryllupsdag?«

»Søster! din Adfærd er mig uforklarlig« — svarede Marie, idet hun trykkede hende rørt til sit Hjerte og forlod hende.

Den skjønne Brud tilbragte en søvnløs Nat i mangehaande Tvivl og Bekymringer. Hun overtænkte sit foregaaende sorgfrie Liv i Svogerens og Søsterens Hus, hvor hun siden Moderens Død havde opholdt sig, og de mange Venskabs- og Kjærlighedsbeviser, hun af Begge havde modtaget, bestred mægtig den Mistanke om deres egennyttige Hensigt med at beholde hende i Huset, som hun nu dog syntes fuldkommen overtydet om. Hun tænkte paa sit korte Bekjendtskab til Hr. Hind, som hun vel fra det første Øieblik havde fundet elskværdig, men som dog saa længe havde kunnet beholde det muntre, lykkelige Udseende, han nu selv havde tilstaaet, ikke var hans sande og naturlige Skikkelse. Hun tænkte paa det Sværmeriske og Tungsindige i hans samvittighedsfulde Skrupler og Selvanklagelser og paa det Misforhold til en lidenskabelig, ulykkelig Elskerinde, som var Anledning dertil. Hine Yttringer af et ømtfølende Hjerte, som ikke kunde tilgive sig selv, hvad hun dog saa gjerne tilgav ham, var hende Borgen for, at hun var hans første Kjærlighed, og havde noget usigeligt Tiltrækkende og Elskeligt for den unge, noget sværmeriske Brud. Men

alt Dette syntes hende dog ikke at stemme overens med den forstandige Livsanskuelse, han saa ofte havde yttret, og med den Mangel paa Indbildningskraft, han undertiden havde tillagt sig selv, naar Talen var om det Underfulde og Uforklarlige i Menneskelivet og Aandeverdenens Forhold til os. Denne Dobbelthed i Charakteren foruroligede hende; men saa tænkte hun paa, hvorledes dog Hjerte og Forstand ofte var i Strid hos hende selv, og hvorledes hun i visse fantastiske Øieblikke kunde henrives af Det, hun i en roligere Stemning maatte forkaste, som Drøm og forvirret Indbildning. Hun fandt nu i sin Brudgom en Medfølelse og Overensstemmelse med hendes eget Væsen, som var hende det skjønneste Beviis paa deres Sjæles inderlige Forbindelse, og at ingen anden Mand i Verden saaledes kunde være Gjenstanden for hendes Kjærlighed og Tillid.

Da Morgenen kom, stod hun, fuldkommen beroliget, for Speilet og iførte sig den hvide broderede Atlaskes-Kjole, som hendes Moder havde bestemt til hendes Brudedragt. Den Første, som meldte sig, var Hr. Hind; han medbragte Kongebrev og tvende Forlovere, som vare Maries Curator og en Advocat fra Nabolaget.

Brudgommen var saare glad og munter. Han havde ikke forsømt at iføre sig den Dragt, som han troede var tækkeligst i den unge Bruds Øine. Søsteren var sysselsat i Kjøkkenet og paa Salen med Bryllupstilberedelserne og lod sig først see, da Alt var i Orden, og de Gjester, hun havde indbudet, vare forsamlede for at bivaane Brudevielsen.

Da Høitideligheden var til Ende, hvorved Marie var bleven heftig rørt, men Brudgommen syntes mere glad, end bevæget, omfavnede Søsteren med Taarer den bævende Brud og forsikkrede hende, at vist Ingen var nærværende, som tog varmere og inderligere Del i hendes Skjæbne.

»Det skulde jeg dog troe!« — sagde Brudgommen og trykkede Maries Haand til sit Hjerte. — »Nu, da Deres elskværdige Søster er min Hustru« — vedblev han og vendte sig til Fruen — »haaber jeg, De ikke længer vil miskjende den Mand, som fra dette Øieblik er indtraadt i Deres agtværdige Familie, og jeg haaber aldrig at blive uværdig til Deres Agtelse. Jeg vilde kun ønske« — tilføiede han — »at Deres Mand nu var til Stede og vilde tilgive, at jeg, uden at oppebie hans Indvilligelse, har paataget mig den kjære Pligt, at gjøre Deres elskværdige Søster ret lykkelig!«

Om Eftermiddagen rullede en Vogn for Døren af Brudehuset; det var Capitainen, som havde ilet med at fuldende sine Forretninger i Helsingborg, og nu med Cureerheste var hastet til Hovedstaden, for, om muligt, at forhindre, hvad allerede var skeet. Glæden over hans pludselige Komme forvandlede sig snart til almindelig Forstemthed, da man saae hans Misfornøielse med det ham ubegribelig hurtige Bryllup. Men da han saae, at al Indsigelse var unyttig, og fandt Alt i den lovligste Form fuldbyrdet, vendte han sig til Brudeparret med tilsyneladende Rolighed og overrakte Brudgommen, til Maries store Forundring, hendes Mødrenearv. Dertil føiede han en betydelig Medgift, som han i Forlovernes Overværelse forlangte saaledes udsat, at Bruden i ethvert paakommende Tilfælde havde fuldkommen Raadighed derover, som en hendes egentlige Formue aldeles uvedkommende Brudegave.

»Jeg ønsker ikke at være Hr. Capitainen Noget skyldig« — svarede Brudgommen koldt — »og jeg tvivler paa, min Brud vil modtage en Gave, som synes at have til Hensigt, at fornærme mig og svække hendes Tillid til mig, som hendes lovlige Forsørger og Værge.«

Marie stod i den pinligste Spænding. Forundring, Tvivl

og Kjærlighed kæmpede i hendes Sjæl. Hun trykte sin Brudgoms Haand og bad ham ikke miskjende hendes Svogers gode Hensigt; derpaa sank hun rørt i Svogerens Arme og bad ham tilgive den ugrundede Mistillid, som havde bevæget hende til saa pludseligt et Skridt. »Min Lykke behøver ingen anden Tilvæxt end Deres og min Søsters Velsignelse« — tilføiede hun og sluttede Søsteren nu ogsaa i sine Arme.

»Gud velsigne og b e v a r e dig!« — sagde de begge, og lagde deres Hænder paa hendes Hoved.

»Og siden her nu skal være Bryllup, saa lad det være lystigt!« — raabte Capitainen — »har du bestilt Musikanterne, Kone? et Bryllup uden Spil og Klang er mig en Seilads uden Vind og Strøm. Jeg kommer hjem som en rig Mand« — tilføiede han — »og det skal spørges i Nabolaget, at der er Bryllup hos Capitainens. Vær nu god igjen, Hr. Svoger!« — sagde han derpaa til Brudgommen og rystede ham trohjertig i Haanden — »jeg har ingen Del i Svogerskabet, det er sandt, og havde gjerne sat en Pind derfor; men siden Vor Herre nu vil have det, saa er det godt, tænker jeg, og jeg giver Øretuderiet Døden og Djævelen. — Og nu lystig, Gutter! nu vil Capitainen være glad, og det skal gaae for fulde Seil, om saa Fanden braser op i Takkeladsen og giver os en Dravat med paa Slæbetouget.«

Snart begyndte Musiken nu i Brudehuset, og Alle lode til at være glade; men Bruden var dog længe alvorlig og høitidelig stemt. Først noget ud paa Aftenen lykkedes det Brudgommen ved en kjærlig Samtale at opklare hendes Blik for den skjønne, lykkelige Fremtid, der nu ventede dem. Da hun nu fuldkommen saae sig forsonet med sin Familie, og følte sig lyksalig ved den Mands Side, som hun elskede høiest i Verden, lod hun ogsaa Glæden overvinde enhver

Betænkelighed og dandsede glad med sin Brudgom gjennem de pyntelige Rækker.

Ogsaa Børnene vare glade, og Faderens Hjemkomst havde bragt dem til at glemme, at den kjære Moster Marie nu saa snart skulde forlade dem og ikke mere fortælle dem Eventyr om Aftenen i Tusmørket. Hans og Gitte havde faaet deres nye Klæder paa og hoppede om i Krogen sammen til Musiken, medens de Andre dandsede.

Noget ophidsede af Dandsen, satte Brud og Brudgom sig hen i Krogen til dem. De glemte da strax deres Leg, Gitte satte sig paa Maries Skjød, og Hans paa Skamlen ved hendes Fod, og de bade hende nu dog fortælle Eventyret ud om Blaaskæggemanden, inden hun skulde reise bort med den slemme Hr. Hind, som tog hende fra dem.

For at føie dem begyndte hun ogsaa at fortælle.

Da raabte pludselig lille Gitte: »men see, Moster! Hr. Hind har jo ogsaa blaat Skæg, han er jo ganske blaa om Hagen.«

»Jeg er sort om Hagen, mit Barn!« — sagde Brudgommen og klappede Gitte — »og naar Lyset falder saaledes fra Lysekronen, kan det gjerne see lidt blaaligt ud; men jeg har dog kjønt raget mig i Dag, og du kan gjerne give mig et Kys for den rare Moster Maries Skyld.«

»Hu! nei« — sagde Gitte og løb fra ham — »du er en Blaaskæggemand.«

»Aa, Snak!« — sagde Hans fornuftig paa sin Skammel — »det er kun et Eventyr, og saadanne fæle Mænd er der nu ikke mere til i Verden.«

Brudgommen sad urolig og saae stift hen for sig blandt de Dandsende.

»Bevægelsen har ophidset mig« — sagde han — »jeg faaer Næseblod, mærker jeg — undskyld mig!« Derpaa holdt han Tørklædet for Ansigtet og gik ud.

Marie havde seet ham skifte Farve og fulgte ham. »Hvad fattes dig, kjære Hind?« — spurgte hun bekymret — »det er jo ikke Næseblod, det mærker jeg nok.«

»Kan du da ikke ane, hvad det er?« — svarede han mørk — »hvi vil du pine mig med en Forklaring? har ikke de smaa Dæmoner derinde nu igjen oprevet det ulægelige Saar i mit Hjerte! og skal selv den gladeste Dag i mit Liv formørkes af hendes blege Billede, som med Rette kan anklage mig som sit Livs Forstyrrer!«

»Du, kjære samvittighedsfulde Drømmer!« — svarede Marie kjærlig og omfavnede ham — »lad det være sidste Gang, hint Billede forstyrrer din Ro! Hun misunder os vist nu ikke den Lykke, hendes ublidere Skjæbne negtede hende. Medlidende og venlig, har du jo tillukt hendes Øine, og hun kan ikke tilregne dig Tabet af et Liv, som uden din Kjærlighed jo intet Værd havde for hende. O! var hendes Aand til Stede i dette Øieblik, svævede den usynlig over os nu — velkommen! vilde jeg tilraabe den, velkommen, du min Sjæls Søster! ulykkelige Deltagerinde i min Kjærlighed! kom og velsign os i din Salighed!« —

»Stille, stille, Marie! man ikke den Døde op af sin Grav! — dog nei, jeg drømmer — du har Ret, Marie! jeg er med al min Overbeviisning om overnaturlige Tings Umulighed dog i visse Øieblikke den inconsekventeste Gjæk af Verden. Skulde du troe det — da jeg gik ud af Dandsesalen, var jeg nær ved at indbilde mig, at hun stod midt iblandt de Dandsende og saae bleg og truende paa mig« — —

»Gjør mig ikke bange, min Ven!« — sagde Marie — »hvorfor skulde hun ville forfærde os? kunde hun ogsaa være synlig til Stede iblandt os, hun vilde vist ikke forstyrre vor Glæde.«

»Det skal hverken Døde eller Levende!« — udbrød Brudgommen — »kom, Marie! kom, lad os dandse!«

De tumlede nu rask hen blandt de Dandsendes Rækker, til Spisesalen blev aabnet og man satte sig til Bryllupsbordet. Salen var prægtigt oplyst, og af Gjenskinnet i Kanalen kunde man see, at Husverten havde oplyst Vinduerne neden under i første Stokværk. Maanen skinnede klart ind ad de polerede Vinduesruder, og lige over for, ved Midten af Bordet, sad Brudgom og Brud.

Der var muntert ved Bordet, og Brudgommen tømte hyppigt sit Glas, saa vel som Capitainen og Gjesterne. Da Glassene vare fyldte, og man vilde til at drikke Brudens og Brudgommens Skaal, faldt hændelsesviis hans Øine paa Kagen, hvorpaa blot Dagens Datum var anbragt med Strøsukker.

»Hvorledes!« — spurgte han hastig — »skrive vi den tyvende i Dag?«

»Hvad har De mod den Dag?« — spurgte Capitainen og lo — »det er jo ingen Tycho Brahes Dag?«

»De er nok ikke stærk i Almanaken, Hr. Hind!« — sagde Vertinden — »men saa vigtig en Dag burde De dog bedre vide end Conditoren.«

Da man nu til Trompeternes Klang drak Brudeparrets Skaal, sad Brudgommen bleg med Glasset i Haanden og stirrede paa Vinduet lige over for. Marie bemærkede det og fulgte ængstelig hans stirrende Blik. Med Forfærdelse syntes hun da paa Ruden at see ligesom et kridhvidt Ansigt, men som i samme Øieblik forsvandt.

»Du saae dog Intet?« — hviskede Brudgommen — »ifjor i denne Time døde hun.«

I det Samme raabte Vægteren tolv.

»Men takker De da ikke for Skaalen, Hr. Brudgom?«

— raabte Capitainen — »spil op endnu engang, I Trompetere, og blæs, saa Brudeparret kan høre det!«

»Fat dig!« — hviskede Hr. Hind til Marie — »det var Galskab og Indbildning.« — Derpaa reiste han sig og takkede, medens Musikanterne stødte i Trompeterne af alle Kræfter. Men da han vilde sætte Glasset til Munden, saae han atter hen til Vinduet — Glasset faldt ham af Haanden, og den røde Vin flød hen over Dugen. Men han skjenkede hastig en stor Pokal fuld af Vin, som han ikke tog fra Læberne, før den var tom. »See! saadan maa en Brudgomsskaal drikkes« — sagde han — »de smaa Glas er der ingen Velsignelse ved.« Derpaa satte han Pokalen saa fast ned paa Bordet, at den sprak. »Jeg er ret ubehændig i Aften« — sagde han ligegyldig, og man reiste sig.

»Det var Skade for den smukke Pokal!« — sagde Fruen til sin Mand — »det var et Familiestykke, som jeg troer der var Lykke ved.«

»For d e n er der Raad« — svarede Capitainen — »lad den klinke!«

Bryllupsgjesterne skiltes snart ad, og da Brud og Brudgom vare alene, faldt Marie sin forvirrede Brudgom om Halsen og sagde: »hvorledes er det fat med dig? du raver jo som en Beruset, og hvad var det for et skrækkeligt Ord, du tilhviskede mig?«

»Jeg er virkelig halv beruset« — svarede han — »og det er min Lykke — ellers kunde jeg gaae fra Forstanden og bilde mig ind, at jeg virkelig havde havt Syner i Aften.«

»Du gjorde mig ret ængstelig med din Stirren paa Ruden, og jeg syntes selv i min Angest at skimte et hvidt Ansigt udenfor. Men kan det ikke have været Maaneskinnet eller Gjenskinnet af Lysene nedenunder fra Kanalen?«

»Rimeligviis!« — svarede han — »hvad kan en ophidset Fantasi ikke indbilde sig? og saa skulde det just komme til, at jeg, uden at erindre det, har valgt denne Dag til vor Bryllupsdag, og skal først see det ulykkelige Datum, ligesom Midnatstimen slaaer — det var netop hendes Dødstime. Den, der under saadanne Omstændigheder ikke kunde see, hvad det skulde være, maatte aldrig have hørt Spøgelsehistorier i Ammestuen — eller i det Mindste ingen Vin have drukket i Forveien. Men lad det nu være glemt Altsammen! jeg skammer mig ret over disse Barnagtigheder.«

»Det er mig nu saare forklarligt af din Stemning, bedste Hind! men lad slige ulykkelige Fantasier aldrig meer forstyrre vor Lyksalighed! jeg vil herefterdags afskye alle Spøgelsehistorier.«

»Og der skal ingen dumme Bøger eller Ammestuesnak være i mit Hus!« — svarede Brudgommen og slukkede Lyset.

»Angaaende min Svogers forvirrede Omstændigheder har vi dog taget feil, bedste Mand! og din Mistanke var dog ugrundet« — sagde Marie et Par Maaneder efter til sin Mand, da de sad alene sammen i den dunkle, gothiske Sal paa hans Herregaard i Jylland, og hun første Gang, efter de mange larmende Selskaber, havde faaet Tid til at tænke sig om.

»Ja vist!« — svarede Hr. Hind — »nogen Grund var der dog til at troe det, og jeg maatte benytte mig af Leiligheden og smedde, mens Jernet var varmt. Det var en List, et Krigspuds, om du vil. Nu behøver jeg jo ikke længer at skjule det.«

»Hvorledes?« — spurgte Marie — »en List? kunde du i hint hjertelige Øieblik, da du første Gang tilstod mig din Kjærlighed, og da du egentlig kom for at tage Afsked med mig for evig — kunde du da tænke paa List?«

»Hvor I Kvinder dog ere lette at gjennemskue og troskyldige, elskværdige Skabninger!« — sagde han og lo. — »Mener du, at Alt, hvad jeg den Aften sagde dig, var lutter Udbrud af sygelig Følsomhed? En hel Del Elskovsberuselse var deri, det vil jeg tilstaae, men hos en Mand maa Følelsen ikke rent løbe af med Forstanden; vi maae kunne besinde os, hvad Øieblik det skal være, og lade Hjertet føre Ordet gjennem Hovedet. Du var nu een Gang ikke paa anden Maade at vinde, og jeg havde fast besluttet, ikke at vende tilbage uden dig.«

»Saa!« — sagde Marie og blev iskold — »det var altsaa vel overlagt og beregnet Altsammen?«

»Nei, det kan jeg ikke sige: der skete Meget, som var uden for min Plan og nær havde gjort mig til en elskovssyg Drømmer og overtroisk Sværmer i min modne Alder. Sværmeriet er farligt, mærker jeg: man kan ikke engang lege dermed, uden at staae Fare for at faae en Rem af Huden, og vor Bryllupsdag var den naragtigste Dag i mit Liv.«

Marie kunde ikke sige et Ord. Hun var som nedfalden fra Himlen, og det var som hvert Ord af hendes Ægtemand udslukte en Stjerne af hendes Drømmehimmel, til det tilsidst blev mørkt i hendes Sjæl som i en Grav.

»Jeg troede dig helbredet for dine noget forskruede og overspændte Ideer« — vedblev Hr. Hind, da han mærkede hendes Forstemthed — »jeg er selv endnu i visse Øieblikke ei fri for Anstød af Skruplerier og følsomme Griller, som tilsidst kunde gjøre mig til en fortvivlet Tragedie-

helt, hvis jeg ikke af al Magt bekæmpede dem. Jeg kunde blive rasende over Sligt, hvis jeg ikke havde Kraft nok til at lee deraf, og skal det gaae godt i Fremtiden, maae vi ikke blive Hængehoveder og sygelige Maaneskinselskende, som vi engang vare paa Vei til, men nyde Livet rask og lystigt, uden at gjøre for mange Betragtninger derover.«

»Har du nogensinde virkelig elsket mig?« — spurgte Marie, sønderknust, og saae ham stift i Øinene.

»Jeg har spillet et høit og farligt Spil for at vinde dig, og havde du havt Kraft nok til at see dybt i en Afgrund, uden at svimle — kunde Meget nu været anderledes.«

»Hvad mener du? jeg forstaaer dig ikke« — sagde Marie ængstelig.

»Du forstod mig aldrig og skal heller aldrig forstaae mig« — svarede han mørk. — »Men lad os ikke igjen falde ind i den høitidelige Tone!« — vedblev han efter et Ophold — »i en Roman eller et Digt kan det klinge artigt nok, hvad dog i Livet snart bliver kedsommeligt, og saadanne poetiske Drømmerier, som undertiden kan klæde en Elsker og en Jomfru ret godt i Forlovelsesdagene, passe slet for en Ægtemand og Husmoder. Derfor seer jeg ogsaa helst, at du for Fremtiden læser lidt mindre eller lader Kogebogen afløse Werther og alle Romaner. Du har vel tænkt paa, jeg faaer Fremmede i Aften?« — vedblev han — »at det ikke skal gaae som sidst, og man sætter os en Hare paa Bordet, der ikke er spækket.« Der var en Kulde og Haan i hans Blik og Stemme, som gjennemisnede hende.

»Er det dig selv, som taler?« — spurgte Marie og saae paa ham, som paa et Blendværk.

»Troer du maaske ogsaa paa Eventyret her i Huset om min Dobbelthed?« — spurgte Hr. Hind og lo — »derom

maa vel gamle Maren Amme have fantaseret med dig i Kjøkkenet.«

Marie forlod ham og lukkede sig inde i sit Sovekammer, hvor hun sad hele Aftenen og græd. Siden hørte hun, hvor Pokalerne klang i Spisesalen, og Hr. Hind lo høit blandt sine lystige Gjester, hvis raae og vilde Selskab hun ofte havde undveget.

»Her var det jo, hans første Hustru døde« — sukkede hun — »her vil vel ogsaa snart mine Lidelser faae Ende. Ak, Søster, Søster! du havde Ret, og du, min døende Moder! hvi vilde jeg ikke forstaae dine varslende Afskedsord? — ja, jeg var forblindet og saae en Engel fra Himlen i den kolde, frygtelige Beiler, som nu afkaster Masken og neddrager mig i Graven.«

En Isnen gjennemfoer hende, og hun syntes, Noget bevægede sig i Stuen, som hun troede var Trækvind fra Panelet. Hendes Øine faldt derhen, og hun opdagede nu en Løndør, som hun ikke før havde bemærket, men som var fast tillukket. Hun erindrede nu ogsaa, at hendes Mand havde bestilt et stort Skab til den Plads, og at han i de første Dage havde været meget urolig for en Nøgle, som var bortkommen. Det faldt hende ind, at den maaske var til denne Dør, og hun forsøgte nu, dreven af en besynderlig Anelse, om ikke en af hendes Nøgler kunde aabne den. Det varede ikke længe, før end Døren sprang op — og hun foer forfærdet tilbage; thi hun syntes at have seet sin Mand staae derinde og gnide paa Kanten af et Hjørneskab; men i samme Øieblik var han forsvunden.

Hun samlede sig dog snart igjen og søgte at overbevise sig om, at det var et Indbildningsspil, som denne Aftens Samtale tilligemed Sagnet om hans underlige Dobbelthed meget naturlig kunde have frembragt, saa meget meer som hun nu næsten ikke kunde tænke sig ham uden som

to Væsner, der kun havde Skikkelse tilfælles. Derpaa tog hun med Bestemthed Lyset i Haanden, for klart at overtyde sig om, at der Ingen var i Sidekamret, og at det var et Bedrag af hendes egen ophidsede Indbildningskraft. Hun fandt nu rigtig nok Værelset tomt; men med Forfærdelse opdagede hun, at Kanten af Hjørneskabet var rød, som af Blod; paa Gulvet og Væggen saae hun ligeledes Blodstænk, og lange, afrevne Haar klæbede fast derved.

Nu gik der, som ved et Lynslag, et skrækkeligt Lys op i hendes Sjæl — »ja, han har myrdet sin første Hustru« — udraabte hun og sank afmægtig om paa Gulvet. Da hun kom til sig selv, saae hun hele Værelset i Lue; Lyset, som hun i Faldet havde tabt, maatte have stukket Panelet i Brand. Snart var hele Huset i Bevægelse, og da Hr. Hind saae, hvorfra Ilden kom, foer han som afsindig mod Marie og hævede allerede Haanden voldsomt imod hende. Men hun undveg ham — hun styrtede ud af det brændende Hus og fra sin skrækkelige Ægtefælle, som hun fra den Time af heller aldrig meer saae i Verden. Hun flygtede tilbage til sine Slægtninge, som modtoge hende med Kjærlighed og Skaansel, uden at udforske den gruelige Hemmelighed, som de allerede anede; thi at Hr. Hind havde forgrebet sig paa sin første Kone, havde Rygtet længe sagt, men tillige tilføiet, at hun havde været opfarende og heftig og havde plaget ham med en ugrundet Skinsyge. Hvad Marie havde seet i det frygtelige Lønkammer, skulde ogsaa været begravet med hende, hvis ikke Hr. Hinds pludselige Død kort efter var indtruffet, og paa samme Time, som han, Aaret i Forveien, havde siddet ved Bryllupsbordet, ved sin skjønne Bruds Side, og med Glasset i Haanden seet det blege Dødningeansigt paa Ruden. Af nogle utydelige Ord til Marie, som han i sine sidste urolige Dage havde nedskrevet, troede hun at see, at det dog ikke var djævelsk Ond-

skab og Umenneskelighed Altsammen, og at han dog kun halvt kunde tilregne sig de blodige Spor af en Misgjerning, som nagede hans Sjæl med de skrækkeligste Kvaler, dem han kun ved en paatvungen Kulde og Foragt for alt Aandeligt troede at kunne befrie sig fra.

I en heftig Scene med hans skinsyge og af ulykkelig Kjærlighed fortærede Kone, havde han, opbragt og krænket af hendes falske Mistanke, stødt hende fra sig, og saa voldsomt, at hun var tørnet med Hovedet mod hint Hjørneskab i Lønkamret, og da Blodet strømmede ned over hendes Hals, havde hun, i Fortvivlelse over den haarde Behandling, styrtet sig med Panden mod den stenhaarde Mur. Om hun saaledes selv havde fremskyndet den pludselig paafulgte Død, eller om hint første Saar allerede var dødeligt, det vidste han ikke. Han vovede aldrig siden at sætte sin Fod i hint ulyksalige Lønkammer, som han troede at have tillukt for evig, men hvor hans hemmelige Nag stedse førte hans Tanker tilbage, og hvor han idelig syntes at maatte hen, for at udslette de blodige Spor af hin Misgjerning.

Meget meer kunde Marie ikke udtyde af de afbrudte, næsten ulæselige Ord. At han paa en Maade havde elsket hende, syntes klart, og at han aldrig havde havt noget Ondt i Sinde imod hende, skjøndt han var saa nær ved at gjentage sin første Forbrydelse paa hende, det saae hun vel ogsaa, og hun opfyldte nu hans sidste Bøn og bad for hans Sjæl.

Hendes nærmeste Slægtninge døde næsten alle før hun, og ligesom Gitte og Hans tilforn havde siddet paa hendes Skjød og hørt Historier i Tusmørket, saaledes klyngede siden deres Børn sig til den gamle Moster Marie, som de Alle endnu kaldte hende. Men Rolf Blaaskægs Historie kunde hun aldrig fortælle Børnene, hvor ofte hun end be-

gyndte derpaa, og hver Gang hendes ulykkelige Bryllupsdag indtraf, lukkede hun sig inde hele Dagen, flettede en Krands i sine isgraae Lokker, og tændte om Aftenen mange Lys i sit ensomme Kammer. Der sad hun da til Midnat stille ved Bordet og stirrede paa Ruden lige over for sig. Flere Uger derefter var hun da gjerne hensjunken i en dyb Sørgmodighed, hvoraf kun Religionen og Haabet om et bedre Liv kunde udrive hende, og det vedblev at være hendes Trøst til hendes sidste Time.

DET FORBANDEDE HUS

»See, nu staaer det igjen tilfals, Huset ved Christianshavns Kanal — din salig Farbroders Hus, Johanne! og det paa endnu billigere Vilkaar« — sagde den unge Snedkermester Frants en Morgen til sin smukke Kone, idet han lagde Adresse-Avisen paa Vuggen og saae paa den lille fjerdingaarsgamle Dreng, som endnu slumrede rolig og syntes at lege med Guds Engle i Drømme.

»Lad os slaae det kjære, gamle Hus rent af Hovedet, bedste Mand!« — svarede den unge Kone og lagde Avisen paa Bordet uden at see paa den — »Tag over Hovedet har vi jo dog, saa længe Hr. Stork vil have Taalmodighed med Leien. Havde vi kun Brød til os selv og den lille velsignede Gudsengel der, naar han nu snart vil begynde at kræve det, saa maatte vi vel lade os nøie. Med al vor Armod ere vi maaske dog endnu det lykkeligste Ægtepar i Byen« — føiede hun mild og kjærlig til — »og vi maae ret takke vor Gud, at han ikke lod den vide Verden adskille os, men bragte dig sund og glad tilbage fra Reisen og gav os Kjærlighed og Styrke til at bære vort lille Kors med Taalmodighed.«

»Du er mig dog altid den samme fromme, velsignede Johanne« — sagde Frants og omfavnede den unge, blom-

strende Moder, som erindrede ham om et herligt Madonnabillede, han engang paa sine Reiser havde seet — »mig har du ogsaa gjort langt frommere og taalmodigere, end det ellers var min Natur og Sædvane. Men paa dette elendige Loftkammer kan jeg ikke længer udholde det. Her har jeg hverken Lyst eller Plads til at arbeide; skal jeg bringe Noget ud af Haandteringen, maa jeg have et ordenligt Værksted og Plads til at aande og røre mig. Din salig Farbroders Hus ved Kanalen var ret et Hus for mig: der har jeg og den gamle Mester sjunget saa mangen lystig Sang ved vor Høvlebænk, og der vilde jeg ret være saa hjemlig og trøstig til Mode. Der var det jo ogsaa, jeg saae dig første Gang. Der sad jeg siden hver Aften hos dig i den lille Dagligstue med det grønne Panel, naar jeg kom fra Værkstedet med gamle Mester Flok. Hver Helligaften tog han saa Sølvbægeret frem af Skabet i Alkoven og drak med mig paa en glædelig Fest. — Og da mit Svendestykke var færdigt, og den store, smukke Ligkiste stod til Skue i Værkstedet, husker du da, hvor den Gamle var glad, og hvor lyksalig du sank i mine Arme, da han lagde din Haand i min over Kisten og sagde: »tag hende, Frants, og vær brav! her skal du boe og bygge med hende engang, naar jeg ligger i denne Kiste og venter paa en salig Opstandelse.«

»Ak, det skete dog ikke« — sukkede Johanne — »Kisten staaer vist endnu der paa Loftet og forskrækker Pigerne i Mørke. Nu er det gamle, kjære Hus jo endogsaa i Vanrygte, og Ingen vil mere leie eller kjøbe det, siden de mange ulykkelige Dødsfald.«

»Just det kan være vor Lykke, Johanne! derfor vil Hr. Stork nu sælge det for saa urimelig godt Kjøb og give et halvt Aars Henstand paa det Hele. Inden et halvt Aar maa det langvarige Skifte jo være sluttet, og vi faae dog i det

Mindste saa Meget, at vi kan betale, hvad vi skylde — saa er Huset vort, og med det, skal du see, er der Lykke og Velsignelse. At tre Børn kan døe der i et halvt Aar af Mæslinger og et Par gamle Folk af Alderdom, deri er vist Huset uskyldigt. At Gadedrengene har hittet paa at ridse: »et forbandet Hus!« paa Muren, det forskrækker kun de gamle, gode Koner i Vartov. For mig er og bliver det et velsignet Hus, og vil Hr. Stork modtage mit Beviis for Kjøbesummen, uden anden Sikkerhed, end mit ærlige Ansigt — saa er Huset mit i Dag, og vi kan flytte ind den Dag i Morgen.«

»Ak, kjære Mand! jeg vilde saa nødig, vi skulde komme i mere Gjæld til denne Hr. Stork: det er ingen god Mand, maa du troe, hvor venlig og høflig han endogsaa synes. Selv Farbroder kunde jo aldrig ret lide ham, hvorvel han ikke kunde hade nogen Guds Skabning paa Jorden. Men hver Gang Hr. Stork kom og talte om Handel og Bodmeri, blev han mørk og stille og gav mig Vink til at gaae paa mit Kammer.«

»Hr. Stork havde den Gang et godt Øie til dig, veed jeg nok« — sagde Frants og smilede selvtilfreds — »men jeg var ham for lykkelig en Medbeiler. Nu, det var en Daarlighed af den gamle Pebersvend; det er nu glemt, og den Godhed, han havde for dig, er nu endogsaa gaaet over til mig. Han kræver mig jo aldrig for Husleien, gav mig endogsaa et nyt Laan til Barnedaaben og viser mig meer Artighed, end nogen Anden.«

»Men den Maade, hvorpaa han seer paa mig, Frants, er mig altid modbydelig, og jeg har ingen god Tro til hans Venlighed og bestandige Talen om hans Redelighed. Selv Huset, han nu vil sælge, kom han neppe saa ærlig til, som han siger, og de store Fordringer, han har paa min Farbroders Bo, har jeg aldrig hørt Farbroder tale om. Gud

veed, hvad der bliver tilovers, naar nu Hver faaer Sit; og Alle holdt dog Farbroder for en rig Mand.«

»Det maa Skifteretten forstaae!« — svarede Frants — »men det veed jeg kun, at jeg er en Gjæk, om jeg nu ikke kjøber Huset.«

»Sandt at sige, kjære Frants!« — sagde Johanne nu bønlig — »jeg er næsten lidt ængstelig for at flytte ind igjen i det Hus, hvor kjær ogsaa hver Krog der maa være mig fra min Barndom. Farbroders ulykkelige Dødsmaade kan jeg dog aldrig ret forsone mig med, og hver Gang jeg gaaer over Langebro og seer de Druknedes Dødningehus med de lave Vinduer, er det mig altid, som jeg maatte hen og see der ind, om han ikke laa der endnu og ikke kunde komme i Jorden, før end han kom i sin rette Kiste.«

»Spøger endnu de gamle Ammestue-Eventyr i dit Hoved, min Johanne! For din gode, kjære Farbroder behøve vi vist ikke at frygte. Han vilde dog kun bringe os Lykke og Velsignelse, hvis han endnu skulde være om os paa Jorden. Men derfor er jeg rolig: han var from og gudfrygtig, og der var vist Intet i hans Liv, som kunde forstyrre hans Ro efter Døden. At han forsætlig skulde have styrtet sig i Stranden, som Rygtet jo har villet indbilde os, derfor er jeg fuldkommen tryg. Havde jeg kun ikke just været paa min Svendereise og du hos din døende Moster, havde vi maaske havt ham endnu. Hvor ofte har jeg ikke advaret ham mod den Seilen alene paa Kallebod Strand! men det skulde han nu gjerne hver Søndag. Saa længe jeg var i hans Lære, fulgte jeg jo altid med, og da jeg reiste, lovede han mig dog at tage en Sømand med sig for Fremtiden.«

»Ak, det var en ulyksalig Jul« — sukkede Johanne — »først da man havde lyst efter ham i Avisen, og Hr. Stork havde gjenkjendt ham i de Druknedes Hus og besørget ham

jordet i Stilhed, som en Selvmorder, først da fik jeg Ulykken at vide, og han kom ikke engang i sin rette Kiste og med Nød og neppe i christen Jord.«

»Lad os nu ikke sørge længer, kjære Kone, over hvad der dog ikke stod i vor Magt at hindre! men lad os til min fromme Mesters Erindring nu holde hans gamle Hus i Agt og Ære og befrie det fra det taabelige Vanrygte, ved ubekymret at boe og bygge, hvor han har levet og arbeidet for os! Alt hvad han samlede og arbeidede for, var dog kun vor Lykke og Velstand.«

»Som du vil da, kjære Mand!« — sagde Johanne, eftergivende, og tog den Lille ud af Vuggen, som nu vaagnede og strakte de smaa Hænder op efter Moderen — »Gud vil nok bevare os og det uskyldige Barn.«

Frants kyssede Moder og Barn og tog nu sit blaae Arbeidsforklæde af og den gamle, grønne Reisefrakke paa, som ved Johannes Flid var bleven ny og hel igjen. Hun strøg de brune Lokker tilbage fra hans Pande og pillede omhyggelig et Par Dun af hans Krave. »Gud være med dig!« sagde hun saa og rakte ham Barnet hen endnu engang til Afsked. Nu greb han hastig den grønne Kasket fra Sømmet og gik ud, for at afgjøre Huskjøbet.

Tilfreds og glad kom han hjem — og næste Dag flyttede den lille Snedkerfamilie ind i Mester Floks forrige Hus ved Christianshavns Kanal. Det glædede Frants at see sin Mesters gammeldags Boskab, som han havde kjøbt paa Auctionen, nu komme tilbage til sit gamle Hjem, og det var ham, ligesom Lænestolen og Dragkisten maatte glæde sig med ham.

Men Brødkonen paa Hjørnet trak paa Skuldrene og beklagede det unge, smukke Ægtepar, som hun mente snart vilde hjemsøges af Sygdom og Ulykke, fordi fem Lig i et halvt Aar vare baarne ud af Huset, og hvor ofte man end

havde overkalket den i Muren indridsede Skrift, kom den dog snart igjen til Syne. »Et forbandet Hus!« stod der, som med Rødkridt, og alle de gamle Koner ved Kanalen kaldte det en Blodskrift. »See kun til!« — sagde Brødkonen paa Hjørnet til sin Datter — »inden Aaret er ude, kommer der et Lig igjen ud af Huset.«

Snedker Frants havde nu travlt med at indrette sit Værksted, og Johanne med at ordne Alt i Huset og give det den gamle, kjære Skikkelse igjen. Den lille Dagligstue til Gaden, med det grønne Panel og med den gammeldags Alkove, fik nu Stole, Bord og Dragkiste paa samme Sted som i gamle Dage. Farbroders Lænestol blev ogsaa sat i Kakkelovnskrogen, ligesom tilforn, og syntes kun at vente paa den gamle Mesters Tilbagekomst. Naar saa de unge Folk sad der om Aftenen i Tusmørket, medens Ilden knittrede muntert i Vindovnen og lyste gjennem Laagen ud paa Gulvet, savnede de ofte den Gamle og talte om ham med Vemod og Kjærlighed. Men Johanne saae dog imellem lidt ængstelig hen til den ledige Stol i Krogen, og naar Maanen skinnede ind paa den gjennem de smaa Vinduesruder, var det hende undertiden ligesom han sad der endnu, men bleg og blodig og med dryppende Lokker.

»Lad os tænde Lys!« — sagde hun da — »Barnet er uroligt, synes mig — jeg maa see, om der er Intet, som trykker det.«

En Aften var der intet Lys nede; det maatte hentes i Pakkamret paa Loftet. Hun tændte Stumpen i Lygten og gik ud, medens Frants vuggede Barnet og vilde lulle det

roligt. Da hørte han et Bulder paa Loftet, som af et faldende Menneske, og han syntes, Johanne havde skreget; han lod Vuggen staae og foer op ad Loftstrappen efter hende. Der laa hun, med den slukte Lygte i Haanden, bleg og afmægtig, ved Ligkisten. Forfærdet bar han hende ned, fik tændt Lys og bragt hende til Live, medens han bekymret spurgte om, hvad der var hændet hende.

»Ak, jeg er dog et stakkels, frygtsomt Barn!« — sagde Johanne og fattede sig — »vær ubekymret for mig! det var kun Farbroders Kiste, som forskrækkede mig. Jeg vilde bedet dig hente Lysene; men jeg skammede mig, og da Trækvinden blæste Lyset ud i Lygten der oppe, var det som en Dødnings kolde Aandepust berørte mig — jeg stødte i Mørke paa Ligkisten og syntes, Kistelaaget hævede sig — og saa tabte jeg Sands og Samling i min barnagtige Forfærdelse.«

»Den Kiste skal ikke oftere forskrække dig!« — sagde Frants — »jeg sætter den i Morgen i Avisen til Salg!« Den blev nu ogsaa buden tilfals; men naar en Kjøber meldte sig, var den enten for stor eller for lille.

En Dag kom Hr. Stork med Skjødet paa Huset og Kjøbekontracten. Han var en høi og svær Mand, med et Ansigt, som ingen Velvillie indskød, skjøndt det næsten bestandig smilede, hvilket, naar man nøie gav Agt derpaa, dog snarere lignede et Slags Krampe. Han gik gjerne med en ildrød Vest og klædte sig i det Hele som en Pebersvend, der gaaer paa Frieri og gjerne vil skjule sin Alder. Han var den Dag endnu mere venlig og forekommende, end sædvanlig, roste Barnets Skjønhed og dets Lighed med den smukke Moder, og tilbød Frants et Laan til at udbedre og forskjønne sin nye Bolig med, hvilket Frants dog ikke modtog, da Huset netop var ham kjærest i sin gamle Skikkelse. Kun Værkstedet ønskede han at udvide med

det gamle Pulterkammer ved Enden af Huset, hvortil Døren var spærret, og som Hr. Stork for det Første havde forbeholdt sig, da han brugte det til Brændekammer og havde Indgang dertil fra Nabohuset, som han selv eiede og beboede.

Ogsaa heri var Hr. Stork meget føielig; han lovede saa snart muligt at lade Kamret udrydde og Indgangen til Nabohuset tilmure. »Naar Alle havde saa ærlige og honnette Naboer som jeg« — føiede han høflig til — »behøvedes der slet intet Skillerum mellem Husene.«

»Hvad har du dog mod den gode Hr. Stork, Johanne?« — sagde Frants, da han var gaaet — »han er jo Artigheden selv. Hvad kan han gjøre ved, at han har den Smule Krampe i Ansigtet?«

»Jeg vilde dog heller, vi havde en anden Mand til Nabo og Intet med ham at skaffe!« — sagde Johanne og slog Skodden for Døren efter ham.

Frants arbeidede nu med Lyst og Flid og stod sildig ud paa Aftenen i Værkstedet, naar der var et og andet Arbeide, det hastede med, eller som han med særdeles Lyst og Kjærlighed vilde fuldende. Han vilde gjerne hæve sit Haandværk til Konst og arbeidede helst i de finere Træsorter, hvoraf han kunde danne Boskab med smukke Former og konstige Prydelser. Dette var især siden hans Svendereise blevet hans kjæreste Syssel. Men hans Armod nødte ham til at see paa det Nødvendige, og da han var bekjendt for at gjøre smukke og gode Ligkister, var dette hans sædvanligste Arbeide. Han gjorde undertiden i lang Tid intet Andet, for siden at have Fred, naar han fik i Sinde at gjøre et Stykke til sin Fornøielse. Naar han nu om Aftenen stod og høvlede paa Fjælen til en Ligkiste, faldt det ham ofte ind at tænke paa al den Sorg og Bedrøvelse, dette hans Arbeide vilde bringe i det Hus, hvor-

hen det skulde bæres, og det var ham en underlig Tanke, at han maaske kunde møde det Menneske sundt og frisk i Morgen paa Gaden, som han nu allerede hamrede Ligkisten sammen til. — »Hvad om den maaske var til dig selv eller til din Kone eller en af dine bedste Venner« — tænkte han videre. Han blev da beklemt og underlig til Mode over sine egne Tanker og over sin bedrøvelige Gjerning og ønskede kun, han var saa velhavende, at han ingen Ligkiste behøvede mere at forfærdige.

En Aften var intet Saadant faldet ham ind; men han havde været saa ivrig i sit Arbeide, at han først mærkede, det var sildigt, da Vægteren havde raabt Tolv. Han vilde endnu kun slaae et Søm i den store Kiste, han stod med ved Høvlebænken; da syntes han, Nogen hviskede bag ved ham: »hamrer og høvler du endnu? til hvem er den Kiste?«

Han tabte Hammeren af Haanden og saae sig forfærdet om; men der var Ingen. »Det er de gamle, dumme Tanker, som spøge i mit Hoved og nu faae Røst i den underlige Midnat« — tænkte han, men lod nu Høvl og Hammer hvile og tog Lyset for at gaae til sit Sovekammer; men Lyset var udbrændt og gik ud, før han kom til Døren. I Mørket forvildede han sig nu saaledes i Værkstedet, at han paa enhver anden Tid vilde have leet over sig selv; thi hvorledes han saa vendte sig, kom han altid tilbage til den spærrede Pulterkammerdør. Da dette var hændtes ham tre Gange, blev han staaende og syntes, Noget rørte sig i Pulterkamret; gjennem en Sprække paa Døren syntes han at skimte Glimtet af et Lys, og han troede at høre en Lyd som Pjasken i Vand med en Karklud. »Det er en underlig Tid at vaske Gulv paa« — tænkte han, idet han bankede stærkt paa Døren og spurgte høit: hvem der var

inde, og hvad man gjorde der saa silde. Men i det Samme forsvandt Lyset, og der blev dødsstille.

»Jeg maa dog have taget feil« — sagde Frants ved sig selv og søgte at besinde sig og finde Døren til Sovekamret; men nu faldt Tanken ham ind om hans gamle Mester, som jo var druknet, og som saa ofte havde staaet her og arbeidet med ham sildigt ud paa Natten; og det var ham ligesom Høvlen skulde røre sig igjen, hvor den Gamle havde staaet, og som om de endnu havde et Arbeide at gjøre sammen i denne Verden.

Forvirret af disse underlige Tanker, fandt han endelig Døren og gik til Sengs.

Kone og Barn sov allerede sødelig; men Frants havde ingen Ro for de besynderlige Drømme. Han syntes, den gamle Mester Flok stod for ham og sagde: »hvorfor kom jeg ikke i min Kiste? hvorfor kom jeg ikke i christen Jord? — Søg! og du skal finde! — udslet Forbandelsen, at den ikke skal ramme dig!«

Da han om Morgenen vaagnede, saae han syg og bleg ud, og Johanne spurgte bekymret, om han fattedes Noget. Men han vilde ikke ængste hende med sine Drømmerier til Unytte og skammede sig selv derover. »Jeg er, med alle mine gode Tanker om min Styrke og min sunde Forstand, dog i Grunden lidt nervesvag og overtroisk« — sagde han til sig selv og glædede sig over Johannes og Barnets Sundhed og blomstrende Udseende.

Han gik til sit Arbeide og søgte at slaae Drømmen af Hovedet, som en Følge af hans Nattevaagen og ophidsede Fantasi. Men nu vilde intet Arbeide ret lykkes ham, og hans sædvanlige Munterhed var borte. Tiden nærmede sig nu ogsaa, da Huset skulde betales; men Skiftet var endnu ikke sluttet, og han plagede sig med Sorg for det daglige Udkomme og Frygt for den truende Fremtid. »Søg!

og du skal finde« — tænkte han da tidt og lod Høvlen hvile — »bank! og dig skal oplades — men hos hvem skal jeg søge? paa hvilken Dør skal jeg banke? hvorledes skal jeg udslette Forbandelsen? — og hvilken Forbandelse? min gamle Mester blev jo virkelig begravet i christen Jord; Johanne har jo ladet sig vise hans Grav og bragt Blomster til den. At han ikke fik den Kiste, der var ham bestemt, kan jeg jo ikke gjøre ved eller ændre; men at der ingen Velsignelse er ved hans Hus, begynder jeg nu næsten at mærke.«

Naar han saaledes var mismodig, gik han ofte ud, for ikke at bedrøve den fromme Johanne med sin Forstemthed. Men hun mærkede vel, at han sørgede for Udkommet, og at han ofte lod Høvlen ligge af Mismodighed. Hun saae derfor gjerne, han gik ud og adspredte sig; thi hun frygtede for hans noget aftagende Sundhed. Selv søgte hun imidlertid ved Syning og det Lidet, hun derved kunde erhverve, at skjule de Mangler, som mest maatte falde i Øinene i det daglige Liv.

Gik Frants ene ud om Aftenen, var hans Gang som oftest over Langebro og forbi de Druknedes Dødningehus. Hver Gang han kom dertil, gik han langsommere og huskede paa Johannes Ord, og han syntes nu ogsaa, at det var ligesom han maatte see ind gjennem de lave Vinduer, om ikke den gamle Mester laa der endnu og ventede paa sin Kiste. Men han gik dog altid forbi og gruede for at see derind. Naar han saa siden gik tilbage over Broen, og Maanen skinnede venligt paa Skibene i Bugten og paa de hvide Gavle og Pakhuse ved Bredderne, fik han gjerne frisk Mod igjen, og det var ligesom han kom hjem fra en lang Reise og skulde nu gjenfinde Kone og Barn, Hus og Hjem og Alt, hvad hans Hjerte hang ved, paa den anden Side af Broen. Men naar han saa kom til sit Hus og læste Skrif-

ten paa Muren: »et forbandet Hus!« — tog han ofte en Sten og gned derpaa, til han ikke længer kunde læse, hvad der stod. »Slet Forbandelsen ud, hvis den ikke skal ramme dig!« — tænkte han; men næste Dag stod den afskyelige Indskrift der igjen og syntes ligesom opfrisket og rødere.

Nu blev ogsaa Barnet sygt, og Johanne begyndte at græmme sig og frygte baade for Mandens og Barnets Liv; thi Frants blev hver Dag mismodigere og blegere, som Barnets Sygdom tiltog og Terminen tillige nærmede sig, da Huset skulde betales.

En Aften kom han hjem fra sin sædvanlige Vandring. Johanne sad grædende ved Barnets Vugge, og der var en Uro og Ængstelighed over hende, som hun forgjæves søgte at skjule.

Frants sad længe taus i den gamle Farbroders Stol og stirrede paa den bekymrede Moder.

»Ja, du havde Ret!« — sagde han endelig og foer op — »det var dog bedre paa vort Loftkammer, end i dette ulyksalige Hus. Siig mig kun, hvad du tænker paa, Johanne! har Doctoren været her? hvad siger han om Barnet?«

»Bliver det værre til Natten« — sukkede Johanne og pegede paa Bordet — »saa ligger der det sidste Redningsmiddel.«

Frants tog Recepten fra Bordet og stirrede paa de uforstaaelige latinske Ord, som skulde han deri læse sin Skjæbne. Men Bogstaverne svømmede forvildet for hans Øine i de bittre, frembrydende Taarer.

»Og i Morgen« — vedblev Johanne — »i Morgen er det en Ulykkesdag. Veed du endnu ingen Udvei til at betale Hr. Stork?«

»Nei, Kone! men det er kun en lille Sorg imod denne« — sagde Frants og pegede paa det hede, stønnende Barn.

»Har du været i Værkstedet?« — vedblev han efter et smerteligt Ophold — »jeg har været flittigere, end du troer; men maaske er det for os selv, jeg har arbeidet. Vor sidste Nødtørft har jeg maaske sørget for. Den store, nye Kiste er vel i Stand til at rumme os Alle.«

»O, var det saa vel!« — udbrød Johanne og omfavnede ham med hede Taarer — »kunde vi alle Tre følges ad til en bedre Verden, hvad havde vi da at sørge for mere? men adskille os vil man; i Morgen bliver du kastet i Fængsel, hvis du ikke kan betale Hr. Stork, og jeg sidder ene her med det døende Barn.«

»Hvad siger du? i Fængsel? hvor veed du det? har han været her og talt til dig derom? til mig har han jo ikke sagt et Ord — og dig vil han skræmme til Døde med slige Trudsler?«

Nu fortalte Johanne, hvorledes Hr. Stork paa den senere Tid ofte var kommen for at tale med Frants, som det hed, men altid naar han var fraværende. Han havde da nogle Gange slaaet sig til Ro og sagt den unge Kone plumpe Smigrerier, beklaget hendes Mands slette Omstændigheder og lovet at hjælpe ham ud af al Forlegenhed, naar han hos den smukke Kone kunde vente — Taknemmelighed. Hun havde tiet dermed, for Frantses Roligheds Skyld, og vidste endnu heller ikke ret, hvad hun skulde troe om disse Ytringer. Hun vovede heller ikke at fornærme den mægtige Mand, skjøndt hun hver Gang stod som paa Gløder i hans Nærværelse og havde bestandig syslet med Barnet, for ikke at see paa det modbydelige Krampesmil i hans afskyelige Ansigt. Men hver Dag var han bleven dristigere og mere paatrængende, og da Johanne endelig med Afsky forstod, hvad hendes rene Sjæl var for uskyldig til at see i dets hele Afskyelighed, havde hendes oprørte Følelse nu i Aften givet hende Mod til at see ham rolig og kold i det smilende

Skurkeansigt med al en fornærmet Hustrues Værdighed og Kraft. Hun havde behandlet ham med al den Foragt, han fortjente, og han var gaaet bort med den Trudsel, at hvis hun talte et eneste Ord om denne Samtale til Frants og selv ikke i Morgen var af andre Tanker, skulde Frants inden næste Sol gik ned være hans Gjældsfange og kunde da glæde sig over sin smukke Kones Troskab i Slutteriet.

»Nu vel!« — sagde Frants rolig — »han har mig i sit Garn: undgaae ham kan jeg ikke; men Nederdrægtigheden er for ussel til at nedbøie mig. Blind har jeg været, at jeg ikke saae, hvad Helvede der laa bag dette Smil, og uforsigtig, at jeg indlod mig med den stemplede Nidding. Men vil Gud kun bevare dig og Barnet, skal jeg ikke tabe Modet. Vær kun rolig, min Johanne!«

Det var blevet sildigt ud paa Natten. Barnet vaagnede op i heftige Feberrystelser, og Frants gik med Recepten til Apotheket.

»Det sidste Redningsmiddel!« — sukkede han — »og hvis det nu slog feil — hvo skal da trøste den arme Johanne, naar jeg i Morgen Nat sidder i det mørke Fængsel, og hun maaske staaer ene og klæder Barnet i Ligskjorten. — Og skal vi miste dig, lille, venlige Engel! hvo skal da smile sorgløs til os i Sorgen? Det var da den Lyksalighed, jeg drømte om i det gamle, kjære Familiehus! — ja, man har Ret: det er — forbandet.«

Apotheket var lukket. Han havde givet Recepten ind gjennem den lille Laage paa Døren og sad nu paa Stentrappen uden for og ventede paa de Lægemidler, man tilberedte. Det var en skjøn, stjerneklar Decembernat; men Kulden gjennemisnede den sørgende Fader; han saae hverken Maane eller Stjerner, men stirrede mørk og haabløs paa de frosne Brostene. Da gik Vægteren forbi, hilsede venlig og sagde: »god Morgen!«

»Gud hjælpe mig for Morgen det er!« — mumlede Frants — »i min Sjæl bliver det aldrig meer Morgen, og denne iskolde Vinternat knuger mig til Graven.«

Fra Taarnet slog Klokken nu Et, og Vægteren sang med ren og klar Stemme i de simple, dybe Toner:

»Hjælp os, o Jesu kjære!
Vort Kors i Verden her
Taalmodelig at bære!
Der er ei Frelser fler.«

Frants hørte de fromme Ord, og hans Smerte opløste sig i Vemod. En brændende Taare nedrullede over hans Kind; han løftede sit Hoved mod Himlen, saae den evige Stjernepragt og uendelige Ro for oven, og han foldede sine Hænder og bad de sidste Ord med i Vægterens Sang:

»Ræk os din Haand, o Frelsermand!
Saa vorder Byrden let.«

Nu gik Laagen op paa Apothekdøren. Frants modtog en lille Flaske med Draaber, gav sin sidste Skjærv derfor og ilede haabfuld og styrket til sit Hjem; det var ligesom en overmenneskelig Magt havde hævet hans Sjæl og lettet Byrden, som kuede ham til Jorden.

»Har du ogsaa hørt, hvad Vægteren sang, Johanne!« — spurgte Frants, da han traadte ind i den lille, grønne Stue og saae Moderen sidde smilende ved Vuggen — »eller var det dig selv, som sang for mig i Natten om Haanden fra oven, som skulde lette vor Byrde?«

»Tys! han er falden i en mild og rolig Søvn« — hviskede Johanne og pegede paa Barnet — »du skal see,

det bliver Altsammen godt endnu. Sæt kun den Flaske hen! Gud skal nok hjælpe foruden.«

»Hvad er hændet dig, Johanne! dit Øie glindser jo saa mildt og roligt, som en Engel fra Himlen havde været hos dig og forkyndet dig et saligt Evangelium.«

»Ja, et saligt Evangelium er ligesom nedfaldet til mig fra Himlen« — svarede Johanne og pegede hen paa en gammel Bibel, som laa opslagen paa Bordet. — »See! det er salig Farbroders gamle Familiebibel — den har jeg ikke seet, siden han døde, og — Gud forlade mig det! jeg har i lang Tid ikke tænkt paa, at den kunde trøste mig. Den laa i Lønskabet i Alkoven og faldt just i min Haand, da jeg greb efter et Klæde, for at aftørre mine Taarer. Og see, den har trøstet og beroliget min Sjæl. I hvad der ogsaa skeer, Frants! om Døden og Menneskene ogsaa tage al vor Glæde fra os i Verden, saa er Herren dog med os alle Dage indtil Verdens Ende, og vi skal være hos ham engang, og Ingen skal meer tage vor Glæde fra os.«

Frants foldede sine Hænder og læste det opslagne Sted af Johannes.

I den gamle, sølvbeslagne Spænde-Bibel laa nogle løse Papirer og skrevne Blade, som han lagde til Side uden at læse dem, da han saae, det var kun Regninger og Qvitteringer. Men med Begjerlighed gjennemsaae han nu de første skrevne Blade i den gamle Familiebog, som indeholdt den ærlige Mester Floks hele Slægtregister, med indstrøede fromme Tanker og Ønsker for Fremtiden, og endelig et Slags Dagbog over det sidste Aar af hans Liv. Jo længer han læste, jo opmærksommere blev han, og Johanne saae urolig paa de sælsomme Bevægelser i hans Ansigt. Tilsidst foer han op og raabte: »Det er skrækkeligt, Johanne! det er skrækkeligt! man har stræbt din Farbroder efter Livet — see! her staaer det. Det er skrevet med hans

egen skjælvende Haand, men dunkelt og gaadefuldt — hør hvad her staaer!« — og nu satte han sig og læste:

»Gud gjøre mine Fjenders onde Anslag til Intet! — Hvorfor gav jeg mit Guld i den Uretfærdiges Haand og mit Liv i Rovdyrets Kløer? — Mit Gods har han ranet med List — min Tunge har han bundet med Ed — og mit Liv har han truet i Løndom. Men forbandet vorde mit Gods i den Uretfærdiges Haand! og forbandet det Hus, hvori han sætter sin Fod! — Vel er der en Tid, hvori et Menneske hersker over et andet, sig selv til Ulykke; — men et Menneske haver ikke Magt over Aanden, at forhindre Aanden, og ingen Magt paa Dødens Dag.« —

»Hvad er Dette!« — sagde Frants og stod forfærdet op — »Hvo er den Dødsfjende, han taler om og ikke tør nævne? i hvis Haand kom hans Gods og hans Hus? — Den Samme er det, som har bundet hans Tunge med Ed og truet hans Liv i Løndom. Hvo har vidnet for os og Verden, at han er druknet og funden i Dødningehuset? Hvo har derfra begravet ham i Stilhed — som en Selvmorder? — Hvor mange Ulykkelige bares ikke did, som ingen Ven kjendte meer paa det forknuste, opsvulmede Ansigt? — og hvis Vidnesbyrd have vi for, at det var ham? — Hans Ben ligge os maaske nærmere, end vi troe. Søg! og du skal finde — var det ikke saa du sagde, gamle Mester? — hvorfor kom jeg ikke i min Kiste? — hvorfor kom jeg ikke i christen Jord? — Ti stille, Gamle! du kan komme der endnu. — Hvad siger du om Pulterkamret, Johanne? der er det ikke altid saa rigtigt ved Midnat — der vaskes Gulv, naar vi Andre sove. — Før Sol staaer op, skal jeg have gjennemrodet den lukte Morderhule som en Muldvarp!«

»Ak, bedste, kjæreste Mand! hvilken forskrækkelig Mistanke! Jeg forstaaer ikke det Halve af, hvad du siger; men hvad jeg aner og tænker er grueligt.«

»See vort Barn, Johanne! det sover roligt og smiler nu til os i Drømme. Jeg er paa Veien til at udslette Forbandelsen, og Velsignelsen kommer os allerede i Møde.«

»Jeg vil vaage ved Barnets Vugge. Gjør du i Guds Navn, hvad du kan og maa!« — sagde Johanne; og Frants tændte Lygten taus og gik til Værkstedet. Der tog han Øxe og Brækkejern og gik til Pulterkammerdøren. »Kamret er mit eget« — sagde han ved sig selv — »Hvo vil forbyde mig at opbryde det?« — Han satte Brækkejernet til — og det var skeet. Halv ængstelig aabnede han dog Døren; men da han traadte ind, blev han rolig og begyndte trøstig sin natlige Gjerning. Han belyste med Lygten hver Plet paa Mur og paa Gulv; men der var Intet, som nærede hans Mistanke. Nogle Sække med Brænde stode i en Krog; dem udrystede han, og hver Pind syntes ham mistænkelig som et Dødningeben; men han fandt intet Spor af, hvad han søgte. Kamret var for Resten ryddet og, som det lod til, nylig vasket og rengjort. Nu begyndte han paa at opbrække Gulvet. Da syntes det ham, en Haand greb i Døren til Naboens Hus. Han tog forsigtig Lygten i den venstre Haand og holdt fast om Øxeskaftet med den høire. »Har Nogen Lyst til at hjælpe mig?« — sagde han halv høit — men der kom Ingen. Frants satte Lygten fra sig igjen og begyndte paa ny at hamre og haandtere med Bræderne; uden selv ret at vide hvorfor, begyndte han nu tillige at fløite paa en Sang, som hans gamle Mester altid pleiede at nynne, naar noget Arbeide ret skulde gaae ham fra Haanden. Men Frants havde ikke hamret og fløitet ret længe, før end det greb i Døren igjen. Nu tog han Lygten og Øxen og reiste sig — i det Samme gik Døren op og en høi, hvid Skikkelse traadte ham langsomt i Møde, med et Aasyn som fra Fordømmelsens Bolig.

»Har du ikke afhamret endnu, gamle Mester? vil du

da høvle og hamre her til Dommedag? — faaer den Vise ei i Evighed Ende?« — sagde en huul, velbekjendt Stemme, og Frants gjenkjendte med Forfærdelse den blege, forvildede Søvngjænger, som med stift opspilede Øine og forvildede Haar kom, afklædt og nøgen, fra sit Sovekammer.

»Hvor lagde du mine Ben?« — sagde Frants, som greben af Vanvid — »hvorfor kom jeg ikke i min Kiste? hvorfor kom jeg ikke i christen Jord?«

»Dine Ben ere vel forvarede« — svarede den blege, frygtelige Drømmer — »under mit Pæretræ skal Ingen forstyrre dem.«

»Men hvem begrov du med mit Navn, som Selvmorder, da du ranede mig min Ære i Døden?« — spurgte Frants videre og forfærdedes selv ved at høre sin Stemme; thi det var som hans gamle Mesters Røst talede ud af ham.

»Det var jo Betleren« — svarede den blege Synder og fordreiede Ansigtet krampagtigt — »det var jo den fremmede Betler, som du gav din gamle, graae Kappe — men jeg jog fra min Trappe Julenat.«

»Hvor han laa, skal du raadne! — ved hans Side skal du møde mig paa Dommedag!« — sagde Frants og vidste ikke selv, hvad han talte; thi han var ikke længer sig selv bevidst, men hørte ligesom den Dødes Stemme tale igjennem ham, hvad han ikke forstod.

Da hørte han et Rædselsskrig — og stod ene med Lygten og den hævede Øxe i Haanden; men den hylende Skikkelse var forsvunden, hvor den kom fra.

»Var det en Drøm?« — sagde Frants — »eller var jeg afsindig? — er der Blod paa min Øxe? — nei, endnu er den ren; men bort, bort fra denne Morderhule! — nu veed jeg, hvor jeg skal finde, hvad jeg søger.«

Han gik tilbage til Johanne, som sad stille hos det slumrende Barn og læste i den hellige Skrift.

Frants taug med, hvad der var hændet, og hun gruede for at spørge ham derom. Han bad hende kun hvile sig, til det blev Dag, medens han vaagede ved Barnets Vugge. »Endnu har jeg kun dunkle Formodninger« — sagde han — »men i Morgen vil maaske Meget blive klart.«

Han gjennemlæste nu nøiere de skrevne Bibelblade og den gamle Mesters efterladte Papirer, som han næste Dag bragte i Retten, hvor han fordrede Alting lovlig undersøgt.

»Sagde jeg det ikke nok, der vilde komme Lig ud af Huset, inden Aaret var omme?« — sagde den gamle Brødkone paa Hjørnet til sin Datter, da, tre Dage efter, en smuk, sort Kiste, med Passer og Vinkelmaal over Kors paa Laaget, bares ud af Snedker Frantses Hus. Den var ledsaget af Frants og det hele hæderlige Snedkerlaug, Alle i sorte Klæder og med deres Kaarder ved Siden.

»Det skal jo være den gamle Snedkermester Flok, som nu først bliver virkelig begravet« — sagde Brødkonens Datter — »saa var det dog virkelig hans Ben, man fandt under Træet i Naboens Have?«

»Ja, det har jo den unge Mester Frants beviist for Retten« — tog en Fiskerkone Ordet, idet hun satte sin Kurv ned paa Fortoget og satte sig paa Hanken, for i Magelighed at betragte Ligfølget. — »See, der gaaer han, den unge, smukke Mester« — vedblev hun — »nu kan man dog for Fremtiden tjene en Skillingspenge hos ham, siden Hus og Gods er hans, og den gamle, gjerrige Stork faaer en lang Næse.«

»Og maaske en lang Hals med« — sagde Kjældermanden — »hvis det ellers er sandt, hvad man siger, at han hemmelig har taget den ærlige Mester Flok af Dage.«

»Det har jeg længe tænkt, at den Karl blev hængt engang« — sagde Brødkonen — »han kjøbte jo aldrig for to Skilling Brød hos mig, uden han vilde have for den tredie i Tilgift.«

»Havde man kun fat paa ham!« — sagde Kjældermanden — »i tre Dage har Ingen seet ham i Byen.«

Juleaften sad en lille, lykkelig Familie i Snedkermester Floks forrige Hus ved Kanalen. Barnet sad sundt og friskt paa den skjønne Moders Skjød, og den unge Mester Frants fyldte glad og stille det gamle Familiebæger med Vin. »En lyksalig Jul, min Johanne!« — sagde han rørt — »det saae det ikke ud til for fjorten Dage siden. Nu sidde vi, som velhavende unge Folk, her i vort eget lille Hus, ligesom din gode salig Farbroder havde tiltænkt os det. Nu behøver jeg ikke meer at hamre Ligkister sammen ved Midnat, men kan gjøre smukke Stole og Kommoder til lykkelige, nygifte Folk, kan holde Svende og Drenge i Værkstedet og have en glad Aften ved hver Høitid. Og nu har du Fred, gamle Mester!« — føiede han høitidelig til og saae hen til Stolen i Kakkelovnskrogen, ligesom han sad der endnu — »du har taget Forbandelsen fra Huset og givet os din Velsignelse; derfor skal din Ihukommelse være velsignet iblandt os. Gud give dig en salig Opstandelse!«

Pulterkammerdøren havde Frants ladet tilmure, og han

lod Værkstedet blive som det var i den gamle Mesters Tid. Den indridsede Skrift paa Muren havde han ladet overhvidte, og den var ikke kommen mere til Syne.

Da han nu næste Gang gik over Langebro og kom forbi de Druknedes Dødningehus, gik han rolig hen til Vinduet og sagde ved sig selv: »nu kan du gjerne see derind; gamle Mester Flok ligger der dog ikke og venter paa sin Kiste.« Men forfærdet foer han tilbage; thi et blaat opsvulmet Dødningeansigt stirrede ham med opspilede Øine i Møde, og han kjendte i de afskyelige, fordreiede Træk den forsvundne Storks skrækkelige Morderansigt.

»Selv har du da givet dig det Endeligt, som du paaløi min myrdede, uskyldige Mester« — sagde Frants. — »Intet Menneske savner dig i Verden uden Bøddelen, hvis Øxe du sneg dig fra. Dog begravet skal du blive. Din Kiste har jeg høvlet paa, da du lagde Planen til at lægge mig i Graven. Gud være din syndige Sjæl naadig!«

Frants lod ham i Stilhed begrave og gav ham den Kiste, han havde troet var til ham selv, da han for faa Uger siden stod modløs i sit Værksted og saae ingen Redning i sin store Nød og Jammer.

Lykke og Velsignelse syntes nu ret at have hjemme i hans Hus og være med ham i al hans Gjerning. Den gamle Mesters Bibel kom ofte ned fra Hylden og husvalede det stille, fromme Ægtepar med de evige Forjættelser, medens den tillige mindede dem om, at al denne Verdens Lykke og Glæde dog var forgængelig. Kom en Prøvestund da imellem blandt de gode Dage, og blev det stundom ogsaa de Lykkeliges Lod at sørge ved en kjær Vens Bortgang eller vaage en kummerfuld Nat ved et elsket Barns Sygeleie, saa forsagede de dog ikke, men rakte hinanden kjærlig Haanden over Bibelen og haabede. Naar da Vægteren sang:

»Hjælp os, o Jesu kjære!
Vort Kors i Verden her
Taalmodelig at bære!
Der er ei Frelser flere« —

da kom Frants hin Nat i Hu, da han sad haabløs og fortvivlet paa Apothektrappen og ventede paa det sidste Redningsmiddel, som dog Gud gjorde overflødigt. Han maatte da altid istemme de sidste Ord af Sangen:

»Ræk os din Haand, o Frelsermand!
Saa vorder Byrden let.«

DEN GAMLE RABBIN

»Er din Forfølgelsesdag nu kommen igjen, fortabte, ulykkelige Israel?« — sagde den gamle Rabbin Philip Moses og rystede sit hvide, graaskæggede Hoved, da en Efteraarsaften 1819 Stenene fløi ind ad Vinduerne til ham, medens den hamborgske Pøbel raabte: »Hep! Hep!«*)

»Ja, I har Ret!« — vedblev han — »Jerusalem er lagt i Grus og forstyrret. Stener os kun, I Jehovas Morderengle! I hans Vredes hylende Udsendinge! Hans Langmodighed var stor; men hans Folk forglemte ham i sin Udlændigheds Smitte: de foragtede Loven og Profeterne i de Fremmedes Porte; de have blandet deres Blod med de Vantroes — see! derfor skal Guds Folk udslettes af Jorden og bortstenes af de Levendes Land« — —

»Ak, Bedstefader, Bedstefader!« — jamrede hans Børnebørn og klyngede sig til ham i deres Angest — »beskjærm os mod de grusomme Christne!«

»Ere I Israels Børn endnu« — svarede den Gamle rolig — »saa folder eders Hænder og bøier eders Knæ!

*) Dette Forfølgelses-Raab har man udlagt ved Begyndelsesbogstaverne af de Ord: *Hierosolyma est perdita* ɔ: Jerusalem er ødelagt.

vender eders Aasyn mod Østen, mod Gruset af Guds hellige Stad og beder til Jehova, eders Fædres Gud! — rammer da Stenen eders Hoveder og knuser eders Hjerner i Bønnen, da priser Jacobs Gud med mig og døer i den Herre Zebaoths Navn! da skal hans Cheruber bære Eder til Fader Abrahams Skjød.«

»Er det al den Trøst, du veed, enfoldige Gamle!« — sagde hans Søn Samuel, Børnenes Fader. Han var den rigeste Juveleer i Hamborg og saae nu sin prægtige Bod udsat for at ødelægges eller plyndres af den rasende Pøbel. — »Veed du intet andet Raad, end at bede? — Jeg veed et bedre: vi vil s'gu Alle lade os døbe i Morgen!«

»Vil du svige dine Fædres Tro af Frygt for dine Juveler, min Søn?« — spurgte den Gamle og kastede et foragteligt Blik paa den rige, skjælvende Israelit, som angest løb fra Skab til Skab og pakkede sine Kostbarheder sammen.

»Mig er det s'gu ligegyldigt, enten man kalder mig Jøde eller Christen« — sagde Samuel — »naar jeg kun kan bjerge Gods og Liv. Men naar det gjælder, om jeg skal være en rig Mand i Morgen eller en Kjeltring — naar det gjælder, om jeg skal gaae i Fred paa Gaden og paa Børsen, eller jeg skal drilles af Drengene paa Gaden og vove Lemmer og Helbred og det kostbare Liv — naar det gjælder mine Juveler, mine Speile, min Kone, mine Børn og mine Vinduer — saa maatte jeg s'gu være en stor Daare, om jeg tog i Betænkning at lade mig døbe med en Haandfuld Vand. Det er jo dog kun lumpne Ceremonier, som kan være lige saa gode som alle vore Fixfaxerier. I vore Tider er den Tro s'gu den bedste, som giver Sikkerhed og Fred i Handel og Vandel.«

»Elendige Søn!« — sagde gamle Philip Moses og reiste sig — »fordømt være den Aand, som taler gjennem

din Mund! det er den, som har forpestet Guds Folk og gjort det til en Skjændsel paa Jorden og en Vederstyggelighed for Herren i Himlen. — Fordømt være det Gods og det Liv, hvorfor du vil sælge dine Fædres Tro og bespotte selv det Udlændingens Alter, hvortil du vil flye i din nedrige Feighed! — Fordømt være den Sikkerhed og Fred, hvorfor du forraader Jehova! — fordømt den Handel og Vandel, som har gjort Guds Folk til Slaver af Mammon og til Guldkalvens afsindige Tilbedere!«

»Du taler over dig, Gamle!« — svarede Samuel — »og forstaaer dig ikke paa at føie dig i Tiden. Du er gammel og hænger ved det Gamle; men dine Profeters Tider ere s'gu forbi.«

»Deres Ord skal staae til den yderste Dag!« — udbrød den Gamle og hævede sit Hoved — »og dem skal jeg forkynde iblandt Eder, om saa Jorden brænder og synker under min Fod! Er det ikke Forbandelse nok, at vi er en adspredt, lynslagen Hjord, henkastet i den vide Verden og fordømt til et foragtet Liv i den Fremmedes Land? — skal vi lægge Fordømmelse til Fordømmelse og nødes til at foragte os selv og kalde den Haand retfærdig, som forhaaner og nedknuger os i Dyndet?«

Juvelerens prægtige Sal var fuld af flygtende Israeliter, som søgte Tilflugt og Beskyttelse hos den rige Samuel, medens Politiet og Vagten paa Skrømt gav sig Mine af at ville bringe deres larmende Forfølgere til Rolighed.

Alle jamrede høit over deres Ulykke, og Nogle saae forundrede paa den gamle Philip Moses, der stod, høi og mægtig som en Profet, iblandt dem og nedtordnede kraftige Ord blandt sine skjælvende Troesforvandte.

Et Par gamle Rabbiner med langt Skæg og sorte Silketalarer hørte kun opmærksomme og rolige paa denne

deres Menigheds Ældste. Men de unge, glathagede Israeliter raabte Ve og Jammer over Hamborgerne, over deres sønderslagne Vinduer og over al den Skade, de lede i deres Handel og Næring ved denne nye, ulyksalige Forfølgelse.

»Ak, havde min Moder kun ikke været min Fader saa tro!« — sagde en ung, lapset Israelit — »saa kunde jeg dog maaske gaae med Fred paa Komedien i Aften og see den smukke Mamsel Wrede, uden at kjendes og udskjældes for en Jøde og maaske faae Stene i Hovedet paa Veien« —

»Ak, vare vi aldrig omskaarne!« — raabte en Anden — »vi gaae jo med Livet i Hænderne paa Gaden« —

»Ak, vare vi Alle kun døbte!« — raabte en Tredie — »var det saa med ætsende Vand, som kunde gjøre vore sorte Haar lyse og udslette det Brændemærke, hvormed Jehova har udstødt os blandt vore Fjender!«

»O, Ve os! Ve os!« — raabte Kvinder og Børn — »hvorhen skal vi flye i vor store Nød og Trængsel? ak, var det Morgen og denne Ulykkesnat forbi!«

»Holder inde med eders Skrig, I Afsindige!« — udbrød nu Philip Moses — »Herren har slaaet Eder med Galenskab og med Blindhed og med Hjertens Forstyrring; han har adspredt Eder blandt alle Riger paa Jorden for eders Forvendtheds Skyld; han har givet dig et bævende Hjerte, Israel! saa din Fodsaale har ingen Hvile, og du gaaer med dit Liv i din Haand og ræddes Nat og Dag og siger om Morgenen: gid det var Aften! og om Aftenen: gid det var Morgen! for dit Hjertes Rædsel og for dine Øines Syn, som du nu seer. Men hører, hvad Herren taler til Eder ved sin Tjener fra Tabernaklet i eders Udlændigheds Synagoge! Er eders Tængsel for stor, og er Forsmædelsen større, end eders Overtrædelser, saa

ryster Støvet af eders Fødder og udvandrer af den Stad, som mishandlede Eder! lader det uretfærdige Mammon tilbage i Ransmandens Haand! og tager kun med, hvad I vide, der ingen Forbandelse klæber ved for Jehovas Aasyn! — see! saa skal jeg føre Eder fra Stad til Stad og fra Land til Land, til vi finde en Plet paa Jorden, hvor Jehova vil tilhylle vor Skjændsel og give os et Fristed blandt Menneskenes Børn eller, som vore Fædre, blandt de vilde Dyr i Ørkenen!«

»Hvad drømmer du om, Gamle!« — raabte hans rige Fjender i Munden paa hverandre — »vort surt erhvervede Gods skulde vi forlade og gaae som Prakkere om i Verden med Posen paa Nakken? — hvor finde vi en bedre Handelsstad, end denne? og hvor i Verden ere vi ikke udsatte for Drillerier og Forfølgelser? — Til dei forjættede Land gaaer der ingen Vei mere tilbage, og med dine Drømme kunne vi s'gu ikke føde Kone og Børn og fortjene Specier og blanke Dukater.«

»Troede I paa Jehova« — svarede Philip Moses — »saa troede I ogsaa paa Veien til det forjættede Land; men den Tanke er for stor for eders forsagte Sjæle. De ægyptiske Kjødgryder ere Eder kjærere, end den himmelfaldne Manna i Ørkenen, og opvakte Herren en Moses blandt Eder igjen, I vilde stene ham, som eders Fædre have stenet Profeterne.«

»Hvad nytter al den Snak til, enfoldige Gamle?« — sagde nu hans Søn, den rige Juveleer — »sæt dig hen i din Bedstefaderstol og leg med Børnene, Moses! medens vi Andre raadslaae om, hvad her er at gjøre!« — »Han gaaer i Barndom« — sagde han til de Andre — »og er somme Tider ikke rigtig i Hovedet. Han har lagt sig ud med hele sin Familie, og jeg giver ham Naadsensbrødet i

mit Hus, som I vide — men desuagtet maa jeg taale mange haarde Ord og Urimeligheder af ham.«

Nu begyndte der en Mumlen og Surren i Stuen, som i en Bikube, medens Enhver vilde give Raad til, hvorledes man skulde forlige sig med Hamborgerne. Nogle mente, man maatte sende en Deputation til Raadet og udbede sig militair Bevogtning ved Husene.

»Det nytter ikke!« — raabte Andre — »de lumpne Hanseater ere just vore værste Fjender; det er disse dumme, opløbne Kræmmerdrenge, som misunde os vor Snildhed og Gevinst, og det er just dem, som ophidse Pøbelen imod os.«

»Saa lader os flytte til Altona!« — raabte Andre — »de danske Grødhoveder ere nok saa kloge, at de gjerne modtage os med vore Rigdomme, og de vil s'gu være glade ved at gjøre de stornæsede Hamborgere et Afbræk for deres »Schukelmeier-Raab.« *)

»Men naar den første Storm er forbi, vil vi fortryde det« — raabte Andre — »der er dog ikke den Handel og Vandel som her. Det er bedre at blive og taale en Smule Forhaanelse imellem, end at lide Skade i vor Handel og Velfærd.«

»I alt Fald kan vi jo lade os døbe!« — sagde Samuel — »saa ere vi s'gu ikke mere Jøder, end alle Hamborgerne selv.«

»Hvad kan det hjælpe?« — svarede en lurvet Jøde med Skæg — »det er ikke for vor Troes Skyld, de forfølge os, det er kun vor Rigdom og Pragt, som gjør ondt i deres misundelige Øine. Vore smukke Huse ere vor Ulykke

*) Schukelmeier, eller finere blot Hr. Meier, var et Spotord, der skal betyde: Smugler- og hvormed den hamborgske Pøbel beskyldte de Danske for at have indsmuglet de Franske i Hamborg.

og vore prægtige Ekvipager, vore Lyststeder ved Elben og Alsteren og vore unge Lapsers Pralhalserier. Gaaer med Skæg, som jeg, og med luslidte Klæder! — Lever godt inden Døre! men bærer ikke eders Velfærd til Skue! — saa er der Ingen, som misunder og forfølger Eder. Lad saa længe nok Drenge pege Fingre ad os paa Gaden og skjælde os ud for, hvad der skulde være vor Stolthed at være! thi om de ogsaa spytte ad os, som vi vare Spedalske, saa ere vi dog Guds udvalgte Folk. Vor Gjerning og vor Ægteseng velsignes, vi opfylde jo alle Lande og fortære deres Marv, vi ere Folkenes Herrer, naar vi ikke blues ved at synes deres Slaver.«

Dette Raad blev forkastet af de moderne, rige Israeliter, som ikke havde Lyst til at gaae i Sæk og Aske og give Slip paa Glandsen af den Herlighed, de med saa megen Ydmygelse og saa mange smaalige Kneb havde erhvervet.

»Nei, da veed jeg s'gu et bedre Raad« — sagde en af de Rigeste, som før havde gaaet omkring og solgt gamle Klæder. — »Vi vil skiftes til at gjøre Skildpaddegilder; vi vil bede alle de unge Grosserersønner til Bords hos os — vore Døttre og Koner skal være milde og føielige imod dem og ikke agere saa knibske og ærbare. Det er s'gu dog bedre at besvogres lidt med de Christne, end have dem til Uvenner i denne Tid.«

Da reiste gamle Philip Moses sig med dyb Foragt for sit eget Folk og den elendige Aand, som besjælede det. Han sønderrev sine Klæder og forbandede den Tunge, som sidst havde talet. Derpaa søgte han kraftig at ryste deres Sjæle og vække Aanden hos de Bedre iblandt dem, ved at skildre dem den Usselhed og Foragtelighed, hvortil deres Egennytte og lave Vindesyge havde fornedret dem. Han kaldte deres nærværende Forfølgelse en retfærdig Straf

af Jehova for deres dybe Vanslægten og Hensynken i Guldgraven. Han fordømte deres Ligegyldighed for Fædrenes Tro og Sæder og deres Afvigelse fra Loven i Sabbathens hemmelige Vanhelligelse, i at de afragede deres Skæg og bluedes ved at gjælde for, hvad de vare. Han fordømte deres Samkvem med de Christne og krybende nederdrægtige Indsmigren hos deres Forfølgere. Han fordømte deres Ægteskaber med de Christne, hvormed to af hans egne Sønner havde fortørnet ham. Han lyste Forbandelse over deres evige Handelslyst, som den aandsfortærende Giftkilde til deres Fordærvelse, og ønskede tilsidst, at alle Stater vilde forbyde dem denne deres kjæreste Næringsvei og nøde dem til anden borgerlig Gjerning, der gav deres indgroede Vindesyge mindre Næring.

Men da opløftede alle hans Troesforvandte et høit Skrig imod ham og kaldte ham en afsindig Forræder, som vilde deres Undergang. Dog han hævede endnu engang sin mægtige Røst, overdøvede deres Skrig og talede til dem med Profeternes Ord: »Din Ondskab skal tugte dig, Israel! og dine Afvendelser straffe dig« — sagde han — »See! — siger Herren — jeg havde plantet dig til en ædel Vinkvist, som skulde ganske være en trofast Sæd, og hvorledes er du saa omvendt for mig til forvendte Kviste af et fremmed Træ! Om du end vilde toe dig med Salpeter og tage dig megen Sæbe, da er dog din Misgjerning fuld af Pletter for mit Ansigt, siger den Herre Herre. — See! eders Bedragerier og Misgjerninger have bortvendt Velsignelsen« — vedblev han — »og eders Synder forhindret Forbarmelsen fra Eder. I have, som Fuglefængere, opstillet Snarer for at fange Folk og fordærve den Fremmede, og som Gravene ere fulde af Uterligheder, saa ere eders Huse fulde af Svig; derfor ere I blevne store og rige. I ere blevne fede og glindse ved eders onde Hande-

ler. I have Lykke, men gjorde Ingen Ret. Skulde jeg ikke hjemsøge Eder for disse Ting — siger Herren — og skulde ikke min Sjæl hevne sig paa saadant et Folk, som dette! Farer op paa deres Mure og fordærver dem, I Fremmede! men gjører ikke aldeles Ende med dem! borttager deres Kviste — thi de ere ikke Herrens!«

Neppe havde han udtalt, før end der nu atter fløi en Stenhagel mod Vinduerne og knuste de tillukte Skodder, medens det vilde Forfølgelsesløsen lød med Huien og Haanlatter fra Gaden.

»Bort, bort med den gamle Profet!« — mumlede Nogle — »han nedbeder jo Forfølgelsen over os.«

»Nu er det ikke Tid at præke den gamle Sladder for os om vore Synder!« — sagde hans Søn, den rige Samuel — »men vil du blive længere i mit Hus, saa vil jeg s'gu ikke høre et Ord meer. Det var bedre, du gik hen og ragede dit Skæg af, at du kunde see ud som et andet Menneske. Vi maae s'gu tude med de Ulve, vi er iblandt, og faaer Pøbelen Øie paa dit lange Bukkeskæg og din Maskeradedragt, saa rive de mig vel Huset ned over Hovedet.«

»Ak, Bedstefader, Bedstefader!« — raabte de mindste Børnebørn og løb fra ham — »dine Øine see saa underlige ud. Du vil dog ikke gjøre Fader Fortræd?«

»For eders Skyld vil jeg ikke forbande ham« — sagde den Gamle med dæmpet Stemme — »men fordømt være den Aand, der er over ham og mit forvendte, ulykkelige Folk. Jeg skal ryste Støvet af min Fod paa din Dørtærskel, Søn! og du skal aldrig mere see mit Aasyn i Verden; men denne Time skal du ihukomme paa dit Yderste. Før vil jeg vaabenløs udvandre blandt vore Fjender — før vil jeg blotte dette graae Hoved for deres Stenkast og sønderslides af de Rasendes Negle — før end mine egne Børn

skal udrykke Skægget af min gamle Hage eller kaste mig paa Døren, som en Betler.«

»Bliv! er du forrykt?« — raabte Samuel efter ham — »du slipper ikke levende gjennem Pøbelen derude. Hold paa ham!« — sagde han til de Andre — »han er afsindig, som I see, og gaaer i Barndom — jeg vilde s'gu dog nødig, han skulde komme nogen Skade til paa Lemmer og Helbred.«

Men den gamle Philip Moses gik, som Loth fra det synkende Sodoma, og saae sig ikke tilbage. Ingen vovede heller at standse ham; thi hans Tale og hans knusende Blik havde forfærdet dem Alle. Med sit isgraae, blottede Hoved og i den sorte, sønderrevne Silketalar gik han uden Stav alene ud af Huset og rystede Støvet af sin Fod paa Tærskelen. Da den hamborgske Pøbel saae ham, begyndte vel et Par Drenge at gjentage Forfølgelsesraabet, men der var Ingen, som istemte det denne Gang eller opløftede en Haand mod den tause, ærværdige Olding.

»Lad ham gaae med Fred!« — sagde den Ene til den Anden — »det er jo den gamle Philip Moses; det er en ærlig Mand — ham er det Synd at røre ved eller spotte.«

»Men havde vi fat paa hans Søn, Juveleren« — sagde Andre — »han skulde ikke slippe saa vel herfra! det er den værste Blodsuger af dem Alle.«

Det var alt sildigt ud paa Natten. Tumulten var ophørt paa Gaderne. Ingen Vogn rullede mere fra Komedien eller fra Spilleselskaberne hos de rige hamborgske

Kjøbmænd. Paa »Jungfernstieg« var Promenaden for længe siden endt, og Pavillonerne vare lukkede. Lygten skinnede dunkelt paa det store Skilt ved »alte Stadt London«, og kun hist og her ravede en enkelt Svirebroder nynnende hjem fra *sallon d'Apollon*, oppasset og standset undertiden af et offentligt Fruentimmer. Maanen speilede sig stille i Alsteren, og kun af og til raabte Natvægteren hvad Klokken var fra Michaelistaarnet; men paa »Jungfernstieg« gik endnu to underlige Skikkelser frem og tilbage og syntes ikke at tænke paa Hjemmet, skjøndt den skarpe Vind rystede Bladene af Træerne omkring dem, og de flyvende Skyer tidt fordunklede Maanen i den kolde Septembernat. En ung, sorthaaret Pige gik, skjælvende af Kulde, ved en gammel Jødes Side og syntes at trøste ham med en venlig, deltagende Stemme, og Jøden var den gamle Philip Moses.

»Du fryser, mit Barn!« — sagde den Gamle og slog Fligen af sin sønderrevne Talar om hendes Skulder — »Lad mig følge dig tilbage til din Morbroders Hus! men jeg træder ikke over hans Dørtærskel: det svor jeg ham til, da han holdt Bryllup med den forføriske Christenpige. I Dag har den tredie Søn lukket Døren efter mig, og af Døttre har jeg jo ingen meer paa Jorden — jo dig har jeg dog endnu, du er min fromme Rachels Datter! — Nu kom, lad mig følge dig tilbage! Det er haardt nok, du er fader- og moderløs og dine christne Mosteres Tjenerinde; for min Skyld skal du ikke blive husvild. Stakkels Benjæmine!« — vedblev han, da Maanen nu just belyste hendes fromme, barnlige Ansigt, og han saae Taarerne glindse i de lange, sorte Øienhaar — »saa holdt du dog endnu saa meget af din gamle, strenge Bedstefader, at du ikke frygtede for at løbe ud til mig paa

vor Forfølgelsesdag, da jeg gik ene udstødt blandt vore Fjender!« —

»Ak, du kjære, gamle Bedstefader!« — svarede Benjamine — »hvor kunde Morbroder Samuel være saa ond imod dig! Men alle mine Morbrødre ere dog ikke saa slemme som han; hos Daniel har jeg det hver anden Uge ret godt, og hos Isaak er man nu ogsaa ganske venlig imod mig, siden jeg er bleven stor og kan gaae Tante til Haande i Kjøkkenet. Gaa nu med mig til een af dem! deres Koner og Svogre hade os ikke som de andre Cristne, og eet Sted maa du dog være. Siden Morbroder Samuel er bleven saa rig, kjender han jo Ingen af sine fattige Frænder mere. Hvorfor har du ogsaa heller villet være hos ham end hos de Andre? Saaledes som han har handlet imod dig i Dag, kunde dog vist ingen af de Andre have baaret det over deres Hjerte. Hos Isaak har du jo ikke forsvoret at komme; saa følg mig da derhen! der skal jeg blive hos dig og pleie dig, og der skal de mange deilige Børn holde af dig og lære Historierne af dig om Joseph og hans Brødre og om den lille Benjamin, min Navne, ligesom du lærte mig hos Moder Rachel, da jeg var lille. Kom, Bedstefader, kom! inden det bliver Dag og vore Forfølgere vaagne! I denne Trængselstid maae vi dog holde os sammen — vi forhadte, ulykkelige Flygtninge.«

»Hos min Søn Isaak var jeg ikke i fem Aar« — sagde den Gamle langsomt — »hvor mange Børn er det, han nu har?«

»Ak, veed du ikke engang det, Bedstefader! og det er dog din egen Søn — nu har han jo den femte Søn i Vuggen.«

»Er hans christne Kone god imod ham? — forvender hun ikke hans svage Hjerte fra Jehova og vore Fædres

Tro og Skikke? i Synagogen har jeg ikke seet ham siden; men Børsen forsømmer han vist neppe.«

»Kom med hen til ham, Bedstefader! og du skal see, han er bedre, end Samuel, skjøndt han ikke kommer i Synagogen og lukker kun Boutikdøren paa Klem om Løverdagen. Hans smaa Drenge vil du vist holde meget af, om ogsaa Tante forkjæler lidt den ældste. De har Alle lyst Haar og smukke blaae Øine ligesom Moderen. Der kommer ogsaa mange Christne i Huset, og den gode Maler Veit lærer mig undertiden at tegne, naar jeg er der; men du hader jo dog ikke alle Christne, fordi Nogle af dem nu hade os og ere onde imod os? du dømmer dem dog ikke Alle saa haardt som disse yore kjærlighedsløse Forfølgere!«

»Nei, mit Barn!« — svarede den Gamle — »vel er den store Menneskekjærlighed just, hvad de Christne bedst troe at have lært af deres vise, ulykkelige Profet, men hvad de dog nu saa slet vise os i deres Gjerning; dog være det langt fra mig at fradømme dem den! — Randsag dig selv, før du dømmer Andre! — hedder v o r Kjærlighedslov — saa skal du finde Forsoning i Hjemsøgelsens Time. Men gaa nu ikke længer her saa silde, min Datter! det kunde give dit gode Navn til Pris for Bagvaskerens Tunge, skjøndt det er en Kjærlighedsgjerning, du øver, hvorfor den Herre Zebaoth skal velsigne dig i din Alderdoms Dage. Lad mig kun tilbage paa de vilde Stier! — Herren kan ogsaa sende mig en Ravn i min Ørken, om han vil. Mit Paulun er nu det store Herrens Tempel, hvor Sol og Maane ere Høialterets Lys, og de fire Verdens-Hjørner Tabernaklets Piller — see derfra skal hans mægtige Cheruber nu lovprise hans Navn for mit Øre som en Klang af store Basuner, naar Nattens vilde Storme suse i mit Haar. Lad mig gaae, mit Barn! og græd ikke, fordi jeg vandrer saa

ene! jeg vil heller gaae husvild paa Jorden, end laane Tag i Forargelsens Bolig — jeg vil heller stenes af de Christne, end haanes, som et Almisselem, af min egen Slægt og selv maaske høre det, naar jeg ikke kan see Forargelsens Vederstyggelighed og tie.«

»Nu vel, saa bliver jeg hos dig« — sagde Benjamine — »saa maae de Christne stene mig i dine Arme!«

Den Gamle taug, og en haard Kamp syntes at foregaae i hans Hjerte. »Kom da, mit Barn!« — sagde han endelig og greb Benjamine ved Haanden — »for din Skyld vil jeg taale Forsmædelsen og tigge Husly hos den Søn, som havde en fremmed Kvinde kjærere, end sin Faders Velsignelse.«

De gik nu tause ned paa »Hopfenmarkt« og ringede paa ved Klædehandler Isaaks Dør. »Er det Nogen af vores Folk?« — hviskede en ængstelig Stemme ud af Vinduet. Philip Moses svarede paa Hebraisk, og lidt efter gik Gadedøren op.

Isaak modtog sin gamle, forladte Fader, som det lod til, med oprigtig Glæde, men dog halv forlegen og urolig over de daglige Bebreidelser, han nu alt forudsaae, og den Forstyrrelse i hans huslige Liv, som han befrygtede af den strenge Rabbin. Men den fælles Nød og Trængsel drog Hjerterne sammen. Vel var Isaaks Hus endnu forskaanet for al Ulempe, da han ved sit christne Ægteskab og sin hyppige Omgang med Christne syntes ganske adskilt fra sine Egne; men han levede dog i bestandig Frygt for det fjendtlige Sindelag mod Jøderne, som nu virkelig var udbrudt i aabenbare Voldsgjerninger, og han søgte forgjæves ved sin Omgang og Levemaade at skjule den Deltagelse, han hemmelig tog i sin ulykkelige Nations Skjæbne. Med oprigtig Harme hørte han nu, hvorledes hans rige Broder Samuel havde krænket den Gamle; og han bad Faderen

glemme Alt og være som hjemme i hans Hus. Men han besluttede dog tillige, ikke at lade sin Husfred og daglige Levemaade forstyrre ved den Gamles Fordomme, som han mente, man kun maatte bære over med og beklage. »Som min Gjest vil han finde sig i Husets Skik og Brug« — mente han — »naar han først bliver vant dertil, og vi ikke begynde anderledes, end vi kan holde ud.«

»Din Broder Samuel har ikke æret sin Fader, og det kan ikke gaae ham vel paa Jorden« — sagde Philip Moses, og syntes at læse i Sønnens Ansigt, hvad der foregik i hans Sjæl — »men Herren give ham og vort Folk Kraft til Omvendelse og lade ikke sit vrede Ansigt falde paa os til Fordærvelse! Mine Dage ere ikke mange« — føiede han alvorlig til — »men havde det ikke været for min troe Benjamines Skyld, havde jeg dog heller villet udvandre i den vide Verden, end sætte dit Hjerte, min Søn, paa en Prøve, som jeg frygter er over dets Kræfter.«

Isaaks Kone blev ilde til Mode, da Benjamine kom ind til hende i Sovekamret og fortalte hende, hvad der var skeet.

»Det gaaer aldrig godt« — sagde hun — »skal vi nu have den gamle Straffeprædikant her i Huset. Mig hader han allerede, fordi jeg ikke er af eders Nation; for min Skyld har han jo aldrig før sat sin Fod her i Huset.«

»Nei, Bedstefader hader ikke de Christne« — sagde Benjamine glad — »nu bliver han jo her og bringer Lykke og Velsignelse i Huset. Ikke sandt, bedste Tante, den lille, blaae Stue maa jeg udrømme til ham og saa blive her hver Dag til Bedstefaders Pleie? Hos Morbroder Samuels turde jeg jo aldrig komme til ham, og han har dog holdt saa meget af mig, fra jeg var ganske lille.«

»For det Første kan det vel ikke være anderledes« —

svarede Tanten fortrædelig. — »Gjør kun Stuen da i Stand til ham, Benjamine! men gjør du mig for meget Væsen af ham eller gjør mig for mange Ophævelser med dette nye Huskors, saa sender jeg dig tilbage til Daniels. For det Første kan du ogsaa blive; men hold ham saa meget som muligt fra Børnene og os Andre! vi kan have Plage nok med ham ved Middagsbordet.«

»Stakkels, stakkels Bedstefader!« — sukkede Benjamine hemmelig og gik grædende fra sin ukjærlige Tante, som vel ofte før havde givet hende haarde Irettesættelser, men dog aldrig krænket hende saa bittert i Sjælen som nu.

Isaak havde siden en ubehagelig Ægteskabsscene og en heftig Ordstrid med sin Hustru om den Gamle, som han ikke kunde negte Plads i sit Hus, hvor mange Betænkeligheder han ogsaa selv gjorde sig derover.

Næste Dag var det Løverdag. Gamle Philip Moses holdt Sabbath paa sit Værelse og bad for sit ulykkelige Folk, men forstyrredes ofte smerteligt i sin Andagt, naar han hørte sin Søn tale høit i Boden for sine Varer og rasle med Sølvpenge paa Disken, medens Konen i de andre Værelser havde travlt med Rengjøren og anden daglig Husgjerning, hvormed Benjamine maatte gaae hende til Haande. Han hørte ofte, hvor Tanten skyndte paa hende, og hun havde neppe faaet et Øiebliks Tid til at liste sig ind til den Gamle for at sige ham et venligt god Morgen og bringe ham Frokosten. Han saae da vel, at hun havde grædt, men vilde ikke berøve hende den Glæde at troe, hun havde skjult det for ham.

Philip Moses laa med sit gamle Hoved tilhyllet i Støvet og bad, da Benjamine kom igjen og kaldte ham til Middagsbordet. Hans Svigerdatter havde flygtigt bedet ham tage til Takke med Husets Leilighed, uden at kunne eller ganske at ville skjule sin Misfornøielse, og den Gamle sad

nu taus ved Bordet, uden at nyde synderligt af de fremsatte Spiser; thi det Meste var netop saadanne Ting, som den mosaiske Lov paa det Strengeste forbød. Sønnen syntes Intet at mærke dertil; kun den stakkels Benjamine saae det og hungrede ogsaa. Der blev fortalt om Tumulten forrige Aften, og at der ikke var et helt Vindue i Samuels og flere af de anseligste Israeliters Huse; et Par omløbende Schakkerjøder vare endogsaa blevne ilde medhandlede paa Gaden.

»Hvorfor gjøre de Rige ogsaa disse store Figurer!« — sagde Isaak — »og hvorfor søge de Fattige ved unyttige Særheder at drage Folks Opmærksomhed paa sig!«

»Er du bleven Christen, min Søn?« — spurgte den Gamle — »eller er det maaske ikke Sabbath i Dag?«

»Jeg holder mig til Fædrenes Forskrifter« — svarede Sønnen — »i hvad jeg anseer for Vigtigt, og i hvad der passer sig til vor Tid og til de Begreber om Helligt og Vanhelligt, som min Fornuft og Samvittighed erkjender. Jeg vilde ønske, min Fader kunde gjøre det Samme og ikke forarges over, hvad jeg anseer for uskyldigt.«

»Min Svigerfader maa tage til Takke med Løverdagskost!« — sagde Husmoderen nu og rakte ham med ubetænksom Ligegyldighed en Tallerken med Fleskesteg — »i Dag er hele Huset i Uorden« — føiede hun undskyldende til, da han taus stødte Tallerkenen tilbage — »og jeg har ikke været betænkt paa Gjester, som skal have det paa anden Maade, end vi ere vante til.«

Der blev nu en forstemt Taushed ved Bordet, og Isaak gav sin Kone et bebreidende Blik, som hun ikke lod til at bemærke. Den Gamle gjorde en Bevægelse, som han vilde reise sig; men hans Øine faldt paa Benjamine; han taug og blev siddende. Men hvad Benjamine læste i den tause Bedstefaders Ansigt, tvang en hemmelig Taare frem

i de deilige, sorte Øine, som hun forlegen slog ned, medens hun, uden at vide det, smuldrede sit Brød i smaa Krummer paa Dugen. For denne sin lille Skjødesynd fik hun nu atter en skarp Irettesættelse af Tanten, med en uskaansom Erindring om, at det ikke var Tider til at lege med Brødet i. »Det var godt« — hed det — »om man havde Noget at putte i Munden paa dem, der Intet havde.«

»Kone!« — hviskede Isaak til sin Hustru, da de reiste sig — »det var ikke efter Aftale.«

Da den gamle Rabbin var ene med sin Søn, saae han ham alvorlig og længe i Øinene. »Siig mig det kun rent ud, min Søn!« — sagde han nedbøiet — »den graae, gammeldags Jøde er dig og din Hustru en ubuden Gjest, som I vel blues ved at tillukke Døren for, men ikke ved at række Malurtbægeret til Velkomst, og min stakkels Benjamine er en Betlerske her, til hvem I ikke har mange Krummer Brød tilovers.«

»Hvorledes, min Fader?« — stammede Isaak — »skulde min Kone — tilgiv hende! — en Ubetænksomhed har jeg selv mærket, som har smertet mig.«

»Isaak! Isaak!« — vedblev den Gamle — »hvi bæver din Stemme — og hvi flygter dit Blik for mit Aasyn? — endnu vil jeg kalde dig min Søn og dvæle en Stund, for at see, om du kan frelses. Dit Hjerte var dog ikke ondt, Isaak! men det gik dig som de Sønner af Israel, som hos de Fremmedes Døttre forglemte Fader og Moder og den Herre, som uddrog dem af Ægypten — de saae aldrig det forjættede Land.«

»Lad ikke mit Ægteskab længer fortørne dig, min Fader!« — begyndte nu Isaak — »og forarges ikke over min huslige Levemaade! Betænk, at jeg er kommen et halvt Aarhundrede sildigere til Verden end du! Meningerne forandres med Tiderne, og i de Forhold og Forbindelser, jeg

er kommen, har jeg lært at see Meget i vor Religion og vor Stilling til den øvrige Verden i et ganske andet Lys, end du. Blind maatte jeg vel være, om jeg ikke saae, at vort Folk er det mærkværdigste paa Jorden og uudsletteligt selv i sin Undergang og Adspredelse mellem Folkene i Verden; men derfor troer jeg ikke, at vi saaledes udvortes skal adskille os fra alle andre Mennesker evindelig. Indvortes kunne vi kun virkelig være, hvad der hemmelig maa styrke os i enhver Undertrykkelse og hæve os høit over vore Undertrykkere og Foragtere, selv naar vi maae ydmyge os til at krybe i Støvet for dem; men udvortes maae vi smelte sammen med de store Folkemasser, som ellers vilde knuse os i vor Haardnakkethed.«

»Forstaaer jeg dig ret, min Søn! saa mener du, vi kunne vedblive at være Israeliter, naar vi antage christne Skikke og Sæder, og at vor Slægt kunde bestaae, uagtet vi opløste den selv og blandede vort Blod med de Fremmedes« —

»Som Folk og Stat, ere vi jo dog opløste« — vedblev Sønnen — »og med Jerusalems Tempel er vor udvortes Gudstjeneste sjunken i Grus. Troer du ikke, at hvis vor store Lovgiver havde levet i vor Tid og i dette Land, han da havde givet os ganske andre Love og Bud?«

»Ogsaa om at frygte den Herre Zebaoth og ære sin Fader og Moder?« — spurgte den Gamle.

Nu kom der Nogen ind, og Samtalen var afbrudt.

Om Aftenen var Isaak ikke til Stede. Men Nogle af hans Kones Frænder vare komne i Besøg tilligemed et Par unge Modegjække fra Nabolaget. Ingen syntes at lægge Mærke til den gamle Philip Moses. Han sad stille i en Krog og hørte nogle af de unge Herrer lee høit og more sig over »Jødeoptøierne«, som de mente snart vilde be-

gynde igjen. Iblandt de Fremmede var ogsaa en ung, smuk Mand i gammeltydsk Dragt og med lange, gule Lokker om den hvide Krave. Det var den unge Maler, Veit, som nylig var kommen tilbage fra Rom, hvor den Dragt var almindelig blandt Konstnerne; ogsaa over ham havde de unge Herrer opholdt sig, af Frygt for at han vilde gjøre dem Rangen stridig med at indføre nye Moder i Hamborg; men dertil havde Veit slet ikke lagt Mærke. Han var en Søn af den gamle Doctor paa »Hopfenmarkt«, som var Husets Læge. Ved Faderen havde han faaet Adgang der i Huset, som Tegnemester; men hvad der drog ham did var især Benjamines skjønne Ansigt, der havde en særdeles Interesse for ham, som Konstner. Han havde hidtil ingen Del taget i Samtalen, men stod ved Vinduet og talte sagte med Benjamine om den gamle, ærværdige Bedstefader, som han strax havde bemærket og hilset med den Ærbødighed, hans Alder og ædle Udseende opvakte, og over hvis skjønne, patriarkalske Oldingshoved han ret havde glædet sig. Nu hørte han, hvorom Talen var og vendte sig hastig fra Benjamine, for ved et lykkeligt Indfald at give Samtalen en anden Vending; men de ubetænksomme unge Herrer kom snart igjen tilbage til deres overgivne Spas over de mange komiske Optrin, Tumulten igjen havde foranlediget, og de syntes over deres egne Vittigheder rent at forglemme, i hvis Hus de vare, og hvem der var til Stede. Derom erindrede nu Veit dem paa saa tør og træffende en Maade, at de gik beskæmmede og forbittrede bort og hviskede ham kun et Par Ord i Øret om, at de i Morgen tidlig vare at finde paa Vincent-Bastei ved Obelisken. Men det var der Ingen, der hørte, uden Veit selv, som lovede sig et mere morsomt Optrin ved det Stævnemøde, end Forfølgelses-Scenerne, de unge Herrer nylig havde fundet saa latterlige.

Men hermed var Striden ikke til Ende. Et Par aldrende Kjøbmænd toge paa en Maade deres bortgangne Venners Parti og syntes i det Mindste ikke at misbillige den Tugtelses-Ret, det længe udsugede Folk, som de yttrede sig, selv nu tog sig over deres priviligerede, israelitiske Plagere.

Da tog Veit igjen Ordet og nedrev med Varme det hadefulde, uchristelige Sindelag, som kunde fornedre Christne til skammelig at bryde den Fred, Staten i Alles Navn frivillig havde tilstaaet et landflygtigt, værgeløst Folk. »Vi klage over, at de hade og bedrage os« — sagde han — »elske vi da dem, naar vi vil stene dem? bedrage vi dem da ikke langt værre, idet vi bryde Tro og Love og svige det Sikkerhedsløfte, vi har givet dem, som vore Medborgere? Retfærdigt var det, om vi taalte dem, smukt, om vi selv vare bedre, og christeligt, om vi kun tvang dem til at elske os. Men det skeer ikke ved Had og Haan og Forfølgelse, det skeer ikke ved uædel Grusomhed mod Værgeløse.«

Benjamine belønnede sin Nations varme Forsvarer med et venligt, taknemmeligt Blik, og den gamle Philip Moses reiste sig nu høi og stille fra sin Krog. »Retfærdig er vor Ydmygelse for Herren« — sagde han — »men uretfærdig og uren er den Menneskehaand, som ydmyger os. Modtag en Oldings Taksigelse« — her vendte han sig nu til den unge Veit — »fordi du ikke istemmer Forfølgernes Raab og ikke løfter Stenen imod os i vor Forhaanelses Tid, men har et Kjærlighedsord tilovers for Herrens nedsjunkne, ydmygede Folk i vor Hjemsøgelses Time!«

»Hvem er den underlige Gamle? — han taler jo som en Bibel« — sagde de Fremmede til hverandre og studsede.

Isaaks ældste Søn, som var en Dreng paa fem Aar og var Moderens Øiesten og udtrykte Billede, havde hele Dagen gaaet og seet paa den Gamle, som paa et Vidunder. »Er du ikke en Jødepræst?« — sagde han nu og nærmede sig dristig — »fy, hvilket langt, stygt Skæg du har! — Kom ikke til Vinduet! saa slaae de vore Ruder ind, siger Moder.«

»Det er jo din Bedstefader« — hviskede Benjamine — »ham skal du holde af og være artig imod, Carl!«

»Aa, Snak!« — raabte Drengen og lo — »har jeg en skægget Smaus til Bedstefader, som ikke tør spise Flesk? nei, ham skal vi lege Hep, Hep med, som de andre Drenge!«

Benjamine græd og holdt Drengen for Munden, at den Gamle ikke skulde høre, hvad han sagde; men den ulykkelige Bedstefader havde hørt hvert Ord, og i hans eget Barnebarns Mund klang Forfølgelsesordet ham som den giftigste Haanlatter fra Gehenna. Han opløftede sin Haand som for at knuse den Slange, der havde hvislet i hans Øre, og nedtordne Forbandelsen over sin egen Slægt. — Da traf ham Benjamines Taareblik — han lod Armen synke og stod bleg og taus med de stirrende Øine heftede paa Jorden.

I det Samme traadte Isaak ind og saae de forlegne Ansigter omkring sig; thi der var Ingen af de Fremmede, som jo havde Medynk med den Gamle og bluedes ved den Forhaanelse, han led blandt sine Egne. Nogle vare allerede gangne bort, og de Andre fulgte efter.

»Hvad er her paa Færde?« — spurgte Isaak og saae paa den forstenede Gamle med et mistænkeligt Sideblik til sin Kone — »har Nogen fornærmet min gamle Fader?«

»Hvad kan jeg for, hvad det uskyldige Barn der sladdrer?« — svarede hans Kone. »Kom, min Dreng!« — ved-

blev hun, idet hun tog sin lille Yndling ved Haanden og gik ud af Stuen med ham — »herefter tør Ingen af os mere lukke Munden op i vort eget Hus.«

Den unge Veit stod, blussende af Harme, med Benjamine hos den Gamle og havde taget ham varmt deltagende i Haanden; men Oldingen stod endnu der, som livløs, med Øinene stift fæstede paa Gulvet. Nu saae han sig om, som han vaagnede af en Drøm, og da han saae sin Søn staae for sig, styrtede Taarerne ned ad hans blege Kinder i det lange, hvide Skæg.

»Farvel, min Søn!« — sagde han og lagde sin Haand paa Sønnens Hoved. — »Herrens Haand har straffet dig haardt for din Afvendelse — jeg vil ikke forbande dit Hus — men jeg gaaer, før end det nedstyrter over mit Hoved.«

Med disse Ord gik han bort, og Sønnen vovede ikke at holde den fortørnede Fader tilbage. Men Benjamine fulgte grædende efter ham, og den unge Veit fulgte i nogen Frastand dem begge, for i Nødsfald at beskytte de Ulykkelige mod den urolige Pøbel. Thi man begyndte nu allerede at fornye den forrige Aftens Tumult, og der var flere Mennesker forsamlet paa Gaden, end sædvanlig.

Veit saae den Gamle tage Veien til Altonaerporten, med Benjamine ved Haanden, som han forgjæves havde bedet gaae tilbage, og deres deltagende Ven tvivlede nu ikke paa, at den Gamle jo vilde udvandre af Byen og maaske søge et Fristed i Altona. Han besluttede at følge efter dem did og skaffe dem Husly hos en af sine Bekjendte der. Men i Trængselen og Mørket kom de ham af Syne, og før end de naaede Altonaerporten, bleve de standsede og forhaanede af en Hob Gadedrenge og berusede Haandværkssvende, som løb fra Gade til Gade og sloge Vinduer ind hos alle Jøder.

»Hep! Hep!« — raabte Forfølgerne — »hvor vil du hen med den smukke Pige, gamle Smaus?«

Nogle rykkede ham allerede i Skægget, og Andre begyndte at ville tillade sig Uanstændigheder mod den dødblege, forfærdede Benjamine. Men da gjorde Veits Ziegenhainer-Stok Plads blandt den forvorpne Pøbel; mange brave Hamborgere ilede ham velvillig til Hjælp, og medens Vagt og Politi adsplittede Forfølgerne, førte Veit begge sine Flygtninge gjennem en Port, som havde Gjennemgang til en Sidegade. Efter adskillige Omveie bragte han dem endelig i fuldkommen Sikkerhed hos sin Fader, den gamle Doctor Veit, som med Deltagelse og Menneskekjærlighed kom de Ulykkelige til Hjælp med, hvad hans Hus og Konst formaaede. Benjamine var halv død af Skræk, og den ulykkelige Gamle sank bevidstløs til Gulvet over Dørtærskelen.

Da den Gamle var bragt til Live igjen, saae han vildt omkring sig, som en Rasende; han rev Haaret af sit Hoved og raabte med den mishandlede Profet: »forbandet være den Dag, paa hvilken jeg blev født! — den Dag, paa hvilken min Moder fødte mig, skal ikke vorde velsignet. — Forbandet være den Mand, som bragte min Fader et godt Budskab og sagde: dig er født et Drengebarn, som glædede ham saare! — At man ikke dræbte mig af Moders Liv! — at min Moders Liv ikke blev min Grav og hendes Liv havde blevet frugtsommeligt evindelig! — Hvorfor kom jeg ud af Moders Liv til at see Møie og Sorg, og mine Dage skulde endes med Skamme!«

Han faldt atter tilbage i sin bevidstløse Tilstand, og en heftig Feber afløste nu hans voldsomme Sindslidelser og syntes ligesom at dysse hans Smerte i Blund. Men den kom dog ofte voldsom tilbage i hans Drømme og Feberfantasier, hvori han ofte med Job forbandede sin Fødsels-

time og med Profeterne saae sit ulykkelige Folks Undergang og Jerusalems Ødelæggelse. »See!« — raabte han da — »see, hvor de beleires og trænges! — hør, hvor de hyle og jamre! — see, hvor de maae æde deres Sønners Kjød og deres Døttres Kjød og hver sin Vens Kjød! — see, hvor de falde ved Sværdet for deres Fjenders Ansigt og deres Haand, som søge efter deres Liv! — og see, hvor deres døde Kroppe henkastes til Spise for Himlens Fugle og de vilde Dyr paa Jorden! — og det er mine Børns Skyld Altsammen. — Ve dem!« — jamrede han og vred sine Hænder. — »Ve dig, fortabte Israel! du synker i det glødende Gehenna og forgaaer, som Sodoma og Gomorrha, i dine Synders Mangfoldighed.« —

Naar han saaledes ængstedes, sad Benjamine ved hans Leie og bad eller læste for ham i den gamle Veits Bibel, til han fik Fred og de skrækkelige Syner forsvandt.

Den gamle Doctor Veit havde gjort sit Hus til et Fristed for de Ulykkelige, og hans Søn, den unge Maler, sad ofte hele Dagen med Benjamine hos Oldingen og deltog skifteviis med hende i at vaage over ham. Tidt, naar Benjamine havde læst den Gamle til Ro og sad stille med den hellige Bog ved hans Leie, medens han slumrede, og det herlige Oldingsaasyn smilede beroliget til hende i Drømme — sad Veit med sin Pensel lige for dem og afbildede dem begge. For Benjamines Sjæl gik et underfuldt Lys op ved, hvad hun læste for den Gamle, og hvad hun talede med den fromme Maler om den hellige Bog, som indeholdt Kilderne baade til hendes og til hans forskjellige Troesbekjendelse.

En Dag var Veit kommen hjem med Armen i et Klæde og foregav at have stødt sig ved et Fald. Men han havde seet sig nødt til med Kaarden at tugte hine to overmodige, unge Modegjække, som forgjæves havde ventet ham paa

Vincent-Bastei hin Morgen, da han ikke kunde forlade sine Flygtninge. De havde pralet saa lydeligt over deres Mod og gjort sig saa lystige over Veits Udebliven, at han tilsidst havde lært dem i det Mindste at nedstemme Tonen i sex Uger under Saarlægens Haand. Veits eget Saar var ubetydeligt; faa Dage efter var Bindet af Armen, og han kunde uhindret føre Penselen igjen. Benjamine havde han Intet sagt derom; men hun formodede, hvad der var hændet, og hun velsignede ham i Stilhed for den ædelmodige Iver, hvis krigerske Følger han i sin fredelige Stilling selv skjulte, som en daarlig Ubesindighed.

Imidlertid blev den Gamle daglig bedre. Hvad Veit følte for den skjønne Jødinde var snart ikke længer nogen Hemmelighed for ham selv, og hun saae det tusinde Gange om Dagen i hans stille, kjærlighedsfulde Blik; hun hørte det hvert Øieblik i den Tone, der ledsagede ethvert af hans ubetydeligste Ord. Hans Billede havde ogsaa bestandig staaet skjønt og elskeligt for hendes Sjæl fra det Første, hun saae ham, men især siden hin Aften hos Morbroderen, da han med ædel Harme drev Spotterne fra Huset og saa varmt forsvarede hendes ulykkelige Nation mod deres Forfølgere. Og nu hans Kamp for dem siden og den Deltagelse, han fra hint Øieblik havde viist hende og den kjære, gamle Bedstefader — den Beskedenhed og Skaansomhed, hvormed han skjulte enhver Velgjerning og ethvert Offer, han bragte de Ulykkelige — alle disse Træk af en ædel, fintfølende Sjæl udviklede umærkelig den unge, opvoxende Kjærlighed under Taknemmelighedens hellige Hylster. Men endnu havde Ingen af dem røbet med et eneste Ord, hvad dog Ingen af dem længer kunde tvivle paa.

Nogle Uger vare forgangne. Forfølgelsesraseriet mod Jøderne var ophørt. Der var atter roligt i Hamborg, og de forfulgte Israeliter turde atter lade sig see paa Gaderne,

uden at spottes eller mishandles. Men Aviserne fortalte nu, hvorledes det samme Raseri havde udbredt sig til andre Steder, og fra Kjøbenhavn og næsten alle danske Byer hørte man lignende skammelige Optrin.

Den gamle Philip Moses stod nu op fra sit Sygeleie; men hans Gang var langsom og vaklende. Derimod syntes hans Aasyn langt mindre strengt og forstenet. Det var, ligesom en venligere Aand var faret over ham og havde efterladt en sælsom Glands i hans Øine: det var som hans Sjæl var kommen Forsoningen og Forklarelsen nærmere.

Det var ham længe ubegribeligt, at det var Christne, han maatte takke for sit Liv og sin kjære Benjamines Redning; thi fra Overfaldet paa Gaden havde han ikke vidst, hvad der var foregaaet med ham.

Hans Søn Samuel, den rige Juveleer, var imidlertid pludselig, ved et fremmed Handelshuses Fallit og egne uheldige Spekulationer, aldeles ødelagt. Som en Betler havde han forladt Hamborg og var endogsaa bleven overfaldet og mishandlet paa Flugten. Skjøndt enhver brav Hamborger misbilligede denne Grusomhed mod en værgeløs Flygtning, havde dog Ingen stor Medlidenhed med ham, især for hans Opførsel mod Faderen, hvem Alle ærede, som den Retskafneste af hele hans Nation, og over hvem en Efterglands endnu syntes at være udbredt af de store Lys, som i Maccabæernes og Profeternes Tider havde gjennemstraalet dette forunderlige Folk.

De sidste Gjenvordigheder havde ogsaa knækket de hamborgske Israeliters Overmod. De begyndte atter at tye til deres Præster og den længe forladte Synagoge. Der kom nu ogsaa Bud til den gamle Philip Moses, at Menigheden ønskede ham tilbage i sit Samfund og havde ved et Sammenskud sørget for hans Ophold og tilkommende Uafhæn-

gighed af Slægt og Venner. Thi han havde ofte forudsagt og truet dem med, hvad der nylig var skeet, hvis de ikke omvendte sig, og de begyndte nu at ære ham som en stor Jehovas Mand, over hvem de gamle Profeters Aand endnu hvilede.

»Vil du nu omvende dig, Israel!« — sagde den Gamle til sit Folks Udsendte — »vil du aftoe dit Hjerte fra Ondskab, saa skal Herren atter vende sit Ansigt miskundelig til dig og ikke beholde sin Vrede evindelig. Thi Bjergene skulle vel vige og Høiene bevæges, men min Miskundhed skal ikke vige fra dig og min Freds Pagt ikke bevæges, sagde Herren, din Forbarmer. Se! han har været vor Husbonde og vil være det til Dagenes Ende. Den Stund skal visselig komme, da Herrens Forløste skal komme tilbage og komme til Zion med Frydesang, og evig Glæde skal være over deres Hoved; Fryd og Glæde skal de bekomme, og Sorrig og Suk skal flye fra dem. Sandelig! Israels Frelse er Herren vor Gud; ham skal jeg endnu bringe et Forsoningsoffer for mit revsede Folk, inden jeg indvandrer til Fader Abrahams Hvile.«

Da nu Philip Moses tog Benjamine ved Haanden og traadte frem for den gamle Doctor Veit og hans Søn, for at tage Afsked og endnu engang bede Herren velsigne dem for al den Menneskekjærlighed og Bistand, de havde ydet dem — da saae de unge Mennesker smertelig paa hinanden, og Taarerne styrtede dem begge af Øinene.

»Ja, Benjamine! nu seer jeg det — du elsker mig, som jeg længe har elsket dig« — sagde den unge Veit pludselig og greb hendes Haand, og før end Benjamine kunde besinde sig, laae de begge for de Gamles Fødder og bade om deres Velsignelse.

Begge de Gamle traadte forbausede tilbage.

»Havde jeg tænkt derpaa, min Søn!« — sagde Fader

Veit — »havde det vel været bedre, du var bleven i Rom. — Hvorledes skal Dette blive muligt? eders forskjellige Troesbekjendelse« —

»Benjamine er Christen i Hjertet« — sagde Sønnen hastig, idet han reiste sig og hævede den skjælvende Pige — »ved denne ærværdige Oldings Sygeleie har hun læst vore hellige Skrifter, og deres Guddommelighed har gjennemtrængt hendes Sjæl« —

»Er det Sandhed, Benjamine?« spurgte gamle Philip Moses og blegnede.

»Ja, Bedstefader! saa er det i Sandhed!« — svarede den fromme Pige og omfavnede Oldingens Knæ — »det var Christi Ord, jeg læste for dig, naar du i din Sjælekval forbandede din Fødselstime; det var Christi Ord, som gav dig Fred, naar du med Profeterne fordømte dit Folk og saae os synke i den evige Fordømmelse!«

»Du er Christen i Hjertet, Benjamine! og elsker denne Christen?« — spurgte den Gamle langsomt og vaklede.

»Ja, Bestefader! ja, saa er det i Sandhed!« — vidnede den bævende Pige og badede hans Knæ med sine Taarer.

»Ogsaa du, Benjamine! — ogsaa du, min Rachels Datter! — mine gamle Dages sidste Trøst! — ogsaa du?« — Her kvalte Taarerne den Gamles Stemme; han indhyllede sit Hoved taus i sit Klædebon og vaklede mod Døren.

»Farvel da for denne Verden!« — sagde Benjamine til den blegnende Veit, idet hun med pludselig Sjælsstyrke løsrev sig af hans Arme — »hvor Loven er Kjærlighed og Retfærdigheden Naade, hvor Jehova og Christus ere Eet, der ere vi det ogsaa evindelig. Tag mig med dig, Fader!« — sagde hun derpaa og styrtede efter den Gamle — »tag mig med dig og lad mig døe i dine Arme! men fordøm mig ikke i min Dødsstund! hvad der er skeet i min Sjæl var den Høiestes Villie.«

»Tabt — for denne Verden« — sukkede den unge Veit og sank til Faderens Hjerte, da Døren lukkedes mellem de Elskende — og deres Kjærlighedshaab syntes udslukt for Jorden.

»Hvad har du for, min Søn! du gaaer jo som en Drømmer, og hvad skal den Indpakning til?« — sagde den gamle Doctor paa »Hopfenmarkt« nogle Dage efter til sin Søn. — »Er din Kjærlighed saa heftig, at den ikke mere staaer til at overvinde, og elsker Pigen dig saa høit som det lader til, saa har jeg jo Intet mere derimod, og gamle Philip Moses er vist for ædel en Mand til at ville eders Ulykke.«

»Jeg ærer ham fast som en hellig Profet« — svarede Sønnen — »om han ogsaa nu lægger mig i Graven. Jeg har talt med ham, Fader! hans Strenghed vilde jeg have bekæmpet; men hans Mildhed afvæbnede mig, og hans Kjærlighed knuste mit sidste Haab. Jeg seer det: han kunde af Taknemmelighed nu selv maaske lægge vore Hænder i hinanden; men hans gamle Hjerte vilde briste derved, og jeg maatte anklage mig, som hans og Benjamines Morder. Han er urokkelig i sin Tro, den Gamle, og maatte fordømme Benjamine i sit Hjerte, hvis hun frafaldt for hans Øine eller modtog mig — selv af hans Haand.«

»Men hun er jo allerede frafalden i Aanden — hun elsker dig jo og har bekjendt det for den Gamle — og han fordømte hende ikke derfor.«

»Men han maatte det, hvis hun ved en offentlig Gjerning bekræftede det. Han elsker hende saa høit som sin Sjæl — men han vilde fordømme sin egen Sjæl, hvis den veg fra Jehova, som han kalder det.«

»Saa giv Tid, min Søn! den Gamles Dage ere ikke mange. Han faldt med Døden i sit Hjerte over min Dørtærskel.«

»Ak, Fader! du kjender ikke Benjamine — hendes Hjerte vil maaske briste derved; men hun vil ikke være den Døde mindre tro, end den Levende. Dog Synet af min Smerte skal ikke forstyrre den Fred, hendes stillere Sjæl maaske selv i Forsagelsen af sin Lykke vil finde. Lad mig reise, min Fader! for mig er der intet Haab mere om Lykke i Verden; men Fred vil jeg søge i Konstens hellige Land og ved Graven af al Verdens Herlighed og forgængelige Glæde.«

Saaledes talte Fader og Søn, medens den gamle Philip Moses bragte det store Forsoningsoffer for sit ulykkelige Folk. Tre Dage efter lukkede den udlevede Olding sine Øine i den troe Benjamines Arme.

»I Dag begrave Jøderne deres sidste Profet« — sagde en lystig Spottefugl paa »Jungfernstieg« til sin Selskabsbroder — »se hvor de samles fra alle Gader og Stræder! og Enhver, som møder Ligvognen, maa følge med.«

»Det er den gamle Philip Moses« — svarede den Anden — »det skal have været den eneste, rettroende Jøde i Byen og maaske den sidste, virkelige Mosait i Verden — siger man. Han skal være død i den fulde og faste Tro, at hans Folk dog var det herligste paa Jorden og, trods al dets Vanslægtning og alle dets Trængsler, dog Guds eneste, udvalgte Eiendomsfolk. Endnu paa sit Yderste skal han have ladet Vinduerne aabne og ventet, at deres Messias

skulde komme flyvende, for at føre ham og hans Folk tilbage til det forjættede Land.«

»Hvilket Galskab!« — svarede den Første og lo — »dog det maa man tilstaae, det er at være consekvent til det Sidste.« — Og de gik nynnende ind i Pavillonen ved Alsteren.

Om Aftenen stod en ung Mand i Reiseklæder ved Porten til den israelitiske Menigheds Kirkegaard og stirrede bleg og vemodig paa en kvindelig Skikkelse, som knælede inden for ved den nylig opreiste Gravsten. Den Reisende var den unge Maler Veit, som havde bestilt Postheste, for samme Aften at forlade sin Fædrenestad for bestandig og begrave sig med sin haabløse Lidenskab blandt det gamle Roms Ruiner. Der vilde han udsmykke sin Lyksaligheds Grav med Minderne af det Forsvundne. To uforglemmelige Billeder vare fremtraadte i hans Liv, som hans Skjæbnes underfulde, dobbelte Herolder; de vare de kjæreste og kostbareste Klenodier, han havde pakket ind for at medtage, og de vare den skjønne Benjamines og den gamle Philip Moses's Portraiter. Benjamines Alt opofrende Kjærlighed til den Gamle og den ærværdige Patriarks urokkelige Fasthed i Fædrenes Tro, som fordømte alt Frafald og enhver Blodsforbindelse med en fremmed Troes Bekjendere, havde betaget ham ethvert Haab. Dog endnu engang at see den elskede og for denne Verden tabte Benjamine kunde han ikke negte sit kummerfulde Hjerte til Afsked, og det var nu hans eneste Trøst at tage en Bekræftelse af hendes Kjærlighed med sig.

Saaledes stemt havde han nærmet sig hendes Bolig, da Ligvognen med den gamle Philip Moses var kommen derfra. Han havde blandet sig i det voxende Ligfølge, ligesom dreven dertil af en uimodstaaelig Magt, skjøndt de Forbigaaende undrede sig ved at see den lyshaarede Christen i Reise-

klæderne, blandt lutter mumlende Jøder, efter Ligvognen. Da Alle vare gangne tilbage fra Graven, havde han ikke kunnet løsrive sig; men det var, ligesom han maatte blive og der vente Enden paa sin sørgelige Skjæbne. Han ventede ogsaa vist, at Benjamine vilde besøge Graven inden Natten. Hans Formodning var opfyldt, og den troe Benjamine var kommen med Blomsterne om Aftenen for at strøe dem paa sin Bedstefaders Grav. Da hun kom, var han traadt til Side, for ikke at forhindre hendes barnlig fromme Offer, og nu vidste han, hvorfor han saa længe havde dvælet ved Graven. Der var Stedet, hvor han maatte tage Afsked med hende for dette Liv. Den Gamles Gravsten var jo Grændsestenen, som adskilte deres Vandring paa Jorden. Endnu stod han stille ved Kirkegaardsporten og vilde ikke forstyrre den fromme Piges Bøn. Først da hun reiste sig fra Graven, for at gaae tilbage, gik han hende stille og høitidelig i Møde. Den religiøse Retning, hans Udvikling havde taget, var under hans Kamp og tilvundne Resignation bleven endnu mere fremtrædende. I hans Haand lyste et Kors af glindsende Perlemor, som hans afdøde Moder fordum havde givet ham, som Barn, til Den, han engang gav sit Hjerte. Det var ved Indpakningen faldet i hans Haand, og det havde han nu medtaget, for at give sin tabte Elskede det til Afsked og Amindelse. Det skinnede nu smukt i de klare, venlige Maanestraaler.

»Benjamine!« — sagde han — og hun hævede de skjønne, sorte Øine og kjendte ham. Men da hun saae det lysende Kors i hans Haand, sank hun knælende ned, med de foldede Hænder mod sit Bryst. — »Himmel! det er opfyldt!« — udbrød hun — »Hans Aand viser mig Fredens og Frelsens Billede ved Graven« —

»Hvorledes?« — stammede Veit anelsesfuld — »ved denne Grav« —

»Ved denne Grav skulde jeg skue min Frelse — det var hans sidste Ord til mig, da en Engel forklarede hans Aasyn i Døden. Og see! hans Aand har ledet dig hid med det hellige Tegn i din Haand, som nu forener mig med din Frelser for evig.«

»Lovet være Livets Herre!« — udbrød den Lykkelige — »og lovet være den Aand, som forener dig med ham ved den Døde! Med mig er du nu ogsaa forenet, og jeg trolover dig nu for Guds Aasyn, som min Brud, ved denne Gravsten, som jeg troede var Grændsestenen, der adskilte os for Verden.« — Benjamine rakte ham sin Haand over Graven og sank med stille Taarer til hans Hjerte.

Nu hørte han af Benjamine, hvorledes den Gamle i sine sidste Øieblik havde hævet sig begeistret og udraabt Davids og Profeternes store Forjættelser om Messias. Han havde bedet Benjamine aabne Vinduet, at han endnu en Gang kunde see den lyse Himmel, og da var det ligesom et helligt Syn havde viist sig for ham i den venlige Morgenrøde. — »Skuffe mig ikke mine bristende Øine« — havde han sagt — »saa kom til min Grav, Benjamine! og min Aand skal vise dig din Frelse« — her var hans Stemme bleven utydelig; men hans Aasyn havde smilet forunderlig saligt. Med den stivnende Haand havde han endnu gjort et Tegn paa sit Dødsleie som et Kors, og rolig havde han opgivet Aanden i Benjamines Arme.

»Det er opfyldt, forunderlig opfyldt!« — sagde Veit og knælede med Benjamine ved Graven.

Næste Aar stod samme Dag et christent, lykkeligt Ægtepar ved den blomsterbestrøede Gravsten, hvorunder den

gamle Philip Moses stod opreist, med det blege, ærværdige Aasyn imod Østen. Benjamine rakte den Elskede Haanden over Gravstenen, idet hun trykte det Perlemors Kors til sit Hjerte. »Nu har han seet det store Østens Lys!« — sagde hun glad — »det lyste alt her med den sidste Morgenrøde i hans bristende Øie, og han stirrer nu ikke forgjæves efter det i Graven. Det lyser over Gruset af Guds hellige Stad — og i dets Herligheds Glands skulle alle Slægter paa Jorden velsignes.«

KONSTBERIDER-FAMILIEN

»Jeg har fornyet et kjært Bekjendtskab fra vor Skoletid« — skrev den unge Grev Falkenberg fra Gjestgiverstedet, »den gyldne Ørn« i Berlin, til sin Ven Helman i Kjøbenhavn — »husker du den deilige Syvaarspige, der stod som en Engel paa Stigen paa sin Faders Tænder, og som vi hver Aften gik hen at see i det gamle Ridehus? — Neppe stiger jeg af her i Ørnen, før jeg seer en Placat med Træsnitsfigurer og store, røde Bogstaver paa Dørstolpen. Det var et Konstberiderselskab, som anmeldte sine Forestillinger. — Du kjender den Lyst og Glæde, jeg altid har fundet i slige halsbrækkende Konster. Det Første, jeg spurgte Opvarteren om, var om Konstberidernes Skueplads, og naar jeg kunde faae dem at see.« — »»I Aften, min Herre! og her i Gaarden«« — var Svaret — »»den Ritterske Troup logerer her; de har deres Skueplads i det tomme Magasin her i Baggaarden.«« — »Jeg havde kun seet paa de flyvende Træsnitsfigurer paa Placaten, uden at lægge Mærke til Navnet. Nu da man nævnede mig Navnet Ritter, blev jeg dobbelt opmærksom. Paa mine Spørgsmaal beskrev man mig den høie, gamle Herre, der tillige saa mesterlig spillede Pierrot, saa vel som den lille, pudserlige Bajaz og den døve Madame; pludselig stod det hele gamle Selskab mig for

Øie. — »»Og han bærer en Stige med et Barn paa Tænderne, ikke sandt?«« — afbrød jeg Opvarteren — »»ret et deiligt Barn?««

»»O ja«« svarede han — »»en ganske kjøn, lille Dreng her fra Fattigskolen.««

»Nu faldt det mig først ind, at den lille, nydelige, syvaars Gjasinda nu maatte være femten Aar og neppe mere kunde staae paa sin Faders Tænder paa Stigen. — »»Men er der da ikke en ung Pige med, omtrent paa en femten Aar med sorte Haar og Øine?«« — spurgte jeg.«

»»Jo vist, min Herre! Demoiselle Ritter, som dandser paa Staallinien og gjør de smukke Stillinger paa Hesten og spiller Columbine: det er hende, som skaffer Huset fuldt hver Aften; hende ere alle vore unge Herrer nær ved at blive gale over. Hun kan vel neppe være over femten Aar, og sorte Haar og Øine har hun.««

»»Skaf mig strax en Billet!«« — afbrød jeg Opvarteren, som allerede gjorde en skalkagtig Mine og betragtede mig med Opmærksomhed.«

»»Der er endnu en god Time til, min Herre! Befaler De imidlertid ingen Forfriskning?««

»»Jo vist, The paa mit Værelse; men Billetten først! — Billetten først!«

»Som en Vind var han ude af Døren, og om faa Minutter stod han for mig igjen med en rød, trekantet Billet, som jeg strax stak i Lommen. Jeg var endnu i mine Reiseklæder. Min Tjener havde taget mine Sager af Vognen. Jeg fulgte nu Opvarteren til mit Værelse paa anden Sal. Med et skalkagtigt Smil og formodentlig i Forventning om min Erkjendtlighed, gjorde han mig opmærksom paa, at jeg havde den smukke Demoiselle Ritter til Naboerske, og at kun en tynd Brædevæg adskilte hendes Værelse fra mit« — — —

Længer var Falkenberg ikke kommen i Brevet, som han en Morgen tidlig ved Thebordet havde begyndt paa. Han sad i Morgenfrakke paa en Ottoman i det samme Værelse, Opvarteren havde anviist ham paa anden Sal i »den gyldne Ørn«. Han syntes nu at høre en Bevægelse i Sideværelset og sprang op. »Hun er allerede oppe« — sagde han — »det er hende: saaledes flyver ingen Anden over Stuegulvet.« — Han greb sin Yndlingsbog, Corinna, kastede sig paa Ottomanen og bildte sig ind, at han vilde læse; skrive kunde han nu ikke. Snart hørte han Stemmer i Sideværelset. En dyb Mandsstemme lod sig høre, og et kjærligt italiensk: »god Morgen, Fader!« af en klar Kvindestemme bragte Blodet høit i Kinderne paa den unge Greve. — »Det er dog Uret, at jeg bliver boende her, uden at sige dem det!« — sagde han ved sig selv — »men hun er alt for elskværdig — og det er til Pas til den Gamle: hvorfor er han saa mistroisk? ikke et Ord kan man sige til hende, uden han skal høre det.« — Gjennem den tynde Brædevæg kunde han nemlig, uden egentlig at lytte efter, høre næsten hvert Ord, der taltes, helst naar den gamle, døve Madam Ritter var til Stede og de maatte tale høiere end sædvanligt.

Den første Aften, han kom, havde han ved Forestillingen seet og strax gjenkjendt det hele Selskab, paa Demoiselle Ritter nær, hvis blendende Skjønhed i første Øieblik havde henrevet ham, og hvis mageløse Lethed og Ynde han længe havde beundret, saa vel ved Liniedandsen som ved de skjønne og farlige Stillinger paa Hesten, indtil han først, ved at see hende som en naiv Columbine i Pantomimen, med inderlig Glæde havde gjenkjendt det deilige Barn, der stod som en Barndomsengel med uudslettelige Træk i hans Sjæl.

Den unge, livlige Grev Frits til Falkenberg var af en gammel, adelig Slægt. Han var eneste Søn af en rig Greve

i Danmark og Arving til betydelige Godser. Faderen havde ladet ham gjennemgaae en Latinskole i en af Provindserne, hvor han i en gammel Slægtnings Hus var overladt til sig selv og under den sletteste Skoletugt havde udviklet sine naturlige Anlæg til al mulig Ungdoms-Lystighed og Vildhed. Til et frit, eventyrligt Liv stod hele hans Hu, og hver Gang han havde seet et reisende Skuespillerselskab eller en Troup Konstberidere og Liniedandsere, der sædvanlig i Smaastæderne droge i deres fantastiske Ridderpomp med Trompetklang gjennem Gaderne, havde Hjertet hoppet i Livet paa ham af Glæde, og han havde været i den største Fristelse til hemmelig at løbe bort, for at følge med slige »lyksalige Mennesker« gjennem Verden. Kun med Møje havde hans jævne og besindige Skoleven, Helman, formaaet ham til at gaae Skolen ordenlig igjennem; men neppe var han bleven Student og havde hørt et Aars academiske Forelæsninger, før end Faderen maatte give ham Tilladelse til at tilfredsstille sin Lyst til Frihed og Eventyr ved en Udenlandsreise. Vel havde Faderen medgivet ham en sat og alvorlig Reisefælle, der paa en Maade skulde være hans Hovmester; men Grev Frits var 23 Aar gammel, og denne Tvang var ham uudholdelig. Hovmesterens Helbred kunde ikke udholde alle de besværlige Fodvandringer over de schweitserske Bjerge, som Grev Frits ikke vilde lade sig tilbageholde fra. De skiltes derfor ad paa Udreisen, og nu var den unge Greve, efter en toaarig Reise gjennem Frankrig, Schweitz og Italien, kommen over Wien til Berlin, for derfra at gaae over Kønigsberg og Riga til Petersborg, hvor han skulde modtage en underordnet diplomatisk Post, han nylig efter Faderens Ønske var bleven udnævnt til.

Han agtede ikke at opholde sig længe i Berlin; men hans fornyede Bekjendtskab med det Ritterske Konstselskab og hans Deltagelse for den skjønne Demoiselle Ritter lod

ham forglemme hele sin Reiseplan og alt Andet i Verden. En Maaned endnu vilde det Ritterske Selskab opholde sig i Berlin, hvorfra de agtede sig til Italien. Grev Frits havde skrevet hjem om Vexler og forlænget Permission af sine Foresatte. Han havde foregivet en Upasselighed, der forbød ham at reise høiere Nord paa i den koldeste Vintermaaned. Postbudet havde nylig bragt ham Vexlerne og den forlangte Permission, og han var overstadig lystig. Hver Aften havde han seet den skjønne Gjasinda ved Konstforestillingerne og hver Middag talt med hende og siddet lige over for hende ved *Table d'hôte*. Han havde erindret hende om deres Barndoms Bekjendtskab, og hun havde med den livligste Deltagelse glædet sig derover og fortalt ham, hvorledes hun ret godt kunde huske Drengen i den brune Trøie, som hver Aften rakte hende et Æble, naar hun hoppede ned af Stigen og gjorde sin Compliment for det lille Kjøbsteds-Publikum. Hun kunde endnu tale noget Dansk, og det Naive i hendes elskværdige Væsen syntes ham aldrig mere henrivende, end naar hun undertiden i Spøg sagde nogle halvdanske Ord til ham ved Bordet. Hendes Fader, den gamle Konstberider og Mimiker, sad altid ved hendes Side ved Bordet. Hans lange, slapt rynkede Ansigt, som i Pierrots-Masken kunde bringe den Sørgmodigste til Latter, bevægede sig aldrig til noget Smil udenfor Scenen, og ved Bordet sad han altid som i dybe Tanker uden at mæle et Ord, om der aldrig blev leet eller spøget saa meget omkring ham. At han i høi Grad var tungsindig, var alle bekjendt, og Ingen talte til ham uden Nødvendighed, for ikke at faae et kort og undvigende Svar. Paa den anden Side af Datteren sad ved Bordet altid den gamle Madam Ritter, som heller ingen Del tog i Underholdningen. Hendes Ansigt bar umiskjendelige Præg af en tidlig afblomstret Skjønhed. Hun havde i sin Ungdom været en berømt Liniedandserinde, hvilket hendes

lette Bevægelser endnu røbede. Hendes Forretning var det nu at sidde ved Indgangen af Skuespil-Pladsen og uddele Billetter. Den egentlige lystige Person i Selskabet var en lille, aldrende Mand med et fuldkomment Abeansigt og med en saadan Overflod af Munterhed og Overgivenhed, at han spillede sin Bajazrolle allevegne, saa vel ved Bordet, som paa Skuepladsen.

Hele Selskabet talte almindeligviis Tydsk, men med fremmed Accent og undertiden blandet med et italiensk eller fransk Ord. Fader og Datter syntes at være Protestanter, men Moderen Katholik.

Selskabets Maade at leve paa, saa vel som deres Decorationer og Garderobe, røbede en Velstand, som daglig forøgedes ved det store Tilløb, de havde i Berlin. Alle galante, unge Herrer maatte see og kunne bedømme Demoiselle Ritter. De Konstkjendere, som ikke foragtede det Lavtkomiske, kunde ikke noksom beundre den gamle Ritters mesterlig komiske Minespil; og Bajaz's ret naturlige Abestreger havde i Særdeleshed Beundrere blandt Almuen. Paa et Par Opvartere og Rideknægte nær, bestod Selskabet kun af disse fire Personer. Naar Forestillingen om Aftenen var endt, trak de sig altid tilbage til deres Værelser og modtoge hverken Besøg eller Indbydelser. Den Strenghed, hvormed den gamle Ritter bevogtede sin Datter, var almindelig bekjendt. Hun saaes aldrig uden ved hans Side; men hun syntes ingen Tvang at føle derved; hun talte mildt og venligt med Alle, og Faderens strenge Alvor og Taushed lagde intet Baand paa hendes livlige, ofte barnlige Munterhed. Ved de daglige Bordsamtaler havde Grev Frits bemærket, at hun ikke manglede Smag og Dannelse; hun var bekjendt med de aandrigste og bedste Smagsværker i de fleste nyere Sprog; men den Fordringsløshed og rene Naturlighed, hvormed hun frit og aabenhjertig yttrede sig, gav hende den største Ynde.

De Artigheder og Smigrerier, hun daglig maatte høre, havde hun en vis Vanefærdighed i at aflede og gjøre til Spøg; de mange forelskede Blik og undertiden ikke meget beskedne Yttringer, som hun, selv i Faderens Nærværelse, i sin Stilling undertiden var udsat for, syntes hun i Almindelighed enten ikke at forstaae eller ikke at bemærke.

Grev Frits havde ogsaa en Dag forgjæves anvendt al sin Finhed og Kjækhed paa i Faderens Nærværelse at bibringe hende en let, forblommet Kjærlighedserklæring. Den Tone, hvori hun havde takket ham for den alt for store Artighed, havde gjort ham skamrød, og den Snildhed, hvormed hun siden havde vidst at gjøre enhver saadan Yttring af ham latterlig, idet hun tillige øiensynlig viste de andre unge Herrer mere Opmærksomhed, var undertiden nær ved at bringe ham ud af al Fatning, idet han røbede sin Skinsyge ved konstlet Ligegyldighed. Han beskyldte hende da ofte i sit Hjerte for et fint og grusomt Koketteri; men det første venlige Blik eller Ord, hun saa skjenkede ham, var nok til atter at retfærdiggjøre hende. Saaledes hildede han sig daglig dybere og dybere ind i en stedse voxende Lidenskabs Labyrinth, uden at han endnu selv vidste Andet, end at han var en fri, lystig Reisefugl, som kun morede sig for en kort Tid med at lege Fange. De mange Smaaforelskelser, han tappert havde udstaaet og sjelden havde behøvet meer end otte Dage til at glemme, betoge ham al Betænkelighed ved dette saa underholdende Bekjendtskab, der dog allerede i den Grad udfyldte hans Sind, at han følte en uimodstaaelig Trang til at meddele sig. Derfor havde han nu denne Morgen begyndt Brevet til sin adstadige Ven, Helman, som han dog vidste bekymrede sig meer om en Variant til Homer eller Cicero, end om al Verdens Kjærlighedshistorier. Brevet blev liggende ufuldendt. Med Bogen i Haanden sad Grev Falkenberg atter hele Formiddagen paa sit Værelse og hørte

Gjasinda i Sideværelset dandse, lee og synge. Han havde været fjorten Dage i »den gyldne Ørn« og vidste endnu ikke, hvorledes Berlin saae ud. Ellers behøvede han kun faa Dage til flygtig at have beseet en fremmed Stads Mærkværdigheder og til at have gjort Bekjendtskab med alle dens offentlige Forlystelser. Alle forundrede sig over den besynderlige Reisende, som bestandig blev hjemme, uden at han selv syntes at bemærke denne Forandring i hans lystige Reiseliv. Det ringede endelig til *Table d'hôte*, og han skyndte sig til sin sædvanlige Plads. Saa snart Bordselskabet havde taget Sæde og Demoiselle Ritter sad lige over for ham, var han strax i en livlig Samtale med hende. Han talte om den sidste Aftens Forestilling, og uden at sige et Ord, som kunde gjælde for Smiger, priste han det frie Konstnerliv i Almindelighed og udbrød i begeistret Enthusiasme over den Lykke, det maatte være, at kunne dandse Verden saaledes igjennem, som paa en Lysstraale, eller at kunne fare dristig gjennem Luften, med Taaspidsen paa en vild, flyvende Hest.

Gjasinda gav ham Ret og saae, barnlig triumferende, til sin mørke Fader, idet hun nikkede og klappede i Hænderne af Glæde over denne oprigtige Lovtale over hendes Konst, medens den Gamle rystede paa Hovedet og taug.

»Men, min Gud, Hr. Greve! har De da aldrig prøvet derpaa?« — sagde hun — »det er den letteste Ting af Verden, naar man kun ret har Lyst og Glæde deraf og ikke er svimmel eller frygtsom.«

»I min Barndom vare slige Øvelser min største Glæde« — svarede Grev Frits — »siden har jeg ikke havt Leilighed dertil, og desuden« — han vilde have sagt et Ord om det Upassende deri for hans Stand og Stilling, men bemærkede det Stødende heri og holdt pludselig inde, idet han blev blodrød.

»Nu, og desuden sømmer det sig ikke for en Greve

og fornem Herre, vilde De vel have sagt« — tog Demoiselle Ritter munter Ordet — »dog hvorfor ikke det? Kan ikke Konger og Fyrster dandse paa et Gulv og galoppere paa en Paradehest, for deres Fornøielse, uden at tabe Æren og Majestæten derved? hvorfor da ikke paa en lettere og raskere Maade?«

»Jeg giver Dem fuldkommen Ret deri!« — svarede Grev Frits ivrig — »man er kun alt for tilbøielig til at lade sig gjøre til Slave af sin Tids vrange Meninger og usle Fordomme. Var der nogen ret Kraft og Selvstændighed i Verden, vilde den ikke heller see saa ensformig og kedsommelig ud; men jammerligt er det: selv de dristigste Mænd, som tale om deres Frihed og Selvstændighed med Stolthed, har ikke engang Mod til at gaae over Gaden uden med et smagløst Taarn af en Filthat paa Hovedet og som complette Vanskabninger af parisisk Mode- og Skræder-Tyranni. Det er da ikke at tænke paa, at Nogen skulde have Mod til at leve paa en djærv eiendommelig Maade eller sætte den Livsplan igjennem, han efter sin Natur og Betragtning af Livet maa ansee for den skjønneste og mest passende for sin Eiendommelighed. Man vil ikke gjøre Opsigt, hedder det, man vil ikke ansees for en Nar, og saa lister man sig som de største Narre gjennem Verden saa kedsommeligt som muligt, i det smagløseste Spidsborger-Costume, og tør neppe gjøre et Hop udenfor Overenskomstens indsnerpede Kreds, for ikke at blive til Latter for den store Hob Sømmelighedds-Slaver omkring os. Derfor glæder det mig altid, naar jeg seer Mennesker, der kjækt har løsrevet sig fra disse kedsommelige Former og fare Verden igjennem som frie, reisende Konstnere, der har Privilegium paa at indrette deres hele Liv efter eget Godtbefindende, og som lige saa godt kan staae paa Hovedet som paa Benene, uden at Nogen har Ret til at forarge sig derover.«

»Bravo, Bravo! det har han lært af mig!« — raabte Bajaz, der sad ved Siden af ham og under hans ivrige Tale havde listet sig til at snappe Stegen af hans Tallerken og bemægtige sig hans Glas og Flaske. Han stak nu det sidste Glas ud af Grevens Rhinskvin med en ret veltilfreds Baviannine. »Ho! Ho!« — vedblev han — »det var den rene Drue — Deres Ord i Æren, Hr. Greve! Fanden i Vold med disse elendige, smaalige Sømmeligheds-Love! — jeg gjør med største Fornøielse saa mange Hop, som De vil, udenfor Overenskomstens indsnerpede Kreds, som ikke er større, end en Tallerken eller et af disse smaa, grønne Glas.«

»Bravo, Hr .Bajaz!« — sagde Grev Frits og forlangte en ny Flaske, idet han lo med de Andre og morede sig mest af dem Alle over denne sædvanlige Bajazstreg.

Men paa den gamle Ritters Pande fordobbledes de dybe Furer. — »Paa min Regning!« — sagde han til Opvarteren. — »Spar det Slags Vid til Fjæleboden, Pietro! der kan vi trænge til det!« — sagde han til sin lystige Konstbroder og hensank atter i sin sædvanlige Taushed.

Det var saa stor en Sjeldenhed at høre et Ord af den gamle, sære Mimiker, at der blev en almindelig Taushed ved Bordet; men Bajaz satte et saa langt og høitideligt Ansigt op ved den uventede Irettesættelse, at han snart fik Latteren igjen paa sin Side og bragte Underholdningen igjen i Gang.

»Hvad giver De mig, Hr Greve! saa lærer jeg Dem alle min Konster paa otte Dage!« — sagde han til sin lystige Sidemand — »i Hovedprincipet ere vi allerede enige: Frihed, den gyldne Frihed er alle ædle Konsters Amme; saa kommer Couragen, og at man ikke er bange for at sige en Dumhed, naar man er betalt for at sige lutter Vittigheder. Dumhed og Vittighed ere desuden Søskendebørn: de største Dumheder ere netop de bedste Vittigheder, naar

de kun synes at komme fra et oprigtigt Hjerte; thi det maa man sige til Ære for den ædle Menneskenatur: hvad man leer mest af i Verden er dog i Grunden ikke Andres Kløgt, men vor egen, og man føler sig aldrig kløgtigere, end naar man troer at opdage, at andre skikkelige Folk ere ret hestedumme.«

»Deri er jeg langt fra at være enig med Dem« — svarede Grev Frits — »man kan jo lige saa godt lee ad sine egne Urimeligheder som ad Andres. For paa en konstig Maade at give Dumheden til Pris selv for de Enfoldiges Latter, maa man nok desuden besidde et Talent, som ikke lader sig erhverve ved Studium, og kunde De end paa otte Dage lære mig hele Deres Theori om Bajazrollen, maatte De dog tillige laane mig Deres Humor og Deres Ansigt, hvis jeg paa Deres Viis skulde faae en Eneste til at lee.«

»De smigrer, Hr. Greve!« — svarede Bajaz — »min bedste Humor henter jeg — som Kjældersvenden veed — af den grønne Flaske, og mit ærværdige Ansigts Lighed med den vevre Skabning, Fanden skal have skabt, for at parodiere os Mennesker, er et Fortrin, man ikke skulde smigre mig med. Men som jeg siger Dem, Hr. Greve! jeg vil forpligte mig til, inden otte Dage at gjøre Dem til saa god en Bajazzo, som Nogen vil forlange, naar De virkelig har den Respect for vor ædle, høist fortræffelige Konst, som De forsikkrer, og ikke finder det en Adelsmand uværdigt at staae paa Hovedet, hvor alle andre velmeriterede Honoratiores staae paa Benene.«

»Den Stilling i Deres Liv var det ikke just min Mening fortrinlig at udhæve« — svarede Grev Frits og tømte munter sit Glas — »den vilde genere mig vel meget, og netop det Utvungne og Raske i de eqvilibriske Konster er det, som behager mig. Vilde Demoiselle Ritter være min Lærerinde, skulde De dog see, jeg blev hendes taknemmelige og lær-

villige Skolar. Jeg har nemlig aldrig kunnet lære Noget til Gavns af Mænd, og jeg havde aldrig lært at gaae ene eller at tale, endsige at læse og skrive, hvis jeg ikke havde lært det af Damer.«

»Skade, at jeg ikke tør tilegne mig den smigrende Tiltro, Hr. Greve!« — tog Demoiselle Ritter nu Ordet — »og i Underviisningskonsten maale mig med Deres Barnepige! jeg kunde ellers have stor Lyst til at sætte Deres Lærvillighed og Behændighed paa Prøve.«

Grev Frits's Kinder blussede; med livlig Begeistring vilde han have modtaget det halv i Spøg gjorte Tilbud; men idet hans Øine søgte den muntre Gjasinda, for at see om han skulde tage denne Yttring for Drilleri eller Alvor, blev han et saa tragisk Udtryk vaer i den gamle Ritters blege, rynkede Ansigt, at han forstummede forbauset; thi den Mine, hvormed den gamle Komiker betragtede ham, stod i saa skærende Modsætning til det raske, lystige Liv, hvorom Talen var, og til Datterens muntre Letsind, at det var ligesom et flygtigt, ubesindigt Ord her kunde have et helt Livs Ulyksalighed til Følge. Den Standsning i Underholdningen, som herved indtraf, benyttede den gamle Ritter til at reise sig. Alle stode fra Bordet; man hilsede hverandre flygtigt, som sædvanlig, og Hver gik til Sit.

Ved Forestillingen om Aftenen var Grev Frits atter til Stede. Demoiselle Ritter var den Aften endnu skjønnere i hans Øine, end nogensinde før. Naar han nu tænkte sig lige over for hende paa den bævende Linie og, med samme Lethed som hun, saaledes svævende i Luften med hende, syntes ingen Stilling i Verden ham skjønnere og mere begeistrende. Da hun i den glimrende Mamelukdragt foer ham let forbi, med den nydelige Taaspids paa Sadelpuden, drømte han sig ligeledes ved hendes Side, og Skuepladsen løb rundt for hans Øine. Han saae endnu bestandig kun hende, me-

dens Bajaz satte alle Lunger i Bevægelse ved sit latterlige Ridt, og den gamle Ritter med en mageløs Fasthed og Sikkerhed overtraf dem begge, idet han, som den vilde Jæger, foer i næsten usynlig Hvirvel-Fart hen i Kredsen, med Foden som fastnaglet til den blotte Ryg paa en sort, fnysende Hingst. Endelig saae Grev Frits den skjønne Tryllerinde igjen, som Columbine, og misundte Bajaz, der, som Arleqvino, turde tage hende i Haanden og omfavne hende. Da nu ogsaa den gamle Ritter fremtraadte, som Pierrot, og i komisk Minespil syntes at overgaae sig selv, idet han tvang alle Tilskuerne til en umaadelig Latter, glemte Grev Frits aldeles det besynderlig alvorlige og næsten forfærdende Indtryk, det samme komiske Ansigt havde gjort paa ham ved Middagsbordet. Han ydede ham høirøstet Bifald og tumlede, som beruset, ud blandt de glade, larmende Tilskuere.

Næste Formiddag sad Demoiselle Ritter, allerede paaklædt til Rideøvelserne, med en Mandolin i Haanden, i sit Værelse og nynnede en munter Vise. Hendes Fader sad i en fin overpudret Morgenfrakke ved et Skriverbord, fuldt af Papirer og Bøger, hvori han syntes saa fordybet, at han aldeles ikke bemærkede, hvad der foregik omkring ham. Bajaz stod ved et stort Skab og hjalp den døve Madam Ritter med at eftersee Garderoben og nogle Decorations-Stykker, ved hvilken Forretning han tillod sig mange overgivne Fagter. »Min Amor-Trøie maa ogsaa til Skrædderen, Madam!« — sagde han og kastede en Silketrøie med et Par spraglede Fjærvinger paa Stolen — »skal vi engang give Amor og Psyche igjen, og jeg skal ride til Olympen paa Touget, maae Vingerne dog ikke falde af mig paa Veien! — Og vor Maane — ak, den er i en høist ynkelig Tilstand; hvor skal jeg kunne sukke for en saadan lumpen Maane, om Columbine var aldrig saa deilig! — Maanen maa ogsaa til Skrædderen.«

»Det er jo Moders gamle Maane, Pietro!« — sagde Gjasinda — »naar du skal sukke for mig, skal jeg bede om den nye!«

»Da denne Maane var ny, Børn!« — sagde den stille, blege Kone og sukkede — »da var det en lykkelig Tid: da sad jeg ikke med Billetkassen ved Indgangen, og da sad ikke Fader saa mørk og taus og beregnede Udgifterne; da fløi han med Liv og Sjæl, fra Olympen, som en virkelig Amor, og hentede sin Psyche — nu er det anderledes.« Hun lagde den lille, runde Sølvflors-Klud omhyggelig sammen og vendte sig bort, idet hun hemmelig viskede sig en Taare af de sorte, indfaldne Øine.

»Det var før min Tid, Madam!« — svarede Bajaz — »Nu ja, en saadan Maaneskinstid kan jo heller ikke vare evig; men derfor vil vi ikke hænge med Hovedet. Bliver De og Hr. Ritter aldrig glade og lystige igjen, saa faaer jeg en Rem af Huden, frygter jeg, og bliver en miserabel, melancholsk Bajaz, og hvorledes vil det da see ud med Lystigheden og Søgningen? Signora Gjasinda kan vel sagtens endnu en halv Snes Aar skaffe os Lapserne til Huset, og Hr. Ritter de solide Honoratiores; men Skrabet, Madam! det høistærede Skrab er mit med Æren: Skaffede jeg ikke Janhagel til Hus, stod hele tredie Plads tom, og det er dog den største. Syng, syng dog, Signora Gjasinda! og faa Deres Moder til at glemme de gamle Historier!« — tilføiede han halv sagte, idet han atter tog nogle Dragter frem og undersøgte deres Mangler.

»Den stakkels Moder!« — sagde Gjasinda — »hun er ked af dette Liv, og det er dog saa uendelig morsomt. Naar man ikke længer kan være med, kan jeg nok vide, det maa være kedeligt; men det er dog tusinde Gange bedre, end at sidde i Skuret i Florents og pille med det forskrækkelige Mosaik.«

»Florents!« — gjentog Madam Ritter, som kun havde hørt dette Ord — »længes du ogsaa efter Florents, mit Barn? Herre Gud! kan du endnu huske det? — du var dog kun fem Aar, da vi kom derfra. Ja, du har Ret, der var det bedre, selv i vor største Armod og Elendighed. Der sad du, som en lille Gudsengel, hos os i den fattige Brakke og saae paa Mosaikarbeidet, og naar det var et Helgenbillede eller den hellige Jomfru, foldede du fromt og kjønt dine smaa Hænder og bad til hende. Men saa skulde vi hen og see de fremmede Liniedandsere —«

»Ak ja, Moder! det glemmer jeg aldrig« — udbrød Gjasinda — »det var min Lykke!«

»Gud hjælpe dig for Lykke, mit Barn!« — vedblev Moderen — »den Lykke har jeg kjendt, før du blev født; gid du aldrig saaledes maa kjende den!«

»Men hvorfor blev vi da ikke i Florents, Moder? det var vist min Skyld: jeg overhængte dig vist baade Dag og Nat, til jeg fik Lov til at dandse og ride.«

»Nei, mit Barn! du var uskyldig deri — det skulde saa være — den gamle Lyst kom igjen — det var som Tarantelen havde stukket os, og vi maatte dandse Verden igjennem og opdrage dig til de ulyksalige Konster. Vare vi blevne i Florents, havde du nu siddet stille og ærbar i Klosteret, i Stedet for, at du, som et letsindigt Verdensbarn, maa sætte Livet paa Spil hver Dag, for at vinde Guld til dine Forældre og fordærvelig Smiger og Beundring for dig selv. Endnu er du glad og uskyldig; men Himlen bevare dig, Barn! du maa selv hver Dag lokke Fordærverne om dig i Hundredviis.«

»Men kjære, gode Moder! du har jo selv med Lyst og Glæde øvet den samme Konst, og du er jo dog saa god og from — hvorfor skulde jeg da blive saa ond og fordærvet derved?«

Moderen taug pludselig, og Gjasinda bemærkede ikke, at et bittert, harmfuldt Blik fra den gamle, tause Fader havde ramt hende.

»Sæt dog ikke Signora Gjasinda slige Skrupler i Hovedet, Madam!« — sagde Bajaz og gjorde et Krumspring — »hun kan tidsnok tabe Modet og Lystigheden med, og saa skal Pokker længer gjøre Saltomortale, allerhelst hvis hun vedbliver at sætte mit gode Lune paa Prøve og lee ad alle mine høviske Kjærlighedserklæringer og daglige Knæfald, som i det sidste Aar har kostet mig circa ti Par dyre Pantalons af *Diablement-fort.*«

»Er det ikke nok, lille Pietro! at jeg hver Aften er din ømme Elskerinde paa Brædderne? skal jeg ogsaa være det uden for Scenen, maa du smukt tillade mig at være ubønhørlig. Alt hvad jeg kan gjøre for dig er, at jeg syer dig en smuk, blød Knæpude, hvorpaa du med mindre Besværlighed og Bekostning hver Dag kan modtage din Kurv for mine Fødder. Bring nu Moder paa andre Tanker og lad os være glade!« — Dermed begyndte Gjasinda at spille et livligt og muntert Accompagnement, hvortil den lille Pietro strax dandsede og gjorde Saltomortale. Gjasinda sang:

»Herlige Vovespil!
Hæv dig, hvo flyve vil!
Lystig i Luft dig sving!
Saltomortale-Spring!

Glad jeg i Vuggen laa;
Straalende Fe jeg saae:
Taaspids paa Vingehest,
Fløi hun fra Øst til Vest.

Høit under Maane-Vei
Sølvstraalen skued jeg,

Traaden, saa blank og ren,
Spunden paa Lykkens Ten.

Fast den i Himlen stod;
Vinger jeg bar paa Fod,
Dandsed med freidigt Sind
Til de Gudsengle ind.

End under Maane-Vei
Solstraalen skuer jeg:
Staalstræng i Fakkelglands
Klirrer i luftig Dands.

Livstraaden brister ei;
Jorden ei rører jeg:
Lys glindser Himmelhal —
Luft er min Dandsesal.«

Neppe havde hun endt Sangen, før end det bankede paa Døren. Pietro aabnede den, og i glimrende Konstberider-Dragt, med en Fjærhat i Haanden og et guldbroderet Skjærf om den tyrkeblaae Silketrøie, traadte en høi, ung Herre ind i Stuen og hilsede den forbausede Familie med korslagte Hænder over Brystet, paa samme Maade som de sædvanlig hilsede Publicum paa Scenen. Uagtet Maskeradedragten og det paaklinede Mundskæg kjendte Gjasinda strax Grev Frits og gjettede Aarsagen til hans Komme og besynderlige Costume.

»Ei, ei!« — udbrød hun — »Grev Falkenberg! — De tager mig paa Ordet, seer jeg, og vil gaae i Skole hos mig! — Ih, Bravo! Optrædelsen er glimrende og Dragten særdeles smagfuld; men, De maa undskylde mig! uden min Faders Tilladelse kan jeg ikke gjøre Alvor af Spøgen; og

skulde De brække Halsen ved det første Forsøg, vilde det ogsaa virkelig gjøre mig ondt.«

»Hvad betyder denne Spøg, min Herre?« — sagde nu den gamle Ritter og reiste sig — »I vor huslige Kreds spille vi ikke Komedie. Det er en egen Maade, De behager at ære os og vor Haandtering paa, ved at nedlade Dem til vort Farce-Livs Manerer og Adfærd og indtræde i vort Laug med alle vore Paafuglefjær; denne Fortrolighed, min Herre, er saa langt fra at smigre mig, at jeg vilde ansee den for en bitter og haanlig Spot, hvis Deres Lystighed og Letsindighed ikke overbeviste mig om, at Deres Mening ikke har været at prostituere Andre — end Dem selv.«

Denne Modtagelse gjorde Grev Frits pludselig alvorlig; han glemte al Spøg og den hele lystige Maade, hvorpaa han havde i Sinde at fremstille sig som Dilettant i Konstselskabet.

»Undskyld mig, Hr. Ritter!« — sagde han næsten forlegen — »hvis jeg har været saa uheldig at fornærme Dem! Jeg kommer virkelig i den ganske alvorlige Hensigt, at udbede mig Deres Veiledning i en Konst, som jeg er saa langt fra at ringeagte, at jeg nu for min Fornøielses Skyld agter at lære den til Gavns. Jeg anvender med Glæde saa Meget derpaa, at De uden Tab kan give mig to Timers daglig Underviisning i fjorten Dage, eller saa længe De opholder Dem her.«

»I fjorten Dage troer De altsaa at kunne lære til Gavns, hvad jeg efter tredive Aars daglig Øvelse endnu ikke erkjender mig for Mester i« — svarede Hr. Ritter mørk — »jeg maa tilstaae, De har enten meget høie Tanker om Deres eqvilibriske Genie, eller De maa ansee det for lige saa let en Sag, som at springe Buk eller gaae paa Stylter.«

»Nogen Færdighed og Øvelse har jeg allerede« — svarede Grev Frits ivrig — »fra jeg var ganske lille har jeg

havt en lidenskabelig, næsten rasende Lyst til alt Sligt. Jeg erkjender Dem og Deres Datter for de største Mestere i denne den frieste og dristigste af alle Konster, og jeg vilde være Dem uendelig forbunden« — — Han holdt pludselig inde og betragtede den gamle Herre med Forbauselse. Over det blege, dybt furede Ansigt foer et flygtigt Udtryk af vild Glæde og bitter, nagende Smerte; der glimtede en ungdommelig Ild i hans mørke Øine; men dette pludselig opflammende Liv forsvandt som et Lynglimt, idet han stirrede den unge livslystige Greve stift og gjennemborende i Øinene. »Ja rigtig!« — sagde han — »saaledes har jeg ogsaa seet ud engang — saaledes stod jeg for min gamle Mester og troede at springe ind i Himlen, da jeg sprang i den dybe, umaalelige Afgrund. — Lad os være ene, Børn!« — sagde han til de Andre og vinkede med den magre Haand. — »Kom, sæt Dem, Hr. Greve! vi To maae tale nærmere sammen! — Vil De være min Skolar, vil jeg dog vise Dem, hvortil den frieste og herligste af alle Konster fører.«

»Hold Dem kjæk, Hr. Greve!« — sagde Gjasinda, idet hun greb sin Mandolin og hilsede ham venlig for at gaae — »Hvad min Fader saa siger, han elsker dog i Grunden Intet i Verden som vor frie og glade Konst.« Hun tog en Accord paa Mandolinen og nynnede, idet hun, let som en Fugl, hoppede ud af Stuen:

»Lys glindser Himmelhal —
Luft er min Dandsesal!«

Grev Frits stod som fortryllet af den muntre Piges Smil og deilige Fuglestemme og syntes rent at have glemt den gamle Herre, der stod lige over for ham og betragtede ham skarpt med et medlidende Træk i det mørke Aasyn. Først da Gjasinda havde lukket Døren efter sig og de Andre, og

Grev Frits var ene med den Gamle, besindede han sig igjen, som En, der pludselig udrives af en skjøn, forbifarende Drøm, idet den Gamle lagde sin Knokkelhaand paa hans Skulder og sagde med en dyb, næsten klangløs Stemme: »Betragt dette Aasyn, unge Menneske! og lær at grue for den Lyksalighed, De nu drømmer om! Der gives ingen elendigere Skabning paa Jorden, end en udbrændt Enthusiast, der har raset for en Id, han har lært at foragte og dog maa udøve, for at opholde det usle Liv.«

»Men, bedste Hr. Ritter! hvor kan De tale saaledes?« — afbrød Grev Frits ham, men holdt inde med en hemmelig Gru, idet han ret betragtede ham.

»Ja, læs, læs kun i dette Ansigt!« — vedblev Ritter — »og se hvad en Gjøglermaske er, hvor en Konstneraand er gaaet til Grunde! — Jeg stod ogsaa engang, fri og freidig, som De, og lod mig henrive af det gjøglende Skin. Ideen om et frit, eventyrligt Liv henrev mig, og en heftig, ungdommelig Lidenskab gav mig Kraft og Mod til at trodse al Verden. Fortryllelsen over den berømte Liniedandserinde, Ingen nu gjenkjender i min ulykkelige Hustru, rev mig ud af en hæderlig Stilling i Samfundet og bragte mig til Betlerstaven. Jeg vovede et eneste dristigt Spring over Grændsen for det mig saa forhadte og foragtede Conveniens-Liv — og jeg blev for mit hele Liv en Slave af den Frihed, jeg forgudede. Min Lidenskab var et Blendværk, som alle Lidenskaber; og den Konst, jeg beundrede, udøver jeg nu selv med en Afsky, der gjør mig til en Rædsel for mig selv og til en bizar, fast djævelsk Modsigelse af mit eget Væsen. Med sønderslidt Hjerte maa jeg fremkalde Latter omkring mig; og naar jeg er lykkeligst i mine Fremstillinger — naar Alle juble og klappe over mine Luftspring og mit fortvivlede Ridt — naar Huset gjenlyder af Latter over mit Minespil

— da fortære tusinde Slanger mit Hjerte, og det er mig, som jeg hørte Helvedes Haanlatter over mit forspildte Liv.«

»Det er Sygdom, kjære Hr. Ritter! det er Hypochondri, som kun en Læge kan helbrede Dem for, men som ingen virkelig Grund har i Deres dog lykkelige og misundelsesværdige Liv. Hvor kan De kalde et Liv forspildt, som De anvender til saa mange Menneskers Glæde og Oplivelse? og hvor kan De foragte en Konst, der — saaledes som De udøver den — hæver sig høit over den ringe Plads, indskrænkede, ensidige og fordomsfulde Mennesker anvise den? den Mand er ingen Gjøgler, som med Liv og Begeistring kan fremstille Menneskekraften, i dens raskeste og dristigste Flugt gjennem Legemverdenen, og med Sandhed afbilde den lave, aandelige Menneskenatur i dens latterligste Modsætning til Guddomsbilledet, hvorfra den er sjunken. Den, der formaaer det, stræber paa sin Viis til det fælles store Maal for al skjøn og ædel Konst: levende Fremstilling af det Sande og Skjønne.«

»Hvad hører jeg!« — udbrød den Gamle, og der straalte atter et Efterskin af ungdommelig Ild i hans Øine — »saa gives der endnu et Menneske, som saaledes for Alvor bedømmer min foragtede Konst, og jeg er ikke den eneste Afsindige, der saaledes kunde betragte den! Velan, jeg vil endnu dog troe, der er Noget i den Id, jeg gav mit Liv for. Noget Høit og Stort er det vel ikke, som jeg fordum indbildte mig — men aldeles foragteligt kan Det dog ikke være, som kan bringe en ædel, ung Mand, som Dem, til at sætte sig ud over den almindelige Mening. Velan! De har kaldet Billedet af min sværmeriske Ungdom tilbage i min Sjæl. Jeg vil dog endnu engang drømme de kjære, gamle Drømme om igjen, inden det er forbi med alle Drømme hernede. — Det er et Ord, Hr. Greve! i fjorten Dage er De min Skolar; men under een Betingelse: De maa ikke til-

byde mig nogen Løn eller Gave derfor. Deres Kjærlighed til min foragtede Konst er mig den skjønneste Løn; og skal jeg have nogen Glæde deraf, maa vort Forhold være aldeles frit og uegennyttigt. Jeg veel, De er en rig Mand og behøver aldrig, som jeg, at aagre med Deres Pund og fornedre en fri Konst til Næringsvei; men lov mig dog først dyrt og helligt, at De aldrig i Deres Liv, i hvad Stilling De saa kommer, vil gribe til den ulyksalige og fortvivlede Beslutning, at gjøre Deres og Andres Tilværelse afhængig af en Konst, som De kun kan agte og elske, naar den udøves aldeles frit og for sin egen Skyld!«

»Det kan jeg med fuldkommen Sikkerhed love Dem« — svarede Grev Frits — »skjøndt jeg neppe vilde føle mig ulykkelig i Deres Stilling. Min Livsvei er dog nu afstukken, og jeg har ingen Grund til at ønske den anderledes. Jeg ærer Deres Delicatesse, hvad den første Betingelse angaaer, uagtet den gjør mig til Deres bestandige Skyldner. Vi begynde altsaa i Dag, Hr. Ritter! ikke sandt? og Deres Datter tager dog Del i Øvelserne og lærer mig Liniedandsen paa Staaltraaden? paa en almindelig Linie gaaer jeg allerede temmelig sikkert. — Og ved de mimiske Øvelser maa Deres Datter, som Columbine, være med! — uden kvindelig Opmuntring kommer jeg ingen Vei.«

»Ja saa!« sagde den Gamle og betragtede ham med et skarpt, mistænkeligt Blik. — »Min Datters Veiledning er Dem maaske vigtigere, end min; dog nei, Grev Falkenberg! Deres Ansigt lyver ikke, og jeg vil ikke miskjende Dem. Jeg anseer Dem for en Mand af Ære, der ogsaa veed, hvad han er Andres Ære skyldig. De sædvanlige smukke Ting, De af og til har sagt min Datter, veed baade hun og jeg, hvad vi skal tage for; men den Varme, hvormed De ofte har talt om vor ringeagtede Konst, overbeviser mig om, at det ikke er Leilighed til et letsindigt Eventyr, De

her søger. — Hvis saa var, vilde Deres Møie desuden være spildt. — At De ønsker min Datters Nærværelse, kan jeg forstaae: uden kvindelig Opmuntring havde jeg heller Intet lært, som overgik det Almindelige. Dog ogsaa i denne Henseende et alvorligt Forord! mærker De, at Deres Deltagelse for min Gjasinda i mindste Grad overstiger den Mur, vor Stand og vore Forhold for denne Verden har opreist imellem os — saa lov mig paa Ære og Samvittighed, øieblikkelig at afbryde et Bekjendtskab, som maaske kunde være farligt for Dem, men paa ingen Maade for mig eller min Datter! — det hører med til vor Stands og Stillings Egenheder, at vi ikke maae sætte vor Ære, som Mennesker, i Andres Dom over os, men kun i vor egen.«

Den Aabenhjertighed og stolte Selvtillid, hvormed den gamle Herre sagde Dette, jog Blodet op i Kinderne paa den unge Greve, som ikke kunde fordølge sig selv, at Haabet om et nærmere og fortroligere Forhold til den smukke Gjasinda var Hoveddrivefjæren til hans eventyrlige Foretagende. Hans Svar var noget forvirret; men han gav Ritter sit Æresord paa, at han intet Øieblik længer vilde attraae hans og hans Families Selskab, end det kunde bestaae med, hvad han skyld e dem og sig selv.

Med et Liv og en Glæde, som Familien neppe kunde erindre sig at have seet hos den gamle Ritter, førte han nu sin nye Lærling til det store Magasin i Baggaarden, der tjente dem baade til Theater og Ridehus, og hvor de undertiden om Formiddagen øvede sig for lukkede Døre uden Tilskuere. Pietro og Gjasinda vare forundrede Vidner til den raske, smidige Grev Falkenbergs første eqvilibriske Prøve, hvorved han allerede lagde en temmelig fast Holdning og nogen tidligere Øvelse for Dagen. Men hans Lyst og Iver og hans for en Begynder usædvanlige Dristighed fornøiede i Særdeleshed den Gamle. Ved de mimiske Øvelser paatog Gre-

ven sig Pierrots-Rollen, som han ofte i sin Skolegang havde spillet for sine Meddisciple, og det lykkedes ham, allerede ved det første Forsøg, selv at aftvinge den alvorlige Ritter en hjertelig Latter, et Særsyn, som Pietro og Gjasinda endnu aldrig havde seet, thi hvor ofte end den Gamle havde bragt Andre til at lee, syntes han dog selv ikke at kjende anden Latter, end den, der kom af Bitterhed og Foragt for Livet og dets Glæder. Gjasinda var sjæleglad over den Forvandling, der syntes at være foregaaet med hendes tungsindige Fader, og da Øvelsestiden var forbi, takkede hun Greven med Hjertelighed for det heldige Indfald, hvorved han havde gjort hendes Fader ung igjen.

Hver Dag fortsattes nu disse Øvelser, og Gjasinda lærte Greven, med Lethed at bevæge sig paa Staallinien. Aldrig havde Grev Frits levet lykkeligere Dage. Den gamle Ritters rystede Sundhed forbedredes synlig, og til Alles Forundring talte han nu ofte med Liv og Heftighed ved Bordet. Fra Morgen til Aften var Grev Falkenberg som et Medlem af den Ritterske Familie; han kom intet andet Sted, og Dagene fløi for ham som Timer. For den gamle Konstberider havde han en Ærbødighed, der selv forekom ham besynderlig, og han havde et Slags Frygt for at mishage ham, som han ikke kunde forklare sig; hvor ofte han end havde leet ved den Gamles Minespil, kunde han dog intet Ansigt tænke sig, hvori han med større Gru vilde kunne see Foragt eller Vrede udtrykt. Om sit Liv og sin Skjæbne talte Ritter aldrig; men hans Anskuelser af Livet i Almindelighed vare ofte Gjenstande for hans Aften-Samtaler, naar han ikke med Liv og Begeistring talte om Videnskab og Konst, som næsten var det Eneste i Verden, han syntes at have Kjærlighed og Agtelse for. Med stolt Foragt og selv med Haan betragtede han næsten Alt, hvad der i Verden kaldes Indretning, saa vel i videnskabelig som i borgerlig Henseende, og gav

ofte sin Harme derover Luft for Grev Frits. For en stor Del stemte den ubændige Eventyrer med ham, kun med den Forskjel, at han med ungdommelig Lystighed udlo og morede sig over Pedanteriet og Smaaligheden, som den gamle Melancholicus ivrede alvorligt og bittert imod. Forholdet mellem Ritter og hans Kone var stedse Grev Frits en Gaade; thi skjøndt han syntes at bemærke en spændt Deltagelse hos den blege, døve Kone, hver Gang Ritter blev høirøstet, og et Udtryk af tilbagetrængt Glæde, naar hun saae ham livlig og opvakt — hørte han dog næsten aldrig, at de talte et Ord til hinanden. Grev Frits henvendte ofte Talen til Madam Ritter, uden at det nogensinde lykkedes ham at bringe hende ind i nogen Samtale.

Dette hindrede dog ikke hans begeistrede Underholdning med Fader og Datter. Ofte bleve de afbrudte og parodierede af den lille Pietro, uden at de bekymrede sig derom. Undertiden gav dette dog Anledning til Latter, og da var Pietro høist lykkelig. Men Ingen var dog lykkeligere, end den unge Greve. Medens han nu daglig saae Gjasinda, syntes næsten hele hans øvrige Liv med hele den øvrige Verden at være forsvunden af hans Erindring. Den ene Uge gik efter den anden, og en hel Maaned var saaledes forsvunden, uden at Ritter eller Grev Falkenberg syntes at tænke paa Afreise eller Skilsmisse.

En Dag havde den gamle Ritter stødt sin Fod og kunde ikke være til Stede ved Formiddagsøvelserne i Magasinet. Pietro og Gjasinda foretoge dem denne Gang alene med Grev Frits. Pietro var endnu bestandig paa Scenen den lykkelige og uden for Scenen den ulykkelige Elsker, uden at han derfor kunde tabe sit gode Lune; men han troede, ikke uden Grund, at have bemærket, at siden Grev Falkenberg var bleven som et fast Medlem af Selskabet, spillede Bajaz en langt ubetydeligere Rolle uden for Scenen og blev

med alle sine Vittigheder aldeles fordunklet hos Gjasinda af den lystige Greve. Han havde nogle Gange ikke paa den fineste Maade søgt at gjøre sin overlegne Medbeiler latterlig, endogsaa ved de offentlige Aftenforestillinger, hvorved Greven havde sin Plads blandt Tilskuerne i en Krog nærmest ved Scenen. Rygtet om den fremmede unge Herre, som altid der havde sin Plads og som var en daglig Tilbeder af Demoiselle Ritter, var allerede de fleste Tilskuere bekjendt, og Bajaz havde undertiden sin Glæde af, som ved en Uforsigtighed, at komme til at overpudre ham eller faae sin Bajazhue til at falde ned over hans blonde Hoved; men Grev Frits lo altid selv derover og tiltroele ikke den lystige Pietro nogen Ondskab. I sin Herres Fraværelse skulde nu Pietro være Mesteren ved denne Formiddagsøvelse; men han saae med Ydmygelse, at han der var aldeles tilovers, da Greven og Gjasinda ikke engang loe ad hans Indfald, men havde kun Øine og Øren for hinanden. Ved Rideøvelserne lod Pietro sin Harme gaae ud over Hesten; men jo stærkere den løb, jo raskere og dristigere foer den kjække Skolar afsted, og Gjasinda klappede i Hænderne af Glæde. Da de endelig svævede ved Siden af hinanden i en smuk *Pas de deux* paa de parallele Staallinier, og Pietro skulde angive Tacten dertil paa Trommen, forekom det ham, som de denne Gang med mere Frihed, end sædvanlig, kastede forelskede Blik til hinanden, og han kastede Trommen i sin Skinsyge, gjorde et Spring og slog, som af Vanvare, sin Springestok mod Staallinien, hvorpaa hans lykkelige Medbeiler uden Balancerstang syntes at svæve som i den syvende Himmel; Grev Frits tabte Ligevægten og var nær ved at styrte hovedkulds ned; men Pietro havde nu den Ærgrelse at see Gjasinda ængstelig række sine Arme ud imod ham og hindre det, hvorved de kom i en øm og fortrolig Stilling. Pietro gjorde endnu et Saltomortale i sin lunefulde Fortviv-

lelse, men stødte sig. Han humpede ud af Ridehuset og smældede med Døren.

»Lille Pietro er vred i Dag« — sagde Gjasinda. — »Det var ogsaa Synd, vi lode ham gjøre saa mange Løier forgjæves; naar man kun vil lee ad ham, er han den godmodigste Gjæk af Verden.«

»Da havde han dog Lyst til at see mig styrte ned« — sagde Grev Frits — »hans Glæde over, at De hindrede det, syntes mig lidt tvungen. Troer De ikke, kjære Gjasinda, at han heller havde seet mig brække Halsen, end saaledes reddes?«

Gjasinda rødmede. »Hvor kan De troe det, kjære Falkenberg!« — svarede hun — »han har jo glædet sig ret hjerteligt med os Alle over det ubegribelige Mirakel, Deres Venskab for os og Deltagelse for vor Konst har gjort med Fader. — Men var det ikke bedst, om vi nu ogsaa gik herfra?« — tilføiede hun med synlig Uro — »det passer sig neppe, at vi her øve os ganske ene. — Sandt at sige, har jeg ogsaa faaet en lille Skræk i Blodet og staaer ikke ganske sikker paa Linien.«

»Er det muligt, Gjasinda!« — udbrød Grev Frits henrykt, idet han greb hendes Haand og trykte den lidenskabelig — »De frygter ikke selv for den farligste Stilling og er bleven saaledes forskrækket for mig! — havde jeg ogsaa virkelig brækket Halsen, havde jeg dog ikke været at beklage.«

Han hjalp hende forsigtig hen ad Linien til Stigen og følte, hvorledes hendes Haand bævede i hans. Hun stod nu fast paa Stigens øverste Trin og støttede sig til den lange Balancerstang, som stod opreist ved Stigen. »Bi, lad mig hjælpe Dem!« — raabte han og svang sig fra Linien med sin egen Balancerstang. Da han nu stod paa Gulvet og opløftede Øinene til hende, hvor hun i barnlig Blufærdighed syntes at have glemt al sin Konst og Behændighed,

var det ham pludselig som da han saae hende første Gang i hendes Barndom: »Ja jeg seer dig atter, min Engel paa Himmelstigen!« — udbrød han henrykt og nærmede sig hende med udbredte Arme — »Kom, kom, du evig Velsignede! kom, lad mig neddrage dig til mig paa Jorden og flyve salig med dig gjennem dine Himle!«

»For Guds Skyld, Grev Falkenberg!« — svarede hun med bævende Stemme — »De glemmer Dem selv og vore Forhold! Gaa dog bort, og lad mig stige ned!«

Han gik beskeden et Par Skridt tilbage; men hun svimlede paa Stigen, overvældet af den længe skjulte Følelse, som nu med gjensidig Styrke var udbrudt imellem dem. Grev Frits ilede til — han modtog hende med overvættes Salighed i sine Arme, og det første Elskovskys bekræftede, hvad Ingen af dem havde Ord til, og hvad de til fulde havde læst i hinandens Øine.

»Bravo! Bravo!« — raabte i dette Øieblik den lille Pietros Bajazstemme. De fore forskrækkede fra hinanden og saae mod en Luge i Magasinet, hvorfra det ulykkelige Bravoraab kom. Der saae de ikke alene Pietro, der med sin Narrehue paa, fordreiede sit Abeansigt i et triumferende Grin, idet han spottende klappede i Hænderne; men ved hans Side saae de et Ansigt, der med sin mørke, frygtelige Alvor virkede som et forstenende Medusahoved paa de Elskende. Det var den gamle Ritters Aasyn, som de aldrig før havde seet med saa forfærdeligt et Udtryk af bitter, menneskefjendsk Harme og dyb, tragisk Kummer. Gjasinda udbrød i heftig Graad og skjulte sit blussende Ansigt med begge Hænder, idet hun foer ud af Døren og lod den forfærdede Grev Frits alene. Det var ham som han ved Indgangen til det salige Paradis ved et grueligt Syn var nedstyrtet i en Afgrund. Han havde slaaet Øinene til Jorden for den Gamles knusende Blik. Han stod som fast-

naglet til Gulvet og vidste ikke, hvad der var blevet af ham og Gjasinda. Da han kom til Besindelse, saae han sig ene i det tomme Magasin. Døren stod aaben, men Loftslugen var lukket. Han vovede neppe at see derhen. Narrens skadefro Bravoraab klang endnu i hans Øren, og det grinende Abeansigt med Bajazhuen stod endnu for hans Øine som en djævelsk skærende Modsætning til det truende Dommer-Aasyn, hvis bebreidende Blik var trængt som Lyn i hans Sjæl.

Forvirret og nedslagen, gik Grev Frits til sit Værelse. Han lyttede ved Døren til Sideværelset; men der var dødsstille. Han rev Konstberiderdragten af sig og iførte sig sin sædvanlige Dragt. Han tænkte paa en Udsoning med den Gamle, hvis Tillid han saa ubesindig havde skuffet; og som han nu alvorlig eftertænkte sit Forhold og sin Stilling, og hvad der var hændet, kom efterhaanden hans Rolighed tilbage, og han var snart enig med sig selv. »Hun elsker mig« — sagde han — »og hun maa blive min Hustru — lad mine Frænder og hele Verden sige, hvad de vil! — jeg er myndig og min egen Herre. — Jeg vil ikke lege med min egen og hendes Lyksalighed.«

Med den faste Beslutning at gjøre det afgjørende Skridt, gik han ud og bankede kjæk og frimodig paa Døren hos Ritters; men den var lukket i Laas, og Ingen lukkede op. Han vedblev at banke og gjorde tilsidst en saadan Larm, at Tjenerne løb til og troede, han vilde sprænge Døren. »De er' Alle ude, min Herre!« — sagde Opvarteren — »de gik for et Øieblik siden. Men der er allerede dækket, og de maae vist strax komme tilbage.«

Grev Frits gik atter ind paa sit Værelse. Kort efter ringede det til *Table d'hôte*. Han gik til sin sædvanlige Plads; men de fire Stole i hans Nærhed stode ledige, og den Ritterske Familie lod sig ikke see. Urolig og ængstelig

gik han fra Bordet, før Maaltidet var endt. Han greb sin Reisehue, uden selv at vide, hvad han vilde foretage sig. At tænke paa at opsøge dem i den store, fremmede Stad, var umuligt, og vente paa sit Kammer, til de kom hjem, var ham uudholdeligt. Han betænkte sig pludselig, kastede Reisehuen fra sig, skrev hastig en Billet til den gamle Ritter og forseglede den. Med den befalede han sin Tjener at staae uden for Ritters Dør og ikke vige af Pletten, indtil han kom hjem, og da strax levere ham Billetten egenhændig. »Du skal intet Svar have!« — tilføiede han — »i Morgen tidlig, om ikke før, afhenter jeg det selv.« Han greb nu Huen igjen og løb ud i den ham aldeles fremmede By, som han allerede havde været sex Uger i uden at have seet. Det var ham ligesom han havde været i et fortryllet Slot, og som den hele Verden der uden for nu var bleven ham fremmed. For at forslaae de underlige Tanker og overvinde sin Uro, løb han fra Gade til Gade, uden at see sig om eller lægge Mærke til Veien. Mørket faldt paa, og han vidste ikke, hvor han var. Da saae han en stor, prægtig oplyst Bygning for sig; mange Mennesker strømmede derind; han fulgte mekanisk med Strømmen. Han stod i Forsalen til Operahuset. Han greb i Lommen, tog en Billet og gik ind. Der spilledes en Trylleopera, hvori en ulykkelig forelsket Prinds igjennem tusinde forvandlede Scener og Tryllerier forgjæves søger sin bortførte Prindsesse, indtil han endelig, selv forvandlet til en Olding, gjenfinder hende i Skikkelse af en gammel, grim Taterkvinde. Han elsker hende endnu og omfavner hende med Ungdomsfyrighed, hvorpaa en velgjørende Fe aabenbarer sig og forynger de troe Elskende i hinandens Arme.

»Ak, Gjasinda, Gjasinda!« — sukkede Grev Frits, idet han tumlede ud af Operahuset — »seer jeg dig ikke endnu i Aften, seer jeg dig maaske aldrig. — Gud i Himlen! hvis

de allerede vare borte! — var det maaske min egen ulykkelige Historie, jeg saae? — skal jeg først see hende igjen, naar vi begge ere gamle og graae? og hvor er saa den velgjørende Fe, som kan kalde vor Ungdom og Glæde tilbage?« — Med en Uro og Ængstelse, som næsten betog ham Sands og Samling, tumlede han frem gjennem den store Skare Komediegængere, som loe og spøgte over Stykket og nogle Feiltagelser med Decorationerne. Det var ham umuligt at finde Vei; han sprang op i en ledig Fiacre og lod sig i flyvende Fart kjøre til »den gyldne Ørn«.

Da han sprang af uden for det store, oplyste Skilt med den gyldne, flyvende Ørn, var det sildigt. »Er Ritters kommen hjem?« — spurgte han næsten aandeløs den travle Opvarter, der kom ham i Møde med et Lys i hver Haand — og som forstenet af Skræk hørte han nu, at de ved Pietro havde ladet alt deres Gods afhente og deres Regning betale — for ikke at komme tilbage. Grevens egen Tjener kom i det Samme med den forseglede Billet, som han ikke, efter Befaling, havde kunnet aflevere til Hr. Ritter egenhændig og ikke havde turdet betroe til den lille Pietro.

»Men min Gud, hvor er de da?« — udbrød Grev Frits og vaklede, idet han sønderrev Billetten.

»Man fortæller Allehaande« — svarede Opvarteren og trak paa Skuldrene — »det har nok ikke hængt saa rigtigt sammen med dem — man taler om et falsk Navn, som her er stor Straf for — man taler om »politische Umtriebe« — den gode Hr. Ritter, siger man, har været Spion eller i »Tugendbund« eller noget værre. Politiet skal have faaet Nys derom, og den smukke Familie skal over Hals og Hoved have forladt Staden, uden at faae Passet paategnet. Man vil i Mørkningen have seet dem kjøre ud af Brandenborger-Porten.«

»Skaf mig strax Postheste!« — raabte Grev Frits — »Der, tag mit Pas og skaf mig det paategnet! — Inden et Qvarteer maa jeg være paa Vognen. — Lad mig strax faae min Regning! — Løb og pak ind, Johan!«

»Det vil blive vanskeligt, Hr. Greve, at faae Passet saa silde« — indvendte Opvarteren — »men jeg skal gjøre min Flid. — Hvorhen, tør jeg spørge, skal der staae at Reisen gjælder?«

»Hvorhen du vil — den vide Verden rundt — ud af Brandenborger-Porten« —

»Altsaa vel til Hamborg?«

»Ja vel, til Hamborg, og hvor du vil — men kun hastig!«

Opvarteren rystede paa Hovedet og gik. En halv Time efter rullede Grev Frits i en Postvogn i Mulm og Mørke ud af Brandenborger-Porten, uden bestemt Plan og Hensigt og i en Stemning som en Febersyg, der i vild Fantasering er løbet fra sine Oppassere og har taget Postheste, for at oplede sine Drømmebilleder i den vide Verden.

Tre Maaneder efter denne Begivenhed læstes i Altonaer-Mercur og Hamborger-Correspondent fra Danmark, at den rige Grev Frits Flemming til Falkenberg var død og havde efterladt sig Besiddelser til Beløb af syv Tønder Guld. Det var den unge Grev Falkenbergs Fader.

Et halvt Aar efter at Grev Frits havde forladt Berlin, blev han med Glæde modtagen i sit Fædreland af sine Frænder og Venner. Man havde ikke i lang Tid hørt fra ham, men været i megen Uro for ham, til man endelig ved en

Reisende havde erfaret, at han laa farlig syg i Hamborg. Hans Sygdom havde været langvarig, hvortil Efterretningen i Aviserne om Faderens Død havde bidraget. Tjeneren, som i Begyndelsen af hans Sygdom havde pleiet ham, var bleven angrebet af samme Sygdom og var død i Hamborg. Paa Grev Frits's Forlangende havde man indgivet Ansøgning for ham om Afsked fra den diplomatiske Post i Petersborg, hvortil han ikke følte sig skikket. Vigtige Privat-Anliggender kaldte ham nu til Hjemmet: som Universal-Arving til de betydelige Godser, havde den unge Grev Falkenberg en saa udstrakt privat Virksomhed for sig, at han ikke ønskede at anvende sit Liv og sine Kræfter til Andet. Den langvarige, hidsige Feber, han i Hamborg havde gjennemgaaet, syntes at have bragt ham Anledningen til hans Sygdom i Forglemmelse, og ingen af hans Venner vidste heller det Mindste derom. Forestillingen om den skjønne Gjasinda og den gamle Ritter var vel ikke ganske udslettet af hans Sjæl; men de adspredte Minder derom saa vel som om hans hele Ophold i Berlin stode fjerne og taagede for ham, som Skyggebilleder af en underlig deilig, men dog forfærdelig Drøm, hvorom han ikke vidste, hvad der var virkelig oplevet, og hvad der hørte til hans Feberfantasier. Han var endnu noget bleg og mager af Sygdommen, da han saae sin Fædrenestad og sine gamle Venner igjen. Over den største Del af sin Reise havde han holdt et Slags Dagbog, som vel kun indeholdt flygtige og afbrudte Optegnelser, men hvorved han dog selv kunde tilbagekalde sig det Meste af hvad han havde erfaret paa sin Reise. Saa snart han nu følte sig fuldkommen helbredet, og hans sædvanlige Livlighed og Munterhed kom tilbage, tog han sin Reisejournal frem og glædede ofte sine Venner med de mange, lystige Eventyr, han havde oplevet paa sin Reise. Hans Fætter, Stahl, som var en kjæk og dristig Husarofficer, fandt deri mest Behag; men den

lærde, besindige Helman, der i sin Vens Fraværelse var bleven Magister og Medlem af adskillige lærde Selskaber, bekymrede sig kun om det Solide og spurgte mest om Frugterne af hans Ophold i Universitetsstæderne. »Men hvad gjorde du da i Berlin? der var du jo over en Maaned« — sagde han en Aften og tog Reisejournalen fra ham — »Lad mig dog see, hvad der staaer om Universitetet og de berømte Lærde!«

»Jeg giver dine Universiteter og dine Lærde en god Dag!« — svarede Grev Frits — »vil du vide, hvor mange Tiggerbreve paa lærd Rang og Værdighed der inden Aar og Dag udstedes og hvor mange Navneværdi-Lærde, der stemples af de videnskabelige Laugs-Mestere, saa kan du vel sagtens finde det i en eller anden Bog, som Ingen læser. — Dog med de videnskabelige Anstalter kan jeg maaske tjene dig.« — Her greb han overgiven Reichards »Passagier«, som laa paa Bordet. — »Hør nu efter! men det maa være paa Tydsk, ellers har det ingen Klem: die 1808 gestiftede Universität, die königliche Academie der Wissenschaften — das königliche medicinische chirurgische Collegium — die königliche Academie der Künste und mechanischen Wissenschaften — die *Academie militaire* — die Vieharzneyschule etc. etc. etc.« Han opregnede endnu en halv Snes Academier og Gymnasier og standsede endelig ved »das Irrenhaus«.

»Du endte dog aldrig der?« — afbrød Helman ham — »men saae du virkelig alt Det?«

»Det kunde jeg have seet Altsammen og meget Meer, naar jeg havde villet — og endda været lige klog.«

»Men der staaer jo ikke et Ord om Berlin i Journalen« — sagde Helman forundret — »ikke engang om dine dumme Streger. — Vi skal see, du har aldrig været der.«

»Det Hul i mit Liv og Levnet maa der en Poet eller gal Mand til at udfylde« — svarede Grev Frits alvorlig —

»thi om jeg virkelig har været der, tør jeg ikke sværge paa, og det synes mig dog, som det er det eneste Sted i Verden, hvor jeg virkelig har levet; men naar jeg tænker derpaa, komme alle de ravgale Feberfantasier igjen, og det er mig som jeg var en Eventyr-Prinds, der skulde oplede en deilig Prindsesse og først finde hende, gammel og indskrumpen, naar jeg selv er bleven gammel og graa; og det er jo dog Galskab, veed jeg. Komedier synes mig, jeg har seet der — de deiligste Tryllekomedier af Verden — og somme Tider synes det mig, jeg selv har spillet med — og fløiet i Luften med en Fe eller Gudinde, og at jeg aldrig har været lyksaligere i mine Dage. — Men hvorledes Berlin seer ud, det kan jeg ikke sige, om det skulde koste mit Liv. Saa Meget troer jeg dog er vist, at jeg tilsidst er kjørt ud af en Port, som de kalde Brandenborger-Porten, men i Mulm og Mørke og med en Susen i mit Hoved, som jeg var beruset.«

»Du har vist allerede i Berlin havt Sygdommen i Kroppen« — sagde Helman — »men kan du intet Fornuftigt erindre om saa mærkelig en Stad, som er Hovedsædet for hele Nordtydsklands Lærdom og Cultur, saa giver jeg ingen Pibe Tobak for Komedierne og alt det andet Galskab, du har seet og glemt.«

Det var St. Hans Aften to Aar efter Grev Falkenbergs Hjemkomst. Blandt den store Mængde Kildevogne, som i tætte Støvskyer rullede til Dyrehaven, var der en smal Pindevogn, med grønne, fryndsede Hynder, som, med et Par smaa Bønderheste for og en rask, halvvoxen Bondeknøs til Kudsk, foer saaledes afsted, at man neppe kunde øine, hvem der sad paa Vognen, idet den som i et Væddeløb snurrede alle de andre Vogne forbi, medens Svøben knaldede og tre stærke Mands-

stemmer sang ud af Støvskyen Visen i Røverborgen: »Velkommen, varme Purpurskaal!«

Før end Visen var ude, standsede Vognen paa en grøn Plet i Dyrehaven. Med et let Spring stod allerede En af Selskabet i det Grønne. Det var en høi, smekker Herre med en Figur som Johan Bolognas svævende Mercur paa Charlottenborg. Han tog Straahatten af sit blonde Titushoved og tørrede Støvet af sit Ansigt, der skinnede af Sundhed og overmodig Livslyst. Det var Grev Frits, der, for sit muntre og utvungne Væsen og sine idelige Overtrædelser af Convenientsen, nu almindelig kaldtes den gale Grev Falkenberg.

»Jeg har faaet Munden fuld af Støv« — sagde han — »og seer jeg ud som I Andre, kan jeg strax træde op som Pierrot for det høistærede Publicum her og behøver ikke at krybe i en Melsæk for Costumets Skyld.« — »Børst mig, Drenge!« — raabte han til de smaa Opvartere, der strax vare ved Haanden; han kastede en Haandfuld Smaapenge til dem, og de gave sig strax i Færd med hans blaae Kasimirs Knæfrakke, der var hvid som en Møllertrøie, og hvori han, med sine snehvide Underklæder, ikke var Pierrot ulig. Hos den Ene af hans Ledsagere skinnede der en glimrende Husarofficer-Uniform frem gjennem Støvdækket; han havde et kjækt, ungt Krigeransigt med begyndende Mundskæg og et fint Fipskæg i Hagekløften. Det var hans Fætter Stahl. Den Tredie af disse Kildegjester var Magister Helman; han kom sidst og med nogen Ubehjælpelighed ned af Vognen; han saae mindst ud til at kunne synge Røversangen for Alvor. I hans rolige Ansigt syntes ingen Lidenskab endnu at have efterladt sig Spor. Han fremtog strax et rent, oprullet, blaatærnet Lommetørklæde, for dermed at afbørste sig, men stak det af Nænsomhed i Lommen igjen, uden at udfolde det, trak langsomt Handskerne af og afbørstede med

Hænderne den lange, noget gammeldags sorte Kjole og de korte, sorte Benklæder, som med store Tombaksspænder omsluttede et Par sorte Rasmagerulds-Strømper.

»Det var en Lykke, Ingen kunde see os for Støvet« — sagde Helman — »samt at vi ikke brak Halsen eller kjørte Nogen i Grøften. Gjør jeg mange slige Excursioner med dig, Grev Frits! er jeg i Stand til aldrig at komme til at beklæde nogen Plads i Facultetet.«

»Det var da ingen stor Ulykke« — svarede hans lystige Ven. — »Du maa troe, du har godt af at faae Pedanteriet rystet af dig engang imellem; som jeg mærker, er der dog endnu en Smule fri Natur i dig, som ikke Lærdommen har faaet Bugt med, og blev jeg en Mefistofeles, kunde du maaske endnu blive min Faust eller i det Mindste hans gode, stræbsomme Skolar.«

»Gud bevare os begge derfor!« — svarede Helman — »Du har ret forelsket dig i alle vilde, fantastiske Sværmerier, Frits! Det duer ikke, maa du troe.«

»Begynde I nu at disputere om Faust igjen?« — sagde Stahl. — »Lad os heller komme herfra, inden man kjender os paa den smukke, standsmæssige Eqvipage! Havde en skikkelig Fodgænger kjendt mig og kaldt mig en Laps — som let kunde hændtes — maatte jeg jo med al min Uret have hugget ham tværs over, hvis jeg ikke i Morgen i hele Garnisonens Øine vilde være lige saa uærlig som en Skarpretter. Naar man er paa Farten med dig, Frits Galning! bør man altid være civil.«

»Men civiliseret maaske ikke, mener du? Nu ja, lidt overgiven er jeg sagtens; men hvad Ondt er der i at kjøre rask paa en Kildevogn? og I var jo selv lige saa gale som jeg. Nu lystig, Kammerater! der har vi allerede en Bajaz.«

En Trompet skingrede fra et af de nærmeste Telte, og uden for paa en Brædeforhøining stod en Bajaz i den sæd-

vanlige hvide Lærredsdragt og med den graae Sukkertop-Hue. Efter at han havde blæst tre Gange i Trompeten, opramsede han sin Opfordring til det ærede Publicum saaledes: »Med kongelig allernaadigst Tilladelse vil Hr. Brandt og Familie have den Ære at give en Forestilling, bestaaende af fysikalske, mekaniske og magnetiske Konster med Kort, Uhre, Ringe, Daaser, Frø og Sand, hvilke skulle bestaae i ganske nye Konststykker, der aldrig før ere sete i Verden, og som sikkert ville vinde et konstelskende Publicums Bifald; derefter eqvilibriske og gymnastiske Konster, Balancer-Konster og Stigedands; til Slutning en Pantomime: Columbine i Fandens Kløer eller Harlequin som Djævlebesværger. Vor Stræben skal være at vinde et agtbart Publicums Tilfredshed. Courage, Courage, mine Herrer! Indgangen aabnes Klokken Sex.«

»Hører I, eqvilibriske Konster og Pantomime!« — raabte Grev Frits — »dem maae vi see!«

»Det er jo de samme Gjøglere, vi saae i Skolen« — sagde Helman — »saae jeg ret, var det den samme Bajaz.«

»Hvad siger du? dem vi saae i Skolen, dem med det deilige Barn paa Stigen?« — udbrød Grev Frits og blev blussende rød — »nei, det er aldrig muligt — de hed jo ikke Brandt; hvad var det nu, d' hed?«

»Det husker jeg ikke« — svarede Helman — »men jeg husker nok, det gjorde mig ondt for det smukke, uskyldige Barn, som de løb omkring med og fordærvede, og som du var saa forgabet i, at du nær var løbet bort med dem.«

»Som det lader til altsaa din første Kjærlighed, Falkenberg!« — sagde Stahl — »nu ja, det Slags Kjærlighed kjender jeg ogsaa, og man skulde ikke spotte dermed. Vort hele øvrige Liv har maaske neppe saa ren og skjøn en Følelse, som slige Barndoms-Forelskelser.«

Grev Frits var bleven forunderlig til Mode. Erindringen

om det deilige Barn paa Stigen stod atter klar med hele hans Barndomsliv for hans Øine og syntes ham at blande sig med de Drømme og Feberfantasier, hvorfor han endnu ansaae alle de halvforglemte Minder om hans Ophold i Berlin, der var og blev ham et besynderligt halv udslettet Blad i hans Livsbog. »Du syntes, det var den samme Bajaz?« — spurgte han, som drømmende — »ham, der kunde raabe saa forfærdeligt Bravo — nei, nei! det var jo Noget, jeg drømte engang. — Nu, bort med alle Drømmerier! — vi vil være lystige! Hvad er Klokken?« — vedblev han og rev sit Uhr op — »halv Sex — altsaa først om en halv Time; lad os gaae ind saa længe i et Telt og skylle Støvet ned med et Glas Rhinskvin! De Luftspringere maae vi see! — jeg giver nu Vrimmelen paa Bakken og alt det andet Galskab en god Dag!«

Snart sade de tre Venner i et af de prægtigste Forfriskningstelte om et lille Bord med Vin og Bagværk. De vare ene i Teltet, og der var kommet en fortrolig og ret hjertelig Tone imellem dem, idet deres Barndomshistorier fra den fælles Skolegang vare blevne Gjenstande for Samtalen.

»Husker du den Formiddag, Helman!« — sagde Grev Frits — »da du sad i din Hjertens Uskyldighed og tyggede paa din hebraiske Grammatik, og jeg fløitede: »Fryd dig i Livet« med ærværdig Mine paa din Regning?«

»Det blev jeg vel nødt til at huske« — svarede Helman — »Conrectoren foer jo over mig som en Stormvind og troede, det var mig, der fløitede, og jeg troede, sandt for Herren, han var pludselig gaaet fra Forstanden. Men jeg husker ogsaa, hvorledes du gav mig fuld Erstatning for de Prygl, da jeg kom til Ulykken med hans Paryk« —

»I den Ulykke var du jo ogsaa uskyldig« — afbrød Frits ham — »hvem kunde forlange, at saa lærd en Dreng,

som du, skulde kunne holde Lyset over en classisk Stil og bekymre sig om en moderne Conrector-Paryk! — det var ogsaa mere for min egen Fornøielse, end for at redde dig, at jeg gjorde Illuminationen complet og satte mit Lys til Castellets vestlige Ornamenter.«

»Mage til Disciplin har der nok heller aldrig været i nogen Skole« — sagde Stahl — »vi vare jo værre, end en Flok Røverunger. At der er kommet et ordenligt Menneske ud af den Skole, er mig ubegribeligt.«

»Af saadanne Skoler kommer netop de bedste« — tog Grev Frits ivrig Ordet. — »Jeg vilde ikke have undværet det gale Liv for Meget; nu veed jeg dog, hvorledes det gaaer til blandt de Vilde i Naturstanden eller i et fuldkomment Anarchi: den Stærkeres naturlige Ret, Mod og Styrke, List og Behændighed, Troskab og Falskhed — alle Midler gjælde — Enhver hytter sig selv og sine Venner, som han kan bedst — man slaaes, man snoer sig, man slutter Tractater, man lærer at forskandse sig, man bliver hele Statsmænd og Generaler, inden man kommer i Mesterlectie, og alle Talenter maae udvikle sig og gjøre sig gjældende i en Hast. — Det kalder jeg den rette Skole for Naturudvikling og Menneskekundskab; hvad er al Verdens raffinerede Skoler og Opdragelsesanstalter mod en saadan velsignet, tøilesløs Drengefristat?«

»Ogsaa naar vi havde Drikkegilde« — sagde Stahl — »og der ikke var Een af os ædru uden Helman? — eller naar vi løb fra Fjerdelectiehøreren og capitulerte fra Toppen af Lindetræet med ham om det mindste Antal Haandtager? — og naar vi gjorde Skolestrædet usikkert for alle skikkelige Folk med vore Snebolde? eller naar vi om Markedsdags-Aftenerne malede Bønderhestene Blisser og Stjerner i Panderne, og de fulde Bønder saa vare nær ved at slaae hverandre ihjel over deres forvandlede Krilliker?«

»Raske, lystige Drengestreger!« — sagde Grev Frits — »hvad Ulykke skete der vel? et blaat Øie og en banket Trøie vankede der iblandt — men de unge Kræfter udvikledes, og blev her Oprør i Landet i Dag eller i Morgen, brød alle Slaver og Gautyve ud, behøvede man kun En af os paa Raad med, for at finde paa Forsvarsmidler; en saadan Gaustrikke-Skole er vigtigere for Staten, end Nogen drømmer om. Nu, hvad tænker du paa, Helman! du seer jo paa dit Glas som det var en Bønnebog.«

»Jeg tænker paa« — svarede Helman — »at vi maae takke vor Gud, at vi ikke nu prise vor herlige, frie Naturudvikling i et høiere Uddannelses-Institut for Skjelmer og Gautyve, eller at du ikke nu løber Verden om som en ussel og foragtet Gjøgler.«

»Det kunde jeg endnu have Lyst til« — svarede Grev Frits opfarende — »blot for at vise dig og alle Spidsborgere, at jeg har meer Respect for et raskt og levende Gjøglerliv, end for et dødt og kedsommeligt Hædersmands-Liv i eders afmaalte Honnetetets-Sphære. Dog nei, jeg bliver hidsig, troer jeg. Endnu et Glas paa godt, gammelt Venskab! Vore Barndoms-Erindringer og vore Ungdomsdrømme skal leve! Men hør, nu blæser Bajaz igjen derude. — Betal her, Helman! jeg løber i Forveien og skaffer os en god Plads.«

I et Spring var han ude af Teltet. Stahl og Helman bleve endnu en god Stund siddende og talte med Deltagelse og ikke uden Bekymring om deres fælles Ven, som med al sin Lystighed dog siden Udenlandsreisen forekom dem helt besynderlig, især naar han talte om den Del af hans Reiseliv, der laa nærmest ved hans farlige Sygdoms-Periode og ligesom var udfaldet af hans Sjæl og opløst i lutter Drømmerier og forvirrede Billeder. Hans lystige Overgivenhed forekom dem heller ikke altid ægte, men syntes dem undertiden

fremtvungen af en Bestræbelse efter at bortslaae og glemme hine farlige Drømmerier.

De hørte atter Trompeten udenfor og skyndte sig at opsøge deres lystige Ven i Konstberidernes Fjælebod. Der sad han utaalmodig paa den forreste Bænk og betragtede det forrevne Tæppe, som skjulte et lille Theater i Baggrunden af den snevre Ridebane. Et Par Opvartere løb frem og tilbage og gjorde Tilberedelser til de bebudede Konster; deres Dragt og Udseende røbede Armod og Mangel, og den slet decorerede Skueplads lovede Intet af Betydenhed.

»Det kan dog umuligt være dem« — sagde Grev Frits fortrædelig — »den Troup var jo velhavende, og naar vi traadte ind i det gamle Ridehus, bleve vi altid overraskede af Pragt og Glimmer. Eller skulde de være blevne forarmede siden? de vare jo i stort Ry.«

»Ikke Alt, hvad vi beundrede den Gang, ville vi nu beundre« — bemærkede Helman. — »I ti Aar kan ogsaa det Slags Ry med den gamle Flitterstads let være falmet. Fryndserne om Forhænget hist lader dog til at have været Guldtraad engang, og husker du Drengen, der blæste Sæbebobler? — seer jeg ret, staaer endnu Hovedet og halvandet Ben af ham paa Lapperne der midt imellem Træerne.«

»Ja, du har Ret!« — udbrød Grev Frits glad — »der stod en deilig Dreng og blæste Sæbebobler paa Forhænget — skulde det endnu være Levninger af ham? — skulde det dog være dem? — skulde man saaledes have ladet dem forarmes og ikke skjønnet anderledes paa dem?« — Han greb uvilkaarlig med Haanden efter sin Brevtaske, der var fuld af Bancosedler, og gik hastig ud. Da han kom tilbage, var han lettere baade om Hjertet og i Lommen; han havde udtømt sin Rigdom i Haanden paa den gamle Kone, der med en stor Kysehat paa, sad ved den mørke Indgang og solgte Billetter. Nu satte han sig atter forventningsfuld paa sin

Plads. Der var kun faa Tilskuere; man forhalede Tiden, medens Bajaz uophørlig blæste fra Stilladset og opfordrede Kildegjesterne til at see de mageløse Konster. Imidlertid faldt Tiden Tilskuerne lang, og man begyndte at trampe utaalmodig. Endelig fremtraadte en uanselig, fattig klædt Mand, som hverken Grev Frits eller hans Venner nogensinde før havde seet, og søgte forgjæves at vinde Bifald med nogle af de almindeligste Taskenspiller-Konster med Kort, Uhre, Ringe, Sand og Frø. Af Medlidenhed skjenkede dog nogle Tilskuere ham et Par Klap, der blev overdøvet af Hyssen.

»Jammerlige Løier!« — sagde Stahl — »lad os gaae!«

»Jeg maa dog have taget feil« — sagde Helman — »den Troup gjorde jo heller ikke Taskenspillerkonster.«

»Nei, det er ikke dem« — sagde Grev Frits mismodig og stirrede, som drømmende, paa Forhænget i Baggrunden. — »Lad os dog blive og see Ridekonsterne!«

Taskenspillerbordet blev nu borttaget, og en mager Hest blev trukken frem. En høi, smal Skikkelse fremtraadte i en afbleget, ussel Ridderdragt og med et langt, frygtelig udtæret Ansigt, som et stort, paaklinet Skæg forgjæves skulde give et kraftigt Udseende. Med Besværlighed steg han op paa Hesten; han var stiv og svag; de sædvanlige eqvilibriske Konster kostede ham Anstrengelse og satte ham i den øiensynligste Livsfare, hvilket man ogsaa kunde see paa et Par ængstelige Ansigter, som af og til tittede halvt frem bag Theaterforhænget i Baggrunden. Bajaz, der nu ogsaa var traadt frem, var en lille, halt Mand, med en stor, tilsat Papnæse. Han stod og smældede med Pidsken og søgte forgjæves ved de sædvanlige Krumspring og Vittigheder at more Publicum og skjule sin egen Ængstelighed for sin gamle, svage Herre. Da endelig Konstberideren skulde springe gjennem Tøndebaandene paa Sadlen, kom Hesten ud af det

besværlige Firspring, og den gamle Herre styrtede hovedkuld ned. Bajaz lod som det hørte til og slog en Kolbøtte for at give sin Herre Tid til at reise sig og komme paa Hesten igjen; men den Gamle blev liggende uden Tegn til Liv, og nu glemte Bajaz sin Rolle og kastede sig jamrende over ham. I samme Øieblik styrtede en ung, deilig Pige i halv Mamelukdragt og med flagrende, sorte Lokker frem fra Theaterforhænget og kastede sig med et Jammerskrig over den gamle Herre; og næsten i samme Øieblik stod Grev Frits ved hendes Side med blussende Kinder og betragtede hende med et forbauset Blik. Hun udstødte et dæmpet Skrig, da hun saae ham, men forlod ikke den Gamle, og de bare alle Tre den besvimede Konstberider ud af Ridebanen.

Der var nu stor Uro blandt Tilskuerne. De Fleste havde Medlidenhed med den Gamle, og Damerne beklagede ham høit, idet de forlode Fjæleboden og udtømte, hvad Smaapenge de havde i deres Syposer til den gamle Kone ved Indgangen, som blev siddende rolig og syntes ikke at mærke eller bekymre sig om, hvad der var forefaldet. Men den Del af Publicum, som fyldte de bageste Bænke og som var af den laveste Folkeklasse, brummede høit over, at de Intet fik at see for deres Penge, uden en daarlig Rytter, som faldt af Hesten. Nye Tilskuere strømmede af Nysgjerrighed over denne Uro ind, og snart vare alle Bænkene langt tættere besatte, end før. De Fleste, som ikke havde seet, hvad der var forefaldet, men havde nylig betalt for Indgangen, forlangte med Uro og Støi, at man dog skulde begynde. Helman og Stahl, som blot ventede paa Grev Frits for at forlade Fjæleboden, søgte forgjæves at berolige de nye Tilskuere med at fortælle dem Konstnerens Uheld. Man havde betalt, hed det, og vilde ikke gaae bort uden at see Noget, og Larmen blev snart frygtelig.

Endelig hinkede Bajaz frem, gjorde et Saltomortale til

Undskyldning og lovede, at man nu strax skulde begynde igjen. Hans Herre — sagde han — havde blot faaet en lille Hjertekvavappelse, som strax vilde gaae over; og medens man atter fremtrak Hesten, som en af Opvarterne før havde trukket ud, lykkedes det Bajaz at underholde Publicum med nogle ret heldige Indfald og ved at staae paa Hovedet eller vende Mølle hver Gang en utaalmodig Stemme lod sig høre. Endelig fremtraadte i den gamle Herres Ridderdragt et ungt, velskabt Menneske, men saa tilsmurt i Ansigtet med alle Slags Farver, at Ingen kunde see, hvad Ansigtsfarve han egentlig havde, eller om det var en Europæer eller en tatueret Amerikaner. Han sprang med Lethed paa den gallopperende Hest og gjorde de vanskeligste eqvilibriske Konster med den største Raskhed og Behændighed.

»Men min Gud, det er jo Grev Frits!« — hviskede Helman forskrækket til Stahl.

»For Guds Skyld, ti stille!« — svarede Stahl — »jeg kjendte ham strax. Naar Ingen faaer det at vide, kan det være det Samme — det har ingen Fare med ham, naar kun Hesten holder Skridt.« — Nu stod han paa Hovedet paa Sadelen, og det gik godt. — Tøndebaandene sprang han let igjennem; tilsidst vandt han et stormende Bifald, ved at springe med et Saltomortale fra Hesten, og løb ud, uden at hilse eller takke.

Efter en kort Mellemscene, som udfyldtes med slet Musik, rullede Tæppet op for det lille Theater. Den unge Pige, som før havde ladet sig see i Mamelukdragten, og som formodentlig ogsaa skulde have viist sig til Hest, traadte nu frem, som Columbine, i en simpel, men nydelig, hvid Kjortel; hun syntes vel noget urolig og forvirret, men havde dog en ret heldig, naiv Indledningsscene, til Musik af »Ach du lieber Augustin!« med Bajaz, der fremtraadte med sort Maske som Arleqvino. Derpaa fremtraadte med lange, li-

stende Skridt en høi, hvid Skikkelse i den sædvanlige Pierrotsdragt og med puddret Ansigt; han spillede den stupide, maabende Pierrot med overordenligt Held; og da han i næste Scene fandt Arleqvinos Tryllestav og uden sit Vidende manede en Trold eller Djævel frem, i hvem man gjenkjendte Lysepudseren, var hans Forfærdelse saa grotesk latterlig, at han indhøstede larmende Bifald.

»Min Gud! det er ogsaa Frits« — hviskede Helman til Stahl. — »Det har han jo gjort for os i Skolen — men er han da rent gal! — hvad vil Folk sige!« —

»Naar vi kun selv kan tie« — hviskede Stahl — »kan jo Ingen i Verden drømme om det Galskab.«

Pierrot havde nu faaet Mod igjen og var bleven stolt og hovmodig over sin Magt over Trolden, der paa hans Befaling bortførte Columbine. Hun blev igjen reddet af Arleqvino, der havde faaet sin Tryllestav tilbage; dermed var Pantomimen ude, og Pierrot sluttede Scenen med et høist komisk Udtryk af skuffet Glæde og Frygt for selv at komme i Djævelens Kløer, som han truedes med Under stormende Bifald rullede Tæppet ned, og Publicum adspredtes.

Helman og Stahl havde næsten staaet en halv Time alene i den tomme, dunkle Fjælebod og ventet paa Grev Frits.

»Nu kunde han dog vel gjerne have faaet sig vasket og omklædt« — sagde endelig Stahl — »lad os gaae ind bag Tæppet og see, hvor han bliver af!«

Helman syntes, det var upassende, og man ventede endnu et Qvarteer; men Frits kom ikke. Utaalmodig sprang endelig Stahl frem og drog Forhænget til Side fra det lille Theater; men der var intet Menneske at see: hele Fjæleboden var mørk og øde.

Gjennem den slet sammenføiede Brædevæg skinnede der Lys fra Teltet bag ved Fjæleboden. Stahl bemærkede et

Hestedækken, som skjulte Indgangen dertil; han drog det til Side, og med Forbauselse stode han og Helman, som fastnaglede til Jorden, og vovede ikke at træde ind i det mat oplyste Telt, hvor en høitidelig Dødsstilhed herskede, og hvor de saae deres Ven i et for dem ubegribeligt Forhold til den ulykkelige Familie.

En Mand, i hvem de gjenkjendte den uheldige Taskenspiller, gik ud af Teltet med en Medicinflaske og en lang Seddel i Haanden, tillige med en af Stadens dueligste Læger. — Paa et Slags Feltbord brændte to Lys blandt nogle Kopper og Glas, der syntes at være brugte til Aareladning.

Den gamle Konstberider laa dødbleg med forbundet Hoved paa en Straamatte, med nogle Hestedækken-Pjalter over sig. Ved hans Fødder sad paa en Tromme den gamle Kone, som de havde seet ved Indgangen. Hun havde taget Kysehatten af, og de saae et gammelt, endnu smukt, men af Kummer fortæret Ansigt, som uafladelig var henvendt mod den Syge. Med Ryggen til dem knælede tvende Skikkelser foran Konstberiderens Leie. Det var den skjønne Columbine og Grev Frits, der endnu halvt var maskeret som Pierrot. Paa en Koffert i Krogen af Teltet sad den lille Bajaz uden Maske med det gamle Abeansigt og betragtede den sørgelige Gruppe, medens han betænkelig rystede paa Hovedet og af og til viskede sig en Taare af Øinene.

Endelig afbrød den gamle, syge Herre den almindelige Taushed. »Larme og skrige de endnu derude?« — sagde han — »maae de endnu springe og gjøgle for at skaffe mig Fred? Nei, nu er det forbi.« — »Grev Falkenberg!« — vedblev han og stirrede paa ham — »ja, De lever — det er Dem — jeg kjendte Dem nok — og De har gjort Dem til Spot for min Skyld — De vilde skaffe mig Ro og skaffede mig den skrækkelige Latter at høre, som saa ofte har haanet og spottet min Kval, men aldrig saa forfærdelig som i denne

Time.« — »Da jeg saae Dem og Gjasinda sidst sammen« — vedblev han efter et Ophold — »besluttede jeg, at De aldrig skulde see os meer i denne Verden. Kun alt for snart maatte jeg troe, at den Beslutning ogsaa var den evige Dommers — jeg saae Deres fulde Navn i en Avis blandt de Dødes — men jeg sønderrev Bladet og taug.«

»Den evige Dommer vilde det anderledes« — svarede Grev Frits. — »Min Fader bar samme Navn som jeg.«

»Den alvorlige Død blev en hemmelig Forsoner imellem os« — vedblev den Gamle langsomt og afbrudt. — »Men Gjasindas Munterhed var borte, og det gik tilbage med os. I Deres Fødeland har man behandlet os skaansomst. — Gjasinda troede Dem i Petersborg. — Hun vilde endnu engang see det Land, hvor hun først havde seet Dem, som Barn. — Jeg gav efter for den barnlige Grille — og her skulde De see os i vor største Ydmygelse og Elendighed!« — Han holdt begge Hænder for Øinene og holdt inde.

»Fat Dem, bedste Hr. Ritter!« — udbrød Grev Frits — »bliv kun frisk og opfyld min Bøn! og al Elendighed er forbi, min Fader! Ak, hvi flyede De mig i det Øieblik, da jeg vilde lægge mit Liv og min Lykke i Deres Haand! — Jeg var Graven nær — jeg tabte Bevidstheden om det eneste Tidspunkt i mit Liv, hvori jeg havde levet. — Nu er den kommen tilbage — nu er det atter udfyldt, det vigtige Blad i min Livsbog, som var udrevet og forsvundet. Læg Gjasindas Haand i min, ærværdige Fader, og lad os Alle være lykkelige! Jeg er min egen Herre; jeg skylder Ingen uden Gud Regnskab for mit Liv, og med Gjasinda er jeg den rigeste og lyksaligste Mand i Verden.«

»Kan Grev Falkenberg ægte en omvankende Gjøglerske?« — spurgte den Gamle bittert. — »Skal den sidste Rest af min Ære fratages mig i Graven? skal jeg kaldes en Kobler og Forfører, som kom hid for at lokke Dem i en

fordærvelig og vanærende Snare? — skal min ulykkelige Datter tælles blandt de foragtelige Skabninger« — —

»Fader, Fader! hvad siger du« — afbrød Gjasinda ham og reiste sig. — »Jeg kan, jeg vil jo aldrig blive hans — det er en Umulighed — jeg veed det. Men nu har jeg seet det Land igjen, hvor han blev fød, og hvor jeg saae ham i vor Barndom — jeg har seet ham selv — og jeg veed« — hun standsede. — »Jeg vil nu ikke længer betænke mig paa, hvad du fordrede i hin skrækkelige Time. Siig nu Eden, min Fader! og jeg skal aflægge den — om mit Hjerte saa brister.«

»Gud forbarme sig! hvilken Ed, Gjasinda?« — udbrød Grev Frits og foer hastig op, idet han greb hende i sine Arme. »Jeg forlader dig nu aldrig i Verden! Vil din Fader ikke blive her — følger jeg dig og ham til Verdens Ende! — Jeg bliver en fri og freidig Konstberider som han — saa gjør Stand og Stilling ingen Forskjel imellem os. — Et lyksaligere Liv er der dog ikke til, end den frieste og herligste af alle Konster og at flyve med dig over Jorden til Himlen med Lyst og Glæde!«

»Et elendigere Liv er der ikke under Solen« — afbrød den Gamle ham mørk og bitter, og den heftigste Spænding gav atter hans Stemme Kraft. — »Maaske er denne Time min sidste. — Unge Menneske! gjør mig ikke afsindig paa ny og bild mig ind i min Dødsstund, at jeg var en Konstner! — en Gjøgler var jeg — det veed jeg nu — men jeg var det til Gavns, og derfor skal Staven ikke brydes over mig. Gjøglere ere vi dog Alle — Keiseren paa sin Throne — som Narren i Fjæleboden. Ogsaa du, Falkenberg, ogsaa du er en Gjæk, som jeg, men du er det til Gavns — derfor agter jeg dig. Du har raset for den samme elendige Konst, som jeg. Du har, som jeg, sat dit Liv og din Lyksalighed i en Elskovsdrøm, som dog ogsaa engang maa forsvinde.« —

Her traf hans stirrende Blik den stille grædende Kone ved Foden af Leiet, som ikke hørte, hvad han sagde, men betragtede ham med saa smertelig en Deltagelse, at det foer ham som en Dolk gjennem Sjælen. »Dog nei« — sagde han og rakte hende sin bævende Dødninghaand — »Du holdt fast ved Drømmen, hvor elendig den gjorde dig; det var kun mig, der bedrog dig og mig selv med en Følelse, Ingen kan gjenkalde, naar den er flygtet. See dette Aasyn, Falkenberg! — naar Gjasinda saaledes stod ved din Dødsseng, og du laa gammel og fortæret der som jeg — saa vilde du maaske ikke nænne at sige, hvad h u n der nu dog ikke hører — men du vilde dog mene det i dit Hjerte.«

»Gjasinda!« — sagde Grev Frits bevæget og saae hende i de skjønne, taarefulde Øine — »svar du for mig! vilde jeg mene det?«

»Nei, nei, Fader!« udbrød Gjasinda og vædede Faderens Haand med sine Taarer — »Du mener det ikke heller — du k a n ikke mene det.«

»Vel, Børn, vel!« — sagde den Gamle med mattere Stemme — »mit sidste Øieblik er nær — naar jeg er død, vil jeg ikke staae adskillende imellem Eder. — Gjøgleri og Tant er det til Hobe, hvad der forener og adskiller Mennesker. Dog — jeg seer, du er fast og urokkelig i din Daarskab, min Søn! jeg vil dog formilde den i Verdens Øine — jeg vil betroe dig og min Datter en Hemmelighed, som hun d e r kun veed« — her pegede han paa den gamle Kone. — »Det Elfenbens Skrin, Moder!« — raabte han med en Anstrengelse, som næsten udtømte alle hans Kræfter, idet han stirrede stift paa hende og fremtog en lille Guldnøgle, han bar i en Lidse paa Brystet.

Hun syntes ikke at have forstaaet hans Ord; men da hun saae Nøglen i hans Haand, nikkede hun og ilede til

Kofferten. Med et lille Elfenbens Skrin i Haanden kom hun hastig tilbage, og et flygtigt Udtryk af Glæde oplivede det lidende Ansigt. »Francesco! Francesco!« — sagde hun med skjælvende Stemme og med en Tone, hvori det Bebreidende opløstes i en overvældig Kjærlighed — »tør jeg nu dog igjen nævne det gamle, kjære Navn? — Skal jeg dog endnu engang see dig som jeg sidste Gang saae dig, da du rakte mig dette Gjemme, dit Navns og din Kjærligheds Grav! — I tyve lange Aar var du ikke Francesco. — Bliv det et Øieblik igjen! og jeg vil troe, du har elsket mig. — Kun et Blik af den gamle Francesco! og jeg vil troe, de tyve ulykkelige Aar var en Drøm — og at du endnu og evig er den Samme.«

»Store Gud! forbarme dig over mig!« — udraabte den Gamle heftig og reiste sig halvt i Leiet med udbredte Arme — »Agnese! min Agnese! — staaer du atter for mine Øine som i hin Time, da jeg salig begrov mit Navn og min Ære for at følge dig! — Var det dig, jeg bebreidede min Ulykke! — var det dig, jeg pinte med min Kval og mine Nag! — var det dig, som bad den forbarmende Gud om Blindhed og Døvhed, for ikke at see og høre din forvandlede Brudgom! — Kun halvt blev din Bøn opfyldt: du har ikke hørt, hvad jeg var for et Uhyre; men du saae det hver Dag i mit Aasyn — og elskede mig dog. — Mine Plageaander kjendte du ikke — det var ikke krænket Æresfølelse — ikke Hovmod og Menneskeforagt, som fortærede dig — det var ikke skuffet Tro til dig selv og din Livstid — det var skuffet Kjærlighed, som gjorde dig elendig — og jeg — jeg var din Plageaand. — Ak, kan du — kan du tilgive!«

Den gamle, ulykkelige Kone hørte intet Ord af, hvad han sagde, men hun læste det i hans Blik og hans Miner og sank med et heftigt Glædesskrig og med en Strøm af brændende Taarer om hans Hals.

»Nei, nei, d e t var dog ingen Drøm!« — hviskede Oldingen mat og trykkede hende til sit Hjerte, idet han hævede de halvbrustne Øine mod Himlen. — »Den forbarmende Gud være lovet! — Kjærligheden kan slumre længe, længe — men den døer dog ikke. Fyrsten kan blive en Gjøgler og kan dog døe salig. — Gud velsigne dig, min Agnese! Gud velsigne Jer, mine Børn! — Mit Rige er ikke mere af denne Verden.« — —

Med disse Ord sank han krafteslø tilbage, drog et dybt Suk og faldt sammen.

Bleg og afsjælet laa den gamle Ritter udstrakt paa Leiet. Gjasinda græd og vred sine Hænder. Grev Frits søgte at berolige og trøste hende. Den lille Pietro sad paa Kofferten, med sin Bajazhue dybt ned over Panden, med Albuerne paa Knæerne og Hovedet i begge Hænder, og hulkede. Men den gamle, døve Moder lukkede Oldingens store, brustne Øine, kyssede ham kjærlig paa de indtørrede Læber og bad stille og inderligt, idet en forunderlig, salig Glæde tindrede gjennem Smerten i hendes dybtindfaldne, sorte Øine.

Stahl og Helman vare under dette Optrin traadte ind i Teltet; de sluttede sig med inderlig Deltagelse til den sørgende Familie; men Ingen af dem kunde endnu ret begribe Grev Frits's fortrolige Forhold til de Ulykkelige.

Efter den Afdødes sidste Villie blev nu Elfenbens-Skrinet aabnet, og Helman fremtog deraf et gammelt, ormstukket Pergaments-Diplom med et stort Voxsegl og en Del andre Papirer. Han læste Documenterne høit, og med Forundring hørte man Beviserne for den gamle Ritters høie Stand og Fødsel. Hans rette Navn var Francesco Allori; han havde været en florentinsk Principe af gammel fyrstelig Stamme.

»Er det sandt!« — sagde den lille Pietro og sprang op — »saa anstaaer det mig ikke at sidde her og flæbe som over en simpel, borgerlig Husfader — saa fik min salig

Herre dog en glimrende Udgang, og saa veed jeg nu ogsaa, hvad denne Stads betyder.« — Han gav sig nu til at rode op i Kofferten og fremtog et stort, sort Klæde med et fyrsteligt, silkebroderet Vaaben paa. — »Seer efter i Documenterne, mine Herrer, om dette ikke er det rette! en flyvende Ørn i rødt Felt og en Stige. — Rigtig, saa staaer der. — Ak ja, den Stige maatte han bære paa Tænderne, Stakkel! — og Ørnen maatte han selv være, naar han fløi gjennem Ridebanen med de gamle Fødder paa Skimlen. Men nu skal Folk dog see, vi ere fornemme Folk!« — vedblev han med en stolt Mine og svøbte Ligklædet om sig, idet han gik gravitetisk frem og tilbage forbi Liget — »jeg er ikke længer Bajaz; nu er jeg Drabant og holder Nattevagt ved min høisalige Herres og Fyrstes Paradeseng.« — Idet han saaledes, uden at man agtede paa ham, gav sit Lune Luft og syntes at udtømme sig i hjerteløs Spot over den tragiske Modsætning mellem Fyrsteherligheden og Gjøglerlivet, som her syntes at smelte sammen i det natlige, fattig oplyste Telt, hvor den alvorlige Død var traadt ind og havde gjort Alt lige — tørrede Narren dog af og til en Taare af sine Øine, medens han trykte Bajazhuen ned over Panden. Endelig udbredte han det fyrstelige Ligklæde over den Døde og gik hen og tændte alle Lysestumper og Praaser, han kunde finde, for dog at give Dyrehave-Teltet saa meget som muligt Udseende af en fyrstelig Lig-Paradesal.

Tre Dage efter den gamle Konstberiders Død gik der i den skjønne Sommernat et Ligtog med Fakler gjennem Jægersborg Dyrehave. Kisten bares af Bønder, og over Laa-

get laa Francesco Allori's fyrstelige Ligklæde. Grev Frits og alle hans Venner fulgte, tilligemed den lille Pietro og en talrig Skare af alle de fremmede Marionet-Skuespillere og Fjælebodskonstnere, som lode sig see i Dyrehaven, og som satte en Ære i at følge en saa udmærket Konstbroder til Graven.

Paa Landsbykirkegaarden, hvor Begravelsen skete, stode tvende sortklædte Kvinder ved Graven og strøede Blomster paa Kisten. Det var Gjasinda og hendes Moder. Den gamle Kones Sorg var mild og rolig. Gjasinda var heftig bevæget. Fra Graven førte Grev Frits dem i en lukket Vogn til en stille Familie af hans Bekjendtskab i Hovedstaden, hvor de forbleve, til Gjasindas første heftige Sorg var overvunden, og hendes Ungdomsstyrke og livsglade Natur havde gjort deres Rettigheder gjældende. Grev Frits saae hende hver Dag, og deres lykkelige Kjærlighed var snart almindelig bekjendt. Rygtet om det gamle, ormstukne Pergaments-Diplom forsonede den store Verden med Grevens Valg. Med næsten fyrstelig Pragt blev Grev Falkenbergs og Gjasindas Bryllup feiret. Moderen flyttede med sin Datter ind i det Falkenbergske Palads; men et halvt Aar derefter laa hun paa Landsbykirkegaarden ved sin gamle Ægtefælles Side. Den lille Pietro hørte ligesom til Familien og vedblev til sin høie Alderdom at være den lystige Person i Grev Falkenbergs Hus. Den halte Fod havde han faaet, da han vilde rive sin lykkelige Medbeiler ned af Linien. Han var gaaet i sig selv og havde opgivet den taabelige Grille at ville gjøre sin Harleqvins-Lykke, som Columbines Elsker, til Virkelighed. Naar Gjasinda siden, som en lykkelig Moder, dandsede med sine Børn paa Armen og sang:

»Herlige Vovespil!
Hæv dig, hvo flyve vil!«

erindrede Grev Frits stedse med Glæde hine lykkelige Dage i »den gyldne Ørn«, og den lille Pietro gjorde et Saltomortale. Men hver St. Hans Aften, naar alle Andre reiste til Dyrehaven, tog den Falkenbergske Familie, uagtet deres protestantiske Troesbekjendelse, altid ud til den katholske Menigheds lille, dunkle Kapel i Bredgaden, hvor de bivaanede et Reqviem, som med al den Mangel paa udvortes Høitidelighed og kirkelig Glands, hvormed det her blev udført, dog altid bevægede dem dybt og inderligt. Dette Reqviem havde de foranstaltet efter den stille Moders sidste Ønske. Til hendes Beróligelse havde de maattet love hende, at paa denne hendes ulykkelige Ægtefælles Dødsdag, der baade havde adskilt og i Sandhed forenet dem, skulde der aarlig i dette Kapel læses en Sjælemesse for tvende gjenforenede Sjæles Salighed.

CORSICANEREN

(Af et Brev, dateret Skovby Præstegaard den 3die Novbr. 1834.)

Forleden Dag havde jeg et Besøg af en høi, smuk Italiener, som solgte Gibsafstøbninger. Paa en Fjæl, der hvilede paa hans Hoved, bar han en Del Copier af Antikerne og Thorvaldsens Arbejder i formindsket Maalestok tilligemed nogle Statuer af berømte Mænd. Han gik saa rask, som det var en Fjær, han bar, og kneisede saa stolt, som han følte sig stærkere, end alle de Guder og Heroer til Hobe, der nu maatte følge ham i den vide Verden og sørge for hans Underholdning. Jeg kunde tale noget Italiensk med ham, og det fornøiede ham. Hans brune Øine funklede. Han strøg de sorte, krøllede Haar til Side fra det sortsmudsede Ansigt, og der kom en Pande til Syne som paa en af hans Heroer. Hans fyrige Aasyn behagede mig, og hans fremmede, sydlandske Væsen havde noget Tiltrækkende. Hans Tale og Adfærd røbede et Slags høiere Dannelse. Han havde først tiltalt mig paa slet Latin, og jeg sluttede deraf, at han var en Overløber fra Minervas Fane. Han havde dog intet Forsviret eller Forulykket i sit Udseende, men saae ret ud som en rask, kjæk Eventyrer, der kun havde valgt denne Næringsvei for at see sig om i Verden. Jeg bad ham sætte sine Guder og Helte fra sig, medens han veder-

kvægede sig med et Glas Vin, og paa mine Spørgsmaal gav han mig al den Underretning om hans omflakkende Liv, som jeg ønskede. Jeg havde gjettet ret. Han havde fra sin Barndom været bestemt til Munkelivet og den lærde Stand. Lyst til Frihed og et bestandigt Reiseliv havde tidlig drevet ham fra Klosterskolen og fra hans Fædreland. Han havde endnu ikke fyldt sit 31te Aar, men havde allerede tumlet meget om og næsten været i alle Verdensdele. Han havde lidt Skibbrud og været i Livsfare mange Gange; men han følte sig fri og glad, som Fuglen i Luften. Det bestandige Reiseliv vedligeholdt hans Sundhed og Munterhed. De skjønne Guder og verdensberømte Helteskikkelser aabnede ham alle Døre og skaffede ham tilstrækkeligt Erhverv. Han stod i Forbindelse med de bedste Gibsafstøbere i alle store Stæder. Selv eiede han Intet, men havde fri Reise og Alt, hvad han behøvede, ved Procenterne af hvad han solgte. Den Gjestmildhed, han mange Steder mødte, glemte han heller ikke at omtale, med en Compliment til mig og mine Landsmænd, saa vel som med et Slags Selvtilfredshed, der viste, at han vel var sig det vakkre indtagende Væsen bevidst, der gjorde ham velkommen allevegne. Han talte ikke Meget for sine Varer, men viste kun Billederne fra alle Sider med et beundrende Smil. Jeg kjøbte en Jupiter og en Napoleon af ham, og han tænkte paa at gaae videre.

»*Il mio compatriote*« (min Landsmand) sagde han stolt, idet han pegede paa Napoleonsstatuen — »*Anch' io son' Corsicano — I'ho veduto.*« (Ogsaa jeg er Corsicaner — jeg har seet ham.)

»Naar? hvor?« spurgte jeg ivrig.

»Aaret før hans »Martyrio« og »Transfigurationе« — svarede han alvorlig med et pludselig formørket Blik — »paa hans Prometheus-Klippe.«

Jeg gav ham nu ikke Lov til at gaae. Jeg bad ham blive hos mig Natten over. Jeg maatte høre Alt, hvad han vidste om Napoleon. Han følte en stolt Glæde ved min Deltagelse; men hans Munterhed var forbi. Der tindrede en lidenskabelig Ild i hans cholerisk-kraftige Øine. Han fortalte mig omstændelig, hvorledes han for 14 Aar siden havde paataget sig at bringe et stort Parti Afstøbninger til Ostindien, hvorved hans »Patroner« ventede stor Fordel. Med en Indiefarer fra Livorno var han lykkelig kommen baade det hvide og grønne Forbjerg forbi; men inden de naaede det gode Haabs Forbjerg, fik Skibet en saadan Læk, at det var nær ved at synke i rum Sø. Den lykkelige Corsicaner havde dog ei alene reddet sit unge Liv, men tillige en Del af sit betroede Gods paa en hollandsk Ostindiefarer, der paa sin Hjemvei kom de Nødlidende til Hjælp og satte dem af paa St. Helena, hvor Hollænderen løb ind for at hente Vand. Skibet var sunket, og det reddede Mandskab var blevet nødt til at opholde sig nogle Maaneder paa Keiser-Øen. Den syttenaarige Corsicaner var strax bleven mistænkt for at søge hemmelige Forbindelser med Keiseren. Han var i de første Uger bleven strengt bevogtet: »Jeg var en Fange, som min store Landsmand« — sagde han — »det var første Gang i mit Liv, jeg følte mig Friheden berøvet — og jeg var rasende. Dog snart fandt jeg det fordelagtigere at være underholdende. Det lykkedes mig at vinde mine Bevogteres Tillid, og man lod mig gaae, som en ubetydelig og uskadelig Person, hvorhen jeg vilde, med mine bjergede Guder, naar jeg kun ikke vilde tænke paa at faae Keiseren at see. Men — jeg tænkte ikke paa Andet. Dag og Nat lagde jeg Planer — i Førstningen blot af Nysgjerrighed og Trods; men som Hindringerne steg, steg min Forvovenhed ogsaa. Jeg har et corsikansk Hjerte, Herre! — Min fangne Landsmand havde baaret Verdenskuglen i sin

Haand. Jeg havde seet den halve Jord og overalt hørt ham nævne med Beundring. Jeg havde hundrede Gange sat mig i Livsfare, for at løbe om med nogle døde Guder af Gibs. — Hvad! om du en Gang satte dit krusede Hoved paa Spil for en levende Halvgud? Neppe var denne Tanke faret gjennem min unge Sjæl, før den var fast Beslutning. Jeg havde kun en eneste christen Helgen blandt mine afmægtige Gibsguder; men det var den hellige Christophoro, min stærke Navnehelgen og Skytspatron. Han havde ærlig hjulpet mig i alle Farer. Han var den Eneste, jeg betroede mig til og tog paa Raad med. Havde han baaret Vor Herre selv og den hele Verden med ham over Floden, mente jeg vel, han kunde lære mig at bære Jordens største Mand over Verdenshavet. — Om det nu var St. Christophoro eller mig selv, der fandt paa det Raad, veed jeg ikke; men en Aften noget før Solens Nedgang gik jeg, med mine Gibsguder og min gode Helgen paa Hovedet, hen under et steilt Fjeld, som ragede frem over den vilde, øde Egn, der adskilte det fra Havet. Paa Spidsen af dette Fjeld vidste jeg var Keiserens Yndlings-Udsigt; men der var tillige Grændsen for hans Frihed. Enhver Nedgang fra Fjeldet var besat med engelske Skildvagter. Paa den høieste Pynt kunde man ofte ved Solens Nedgang see Keiseren staae med sammenslyngede Arme, som d e r« — han pegede paa Statuen — »saaledes stod han der tidt og stirrede ud imod Havet og den vide Verden, der havde forskudt ham. Han havde en Bænk paa dette Sted. Undertiden havde han en Bog med cg læste. Alt Dette havde jeg hørt af mine Bevogtere. Man vilde ogsaa have seet ham skrive i sin Tegnebog, men altid sønderrive, hvad han havde skrevet og kaste det i Afgrunden.

Den Aften, jeg første Gang, med stor Besvær og Fare for at opdages, havde listet mig til Foden af denne Øens høieste Klippe, var det et vildt, stormende Veir ved Efter-

aars-Jævndøgn. som paa St. Helena indtræffer i Marts Maaned; men Luften var klar. Solen dalede ildrød over Æthioperhavet. Jeg havde sat min Byrde fra mig og valgt en Plads, hvorfra jeg kunde see Bænken paa Fjeldpynten. Den stod ledig. Jeg ventede en hel Time. Solens yderste Rand spillede paa Havfladen. Jeg var stiv i Nakken af den speidende Stilling, og min utaalmodige Spænding havde angrebet mig. Jeg troede alt min besværlige Gang forgjæves; men nu saae jeg virkelig en Skikkelse deroppe i Aftenrøden. Jeg troede først, det var en Skildvagt, og vilde skjule mig; men jeg saae ingen Vaaben blinke. Skikkelsen var ikke anselig; men den mest colossale Kæmpeskikkelse kunde ikke saaledes have imponeret mig. Jeg saae den vel bekjendte Mand med den lille, trekantede Hat og i den grundende Stilling, som jeg havde seet i Kobber og Billedstøtter i alle Verdens Dele. Han stod urokkelig som en Støtte og med sammensluttede Arme, ligesom der. Det var ham selv. I min Stolthed og Glæde gjorde jeg en Bevægelse og frygtede for at have røbet mig; men han syntes at have Andet at tænke paa, end at bemærke min Tilværelse. Jeg stod som naglet til Jorden, som han, og hvad der foregik i min Sjæl, kan jeg ikke beskrive. Jeg ønskede, jeg var en mægtig Helgen, der kunde bortføre den fangne Verdensbetvinger og sætte ham paa en Throne blandt de himmelske Hærskarer, for at han kunde komme tilbage med de Uovervindelige og tugte den Verden, der forskød sin Herre. Jeg tænkte paa at klavre op ad det steile Fjeld og tilbyde ham min Tjeneste og mit Liv. Jeg følte min corsicanske Dolk i mit Ærme, og den syntes mig, ved min store Landsmands Side, mægtig nok til at erobre hele Verden. Jeg stirrede uafladelig paa den besynderlige Mand, som jeg hele mit Liv havde ønsket at see og nu virkelig saae, om end ikke i Glands og Herlighed, saa dog paa en Høide, baade i figur-

lig og egentlig Betydning, hvorfor jeg svimlede. Endelig forandrede han sin Stilling. Jeg saae tydelig, han fremtog en Optegnelsesbog og skrev. Dog kort efter gjorde han en Bevægelse, som han rev et Blad ud af Bogen. Han vendte sig hastig og forsvandt. Jeg stirrede endnu opad og saae et flagrende Papirsblad hvirvle hen i Stormen over Fjeldpynten. Mit Blik forfulgte det, som jeg var en Rovfugl, der gav Agt paa sit Bytte. Det undfløi mig ikke heller. Jeg sprang efter det, som et Egern, mellem Klipper og Buske. Jeg greb det begjerlig, som var det et Himmelbrev. Jeg ventede en Opfordring til mig — en Redningsplan — et nyt Udkast til Verdens Erobring — og hvad veed jeg! men hvor forundret blev jeg, da jeg saae, det kun var nogle skjødesløst henskrevne — Vers. At han i sin Ungdom havde skrevet Vers i Skolen, havde jeg vel ladet mig fortælle; men nu? — var det nu Tid for Verdensbeherskeren at skrive — Sonnetter? — Dog jo, tænkte jeg — hvad der rører sig i ham, maa have Luft — om ei med Kanon-Vulkaner, saa med Ord — og for Verden skriver han det ikke — han lader det hvirvle hen i Stormen fra sin Klippe og beiler ikke til en Plads blandt vore tusind Sonnet-Poeter. Verset var skrevet paa mit Modersmaal, men var næsten ulæseligt. Jeg trykte det til mine Læber og gjemte det paa mit Bryst ved Siden af den Reliqvie, jeg altid bærer her.« —

»Har De det endnu?« afbrød jeg min Corsicaner.

»*Securo!*« svarede han stolt og nikkede — »og det blev ikke det eneste. Hver Aften stod jeg igjen ved Solens Nedgang paa samme Sted. Jeg saae ham oftere skrive og bortkaste de sønderrevne Blade. Jeg passede som en Falk paa mit Bytte, og kun faa Blade undfløi mig eller blev borte mellem Klipperne.«

»Har De noget af dem hos Dem?« afbrød jeg ham atter.

»*Securo, Signore!* Syv saadanne Papirsstrimler — men dem leverer jeg ikke af min Haand til noget Menneske — de skal følge mig i den vide Verden! — naar jeg døer, vil jeg have dem med i Graven under mit Hoved. Ingen kan heller læse dem, uden jeg; de utydelige Blyantsbogstaver ere næsten helt udviskede. Men jeg kan dem udenad. Siden det interesserer Dem, vil jeg fremsige dem for Dem; men — min store Landsmand er hævet over Versemagerkonsten, mener jeg« — tilføiede han med et stolt Smil — »der skal være Sprogfeil, metriske og æsthetiske Feil i dem, har en lærd Academicus sagt mig; men hvad enten de ere slette eller gode, vil jeg holde dem i Ære! Hvad Manden paa Klippen kun betroede den vilde Storm fra Atlanterhavet, naar han havde spøget rolig og munter med sine Venner i Fangehuset — det kommer ikke Verdens Bogorme og Academikere ved!« Han fremsagde nu med dyb Stemme og med en dæmpet Ild og Pathos hin italienske Sonnet, han først havde opsnappet. Jeg indprentede mig kun Tankegangen og hvert Billede ret nøie. Siden har jeg forsøgt at gjengive det i min egen Form og Fremstilling saaledes:

»Paa Klippen i øde Hav jeg staaer;
I Knude min Arm sig fletter.
Hvad under den Armknude foregaaer
Ei mit Aarhundrede gjætter.

Den Sjælekjender mit Blik ei saae,
Som aned mit Væsens Tanke.
Man siger, Menneskers Hjerter slaae —
Mit følte jeg aldrig banke.

Helt enlig min Stjerne kom og gik —
Den vender aldrig tilbage —
Dens Spor skal lue for Tidens Blik
Til Verdens yderste Dage!«

»Stolt nok!« — udbrød jeg — »At hin forunderlige Mand aldrig havde følt sit Hjerte slaae, skal han jo have yttret en Gang for sin Læge — en mærkelig Egenhed« —

»Men derfor var han ikke hjerteløs, Herre!« — udbrød min Corsicaner, med et luende Blik — »hans Hjerte slog i Menneskehedens Bryst; fra det udstrømmede en hel Tidsalders Liv — det var for stort til at bæve i hans eget Bryst, selv naar det søndersledes af Gribben paa hans Klippe.« Han sagde disse Ord i et Slags Rhythmus, som en begeistret Improvisator. Jeg fyldte hans Glas og sagde et Par beundrende Ord om hans store Landsmand. Han syntes tilfreds med mig igjen. Paa min Bøn fortsatte han sin Beretning. Som han opflammedes ved Fortællingen og den lette Vin, udbrød han ofte, som en fyrig Improvisator eller en Rhapsode, i uregelmæssige Vers og declamerede, hvad han paastod, han gjemte ved sit Bryst med den store Fanges egen Haand. Hvad han saaledes declamerede eller sang, vil jeg gjengive paa min Maade efter de Træk og Billeder, jeg har beholdt.

»Længer, end til Foden af hin Klippe, kom jeg ikke i tre Uger« — vedblev Corsicaneren — »men jeg lagde tusinde Planer, den ene meer forvoven, end den anden, til at nærme mig vort Corsicas Foreviger eller foretage noget Vigtigt for hans Befrielse. Mange Dage udeblev han, og jeg ventede da forgjæves hele Timer paa det Syn, jeg aldrig kunde blive træt af at stirre paa. Det næste Blad, jeg saae ham bortkaste, havde jeg nær sat Livet til for. Det

var faldet i en Klippespalte, som jeg maatte krybe dybt ind i; men det bragte mig en Røst fra den Mand, der var sig en større Høihed og Storhed bevidst, end den Verdensthrone, jeg drømte om at føre ham tilbage til. Naar jeg seer paa hans stumme Billedstøtte der, er det mig endnu som han gjennem hine bortkastede Ord talte til mig i Stormen fra sin Klippe« — og nu fremsagde han med Recitativ-Melodi:

»Er Magtens Genius sønderknust?
Var dens Høiheds Maal kun en Throne?
— Orkanen, som Verden har gjennembrust,
Kan lee ad en bortblæst Krone.

Bortveiret har jeg Kroner, som Fjær —
D e n Herligheds Vægt jeg maa kjende.
En Skat jeg medbragte, fuldt mere værd,
Til Fjeldet ved Løbets Ende.

Jeg Lykkens Kugle har tumlet i Haand —
Med Verdens Bold har jeg leget —
Men var der i Legen Storhed og Aand —
Min Genius har mig ei sveget.«

Jeg tilklappede min begeistrede Gjest Bifald, og han vedblev: »En anden Gang saae jeg Keiseren, mod Sædvane, bevæge sig urolig paa Fjeldpynten. Hans Arme vare ikke, som ellers, sammenslyngede. Han syntes at tale med sig selv under heftige og livlige Armbevægelser. Det var som han truede Fjeldet, han stod som lænket til, og det store Hav, der adskilte ham fra hans Keiserdømme. Endelig standsede han rolig. Hans Arme slyngede sig atter fast sammen over hans Bryst, som om han der dog fastholdt en

større Verden, end den, der var faldet ham af Haanden. Han fremtog igjen sin Tegnebog og skrev omtrent i ti Minutter. Han udrev Bladet — lod Vinden lege med det over Afgrunden, og gik bort. Bladet flagrede hen og faldt næsten ved min Fod. Det gav atter min Beslutning Styrke. Jeg satte mig for, at vove det Yderste, for at tilkjendegive ham min Nærværelse og dog overbevise ham om, at der i det Mindste var een Sjæl i Verden, der lyttede til hans Tanker og vilde vove Livet for hans Frihed og Ære. Hør, Herre, hvad han tænkte hin Time, medens han kun saae den øde Strand under Fjeldet og ikke drømte om, der var et Menneske til, der skulde bære hans begravne Tanker i sin Sjæl gjennem den vide Verden!«

»Hvi gaaer jeg her ved øde Strand
Og mellem de kolde Fjelde?
Hvi lader jeg i Luftens Ørk
Tanken i Ord udvælde?

Døv er Strand og Hav og Ørk:
Min Røst ei Fjeldet rører;
Mit Liv henfarer — og Ordet døer;
Men ingen Sjæl mig hører.

Lad fare hen mit Fangeliv
I Ord, som ei fornemmes!
Ørnen paa Verdensgudens Spir
Før Verdens Fald ei glemmes.

Er Havet dødt, er Fjeldet koldt,
Er Ørknen taus og øde —
Livet, som henfoer med Daad,
Lever, om Verden døde.

Det lever i min egen Sjæl —
Min Verden der sig rører;
Men over alle Verdners Grav
Urkraften selv sig hører.«

Jeg rystede paa Hovedet og vilde gjort en Bemærkning over den næsten formastelige Stolthed, jeg fandt i den sidste Strophe; men vilde jeg høre Mere af min Rhapsod, maatte jeg ikke gjøre ham rasende ved nogen Misbilligelse. »Kjækt! selvstændigt!« — sagde jeg — og han nikkede.

»Jeg havde med stor Møie udhugget mig 500 Trappetrin paa nogle af de steileste Steder af Fjeldvæggen« — vedblev min Corsicaner — »og hver Aften kom jeg min store Landsmand nogle Trin nærmere; men derved kom jeg tillige saa dybt ind under hans Fodstade, at jeg ikke kunde see ham eller udspeide, om han var paa sin Yndlingsplads eller ikke. Dog den Følelse, at jeg var ham nærmere, hvis han ellers var til Stede, havde mig Noget, saa tillokkende, at jeg mangen Aften ved Solens Nedgang kunde staae en hel Time paa det sidst udhuggede Trappetrin i Fjeldvæggen, uden at see Andet, end Afgrunden under mig, Fjeldet, der ragede frem over mit Hoved, og — naar jeg med Livsfare dreiede mig — Kysten med det store, øde Hav bag mig. Den eneste Lyd, jeg i denne Stilling kunde høre, var Havets Brusen og nogle Rovfugles Skrig over Klippen. I en saadan Stilling, medens jeg lyttede til enhver Lyd over mig, som det kunde være hans Røst eller hans Fodtrin, har jeg en Aften lært udenad, hvad jeg tre Dage havde anstrengt mig for at sammensætte og læse af to overrevne Papirsstrimler, som passede sammen, og som vare flagrede ned over mit Hoved i Fjeldtragten. Jeg saae ham kun i mine Tanker hin Aften og ligesom i Kamp med sig selv, i en stor Tvivl, om han dog ikke, som al Verden skreg, havde

forraadt Europas Frihed og det trefarvede Banner, han havde sat Romerørnen paa og svunget over sin Keiserkrone. Men hør, Herre! hør! han var Friheden tro!« Nu declamerede han atter, først mørk og grublende, siden stolt og begeistret:

»Var jeg Frihedens Søn? — men blev Moderen Sønnens Slavinde?
Var mit Spir et Ran fra Templet, hvor jeg stod Vagt?
Har jeg Selvets Afgud Ideen til Slagtoffer bragt?
Har jeg myrdet en Guddom — for Verdenskronen at vinde?

Den Guddom, jeg sveg, var en falsk Gjøglerinde —
En Vampyr i Livsenglens Dragt.
Jeg gjennemsaae Masken — Tilbedelsens Rus blev Foragt.
Kun j e g eller — Ingen mægted Dæmonen at binde.

Jeg v a r Frihedens Søn; min høie Moders var Kronen;
Hun mig rakte den frit — med et Folk.
Men med Blod mig ammed Vampyren — Revolutionen.
Den Afgud sank for min Dolk.«

Min Corsicaner saae hoverende paa mig og syntes at opfordre mig til at beundre denne Sophisme, hvormed jeg vel vidste hin mærkelige Verdensbehersker søgte at skuffe sig selv, som Frihedens troe Helt — selv paa Keiserthronen.

»Jeg tænker paa Deres farlige Stilling« — sagde jeg hastig — »hvor let kunde De ikke være styrtet ned« —

»Svimmel er jeg ikke« — vedblev han — »hvad jeg ofte frygtede for, medens jeg hver Dag med Iver fortsatte mit møisommelige Arbeide, for at komme ham nogle Trin nærmere, var ikke blot, at jeg selv skulde blive opdaget og skudt af en Skildvagt; derpaa var jeg nogenlunde beredt.

— Inden jeg begyndte mit Arbejde, læste jeg altid mit Ave og bekjendte den hellige Jomfru og hendes evige Søn alle mine Synder, med Bøn om deres Bistand og Naade, hvis jeg paa dette Eventyr skulde faae en Kugle gjennem Livet. Om Mod og Styrke bad jeg min stærke St. Christophoro. Kunde der komme noget Godt ud af mit Foretagende, var jeg vis paa, han vilde tage en usynlig Haand i med. — Men hvad jeg undertiden mest frygtede for, var, at jeg skulde komme for silde med min Befrielsesplan, og at den store, mishandlede Fange en Gang skulde vælge det høie Punkt, der var Grændsen for hans Frihed, til at gjøre Ende paa sit skjændige Fangenskab, ved at styrte sig ned over mit Hoved i Afgrunden. Dog fra denne daarlige Frygt blev jeg befriet, da jeg en Dag havde udtydet et opsnappet Blad, som længe havde været mig ulæseligt. Til Selvmord var han for stor og stolt. Det kunde jeg have begrebet, naar jeg havde brugt min Forstand: han var ingen Dusinhelt og fortvivlet Lykkejæger; han var ingen Efteraber af Romerheltene og deres moderniserede Skygger paa Revolutionens Theater. Det er kun Skorpioner, der vende Braaden mod sig selv, naar det brænder om dem. Hør, Herre, hør!« Og nu fremsagde han med et næsten haanligt Smil:

»Ved Waterlo med min sidste Ørn jeg skulde fra Val mig svunget —
Ved Waterlo stødt mig Sværdet i Bryst — saa vilde mig Tydsken besjunget,
Saa vilde mig Belletrister prist og fundet min Udgang værdig —
Saa klapped nu Gjækkene ad min Død — saa var Tragedien færdig.

Besjung hver Helt, som faldt, hvor jeg stod! i Tusindtal de skal findes.
Beklap den tragiske Spillerflok, som døer — naar Spillet ei vindes!
Berøm æsthetiske Brædehelt, som falder med Floskel i Munden!
— Jeg Skjæbnen vil under Øine see — vil tømme dens Kalk til Bunden!«

»Rigtig!« — udbrød jeg — »det skal jo ogsaa have været hans Ord til hans Venner.«

»For hin Frygt var jeg nu vel befriet« — vedblev min Corsicaner og nikkede — »dog jo længer jeg tænkte paa det uhyre Kæmpeværk, min store Landsmand dog nu selv havde opgivet, men som jeg Myre indbildte mig at kunne bringe paa Fode igjen, ved et fortvivlet Vovestykke — jo modløsere blev jeg. Ja, jeg skammer mig derover, Herre! men — jeg er ingen Storpraler — og jeg fortæller Dem ikke dette mit Ungdoms-Eventyr for at beundres. Der er Ild i os Corsicanere. Blodet løber rask gjennem vore Aarer; men vi troe Ingen længer, end til Tænderne — Fru Fortuna ikke heller, — hun er ustadigere, end Menneskene. Man har talt ilde om vore Dyder fra gamle Tider — jeg veed det nok. Saa meget Latin har jeg lært i Klosterskolen i mit femtende Aar, at jeg mangen Gang har ønsket, den feige Æreskjænder Signor Seneca levede endnu, for at jeg med en ærlig corsicansk Dolk kunde lønne ham for det Vidnesbyrd, han gav os. At vi elske Hevnen, det er sandt! det var en slet Corsicaner, der ikke vilde hevne sin egen og sit Folks Ære; men at vi ere Løgnere og Gudsfornegtere — det er en Bagvaskelse, som jeg haaber hin Hedningsjæl nu vist pines for i Helvede. Jeg lyver ikke, Herre! det kan I vide, siden jeg selv tilstaaer, jeg var næsten modløs; men jeg fornegter

heller ikke min Gud og Skaber, og deraf kom det, at der var Maade med Modet. Det forekom mig, som jeg formastelig vilde lege *Padre eterno**) og gribe ind i den store Verdensregjering. Under mit langsomme Arbeide havde jeg Tid nok til at eftertænke alle de Omvæltninger, der vare skete i Verden ved denne ene Mands Kraft og Villie, og hvorledes det nu Altsammen syntes at være skeet forgjæves. Denne Tanke havde Noget saa nedslaaende for mig, at den lammede alle mine Kræfter. Jeg var nogle Gange nær ved at opgive mit hele Foretagende, som et Vanvid, der dog Intet førte til, og det forekom mig, som selv det Største, der ved Menneskekraft var udrettet i Verden, dog tilsidst var tomt og uden Betydning for Fremtiden. Jeg havde nu ikke i mange Dage seet den forunderlige Mand, som var bleven min eneste Tanke, og som jeg hver Dag troede at nærme mig nogle Trin, i det Mindste i den ydre Verden. Det var midt i Orkantiden, i April Maaned; saa nærme Vinterdagene sig paa St. Helena, som naar det er November her i Norden. Stormen hylede hulere fra Atlanterhavet. Buskene blandt de faa Palmer, der skjulte mig paa Fjeldmuren, tabte deres Blade. Min Stilling blev daglig farligere og mit Mod svagere. I mange Dage havde jeg intet Tegn mærket til den store Fanges Nærværelse. Ingen af hans hemmelige Tanker var flagret over mit Hoved mod Afgrunden. Man sagde, han var syg og holdt sig inde. Jeg kunde dog ikke opgive mit Foretagende. Jeg var alt over Halvveien til hans Yndlingsplads. I nogle Uger kunde jeg ved fornyet Anstrengelse naae mit Maal og bestige Klippepynten. Ingen Skildvagt havde endnu seet mig, og jeg fortsatte umistænkt mine daglige Vandringer til Fjeldet. Jeg havde selv nogle Dage været syg af min Anstrengelse og

*) Den evige Fader.

maattet holde mig inde. En Dag fandt jeg et helt beskrevet Blad paa et af mine Trappetrin i Fjeldvæggen. Det syntes et blot Spil af Tilfældet og af et lunefuldt Vindpust; men det var mig i min Stemning et Vink af min gode Skytsengel St. Christophoro. Jeg vidste nu, at Keiseren befandt sig atter vel og ikke af det urolige Veir lod sig tilbageholde fra sin Yndlingsplads. Dette Blad var ogsaa fra hans Haand. Det var den samme let henkastede Blyantsskrift, som kun var bestemt for Øieblikket og Tilintetgjørelsen. Hvad jeg læste, slog mig forunderligt. Det var mig ligesom et beskæmmende Svar paa min Tvivl og mine modløse Tanker; men at den største Mand i Verden dog ogsaa kunde have tænkt noget Lignende — smigrede mig. Det var et Slags Canzone. Jeg har sat min egen Melodi derpaa og sjunget det mange Gange, hvor Ingen hørte eller forstod det. Hør, Herre! hør hvad min store Landsmand har tænkt, naar Efteraarssolen gik ned i Æthioperhavet bag hans Klippe!« — Han udbrød i sin Improvisatortone med det forskjelligste malende Udtryk, der snart klang som Messe, snart som Recitativ og tilsidst som Bravoursang:

»Synker bag Klippen, hvor fangne Prometheus boer,
Den Sol, som var Jordens Myrer for stor?
Var mit Lys kun Glimt af en vildfaren Stjerne? —
Kun et Geniusfald fra et taaget Fjerne?
Var mit Liv kun et glimrende Meteor?
Skulde Magtens Aand over skjælvende Jord
Som Komet henvandre
I en Tidsalders flygtige Øieblik?
Var det kun for et Nu, som forgik,
Jeg en Verdens Skikkelse skulde forandre?
Synker Jordtuen dorsk i sit gamle Chaos hen?
Ruller Sisyphusstenen tilbage igjen?

Skal min Genius see, før den flyver fra Jord,
Af Verden udslettet sit Kæmpespor?

Ha! lad Krybet udslette
Af Døgnmindets Tavler Keiserens Navn!
Før Tiden døer, skal den ei sin Heros forgjette!
— Jeg har naaet Berømmelsens Havn.
Lad i Aandens Krøblingedage
Gigantens Underværk synke tilbage,
Lig Himmelstormernes Bjerge!
Lad Døgnet krone gjenfødte Dværge!
Lad atter Svaghedens Throner opstaae
Og i Folkenes Blod forgaae!
— Blendværk var Guillotiner og Throner;
Kun Jordskjælv er Tingenes Revolutioner:
Men som Himmelrystninger, evige, store,
Skal Aartusinders Blik
Ideernes Grundomvæltninger spore
I hvert Lyn, som fra min Tidsaand udgik!«

Jeg studsede over min Corsicaners Begeistring og stolte, luende Blik.

»Endelig havde jeg endnu kun nogle Dages Arbeide tilbage« — vedblev han. — »Jeg saae med brændende Længsel det Øieblik i Møde, da jeg skulde staae for den store Keisers Aasyn, kaste mig for hans Fod og tilbyde ham mit Liv og min corsicanske Dolk mod alle hans Fjender. Klippepynten, hvorfra han pleiede at see Solen gaae ned, hang nu helt ud over mit Hoved, og jeg var ikke længer fra Bænken paa dens Top, end at Keiseren, hvis han var der, maatte kunne hørt min Røst, naar jeg, uden Frygt for at høres af Skildvagterne, vilde have raabt. Dog derfor havde jeg besluttet at vogte mig vel. Den næstsidste Dag, jeg stod paa min

Fjeldtrappe, syntes jeg at høre en menneskelig Røst over mit Hoved. Om det var hans eller ei, kunde jeg ikke vide; men jeg troede det for vist. Stemmen var dyb. De enkelte Ord, jeg kunde høre, vare italienske og i vor corsicanske Mundart. »Herre, Keiser! jeg er Eders« — udbrød jeg uvilkaarlig, men svimlede i det Samme og var nær styrtet ned. Om han havde hørt mit uforsigtige Udraab, vidste jeg ikke; men kort efter flagrede der et Blad ud over mit Hoved. Jeg troede vist, det maatte være til mig og indeholde en Befrielsesplan, hvortil han vilde benytte min Nærværelse. Jeg fulgte dets Fald med mit Falke-Blik; jeg ilede ned for at gribe det og redde det fra at falde i Forræderhænder. Dog i hvad jeg læste var der intet Haab om Befrielse og ingen Tanke om noget levende Væsens Deltagelse i hans Skjæbne. Ei engang den hellige Jomfru eller St. Christophoro eller *Padre eterno* selv syntes han at vente Hjælp af — og jeg blev næsten bange for, det kunde være sandt, hvad man har sagt om ham, at han dog i Grunden var en Tyrk eller Hedning. Den hellige Jomfru afbede mig den Synd!« — tilføiede min Corsicaner og kyssede Medaillen paa et Paternosterbaand, han bar om Halsen. — »Hun maa bedre vide, hvad Tro han havde — og det kommer hverken mig eller nogen Sjæl i Verden ved. At det ikke var for Intet, han var styrtet fra sin mageløse Høide, og at der i Vor Herres Beslutninger hverken er Omskiftelse eller Happren, som i vores — det har sagtens været hans Mening, og det kan han jo have ment som en god Christen. Hvad han den Aften har tænkt paa, medens jeg kun tænkte paa at gjøre det sidste Spring op til ham og sætte mit Liv paa hans Tanker — ja det gaaer næsten over min Forstand, Herre! De Ord har faldet mig allersværest at huske. Der skal være noget Kjætteri deri, sige mine Skriftefædre i de rettroende Lande; men her, hvor alle brave Folk dog er Kjættere, gjør det

vel ingen stor Skade. Giv Agt, Herre! — De er jo dog et Slags *Padre.* — Det var det næstsidste Ord, der faldt ud af min store Landsmands Sjæl og blev hængende i min, og jeg vilde nødig, der skulde være Noget deri, der kunde være ham hinderligt, hvor han nu er.« — Der var kommet min Napoleons-Rhapsod Taarer i Øinene, og hans Røst var bevæget; men med rolig Kraft betvang han denne Bevægelse, idet hans Blik faldt paa Statuen. Det var som han følte sig forvandlet til den grublende Helt, hvis hemmelige Tanker han vilde være Tolk for. Med en mørk, tragisk Mine og med Armene tæt sammenslyngede over Brystet, ligesom Billedstøtten, han stod for, udbrød han med dyb Røst:

»Hvad skeer, m a a skee — hvad komme skal, m a a komme —
Nødvendighed! din Jernlov jeg forstaaer.
Ei Daarers Kløgt mig rokket har et Haar:
Min Stjernes sidste Høiheds-Nu v a r omme.
Een Villie min i Malmkraft overgaaer —
Een Dom har overveiet mine Domme —
Een Tankes Lyn min Tankehær nedslaaer —
Een Ørnekraft mig høit i Skyen naaer. —
Hvor Skjæbnen har henkastet mig — jeg staaer;
Men Verdens Hæres Seiersskrig — var tomme.

Du eneste Forstand, jeg ei kan maale!
Du eneste Natur, jeg kalder stor!
Du dunkle Villie, paa hvis Magt jeg troer!
Du skjulte Tvangslov, friest Aand maa taale!
Er selv du Tanken i den plumpe Jord?
Er Sjæle dig Insecter kun paa Naale?
Er du den Urgrund uden Navn og Spor,
Som Elementers Afgrundsdyb iboer? —
Var alle Verdner Glimt, der fra dig foer —
Hvi har du slukt i mig din Lynildsstraale?«

Jeg studsede over den Ild og Kraft, hvormed den omvankende Italiener fremsagde disse Stropher; men jeg taug betænkelig, og den glødende Improvisator syntes at læse en Tvivl i mine Miner.

»De troer mig ikke, *Signor Padre!*« — sagde han med et vemodigt Smil og foer med Haanden over Ansigtet, ligesom han vilde udslette de mørke, tragiske Træk, der vare blevne staaende i hans Ansigt. — »Jeg vilde maaske selv ansee det for en Drøm, hvis jeg ikke havde et blivende Minde fra hine mærkelige Dage. Hvad jeg endnu kan fortælle Dem om mit Eventyr for 14 Aar siden paa St. Helena, er snart sagt« — tilføiede han og ordnede sine Gibsfigurer paa Brættet, uden at ville modtage min Indbydelse til at blive længer. — »Næste Dag havde jeg forsynet mig med en Baadshage, for ved Hjælp af den at vove det sidste farlige Forsøg paa at bestige Fjeldpynten. Jeg havde beredet mig til Døden, som sædvanlig, og havde fast besluttet ikke denne Gang at forlade min Fjeldtrappe, før end jeg havde talt med den store Fange og meddelt ham min enfoldige Redningsplan. — Ak, Herre! hvad formaaer et Menneske og selv den hellige Christophoro mod hvad *Padre eterno* siger Nei til? Det maatte selv den største Mand i vor Tid bekjende. At han dog lige saa lidt, som jeg, havde opgivet Haabet, og at han rimeligviis havde bemærket mine Anstrengelser og maaske ventet sig Noget af min Hengivenhed, skulde jeg næsten troe. At hans blotte Navn og hans Person i Frihed paa Europas eller Amerikas Fastland vilde have været mægtigere, end alle hans Fjenders Hære og Flaader tilsammen, det var lige saa fuldt hans egen, som det var hans Fjenders og hele Europas Overbeviisning. Hvad hans Fjender røbede Frygt for, ved hans strenge og ængstelige Bevogtning, det havde han selv vidunderlig beviist Muligheden af, ved sin Tilbagekomst fra Elba og de hundrede Dages Mi-

rakel. Derpaa har han selv tænkt den Dag, da jeg ved et dristigt Spring haabede at svinge mig op paa Fjeldet ved hans Side. Jeg stod ham endnu nogle Trin nærmere, end den forrige Dag, paa et nylig udhugget Fjeldtrin, med min Baadshage i Haanden. Der var kun et lille Klippestykke imellem os; men det hang helt ud over mit Hoved. Jeg hørte hans Røst saa tydelig over mig, at næsten intet Ord undgik mig. Han improviserede i sit Modersmaal — hvad jeg kun, som et svagt Echo, kan gjentage:

»Jeg veed et Ord, som Verdens Lænker sprænger,
Et Ord, som rummer hvad jeg har i Hu.
Det ene Ord jeg ud i Verden slænger —
Og mine Fjender skal forgaae med Gru!
Det gjennem Millioner Sjæle trænger —
I det endnu en Verdens Skjæbne hænger —
Eet Fodtrin kun paa faste Land — ei længer! —
M i t N a v n, som Gnist, min Tankes Mine sprænger —
Og — Verden ligger for min Fod endnu.«

»Omtrent saaledes lød den store Fanges Røst i mit Øre. Med en Styrke og Begeistring, som jeg aldrig før eller siden har følt Mage til, huggede jeg min Baadshage i Klippestykket over mit Hoved og svingede mig op over Fjeldpynten med et: *Viva il Imperadóre!* Det svimlede for mine Øine — men jeg saae ham — saaledes som jeg seer ham endnu og aldrig skal glemme ham, saa længe jeg kan mindes Noget i Verden. Han kom mig vel ikke i Møde — han rystede endog paa Hovedet og vinkede mig tilbage med sin Haand; men der var — jeg tør næsten sige — et beundrende Udtryk i hans usigelig kjærlige Mine. Jeg stod paa Randen af Afgrunden og vilde styrte hen for hans Fod. I det Samme knaldede et Musketskud for mine Øren. Jeg følte mig

saaret — og styrtede baglænds ned over min Fjeldtrappe, med et gjentaget *Viva il Imperadóre* paa Læben, men uden klar Bevidsthed. Da jeg kom til Live igjen, var jeg som sønderknust. Nogle Buske havde uden Tvivl standset mig i Faldet. Jeg havde kun brudt een Arm og eet Ben, og hvad var det for Synet af hin Mine i Verdensbetvingerens Aasyn? — Jeg laa i et engelsk Lazareth og bevogtedes som en Livsfange. Jeg vandt baade min Helbred og min Frihed igjen. Man betragtede mit Eventyr som et hensigtsløst Foretagende, som kun Nysgjerrighed og Nationalforfængelighed havde forledet mig til. — Jeg vandrer atter Verden rundt med mine Guder og Helte. Jeg er en ringe Omløber. Men — den største Helt i Verden har studset ved mit *Salto mortale* og seet mildt til mig. — *Adio, Signore! I'ho veduto!*« (jeg har seet ham) —

Med disse Ord løftede den raske Corsicaner Fjælen med Gibsfigurerne paa sit Hoved — og gik saa stolt ud af Døren, som om han selv havde været med at erobre Verden; dog mærkede jeg nu, at han traadte lidt stift paa den venstre Fod og bevægede den høire Arm noget tvungent.

FRØ-BENET

Den gamle Mo'er Ellen sad en Aften 1820 i Borgestuen paa det fordums Kloster, nu Herregaarden, *** og fortalte Eventyr. Alle Gaardens Tjenestepiger lyttede opmærksomt dertil, og de to unge Frøkener paa Herregaarden, Ulrikke og Agnes, stode med deres muntre Fætter, den unge Baron Anton R. og hørte derpaa. Lampen paa Bordet oplyste den gamle Ellens rynkede Ansigt, og Baron Anton hviskede for at forskrække de unge Frøkener: »det er jo en aldeles complet Hex!« Da Frøkenerne og deres Fætter vare traadte ind i Borgestuen, begyndte netop Mo'er Ellen en ny Historie, som hun kaldte »Eventyret om Prindsessen med Rottehalen,« omtrent af følgende Indhold:

Der var en overmaade deilig Prindsesse i det Land Samarkand (som Ellen ikke vidste hvor laa). Samme Prindsesse havde dog Ord for at være noget underfundig og hovmodig. At see til, havde hun kun en eneste Lyde, og det var en mørk Stribe i Huden over Munden. Denne Stribe lignede grandgivelig Enden af en Rottehale og var et Modermærke, hun var født med. Da hendes høisalige Moder Dronningen gik frugtsommelig med hende, havde hun paa en Reise maattet overnatte i et ringe Herberg, og der var en Rotte om Natten løbet over hendes Hovedpude og havde berørt

hende over Munden med Spidsen af sin Hale. (At denne Rotte var en maskeret Troldmand eller Djævel, vilde Ellen dog ikke paastaa.) Derover var Dronningen bleven meget forskrækket, og derfor havde den deilige Prindsesse faaet dette Fødselsmærke. Hun var det gamle Kongepars eneste Barn; hun skulde engang være herskende Dronning i Landet, og ved hende, haabede man, skulde den gamle Kongestamme i det Land Samarkand atter skyde Grene. Men hvor deilig hun var, da hun blev voxen, gav dog hint Modermærke hende undertiden et saa ubehageligt Udseende, især naar hun smilte, at enhver Beiler, som havde nærmet sig, trak sig med en uovervindelig Afsky tilbage, saasnart hun blot smilte; — lo hun, var det ikke til at udholde, for saa var det som hin Rottehale blev levende. Da saaledes enhver Beiler hastig tog Afsked, følte hun sig høilig krænket derover og mærkede snart, hvoraf det kom. Selv hendes kongelige Forældre kunde aldrig lide at see hende smile og bade hende, om muligt, vænne sig af dermed; hun prøvede derpaa, men den tvungne Alvor klædte hende endnu værre, og naar hun længe havde været alvorlig, maatte hun ofte pludselig lee høit, helst naar hun saae eller hørte Noget, hun ansaae for dumt eller taabeligt, og den Latter var det hende umuligt at vænne sig af med, men ved den var det netop, at Rottehalen over Munden blev mest levende. Forgjæves havde man raadspurgt alle Landets Doctorer og lærde Mænd. Fra Modermærket kunde hun ikke befries, uden man maatte bortskjære hele den smukke Overlæbe. Man henvendte sig endelig til en »klog Kone«, som gjaldt for en Hex. Hun gav Prindsessen et hemmeligt Raad, hvorved hun beholdt sin nydelige Overlæbe, som rigtignok ikke blev fri for den lille mørke Stribe, men hvorved hint Modermærke fik en aldeles modsat Virkning paa Mændene. Ingen Mand kunde nemlig siden see hende smile, uden uimodstaaelig at hen-

drages til hende med den heftigste Forelskelse. Rottehalen over Munden kaldte man nu en lille skjælmsk Skygge af den hedenske Gud Cupidos Finger, og det blev Mode ved Hoffet i Samarkand, at Damerne sminkede sig med en lille brun Stribe over Munden. Hvori det Tryllemiddel, Prindsessen havde faaet Anviisning paa, egentlig bestod, vilde hun aldrig aabenbare Nogen; men hun gjemte omhyggelig paa sit Bryst en lille Guldkapsel, hvori man meente hun forvarede en Amulet. Hun havde en nysgjerrig Kammerjomfru, der engang fandt Leilighed til at undersøge denne Kapsel. Hun fandt kun et lille Ben deri, ikke større end et Museben; det var spidst i den ene Ende, som en Syl, og havde i den anden Ende en lille Hage, som en Medekrog. Den samme Jomfru havde engang lagt Mærke til, at Prindsessen en St. Hansnat ikke havde været iseng. Næste St. Hansnat havde hun bemærket, at Prindsessen hemmelig havde forladt Slottet kort før Midnat. Hun havde fulgt hende i nogen Frastand og med Forskrækkelse seet, at Prindsessen var gaaet til Galgebakken tæt ved Slottet og der havde syslet med en lille Blomsterspade under Galgen, ligesom hun opgravede Noget. Da Prindsessen mærkede, hvad Kammerjomfruen maatte have udspeidet, blev hun høilig forbittret; dog, for at Jomfruen ikke skulde røbe, hvad hun havde seet, fik hun den hele Hemmelighed at vide og til sin Død en aarlig Pension for at tie. Men hun skal dog ikke have tiet. Efter den kloge Kones Raad havde Prindsessen den første St. Hansnat nedgravet i en Æske, der ni Gange var gjennemstukket med en Syl, en levende Frø under Galgen, medens hun maatte fremsige en Formular, hvori der rigtignok var nogle gruelige gudsbespottelige Ord, men som »forresten var meget anstændig.« (Denne Formular vilde Mo'er Ellen paa ingen Maade meddele Pigerne.) Næste St. Hansnat havde Prindsessen, under samme formastelige »Læsning«, opgravet den levende be-

gravede Frø og fundet den aldeles fortæret af Myrer; men dens Ben havde hun bragt hjem med sig og deriblandt fundet det lille Ben med Hagen og den skarpe Spids, som hun forvarede i Guldkapselen. Ethvert Mandfolk, som hun ubemærket drog til sig med den lille Hage, blev næsten afsindig af Forelskelse i hende; men hvem hun frastødende berørte med Spidsen af Frøbenet blev hun strax befriet for, da den saaledes Frastødte med stor Smerte maatte flye hende i samme Øieblik. Dette Trylleri benyttede Prindsessen allerførst til at hævne sig paa sine forrige Beilere, der ved deres hastige Afsked havde fornærmet hende. Naar hun paa de store Fester, hvorfra de ikke kunde udeblive, under den ligegyldigste Samtale, blot kunde komme til at berøre deres Arm med sin nydelige Haand, hvori den lille Frøbens-Hage var skjult, bleve de paa Øieblikket dragne til hende af en uovervindelig Magt. Den, der før havde fundet det afskyeligt at see hende smile eller lee, kunde nu give sit Liv for et eneste Smil af de Læber, hvorover den lille brune Skygge saa fortryllende sittrede — og Den, der saae hende smile, kunde give sin Ære og næsten sin Salighed for et eneste Kys af hendes deilige Mund. Den, der endelig var saa lykkelig i hendes eenlige Gemak at kunne kaste sig for hendes Fødder og modtage en saadan Gunst, der maatte være det allersikkreste Pant paa, at hans høieste Haab skulde opfyldes — følte i samme Øieblik et lille næsten umærkeligt Prik i Brystet, men det gjennemskar ligesom hans Hjerte med tusinde Knive, og i samme Nu hans Mund berørte den mørke Plet over hendes deilige Læber, var det som tusinde Rottehaler kildrede ham over hele Legemet, og hans Ansigt voxede til en uformelig Længde. Deraf kom siden den Talemaade, at Den, der blev skuffet i en glad Forventning, blev lang i Ansigtet. De ulykkelige Prindser reiste beskæmmede bort, og mange af dem gjorde en Ulykke paa sig. Prindsessen

vilde aldrig gifte sig, men fandt kun sin Glæde i saaledes at drage alle smukke, unge Mænd til sig og støde dem fortvivlede og beskæmmede fra sig. Men Ingen talte om, hvad der var hændet ham. Med denne Prindsesse uddøde den gamle Kongestamme i Samarkand. I det kongelige Gravkapel hænger hendes Portrait endnu over hendes Marmorkiste. Det skal være malet af en af hendes Tilbedere, som selv blev afsindig af Henrykkelse ved at betragte det, og man troer, der er en Fortryllelse ved det, som kommer deraf, at Maleren var draget til hende med Frøbens-Hagen og gjengav Billedet, som han saae det i sin Forhexelse. Enhver ung Mand, som seer det, finder endnu den mørke Skygge over hendes Overlæbe fortryllende, hvorvel den unegtelig ligner Spidsen af en Rottehale. Hvis Nogen bliver saa indtaget i Portraitet, at han vil kysse det paa Munden, paastaaer man endnu, han bliver lang i Ansigtet, og føler en Krilren ligesom af Rottehaler over hele Legemet. Men det gaaer dog over igjen, saasnart han kommer i frisk Luft. I hint Gravkapel skal der forresten være et slemt Spøgeri, og man vil mene, Prindsessen med Rottehalen endnu ikke har fundet Fred efter Døden. Hemmeligheden med Frøbenet skal imidlertid være meget mere udbredt, end man troer, og mangen Frøken og Frue skal hemmelig være i Besiddelse af den farlige Medekrog med den skarpe, fine Spids. Derfor er det, at man endnu saa ofte hører om Damer, som har en ubegribelig Magt over de unge Karle og kan gjøre dem lykkelige eller ulykkelige i en Haandevending. —

Dette Eventyr havde moret Pigerne i Borgestuen. En og Anden fandt vel, det maatte være deiligt at eie et saadant lille Frøben, men de Fleste fandt dog Maaden, hvorpaa det kunde erhverves, altfor farlig og Følgerne af dets Brug altfor afskrækkende.

Begge de unge Frøkener og deres Fætter lo ad Eventyret

og Pigernes Overtro. Ingen af dem syntes videre at tænke derpaa; men en af Pigerne i Borgestuen fulgte efter den gamle Ellen, da hun gik, for at tale hemmelig med hende. Dog det lykkedes hende ikke; derimod lagde hun Mærke til, at Mo'er Ellen, paa et Vink af Frøken Ulrikke, var smuttet ind i hendes Sovekammer, hvor hun forblev næsten en hel Time, og, da hun siden forlod Gaarden, bar hun et Halsbaand med en Guldlaas, som man bestemt vidste havde tilhørt Frøken Ulrikke. Herover anstillede Pigen allehaande Betragtninger og lod sig med en hemmelighedsfuld Mine forlyde med, at Frøken Ulrikke nok snart vilde blive ligesaa farlig for de unge Karle som Prindsessen med Rottehalen. Denne Snak blev imidlertid udleet og glemt; den kom heller aldrig for Frøkenens Øren.

Frøken Ulrikke var udmærket smuk og havde især deles-hed en billedskjøn Figur. Hendes mørke Øine havde undertiden en Ild, som er usædvanlig i det nordiske Kvindeblik; men hun havde noget Koldt og Frastødende i sit Væsen, og et vist haanligt Smiltræk om Munden, som stødte Enhver fra hende, der ved første Bekjendtskab fandt hende elskværdig. Det Samme havde været Tilfældet med hendes Fætter, den unge Baron Anton R., der iførstningen havde fundet hende smukkest og mest tiltrækkende, men nu alt mere og mere følte sig hendragen til den yngre opblomstrende Søster, Frøken Agnes, hvis naive Inderlighed og aabne, uskyldige Hjertelighed var forbundet med et lyst Hoved og det yndigste Væsen. Hun var endnu dog først femten Aar gammel og ikke confirmeret. Under Baron Antons sidste Besøg paa Herregaarden var Frøken Ulrikke besynderlig lunefuld og undertiden bitter i sin Spøg baade mod Søsteren og sin Fætter. Hun lo og spasede langt meer end tilforn, og det fatale Smiltræk om Munden forlod hende næsten aldrig.

Det var Midsommer. Baron Anton skulde den 23de Juni tiltræde en Udenlandsreise og havde lovet at komme igjen om to Aar, saasnart han kom tilbage fra Reisen. Han var i stor Gunst hos de unge Frøkeners Forældre, som allerede saae en tilkommende Svigersøn i ham, skjøndt de endnu ikke vidste, hvem af Søstrene han vilde erklære sig for eller hvem af dem, der havde ham kjærest, medens han i det daglige Selskabsliv syntes at vise dem begge ligestor Opmærksomhed, og de ligeledes begge syntes at have Meget tilovers for ham. Agnes var for ung og barnlig til endnu at gjøre sig selv tydelig Rede for sine Følelser; men Ulrikke gjennemsaae baade hende og Fætteren med sit skarpe, opmærksomme Blik.

Dagen til Baron Antons Afreise var kommen. Han skulde silde om Aftenen reise til nærmeste Kro, en halv Mil fra Herregaarden, for der samme Aften at oppebie Diligencen. Paa Ulrikkes Forslag fulgte hele Familien ham i den smukke St. Hansaften til Kroen, hvor man vilde opholde sig en Timestid, for at see paa Almuens Forlystelser ved den nærliggende Kilde og paa det smukke Syn af de mange Blus, der efter gammel Skik hver St. Hansnat antændtes paa alle Høiene i Omegnen.

Paa den nærmeste Høi ved Kroen brændte der dog intet Blus; den blev brugt til Rettersted, og der stod endnu en Stage paa Høien med det indtørrede Hoved af en Mordbrænderske, som der for nogle Aar siden var henrettet. Diligencen udeblev længer end sædvanlig. Man saae imidlertid paa de folkelige Forlystelser og mærkede ikke, at det næsten var Midnat. Da Diligencen endelig holdt ved Kroen, tog Baron Anton hastig Afsked med Familien, men savnede Frøken Ulrikke, som var gaaet ud i Krohaven, for atter at see paa Blussene. Da hun dog ikke fandtes i Haven, formodede man, at hun med Præstens Familie var endnu engang gaaet

ned til Kilden for at see paa Bøndernes Dands. Diligencekudsken blæste utaalmodig i sit Horn. Baron Anton sagde et hjerteligt Levvel til Forældrene og Frøken Agnes, i hvis Øie han saae en ufordulgt Taare. Han bad dem mange Gange hilse Frøken Ulrikke — og kjørte bort. Da Diligencen kort efter, i det klare Maaneskin, rullede forbi den mørke Galgebakke, der laa nogle hundrede Skridt fra Kroen, og hvorpaa Stagen med Mordbrænderskens Dødningehoved ragede i Veiret, medens det lange, mørke Haar flagrede om Stangen, syntes Baron Anton paa Bakkens Top at skimte en kvindelig Skikkelse med et langt, flagrende Slør, der dog øieblikkelig forsvandt paa den modsatte Side af Høien. Ulrikkes ranke Skikkelse og hvide Slør havde et Øieblik foresvævet ham; dog han fandt det usandsynligt, at hun ene skulde være gaaet derop saa silde; Diligencen rullede fort, og, uden at tænke derpaa, reiste han videre.

Omtrent to Aar efter hin St. Hansnat, i Begyndelsen af Mai Maaned, ventede man paa Herregaarden *** et Besøg af Baron Anton R. efter hans Hjemkomst fra Udlandet. Den Dag, han ventedes, skulde festligholdes med et glimrende Bal. Han kom først noget silde paa Aftenen og fandt Hovedbygningen prægtig oplyst. Hele Familien og mange Balgjester kom ham glade imøde. Agnes var i hans Fraværelse voxet og havde staaet til Confirmation sidste Paaske. Hun var overordentlig yndig i sin simple Baldragt og modtog ham med den inderligste Glæde. Ulrikke glimrede i en langt prægtigere Baldragt, der isærdeleshed fremhævede hendes yppige Former. Hun fremtraadte som en Herskerinde i den store Forsal, fulgt af en hel Deel unge Herrer, der kappedes om at vise hende Opmærksomhed, medens Søsteren ganske syntes at forsvinde i hendes Nærhed. »Her trækker afskyeligt. — Jeg har glemt mit Schavl!« — sagde hun, og de unge Herrer vare som bortblæste, medens de kappedes

om at hente det. Hun traadte nu sin bereiste Fætter imøde med en artig Hilsen, men med en vis kold Tilbageholdenhed, som smertede ham. Han erindrede, hvorledes han ved sin Bortreise fra Kroen for to Aar siden havde maattet ile, for at komme med Diligencen, og ikke fik sagt hende Farvel. Han skyndte sig nu med at bede hende tilgive, at han ikke havde ladet Diligencen kjøre og opsat Reisen, for at bringe hende det Ønske og udtale det Ord, der ved enhver Afsked med Venner dog altid havde en særegen Betydning for ham, uagtet saa Faa tænke paa, hvor uendelig Meget det lille Ord: »far vel!« kan indbefatte. Ulrikke skiftede Farve; men med et ironisk Smil bemærkede hun, at hans Galanteri havde et sentimentalt Anstrøg, som nu vel altsaa maatte være Mode i Paris. Han optog denne Yttring med saa godmodig Venlighed, at hun øieblikkelig forandrede Tonen; hun lagde sin høire Haand paa hans Arm, medens hun rakte ham den venstre og tillod ham at føre den til sine Læber. Idet hun nu hastig tog sin Haand tilbage fra hans Arm, var det som han følte et lille Ryk i sit Ærme af hendes Staal-Armbaand, hvorved hans Arm et Øieblik, imod hans Villie, kom til at hvile paa Silkesløifen ved hendes Barm. Hans forvirrede Undskyldning besvarede hun med et skjælmsk Smil og et lille Haandtryk. — Han saae nu først, hvor fortryllende smuk hun var, og følte sig øieblikkelig saa henreven af hendes indtagende piquante Væsen, at han næsten forsømte hele den øvrige Familie og de unge Venner, der kom ham imøde. Han maatte gjøre Vold paa sin ubegribelige Opbrusning for ikke at synes uhøflig eller utaknemmelig. Snart tumlede han imidlertid hen i en hvirvlende Dands med Frøken Ulrikke i den lyksaligste Glædesrus. Man saae dem ofte hviske sammen i et Sideværelse — og inden Midnat var han forlovet med Frøken Ulrikke.

De første fjorten Dage, han nu tilbragte paa Herregaarden, levede han som i en uafbrudt Henrykkelsesfeber, og han mærkede ikke, hvorledes den stille, elskværdige Agnes hver Dag blev tausere, og hvorledes den friske Rødme paa hendes Kinder aftog. Forældrene vare særdeles tilfredse med Forlovelsen. Man modtog Lykønskninger fra alle Omegnens Familier, og der fulgte Fest paa Fest, hvorved Baron Anton og Frøken Ulrikke vare Hovedpersonerne. Ved ingen af disse Fester var Frøken Agnes tilstede; hun undskyldte sig med Upasselighed, og det var kun altfor grundet — hendes Tilstand blev snart betænkelig: hun faldt i en farlig Nervefeber.

Baron Anton spurgte vel hver Dag med Deeltagelse til hende; men han saae hende ikke, og han levede saa udelukkende i sin lidenskabelige Kjærlighed for Ulrikke, at næsten ingen anden Forestilling kunde gjøre sig gjældende i hans Sind. Snart troede han imidlertid med Uro at bemærke, at han ikke var den Eneste, der beundrede Ulrikke, men at dette var Tilfældet næsten med alle Omegnens unge Herrer, og selv med den unge, smukke Forvalter paa Gaarden. Det forekom ham, at hendes mørke Øine tindrede næsten med samme Ild, naar hun talte med dem eller rakte dem Haanden, som naar hun henvendte sig til ham, og den unge Forvalter nærmede sig hende undertiden med en Fortrolighed, der forekom ham upassende. Sin Forstemmelse herover kunde han ikke skjule; men det syntes ingenlunde at være Frøken Ulrikke ubehageligt. Hun lo og forsikkrede ham, at de indbildske Gjækkes Forelskelse hidtil kun havde moret hende som en høist underholdende Komedie. Hun var uudtømmelig i vittig Spot over alle disse indbildske Herrer, som endnu, efterat hendes Forlovelse var erklæret, ikke syntes at have opgivet deres taabelige Forhaabninger. Hun lovede snart at vise dem Vinterveien Alle tilhobe, men kun

paa den Betingelse, at han uden Skinsyge vilde finde sig i, at hun endnu i nogen Tid modtog deres Hyldest, indtil hun fandt Leilighed til paa en ret piquant Maade at vise dem tilbage for bestandig. Denne Grille, i hvis Udførelse Frøken Ulrikke satte en Triumf, gik den forelskede Fætter, efter nogle Indvendinger, dog tilsidst ind paa, og til Beviis paa, hvor langt han var fra at nære nogen Skinsyge, syntes han med største Ligegyldighed at see hende omsværmet af disse Tilbedere. Deres Tal formindskedes imidlertid hastig, medens flere af Omegnens unge Herrer pludselig reiste bort, og to af dem netop Dagen efter at de havde været i Selskab paa Herregaarden, hvor Ulrikke fortrinlig syntes at have begunstiget dem. Med Forvalteren paa Gaarden tog det en tragisk Ende. Efterat han en Aften havde havt en fortrolig Samtale med Frøken Ulrikke i Haven, skar han næste Morgen Halsen over paa sig med sin Ragekniv.

Det kolde Smil, hvormed Ulrikke fortalte Baron Anton denne Ulykke, gjorde et besynderligt Indtryk paa ham. Han saae alvorligt paa hende, men han saae nu kun hendes glimrende Skjønhed og kunde intet bebreidende Ord sige hende. Hun fortalte ham, triumferende og paa den mest lunefulde Maade, hvorledes hun havde seet alle sine taabelige Tilbedere for sine Fødder og derpaa givet dem saa nydelig en Kurv, som de kunde forlange.

Nogle Dage før Brylluppet var bestemt, var det St. Hansaften og netop to Aar siden Baron Anton havde tiltraadt sin Udenlandsreise. En Kildereise var bestemt til den Dag. Agnes var kommen op af sin Nervefeber og var endnu noget svag; men, for ikke at forstyrre Familiens Glæde, havde hun lovet at deeltage i Kildereisen. Da de om Aftenen kjørte hjem i den store, aabne Vienervogn, hvori Agnes sad paa Bagsædet, hos sine Forældre, og de to lykkelige

Elskende alene paa Forsædet, saae de Blus rundt om paa Høiene. Kun den store Lynghøi ved Kroen stod skummel og uoplyst tæt ved Veien. »Det er det fæle Rettersted!« — sagde Agnes, og gyste: — »der staaer endnu Hovedet paa Stagen!«

Ulrikke lo spottende ad hendes barnagtige Angest. Idet Baron Anton saae derop, erindrede han, hvorledes han samme Nat for to Aar siden troede at have seet Frøken Ulrikkes Skikkelse paa Toppen af Høien. I et overgivent Lune spøgede han med hende over, at hun vist hin Nat, efter Mo'er Ellens Raad, havde begravet en levende Frø under Retterpælen, for næste St. Hansnat at hente en Tryllekrog til Mændenes Hjerter.

»Fy! hvor kan De spøge saa afskyeligt?« — sagde Agnes — men Ulrikke taug og havde skiftet Farve. Dog efter nogle Øieblikkes Betænkning lo hun høit og spurgte, hvad der bragte ham paa det Indfald. Han erindrede hende da om Mo'er Ellens Eventyr og fortalte, hvorledes det hin Nat et Øieblik havde spøget i hans Hoved, medens han indbildte sig at have seet sin fortryllende Cousines Skikkelse paa Høien. Det forekom ham endnu tydelig, at det store, hvide Slør, som hun ogsaa denne Aften reiste med, havde flagret om hendes Skuldre og udbredt sig som et Par uhyre Vinger, idet hendes Skikkelse forsvandt bag Retterpælen.

»Nu ja, om du havde seet rigtig« — sagde Ulrikke med kjæk, stolt Mine, idet hun fæstede et skarpt Blik paa ham — »om jeg virkelig havde været nysgjerrig eller barnagtig nok til at foretage slige Narrestreger — vilde du da betragte det som nogen stor Synd — eller vel endog som Hexeri og Trolddom? — Kan der i vor Tid endnu være Tale om sligt Galskab? —«

»Virkelig Trolddom troer jeg vel ikke existerer« — sagde

Anton — »men selv den blotte Spøgen med sligt Kogleri er mig modbydelig — den forudsætter dog altid en Lyst og Villie, som i Grunden er dæmonisk.«

»Ei, ei, hvor min tilkommende Hr. Gemal tager den Spas høitidelig!« — udbrød Ulrikke med Latter — »hvor dog selv ret gode Hoveder i visse Stykker kan være forskruede og taabelige! — Jeg skulde næsten tro, du kunde holde mig for et Slags virkelig modern Hex, hvis jeg tilstod dig, at jeg havde et Ugleben eller et Torskeben eller et virkeligt Frøben hos mig med en Krog til at angle Hjerter med —«

»En saadan Tryllekrog har du virkelig« — svarede Anton — »men den er du født med i din Haand og dit Øie og din hele fortryllende Skikkelse, og den har du aldrig behøvet at hente under Galgebakken.«

»For to Aar siden syntes jeg dog at have tabt den medfødte Tryllekrog, du er saa artig at tillægge mig,« — svarede hun — »hvad om jeg da var bleven overtroisk af en hemmelig Faible for en vis ung Herre — og havde vovet min Salighed eller dog min sunde Menneskeforstand for at finde et Middel til at drage ham til mig, hvor urimeligt det var — —«

»Saa var det unegtelig en heroisk Handling, som jeg maatte paaskjønne« — svarede Anton — »men saa maatte du dog vel først have prøvet hint Tryllemiddel, inden du fandt det probat og anvendte det for Alvor, og det kunde være farligt — —«

»Farligt for Prøvekludene, hvis det var Andet, end Narrestreger, men hverken for mig eller dig. See!« — vedblev hun — »hvad synes dig om dette lille Ben? — om det er af en Ugle eller Flaggermus eller Frø, overlader jeg til din Lærdom at bedømme.« — Med disse Ord fremtog hun af sit Etui i det lyse Maaneskin Noget, der lignede et

fint Ben af et lille Dyr; det var spidst som en Naal og havde en lille Hage i den ene Ende. »Hør nu, og gys over den forskrækkelige Historie!« — vedblev hun med et overlegent Smil — »med denne Krog rykkede jeg dig virkelig lidt i Ærmet, strax da jeg saae dig efter din Hjemkomst ved Ballet; mit Armbaand tog fat med, og det mærkede du; men dermed har jeg umærkeligt og for Spas nappet alle de unge Herrer i Ærmet, som har gjort Cour til mig for Alvor og ganske mærkeligt.« — Hun lo og svingede den lille Krog med Haanden. »See! med denne Tryllestav behersker jeg dig endnu, hvis du ikke altid vil være saa artig at indrømme mig den medfødte Hjertekrog i Haand og Øie.«

»Nei, lad mig dog see!« — udbrød Anton — »jeg troer virkelig, det er Halebenet af en Tudse. —«

»Fy, nei, kun af en levende begravet Frø; men tag dig iagt! rør ikke ved Spidsen! saa gaar Kjærligheden over eller bliver til Desperation — og saa kan det gaa dig imorgen, naar du rager dig, som den sølle Forvalter.«

Halvt i Spøg og halvt i Harme snappede han det lille Ben ud af hendes Haand og betragtede den spidse Krog, der nok dannedes af Dyrets Rygben. Med humoristisk Lune vilde han tilbagetrænge sin Indignation over den hele fatale Spas og over den Ligegyldighed, hvormed hun omtalte det ulykkelige Offer for hendes Forfængelighed. »Kom nu Nogen og sig, Romantikens og Hexeriernes Tid er forbi!« — udbrød han — »her holder jeg Gud Amors Tryllestav i min Haand, og Ve Den, jeg rører med Spidsen! — Er du bange, Ulrikke?«

»Rør mig ikke! stik ikke vor Kjærlighed ud! — rører du mig med Spidsen, er det idetmindste ikke galant — og Artighed forlanger jeg af Den, der vil være min Brudgom.«

»Hvo kan tænke paa slige Hensyn! — naar man er en mægtig Troldmand og svinger en Guddoms Tryllestav i sin Haand« — vedblev Anton i samme Lune — »saa er man jo et blindt Redskab for den guddommelige eller dæmoniske Magt, hvis Aand har udkaaret os til sit Organ. See!« — vedblev han i exalteret Lune — »her kjører jeg paa Gud Amors Triumfvogn, med et Frøhaleben i min Haand, som hans Scepter — jeg lukker mine Øine, som den blinde Gud, og lader hans Pil ramme det Hjerte, han har udseet til at saares!« — Han lukkede sine Øine og fegtede nu iblinde til alle Sider med det lille Frøben.

»Au! du stak mig virkelig afskyeligt!« — udbrød Ulrikke, forbittret, og slog ham haardt over Haanden, saa han tabte det lille Ben og glemte Spasen, medens han bekymret udbrød: »Det kunde dog aldrig gjøre ondt? — er du virkelig vred, kjæreste Ulrikke?«

»Det er ude imellem os!« — sagde Ulrikke i den heftigste Tone med blussende Kinder, idet hendes Øine flammede vildt. — »Den, der saaledes kan fornærme mig, som min Brudgom, vil blive en utaalelig Tyran som Ægtemand. — Det er Alvor! — jeg elsker dig ikke meer — jeg afskyer dig —«

Forgjæves søgte Anton og hele Familien at tale den forbittrede Frøken Ulrikke tilrette. Enhver, der vilde berolige hende, stødte hun voldsomt tilside, og hun truede med at springe ud af Vognen, hvis hun længer skulde sidde ved Baron Antons Side. Hun skiftede Plads med sin Fader og satte sig i en Krog af Vognen, hvor hun lukkede Øinene, som om hun vilde sove; men Maanen oplyste hendes Ansigt, og man saae med Uro og Spænding, hvorledes Minespillet afvexlede mellem Graad og krampagtig Latter. Hun syntes virkelig farlig syg. Da hun kom hjem, fantaserede hun og blev bragt tilsengs. Uagtet Lægen boede i Nærheden,

kunde han dog ikke komme, før det var Morgen, og da havde Sygdommen allerede udviklet sig til en alvorlig Galdefeber. Hun stirrede vildt om sig og kjendte Ingen. undtagen Anton, som hun dog altid voldsomt stødte fra sig, naar han med Deeltagelse vilde nærme sig hendes Leie. Hun paastod, han havde stødt hende tusinde Dolkestik i Hjertet med det ulyksalige, forkoglede Frøben. Snart raabte hun, at hun var en Troldkvinde, som skulde levende brændes; snart troede hun, at hun allerede laa paa Baalet; undertiden sprang hun op og flagrede med Armene som Vinger, og snart igjen paastod hun, at hun var et Spøgelse, og at hun var Prindsessen med Rottehalen, som nu gik igjen. Hun kom ikke mere til Samling, og fjorten Dage efter hin St. Hansnat var hun død.

Kort efter døde ogsaa gamle Mo'er Ellen. Bryggerspigen paa Herregaarden, den samme, som for to Aar siden havde opdaget Ulrikkes hemmelige Sammenkomst med denne Kvinde, nikkede nu hemmelighedsfuldt og lod sig forlyde med, at der maaske kunde være Meer i Frøken Ulrikkes sidste Feberdrømme, end man vilde tro.

Baron Anton reiste atter et helt Aar udenlands for at overvinde det nerverystende Indtryk, Ulrikkes pludselige Sygdom og Død havde gjort paa ham. Hans lidenskabelige Kjærlighed til hende forekom ham meer og meer som en Fantasi-Forvildelse, medens hans første inderlige Følelse for den stille, elskværdige Frøken Agnes med stedse voxende Magt traadte frem igjen i hans Sind.

Næste Efteraar, saasnart han var kommen tilbage fra Reisen, erklærede han sig for hende. Hun tilstod ham, at hun i tre fulde Aar havde elsket ham i Stilhed og nær var død af Sorg, dengang han blev forlovet med Ulrikke.

Da deres Bryllup stod paa den gamle Herregaard, fortalte Bryggerspigen i Borgestuen Eventyret om Prindsessen med Rottehalen, og Nogle meente, det var godt, at Mo'er Ellen nu var død, og at hun nu ikke længer kunde lære de unge Piger Konsten med Frøbenet.

LINNEDSAMLERSKEN

Pastor S. Sørensen i Skovsømagle opholdt sig i Aaret 1806, som theologisk Candidat, i Kjøbenhavn. Han havde tinget sig i Kost hos en gammel, skikkelig Præsteenke, Madam Winther, i lille Kirkestræde. Her havde han kun et eneste Værelse paa tredie Sal med Indgang fra Trappegangen. I hans Værelse var der dog en anden Dør, der gik ind til et Sideværelse; men den var bleven laaset fra den modsatte Side, og hans Seng var sat for den, saa der ikke var Gjennemgang. Indenfor denne Dør havde Vertinden et meget stort Værelse paa fire Fag, men som kun brugtes til Pakkammer saavelsom til Klæder og Linned. Den flittige Candidat havde kun faa Bekjendter; han sad næsten altid hjemme ved sine Bøger, naar han ikke gav Time-Informationer, og hver Middag spiste han og drak Kaffe med den gamle Madam Winther. Naar han traadte ind i hendes Værelse, fandt han hende altid ved Rokken, som hun kun satte tilside, naar der var anrettet. Alle fire Vægge i hendes Dagligstue vare behængte med fint spundet Hørgarn i Nøgler og Net. Foruden sin stille Logerende og en gammel Tjenestepige, som besørgede Husholdningen, saae hun kun to andre Mennesker, nemlig en Hørkræmmer og en Linnedvæver, som regelmæssig den første Dag i hvert Fjerdingaar

gjorde Afregning med hende og modtoge Betaling for, hvad der i Qvartalets Løb var leveret hende af Varer og af Arbeide.

»Hvor De dog er umaadelig flittig, gode Madam Winther!« — sagde Candidaten næsten hver Dag, naar han kom ind for at spise; og hun hilsede ham venlig med et halvt Suk, uden at tage Foden fra Rokken førend i det Øieblik, Maden stod paa Bordet. — »Men hvad bruger De alt det Garn til?« spurgte han da som oftest.

»Ih, hvad Andet, allerbedste Hr. Sørensen, end til Linned!« — svarede hun da gjerne: — »den Guds Gave kan man aldrig have for Meget af.« — Han fik da en lang Historie om hendes Ungdom, og hvorledes hun fra sit femte Aar havde spundet paa den selvsamme Rok og selv spundet hver Traad til sit Udstyr — og, da hun blev Præstekone paa Landet, ikke alene besørget selv den vidtløftige Landsbyhusholdning, men ganske alene spundet hver Traad til sine tre Døttres Udstyr. Denne hendes Levnetsbeskrivelse endte da gjerne med, at hun græd, medens hun fortalte ham, hvorledes alle tre Døttre vare døde inden deres Bryllup. Hvad der saa trøstede hende igjen, var altid den Tanke, at de alle Tre havde spundet en ligesaa fin Hørgarnstraad, som hun selv, og at hun ikke havde skilt sig ved et eneste Stykke Linned eller Dækketøi, som de kjære Børn havde spundet Garnet til, samt at hun Gud ske Lov selv endnu kunde spinde over et Pund Garn om Ugen og hvert Aar lade forfærdige ligesaa mange Sæt Dækketøi af de fineste Mønstre, som da hun var ugift og i sin kraftigste Alder.

»Men, kjære, gode Madam Winther!« — gjentog da Candidaten — »jeg kan kun ikke begribe, hvad De bruger alt det Linned og Dækketøi til: De lever jo ganske ene og

gjør aldrig Selskaber, og De vil jo ikke sælge det ringeste til Kræmmerne.«

»Hvad jeg bruger det til, allerbedste Hr. Sørensen! — hvor kan De spørge derom? Seer De ikke altid det hvideste Dækketøi paa mit Bord? og det fineste Linned bærer jeg altid, med Respekt at sige, paa mit Legeme; men hvad jeg ikke daglig bruger, det samler jeg i mine Linnedskabe og udlufter jævnlig og lader det vaske hvert syvende Aar — men sælge det! — Gud bevare mig naadelig, allerbedste Hr. Sørensen! — ingen fornuftig Husmoder skiller sig ved sit Linned.«

»Men hvor faar De Plads til det?«

»Jeg takker min Gud og Opholder, bedste Hr. Sørensen, at jeg har Raad til at bebo denne rummelige Husleilighed. I de første ti Aar vil der endnu være Plads nok i Salen til mine Linnedskabe, og under Gud mig Liv og Helbred til at spinde og gjøre Lærred i tyve Aar til —«

»Men, allerbedste Madam!« — afbrød han hende — »til hvad Nytte opdynger De alt det?«

»Ih, min Gud!« — vedblev hun — »gives der da nogen nyttigere Ting i Verden end fint og propert Linned? og De, som er en gudfrygtig ung Mand, som snart skal være Præst, kan De tvivle paa Nytten af Guds herligste Gave og af den stille, huslige Flid?«

»Men De, som har været Præstekone, har De glemt, hvad der staaer om Himmelens Fugle? — de spinde ikke, de væve ikke, de samle heller ikke Dreiel i Linnedskabe« — indvendte Candidaten.

»Om jeg kjender min Bibel? jo det maa De tro! men De forandrer det kjære Guds Ord, bedste Hr. Sørensen!« — vedblev hun da ivrig og hentede sin Bibel. — »Det Sted om Fuglene vil jeg dog ikke efterslaa — det kjende

vi nok; men husker De Stedet i Daniels 10, 5. om den Mand, Propheten saae iført linnede Klæder, og som jo var vor Herre selv før hans Aabenbarelse i Kjødet.«

»Nei, kjære Madam Winther, det var en skabt Engel, efter hvad Theologerne af Sammenhængen maa slutte.« —

»Ligemeget! han har dog linnede Klæder, ligesom alle de Engle, vi læse om, der kom i hvide Klæder til Menneskens Børn — og kan De negte, at der intet Herligere gives i Himmel og paa Jord til at arbeide for med sine Hænder, end det velsignede Linned? Husk paa Stedet hos Marcus i det 14de Cap. 51de og 52de Vers om den unge Karl, som var klædt med et fint Linklæde paa sit bare Legeme, og som vist ogsaa var en Engel! ikke at tale om den rige Mands Dragt i Lucas 16, 19. og det mærkelige Sted i Johannes Aabenbaring 15, 6. om de syv Engle, som vare iførte rene og skinnende Linklæder, ombundne omkring Brysterne med Guldbælter.«

»Bedste, kjære Madam Winther, jeg troer sandt for Herren, De læser kun Deres Bibel, forsaavidt den handler om Linned, og at selv Deres Gudsfrygt, og hvad der er det ene Fornødne, tilsidst kun bliver Dem Hørgarn, Dreil og Særker. Tænk dog, for Guds Skyld, paa andre Ting i Verden! ellers bliver det en fix Ide hos Dem, og De kan komme til at gaa igjen efter Døden i Deres Linnedkammer; thi hvor vor Skat er, der er vort Hjerte og vor Sjæl. Løsriv Dem for Himlens Skyld fra dette Afguderi! læs dog engang imellem ogsaa smukke verdslige Bøger! maa jeg ikke laane Dem nogle af mine!« —

»Læse? hvad tænker De paa, allerbedste Hr. Sørensen! hvor skal jeg faae Tid til at læse, undtagen om Søndagen? og da holder jeg mig til Bibel og Postil: de forlede ikke til Afguderi, veed jeg, og hvor kan der være noget Ondt i, at jeg da fornemmelig mærker mig de Steder, der kan

oplive og styrke mig i min daglige Gjerning, og at jeg glæder mig over den Glands, hvori det kjære Guds Linned skinner baade i Himmel og paa Jord fra de hellige Profeters og Apostlers Tider.« —

Saaledes omtrent kunde hun hver Dag vedblive, til hun havde spiist sin Middagsmad og drukket sin Kaffe, hvorpaa hun atter satte sin Rok i Gang, medens Hr. Sørensen tog Afsked og gik til sine Bøger.

En Søndag Eftermiddag havde han dog faaet hende overtalt til at give sine Tanker en anden Retning. Han havde talt med hende om hendes Forlovelsesdage og hendes Kjærlighed til hendes afdøde Mand, og i den Stemning, hun nu var kommen i, vilde han læse Axel og Valborg for hende; men han kom ikke længere end til det Sted, hvor Klædet skæres over imellem de adskilte Elskende. — »Det var et Linklæde« — udbrød da Madam Winther — »et fint, skinnende Linklæde, ikke sandt?« og nu kunde hun ikke tænke paa Andet.

Saaledes gik det, hver Gang den omhyggelige Candidat, der virkelig frygtede for den uhyre Eensidighed i den brave Kones Tænkning, vilde tale med hende om andre Ting og give hendes Fantasi en anden Retning.

Deels for at modarbeide hendes eensidige Kjærlighed til Linned og deels af en vis Forkjærlighed, han selv havde for uldne Nattrøier, paatog han sig undertiden i en halv ironisk Stemning at udvikle hende sin Theorie om Uldens langt større Vigtighed for Verden, og vilde bevise hende historisk, at ikke alene den saa almindelige Brystsyge her i Norden, men saa megen anden Skrøbelighed, men selv de nyere Tiders Overforfinelse og sædelige Fordærvelse var kommen ind her i Landet ved Brugen af Linned, medens vore Forfædre, der gik med Uldskjorter og aldrig kjendte Linned,

vare langt større, stærkere, friskere og i mange Maader sædeligere end den nærværende Generation.

Dette vilde hun meget nødig indrømme ham, medens hun af Bibelen vilde bevise ham Linnedets tidligere Brug i Verden og blandt andet anførte Stedet i første Krønikernes 4, 21. om en hel Slægt af Linnedvævere. Dog heri blev hun med megen Lærdom slaaet af Marken af Candidaten, der paastod, at det Arbeide, hvoraf hin Slægt var berømt, beviislig var Bomuldsarbeide, og han benyttede meget spidsfindig dette hendes Citat til at bestyrke sin Berømmelse over Ulden, hvortil han, paa Grund af Navnet, ogsaa halvt henregnede Bomulden. Hans Bekymring over den brave Kones Fortabelse i hendes verdslige Syssel var imidlertid alvorlig. Hvad der endnu mere forøgede hans Uro for hende og næsten gjorde ham Opholdet i hendes Hus uhyggeligt, var den Omstændighed, at han ofte om Natten blev vækket ved en puslende Lyd i det store Pakkammer, hvortil Døren fra hans Værelse var spærret med Sengen. Det forekom ham, at der ofte efter Midnat blev lukket Skabe op og i, medens der hele Timer ligesom blev udpakket eller indpakket Linned.

»Nu gaaer dog Deres Flid og Iver altfor vidt, gode Madam Winther!« — sagde han en Middag — »naar De ikke engang under Dem Ro til Deres Nattesøvn for det ulyksalige Linned.«

»Hvorledes det? allerbedste Hr. Sørensen! jeg ligger saamænd i min Seng hver Aften Kl. Ni og sover hver Morgen til Kl. Sex. I mine unge Dage sad jeg hver Morgen Kl. Fem ved min Rok; men noget gammel bliver man dog altid med Tiden.«

»Ja saa!« — svarede Candidaten og studsede — »det maa altsaa være Pigen, der pusler om Natten i det store Pakkammer med Deres Linned og Dækketøi.«

»Pigen! Gud fri mig! hun sætter aldrig sin Fod der, uden jeg selv er med. Laasen er dirkefri, og jeg udleverer aldrig Nøglen til nogen Moders Sjæl; den ligger hver Nat under min Hovedpude. De maa, saa visselig, have drømt, Hr. Sørensen!«

»Ja, enten maa jeg drømme med aabne Øine, eller De maa sukke og arbeide i Søvne, gode Madam Winther! men i Nat veed jeg, drømte jeg ikke; jeg havde endnu ikke slukket mit Lys, da Vægteren raabte: »Ræk os din Haand, o Frelsermand, saa vorder Byrden let!« Det er Klokken Et, som De veed — men Deres Gang og selv det lille Suk, De undertiden uvilkaarlig udstøder, hørte jeg tydelig i Værelset ved Siden af mit — og det var ikke lette Byrder, De slæbte ud og ind af Skabene; det kunde jeg høre paa den tunge, hule Lyd, det gav.«

»Herre, min Gud!« — udbrød Madam Winther og brast i Graad — »De havde dog Ret! min Sjæl har aldrig Fred for det Linned. I Nat havde jeg et svært Arbeide med at tælle det altsammen i Tankerne, eftersom jeg vidste, det laa paa hver Hylde i hvert Skab; jeg faldt først silde i Søvn og maa vel have drømt det Samme; for da jeg vaagnede, laa jeg i en iskold Sved og var næsten afmægtig af Træthed; men jeg laa i min Seng — Nøglen var under mit Hovedgærde, og mine Sko stod, som sædvanlig, omvendt for Sengen med Hælene indad, som jeg altid sætter dem, inden jeg lægger mig til Ro. Gud hjælpe mig, allerbedste Hr. Sørensen!« — vedblev hun med et dybt Suk. — »Er jeg da virkelig bleven til et Spøgelse selv førend jeg er død! — Jeg husker nok, De truede mig engang med, jeg vilde komme til at gaa igjen i mit Linnedkammer efter Døden, fordi jeg har gjort det kjære Linned til min Afgud — thi hvor et Menneske har sin Skat, der maa hans Sjæl jo være. Men, De er en lærd Mand — sig mig paa Deres Samvittig-

hed — troer De, det er muligt, at man saaledes kan være bemærkelig paa et andet Sted, end hvor man virkelig er, og man paa en saadan spøgelseagtig Maade kan give sin Sjæls Nærværelse og Sysler til Kjende, hvor man dog blot er til Stede med sine fredløse Tanker?« —

Hun sagde dette i et Slags Spænding og selv i et andet Sprog, end der var hende sædvanligt.

»Nei, for Pokker, det troer jeg ikke« — svarede Søren sen og studsede — »men jeg troer, De ligefrem gaaer i Søvne, uden at vide det, og vaagner først, naar De er kommen tilbage igjen og virkelig har været i Linnedkamret.«

»Ak, gid det dog ikke var værre! Allerbedste Hr. Sørensen!« — bad hun ængstelig — »tjen mig i at tage Nøglen til mit Linnedkammer ind til Dem i nogle Nætter! saa veed jeg da, at jeg ikke kan komme virkelig derind, og saa vil med Guds Hjælp det Pusleri faa Ende.«

Candidaten føiede hende deri. I tre Nætter havde han den store Pakkammernøgle inde hos sig. For at ingen Fremmed skulde bemægtige sig den, havde han maattet love den Gamle, at lægge den under sin Hovedpude.

Den første Nat sov han roligt og mærkede Intet. Den anden Nat vaagnede han ved den samme Puslen og Syslen i Sideværelset, som han før havde bemærket. Han greb strax efter Pakkammernøglen under sin Hovedpude og fandt den liggende paa sit Sted. Hin Puslen var nu ogsaa ophørt, og han mente, det dog muligt kunde have været en Drøm med en Gjentagelse af, hvad han før virkelig havde hørt paa denne Tid af Natten. Vægteren havde just raabt Et. Han talte Intet derom til Madam Winther; men tredie Nat paa samme Tid troede han atter længe at have hørt hin uhyggelige Puslen i Sideværelset. Han var dog bleven liggende stille med lukkede Øine og havde lyttet. Endelig ophørte hin fatale Lyd; men noget efter syntes han, at hans Hovedpude be-

vægede sig under hans Hoved, og han hørte et dæmpet Suk. Det var en Maaneskinsnat; han laa med Ansigtet mod den spærrede Dør, for ikke at forstyrres af Maanelyset. Efter nogen Betænkning vendte han sig pludselig, og saae nu en kridhvid Skikkelse svæve gjennem Stuen og forsvinde ved Gangdøren, som der faldt Skygge over fra Hjørneskabet. Han saae ikke Døren bevæge sig; men han syntes at høre en sagte Klirren ved Laasen. Han stod op for at undersøge det Hele. Den store Pakkammernøgle laa ligesom forrige Nat under hans Hovedpude — og Gangdøren var lukket i Laas. Hans Dørnøgle hang paa Sømmet ved Hjørneskabet. En Mulighed var det, at den skinnende hvide Skikkelse, han troede at have seet, havde været Madam Winther, i sit hvide Nattøi, der i ubevidst Søvngængertilstand havde været i hans Kammer, hvortil hun instinctmæssig kunde have benyttet sig af sin egen Nøgle til Stuen; men hun maatte da vel have været der to Gange samme Nat, først for at hente Pakkammernøglen under hans Hovedpude, og siden for at lægge den der igjen; thi at hun eller nogen Anden maatte have været i Pakkammeret den Nat, kunde han ikke tvivle om.

Det hele Eventyr satte ham dog i en besynderlig Stemning. Næste Dag holdt han en alvorlig Advarselstale til Madam Winther over hendes Afgudsdyrkelse, som han kaldte det, med det fordømte Linned, og han besluttede at flytte ud af Huset den følgende Dag.

Sidste Nat, han sov der i Huset, vaagnede han ved samme Time, imellem Tolv og Et, ved samme hemmelighedsfulde Puslen og Travlhed i Linnedkammeret. Det formentlige Søvngængeri havde nu modtaget en vis spøgelseagtig Skikkelse i hans Fantasi ved Vertindens gjentagne Forsikkring, at intet levende Menneske og hun nu heller ikke selv paa nogen bekjendt naturlig Maade kunde komme der-

ind, naar han selv havde Nøglen under sin Hovedpude og lod sin Dørnøgle sidde i sin lukkede Dør. Dette havde han ogsaa denne Aften iagttaget. Uvilkaarlig havde han nu fornummet en ham hidtil ubekjendt Gru for en Naturhemmelighed, som han ikke kunde forene med sine Begreber, men om hvis Mulighed den Gamle saa ængstelig havde spurgt ham. Han foer op med heftig Uro og kom med Albuen til at støde til Døren, som spærredes af hans Seng og som gik ind til Linnedkammeret. Han troede, den var tillaaset; dog dette maatte ikke være Tilfældet — den sprang helt op, og den lange, dybe Linnedsal laa, halvt oplyst af Maanelyset, for hans Øine. Han stirrede forbauset derind, men saae kun Skabe og Borde. Paa alle Bordene laa der store Stabler af Linned, og et af Skabene syntes ham stod aabent; men der var dødsstille, og han saae intet Menneske. Han reiste sig halvt op i Sengen for at trække Døren til, og hans Blik faldt derved til en Krog af Stuen, som det svageste Maanelys oplyste. Her saae han nu pludselig den samme hvide Skikkelse, der forrige Nat var svævet gjennem hans Stue, og han troede tydelig at kjende sin Vertindes magre, blege Ansigt, kun var det endnu blegere end sædvanlig. Hun stod ubevægelig som et Marmorbillede og vendte de dødt stirrende Øine imod ham. Han drog Døren hastig til og bandt den fast forinden med sit Halstørklæde; han lagde sig tilbage i Sengen, men kunde ikke sove; han syntes atter at høre en sagte Puslen derinde, som dog øiebliklig ophørte. Den store Nøgle laa under hans Hovedpude. Hun maa dog gaa i Søvne, og har maaske en Hovednøgle til Linnedkamret, tænkte han — men Billedet af hin stirrende Skikkelse syntes ham dog for skyggeagtig til at være et virkeligt Menneske; det vedblev at staa ængstende for hans Fantasi, og han lukkede ikke et Øie den hele Nat.

Uden nærmere at undersøge denne Sag og uden at for-

urolige den brave gamle Kone med videre Meddelelser om sit natlige Eventyr, flyttede han, efter sin Bestemmelse, næste Dag ud af Huset.

Kort efter blev Candidat Sørensen Præst paa Landet. I Aaret 1808 opholdt han sig nogle Dage i Kjøbenhavn, og da han en Morgen gik igjennem lille Kirkestræde, saae han uvilkaarlig efter sin gamle Studenterbolig. Det graa Bindingsværks-Hus var forsvundet, og i dets Sted stod der et halvopført grundmuret Hus paa tre Etager, men uden Tag og Vinduer. Det forrige Hus var brændt i Bombardementet 1807. Han erkyndigede sig om sin gamle Vertinde og opsøgte hende i hendes daværende Bolig i Nyhavn. Han fandt hende mild og venlig, som altid, ved sin Rok, og — som han syntes — med et meget gladere Ansigt end nogensinde før. Det gamle Vanesuk havde hun dog ikke aflagt. »Ak! Velkommen, allerbedste Hr. Pastor!« — udbrød hun og rakte ham den ene Haand, uden at reise sig fra Rokken, medens hun bad ham tage Plads i Stolen ved Siden af sig. — »Gud ske Lov og Tak, jeg seer Dem igjen, kjæreste Hr. Sørensen!« — vedblev hun — »jeg har Meget at takke Dem for; næst den kjære Gud velsigner jeg Dem hver Dag siden i Fjor Efteraar. De havde Ret: det Linned og det Pakkammer var min Ulykke; jeg havde aldrig Fred derfor, og jeg var bange, jeg allerede paa en Maade gik igjen derfor, som et Spøgelse, i levende Live; men saa sendte Vor Herre os de Engelskmænd, som tog vor Flaade og brændte vor By — og det var min Frelse. Alt mit Linned brændte, Gud ske Lov! paa det nær, jeg havde til daglig Brug — og siden tænker jeg aldrig meer paa at samle Linned eller spinder en Traad dertil.« Idetsamme snurrede hun ivrig sit Rokkehjul.

»Men, min Gud og Fader! De sidder jo ved Rokken endnu, som altid« — udbrød Hr. Sørensen — »og De har

jo neppe Tid til at tage Haanden fra Traaden, for at række mig den.«

»Allerbedste Hr. Sørensen! luk dog Deres velsignede Øine op og see! — jeg takker min Gud for Tabet af det ulyksalige Linned, og jeg glemmer aldrig Deres gudfrygtige Ord — nu spinder jeg kun Uld.« — Hun viste ham en hel Dragkiste med Uldgarn og endeel uldne Trøier, hvoraf han maatte modtage en til Foræring. Han rystede paa Hovedet med et ironisk Smil og roste den fortræffelige Trøie, men opgav Muligheden i at bringe hendes Omvendelse videre end fra Linned til — Uld.

VÆGTERFAMILIEN

En Aften sad Major Selman, der nylig var bleven Godseier i Sjælland, i et Selskab af musikalske Venner i Kjøbenhavn, hvor han deeltog i Udførelsen af Qvartetter og firstemmige Sange. Man var silde kommen til Aftensbordet, og Tiden løb hastig under den muntre Samtale. Vægteren raabte Eet. Majoren reiste sig for at gaa til sit Logi i Hotellet, men standsede og lyttede forbauset. »Det er da Pokker til Vægter, I har her i Gaden!« — udbrød han — »hvilken Kraft i den dybe Bas, som i en Dommedags-Basun!«

»Han er ogsaa en Kæmpekarl« — svarede Verten i det musikalske Selskab, den unge Doctor Halden: — »han holder to rasende Svirebrødre paa eengang i stive Arme og sparker den tredie med det Samme i Rendestenen, og det med samme Rolighed, som jeg tænder min Cigar og sparker Spyttebakken til Sofaen. — Det saae jeg forleden Aften.«

»Det kan jeg ikke begribe« — sagde en Anden af Selskabet: — »vor Vægter her i Gaden er jo en lille, spinkel Fyr og har en fin, men nydelig Stemme; han lukker tidt Porten op for mig, naar jeg kommer silde hjem og har glemt min Portnøgle; jeg kommer sjelden fra Selskab før over Eet og har tidt med Fornøielse hørt ham raabe baade To og Tre.«

»Det maa altsaa have været en Anden« — sagde Majoren, — »men den Karl, der nu synger, kan jeg lide. Saadan en Borgvægter gad jeg havt paa min gamle Middelaldersborg. Den smukke Skik med vore Vægtervers holder jeg af; kun maatte Versene synges dæmpet og rent, men ikke skriges som sædvanlig. Musiken er igrunden fortræffelig. Her ligger den jo harmonisk udsat. — Lad os synge den!«

Den firstemmige Sang begyndte nu igjen, og man mærkede ikke, hvor silde det var, før Vægteren raabte To. »Nu skal det være Alvor! — god Nat!« — afbrød Majoren og greb sin Hat, men standsede og studsede paany ved Vægterens Sang. Det var ikke længer hin dybe Basstemme; det var en noget svag, men deilig, næsten kvindelig Altstemme, med det overordentligste Udtryk, og Sangen blev foredraget fuldkommen rigtig, saaledes som den nylig var udført efter Noderne af de musikalske Venner.

»Enten har I en Hexemester til Vægter her« — udbrød han — »eller jer Kæmpekarl har byttet Post med en øvet Operasanger.« Idetsamme lød der en hvirvlende Vægterpibetrille paa Gaden. »Der er Spectacler!« — sagde Majoren — »nu Godnat, mine Venner! den Spas kan jeg tage med paa Veien.«

»Vi følge dig til Hotellet!« — sagde de Andre, og et Øieblik efter stode de Alle paa Gaden. Spectaclet var lige udenfor Huset; det var en Flok vilde Svirebrødre, som gjentoge den forslidte Drukkenboldt-Vittighed, at flytte Skilter og slaa Lygter istykker. Vægteren peb endnu; men pludselig standsede Pibningen; han var omringet og grebet af de vilde Mennesker. »Riv ham Piccolofløiten af Flaben!« — raabte En. — »Slaa ham for Panden, den Hund!« — skreg en Anden. — »Hæng ham paa Lygtepælen!« — Inden Majoren og hans Venner kunde komme den overvældede Væg-

ter tilhjælp, hørte de et dæmpet Slag, og Vægteren laa under de rasende Menneskers Fødder paa Brostenene.

»Død og Plage! han er stendød« — skreg En — »afsted, red Jer, Kammerater! — Der kommer ædrue Folk!« — I et Øieblik var den vilde Svirebroderskare adspredt til alle Sider. Vægteren laa stille paa Gaden og svømmede i sit Blod.

Imidlertid vare flere Vægtere komne til, og man vilde bære Gadens ulykkelige Vægter til den nærmeste Barbeerstue.

»Nei — ind til mig — her i Stuen! — jeg er Læge« — sagde Doctor Halden, som strax var ilet til og havde grebet den faldne Vægters Haand — »jeg skal strax sørge for ham og forbinde ham; han er ikke død — hans Puls slaar endnu.«

»Men hvad er Dette?« — mumlede en af Vægterne — »det er jo ikke stærke Hans Jørgen.«

»Tys, stille!« — sagde en Anden — »det skal jeg siden forklare!«

Ved Undersøgelsen af Vægterens Saar befandtes det strax, at det voldsomme Slag, han havde faaet, dog var mere bedøvende end farligt; men man saae tillige, at det ingenlunde var nogen Kæmpekarl af Vægter, men en fintbygget og særdeles smuk ung Kvinde med en rig, glindsende sort Haarfylde under Vægterhuen. Den lange Vægterkittel hang som en Sæk om hende og var forneden opfæstet næsten en halv Alen.

Saasnart hun slog de prægtige sorte Øine op og saae sig iblandt lutter fremmede Mennesker og under Lægens Behandling, syntes hun strax at mærke, at hendes Kjøn var røbet, idet man havde blottet hendes Hoved og Hals for at aftørre Blodet. Hun brast i heftig Graad og bad, man for Guds Skyld ikke maatte angive det. Hun tilstod, at hun var stærke Hans Jørgens Kone, og at hun i det sidste halve

Aar, siden hendes Mand havde havt Feberen, ubemærket havde forrettet Vægtertjenesten for ham hver Nat fra Kl. To, naar der gjerne var roligt i Gaden, for at han kunde sove den halve Nat og vinde Kræfter til at hugge Brænde hele Dagen, hvorved han fornemmelig ernærede hende og de Smaa; dertil var Vægterlønnen alene altfor ringe. Naar hun selv havde sovet den halve Nat, kunde hun meget godt udholde at staa ved Vaskeballen det Meste af Dagen og derved fortjene Noget tilhjælp. —

Den simple, rørende Maade, hvorpaa hun omtalte sit Forhold til Mand og Børn, og den Undseelse og Værdighed, hvormed hun tilhyllede sit Bryst og tilbageviste ethvert ubeskedent Blik, vakte almindelig Deeltagelse. Hendes hele Væsen og Adfærd syntes ogsaa at staa langt over hendes ringe Stand; og af Lommen i den store Vægterkittel var der udfaldet et Bind af Racine i Original-Sproget, tilligemed en Rulle Noder. Det var netop den nysudkomne harmoniske Behandling af Vægtersangen. Hendes Tale-Stemme var overmaade smuk og dannet, dog var Accenten noget fremmed og røbede, at hun ikke var indfødt Dansk. Paa et Spørgsmaal derom tilstod hun, at hun var Fransk af Fødsel og havde fulgt sin Mand herover 1818 med de danske Contingenttropper. Han var kun Corporal ved et Rytterregiment, men var for en udviist kjæk Handling bleven Officeer. Den Ære havde han dog maattet afslaa; thi som Officeer kunde han ikke strigle Heste og hugge Brænde, og som Frue kunde hans Kone ikke vaske for Folk, og uden Dette kunde Gagen ikke strække til. De havde boet i fem Aar i Odense, efterat Hans Jørgens Soldatertid var udløben. Nu havde han i to Aar været Vægter i Kjøbenhavn. De havde i de første halvandet Aar her lidt stor Nød af Sygdom og Mangel; men siden de havde fundet paa at skiftes med Vægterposten, gik det godt baade med Helbred og Arbeide, og de vilde være

meget lykkelige, naar det kun saaledes kunde vedblive; men skulde der nu aflægges Rapport om sidste Nats Hændelser og Manden faa sin Afsked, fordi han havde ladet Konen besørge Tjenesten i Morgentimerne — vare de brødløse og meget ulykkelige.

»Vær ubekymret, vakkre unge Kone!« — sagde Majoren — »derfor bliver vel Raad!« Hun bemærkede nu først Majoren og fæstede forundret sine sorte Øine paa ham, uden at forstaa hvad han meente. Der blev imidlertid meldt, at den Karret holdt for Døren, som Lægen havde bestilt. Vægterkonen var forbunden; dog Lægen vilde selv ledsage hende til hendes Hjem. Majoren gjorde ham Selskab. Vognen rullede bort og holdt, efter Ordre, ved en Kjelder i Lavendelstræde. Der boede stærke Hans Jørgen. Man behøvede ikke at banke paa. Ved Vognens standsede Rumlen udenfor Kjelderdøren, var Hans Jørgen sprunget op af sit Leie, hvor han, helt paaklædt, havde slumret. Han aabnede Kjelderdøren og stod dødbleg i Lygteskinnet, da han saae sin Kone, med forbundet Hoved, i hans store Vægterkittel blive hjulpet ud af Vognen af to fremmede Herrer.

»Du min Gud og Frelser!« — udbrød han — »tænkte jeg det ikke nok, det vilde tage saadan en Ende! — Er du meget forslaaet? stakkels Jeannette! — veed disse Herrer« — —

»Hun er uden Fare, og vi veed Besked!« — sagde Lægen, inden Konen kunde komme tilorde, medens hun baade af ham og den bekymrede Mand blev ledet ned i den lave Kjelderstue.

Saasnart Hans Jørgen havde hørt et Par beroligende Ord af sin Kone, med en kort Beretning om hvad der var hændet, og faaet hende bragt til Hvile, traadte han med stille Rolighed hen for Lægen og sagde: »Tak, Hr. Doktor! jeg skylder Dem Meget — hvis det, som De siger,

ingen Fare har med Jeannette. — Imorgen skal jeg selv berette Alting i min Rapport — og saa faaer jeg min Afsked. — Det er i sin Orden. — Det er ikke Meer, end fortjent. — Det Værste er, Folk vil sige: Stærke Hans Jørgen var en Slyngel — han lod sin lille stakkels Kone vaage og mishandles paa hans Post, medens han laa rolig i sin Seng og sov. — Vorherre veed dog, jeg har kun sovet maadelig og har havt meer Ondt end Godt af den Søvn, fordi det dog var Uret, og jeg plagedes af Angest for Jeannette. Men, Gud ske Lov og Tak! nu er det forbi — bliver hun kun rask igjen, skal hun aldrig mere vaage for mig; men jeg vil vaage alene for hende og arbeide baade Nat og Dag, for at skaffe hende og Børnene Brød.«

»Vær ved frisk Mod, Hans Jørgen!« — sagde Lægen. — »Det gaaer maaske ikke saa strengt til, som Han troer, og Han bliver maaske i Tjenesten.«

»Nei, Hr. Doktor! det vil jeg aldrig forlange: — jeg veed meget vel, med saadan en Vægter kan Ingen være tjent.«

»Jeg troer dog nok, jeg kunde være tjent med dig« — tog nu Majoren Ordet. — Kunde du have Lyst til at være Borgvægter paa min Herregaard, naar der blev sørget saaledes for dig, at du med Kone og Børn kunde leve, uden at vaage og arbeide over Kræfterne?«

Stærke Hans Jørgen spilede Øinene op, som om han hørte en Evangelierøst fra Himlen, og stirrede, stum af Forbauselse, paa den fremmede Herre.

»Jeg besøger dig, inden jeg reiser hjem; saa kan vi tale nærmere derom!« — tilføiede Majoren og forlod Kjelderen.

Fjorten Dage efter var stærke Hans Jørgen Borgvægter paa Majorens Herregaard og boede med sin Familie i en lille Leilighed i Baggaarden. Den vakkre unge Kone var

fuldkommen helbredet. Det var en Fornøielse at see hende blandt Børnene; og man hørte hende ofte synge for dem med sin rene, klare Altstemme. Stærke Hans Jørgen passede ordentlig sin Dont, og de syntes meget lykkelige i den nye Stilling. Dog bemærkede man, at der undertiden var Noget, der trykkede dem; men derom yttrede de sig aldrig, og de undvege ethvert forskende Spørgsmaal derom.

Majoren opdagede snart, at stærke Hans Jørgen kunde bruges til mange andre Ting, end til Borgvægter. Han skrev og regnede godt og læste gjerne, ogsaa Bøger i fremmede Sprog, selv undertiden Fransk for sin Kone, som ikke havde glemt dette sit Modersmaal og efterhaanden røbede en Dannelse, der sædvanlig kun tilhører de høiere Klasser. Hans Jørgen var en dygtig Skytte og forstod sig noget paa Forstvæsenet. Han ombyttede ogsaa snart, paa Majorens Tilbud, sin Borgvægterpost med en god Skovfogedtjeneste paa Godset; hvorved han fik en nydelig Bolig midt i Skoven ved en Indsø. Efterhaanden kom baade han og hans Kone jævnlig op paa Gaarden; og skjøndt de bestandig holdt sig tilbage inden de Grændser, deres Stand og Stilling foreskrev dem, syntes dog Skovfogden og hans Kone snart ligesom at høre til Familien.

En Dag kom der en Hestepranger til Gaarden, som blandt flere gode Heste havde en høi og stærk, men temmelig gammel Hest i Kobbelet, som han holdt i meget lav Pris. Da Hans Jørgen besaae Hestene, for efter Majorens Ordre at vælge sig en af dem til Skovløberhest, vrinskede den gamle graa Hest og sprang ham imøde, og Majoren saae med Forbauselse, at den kæmpestærke Mand slog Armene om Hestens Hals og græd som et Barn.

»Hvad fattes dig?« — spurgte Majoren. —

»Intet, kjære Herre! men maa jeg kjøbe en Hest til mig, saa lad det være denne! den har været Rytterhest til-

forn — den var med mig i Frankrig — og paa den førte jeg Jeannette fra hendes Hjem.«

Majoren føiede ham i dette Ønske, og det blev en Festdag i Skovfogedhuset, da stærke Hans Jørgen sprang af Hesten, udenfor det aabne Vindue, og Jeannette med et Glædesskrig kjendte den gamle Reisefælle og klappede dens sorte Mule gjennem Vinduet.

Engang da Majoren og hans Frue uventet besøgte dem i Skovfogedhuset, overraskedes de ved at see Mand og Kone trække den gamle Rytterhest frem og tilbage udenfor Huset, medens de klappede Hesten med den ene Haand, og med den anden holdt fast paa de to mindste Børn, der sade jublende paa dens Ryg. Forældrene lo og græd paa eengang under denne Leg, men bleve meget undseelige, da de overraskedes af Majoren og hans Frue.

»Vi er blevne Børn med Børnene og med denne gamle Kammerat« — sagde Hans Jørgen — »han kom saa uventet til os igjen og huskede os paa gamle Tider. Nu har vi faaet Lyst at reise til Frankrig med Børnene — det forstaaer sig, Hr. Major! — Frankrig er der henne ved Ledet — og saa lære vi Børnene, hvorledes de skal sige: Guds Fred! paa Fransk til Bedstefader.«

»Saa lever din Fader endnu?« — sagde Fruen til den lille Skovfogedkone. — »Du skriver ham vel jævnlig til?«

»Vi har intet Ord hørt fra ham i ti Aar« — sukkede Jeannette og brast i Graad. — For ikke at forøge hendes Bedrøvelse, afbrød man denne Samtale.

En Foraars-Aften kom Majoren og hans Frue i deres Jagtvogn forbi Skovfogedhuset og saae gjennem det aabne Vindue, at der glimtede Lys i en Bøgeløv-Krands under Loftet, som om der var Gilde. Ingen havde mærket, at de holdt og stege af — og, da de traadte ind, saae de Hans Jørgen ved det festlig prydede Bord med alle Børnene omkring sig;

ved Siden af ham sad en smuk, fremmed Dame; dog da de saae nøiere til, var det Jeannette, der sad pyntet i en smagfuld Silkekjortel. Jeannette løb undselig ud og kom kort efter tilbage i sin Bondekonedragt. »Det er vor Bryllupsdag i Dag, Hr. Major!« — sagde Hans Jørgen og skjulte sin Bevægelse — »saa pleier Jeannette altid at fornøie mig med at klæde sig paa Fransk i en gammeldags Stadskjortel, hun engang har faaet. — Det er en Grille, jeg har; og hun føier mig deri af gammel Kjærlighed.«

Majoren og hans Frue bleve nu noget hos dem og deeltoge i den lille Familiefest. Børnene jublede, især da de fik Lov til at kalde paa den graa Hest, der strax efter stak Hovedet ind af Vinduet og fik Brød af deres smaa Hænder. Alle vare de glade den Aften; men i Forældrenes Glæde var der blandet en vemodig Bevægelse, som de forgjæves søgte at skjule.

Det var det tredie Aar i Høst, efterat Vægteren stærke Hans Jørgen var bleven Skovfoged paa Major Selmans Gods, at Majoren havde foranstaltet et stort Jagtparti for sine Venner fra Hovedstaden og Omegnen. Blandt nogle fremmede Herrer, som Majoren forrige Sommer havde gjort Bekjendtskab med paa en Badereise, og som nu efter Løfte besøgte ham paa hans Gods og deeltoge i dette Jagtparti, var der en flandersk Kulgrube-Eier, Chevalier Tournay. Det var en høi, aldrende Mand med et mørkt, gjennemfuret Krigeransigt og en stor Skramme over Panden; han bar et Slags Uniformsfrakke med et Ordensbaand i Knaphullet. Han havde for de Fleste noget Frastødende i sit stolte Blik og strenge mørke Væsen; men der var en Kraft og Bestemthed i hans hele Adfærd, som imponerede. Han syntes ikke langt fra de tredsindstyve Aar; hans Hovedhaar og Mundskæg var isgraat; hans Bevægelser vare dog raske og livlige, og han var den forvovneste og utrætteligste Jæger. Han satte over Grøf-

ter og Gjerder i strakt Firspring og sad som støbt i sin Sadel. Han talte Tydsk og Fransk, men blandede begge Sprog besynderlig i sin Tale. Han havde som Frivillig tjent sig op til Chef for et Corps ridende Jægere i Napoleons tre sidste Felttog og havde fulgt Keiseren paa Toget i Rusland. Han talte underholdende om sine Erfaringer, dog uden at fremhæve sine egne Fortjenester. Naar Nogen spurgte ham om, i hvilket Slag han havde faaet den dybe Skramme over Panden, afbrød han pludselig Samtalen. Han havde været den store Keiser hengiven og været blandt dem, der smerteligst følte Afskeden, da Napoleon opgav Keiserthronen og drog til Elba. Men, da den dethroniserede Keiser brød sin Afsigelsesed og kom tilbage i de hundrede Dage, havde denne Buonapartes frie borgerlige Chevalier, som han med en vis Stolthed kaldte sig, ikke kunnet dele den almindelige Begeistring for de hundrede Dages Helt; han havde harmet sig over det brudte Keiserord og forholdt sig rolig paa en Kulgrube-Eiendom, han besad ved den belgiske Grændse. Han talte bestandig med kold Agtelse om Bourbonnerne; men naar Napoleons Navn nævnedes, luede der en mærkelig Ild i hans dybtliggende, kulsorte Øine — hans store, rynkede Pande blev et Stykke høiere, og hans Haand berørte uvilkaarlig den lille Strimmel Silkebaand i hans Knaphul. Napoleon havde selv givet ham Æreslegionens Kors paa Valpladsen. Trods sin Alder, sang han endnu med Liv og Begeistring; han sang gjerne Bertrands Afskedssang til den store Keiser, og da luede Ilden i hans sorte Øine under Vand.

Siden 1819 havde Chevalier Tournay mest opholdt sig i Flandern og tumlet meget omkring i Tydskland og Danmark. Han forstod allerede temmelig godt Dansk; men naar han ikke strax blev forstaaet, røbede hans Miner en saa vild, opblussende Hidsighed, at han syntes at kunne begaa en

Voldsomhed mod det Menneske, der blot spurgte om hans Mening. For denne gamle iltre Krigsmand havde Majoren faaet en særdeles Interesse, og han følte sig mægtig tiltrukket af hans Personlighed.

En Dag, som Jagten var allerbedst i Gang i Majorens Skove, og den gamle Æreslegions-Ridder ret var kommen i Aande, standsede han pludselig sin Jagthest og studsede, idet han med et fast Blik stirrede paa stærke Hans Jørgen, der som Skytte fulgte Jagtselskabet paa sin Rytterhest og nu just havde aabnet et Led, man red igjennem.

»Har den Jæger været i Frankrig?« spurgte den gamle Krigsmand med et mørkt Blik og skiftede Farve.

Majoren, som kun havde hørt Spørgsmaalet, uden at bemærke den pludselige Forandring i den Gamles Miner, svarede i munter Tone, at hans Skovfoged i Aarene 1817 og 18 havde været med de danske Contingenttropper i Frankrig og derfra medbragt en vakker Kone, der sang som en Engel og selv havde fungeret som Vægter i Kjøbenhavn; hvorpaa Majoren i Korthed og med hjertelig Deeltagelse meddeelte ham deres Historie i Mandens Vægtertid.

Den fremmede Herre hørte i den høieste Spænding derpaa. »Hvad hedder hans Kone?« — spurgte han med standsende Aandedræt.

»Jeannette« — svarede Majoren og saae med et muntert Nik ned mod Søen. — »Hun lever høist lykkelig med ham og er en fortræffelig Moder. De har syv nydelige Børn; der bo de!« — Med disse Ord pegede Majoren paa Skovfogedhuset med Humlehaven ved den lille Indsø, som de just nu rede forbi.

Den fremmede Herre standsede sin Hest med et pludseligt Ryk; han var i samme Øieblik af Hesten og styrtede som rasende ind i Huset. Da Majoren og Nogle af Selskabet traadte derind, fandt de den gamle Herre halv

afmægtig paa en Stol. Den lille Skovfogedkone laa svømmende i Taarer ved hans Fødder og omfavnede hans sittrende Knæ. Bondekonehuen var faldet af hendes Hoved, og de lange kulsorte Lokker rullede i deres rige Fylde til hans Fod.

Jeannette var hans Datter. — Fra sit andet Aar havde hun været opdraget i sin afdøde Moders Familie og var først kommen i Faderens Hus, efter at han var udtraadt af Krigstjenesten. Hans Jørgen havde 1818, som simpel Corporal, været indqvarteret paa Chevalier Tournays Kulgrube-Eiendom i Nærheden af den belgiske Grændse. Trods sin underordnede Stilling, havde den unge Mand, der klædte sig fint og besad noget meer end almindelig Dannelse, indtaget alle Hjerter. Af Faderen var han bleven behandlet venligt; ved sin smukke, kraftige Basstemme var han bleven en velkommen Deeltager i de daglige Musikøvelser i Huset — og Datteren havde hemmelig forelsket sig i ham. Deres Følelser for hinanden vare gjensidige; men Ingen havde røbet dem med et Ord. Først ved Afskeden, da Hans Jørgen stod ved sin opsadlede Hest i Alleen udenfor Vaaningen og skulde med en Afdeling af Contingentcorpset drage ud af Landet for stedse, var den gjensidige Følelse mellem de unge Mennesker brudt frem i et lidenskabeligt Favntag. Den stolte, hidsige Æreslegionsridder saae det og var bleven rasende. Han var styrtet mod Datteren med dragen Sabel; men stærke Hans Jørgen havde reddet hendes Liv ved et Greb om Faderens Arm, hvorved den truende Sabel var faret tilbage og havde opridset ham hele Panden. I samme Øieblik havde Hans Jørgen svunget Jeannette foran sig paa sin Sadel og sporet sin stærke jydske Hest. Han var bleven hastig og ivrig forfulgt af den blødende Chevalier og tre Grubeværkskarle. Det blev et Væddeløb paa Liv og Død; men den graa Hest seirede. Inden Forfølgerne kunde

naa dem, vare de i Sikkerhed over den belgiske Grændse. Samme smukke Foraarsaften lod Hans Jørgen sig vie til Jeannette af en reisende protestantisk Præst. Alt hvad de siden havde hørt til Jeannettes Fader var, at han havde ligget syg i sex Uger efter hint Saar og sit Fald med Hesten, nær ved Grændsen, da han forfulgte dem. Han var bleven fuldkommen helbredet; men paa Tilgivelse og Forsoning var der aldrig at tænke. —

Den gamle Chevalier Tournay laa endnu halv afmægtig i Stolen i Skovfogedhuset med den grædende Datter ved sine Fødder. Hans Ansigt var dødblegt, og hans Øine stirrede stivt og uden Seekraft paa Datteren. Da traadte Hans Jørgen ind i Stuen, ligesaa bleg som den Gamle; han knælede stille ved Jeannettes Side og bøiede sit Hoved, medens han lagde sin blottede Rytterpallask for den gamle Herres Fod. Alle syv Børn flokkedes om Gruppen og saae nysgjerrig paa den fremmede Mand, der stirrede stivt paa dem Alle.

»Det er Bedstefader!« — hviskede Hans Jørgen og greb et af de mindste Børn ved Haanden — »bed ham tilgive eders Fader og Moder! Vi har gjort ham en stor, stor Sorg.«

»Pardon, Pardon for Fader og Moder! de skal aldrig gjøre det meer!« — sagde den mindste af Pigerne paa Fransk og kyssede den fremmede Herres Haand.

Nu syntes hans Øine først at faa Synet tilbage, idet han fæstede sit Blik paa de deilige Børn omkring sig og hørte de bedende Ord i Modersproget af sin yngste Datterdatter. Blodet kom tilbage i hans Kinder; der styrtede en Taarestrøm over hans furede Ansigt. »Pardon! Pardon!« — udbrød han, idet han sprang op og omfavnede og velsignede dem Alle. Børnene jublede. Glæden i Skovfogedhuset var overvættes.

Chevalier Tournay blev en hel Maaned hos Majoren og

gik daglig til Skovfogedhuset, hvor Glæden og Lyksaligheden nu ret havde hjemme. Han bosatte sig i Kjøbenhavn og besøgte hver Sommer Datter og Svigersøn, der fremdeles levede lykkeligt i Skovfogedhuset, hvor de til Erindring om Fortiden havde ophængt paa Væggen i Glas og Ramme de gamle, kjære Vægtervers, som havde grebet saa betydende ind i deres Liv. Naar Børnene fik deres Aftenbrød, stak gjerne den graa Hest Hovedet ind af Vinduet og krævede sin Deel af deres taknemmelige Hænder. De vidste nemlig af deres Faders Yttringer, at uden den havde neppe Nogen af dem været til, og at deres Fader og Moder vare redne til Bryllup paa den Hest.

DET TILMUREDE VÆRELSE

Der stod i mange Aar i Kiel et gammelt uanseeligt Bindingsværkshus, som med sit Karnap og sit fremspringende andet Stokværk havde et besynderligt, uhyggeligt Udseende, og som i de sidste tyve Aar havde været beboet af en agtværdig Enke, Madame Wolff (eller die Wölffinn, som hun af Almuen kaldtes), hvem det ved Arv var tilfaldet, og hun levede der stille i meget tarvelige Kaar med sin eneste Datter. Hvad der gav Huset en vis hemmelighedsfuld Mærkelighed og forøgede det Uhyggelige derved, var et Hjørneværelse med tilmurede Vinduer i Stueetagen, hvortil Døren var fast tilspigret og klinet med Kalk, og som ikke i to hundrede Aar havde været aabnet. Der stod nemlig over Døren en gammel tydsk Indskrift med Aarstallet 1603, som truede det Menneske med en brat Død og en skrækkelig Forbandelse, der nogensinde vovede at aabne denne Dør eller udslette Indskriften. Saavel Døren som Indskriften og den hele Mellemvæg havde Husets tidligere Beboere dog skjult med et Papirsbetræk. Den tilgrændsende Stue var en stor Sal, som kun benyttedes ved enkelte sjeldne Leiligheder. En saadan Leilighed indtraf i Aaret 1802 ved Datterens Bryllup i Huset. Storstuen, som den kaldtes, var om Aftenen prægtig oplyst til Dands, hvortil den var særdeles skikket, da der var Kjæl-

der under Bygningen, og det gamle Gulv var meget elastisk. Forgjæves havde Husmoderen vægret sig ved at tage Salen i Brug til denne Lystighed, medens den altid, formedelst Nærheden ved det hemmelighedsfulde Værelse, fremkaldte en alvorlig og ængstelig Stemning hos hende, og hun næsten aldrig selv betraadte denne Sal. Men Datteren, den unge muntre Jomfru Elisabeth, elskede Dandsen lidenskabeligt, og Moderen havde lovet hende Dands paa hendes Bryllupsdag; Brudgommen, den unge Secretair Winther, var ogsaa en livlig Dandser. De bestrede begge Fordommen mod Salen og Frygten for det lukkede Værelse, som de dog fandt rigtigst at aflede al Opmærksomhed fra. Moderen havde givet efter for deres Bønner; og første Gang i Mands Minde hørte man livlig Dandsemusik i Storstuen ved Siden af det lukkede Kammer.

Brudeparret saavelsom Bryllupsgjesterne vare meget glade, og Dandsen gik fortræffeligt. Den standsede kun en Timestid, medens man gik tilbords i en anden Stue. Efter Bordet fortsattes Dandsen endnu livligere et Par Timer, og den sidste Dands var begyndt. Det var tidlig paa Efteraaret, og Luften var endnu temmelig varm. Man havde aabnet nogle Vinduer, for at forfriske Luften; men Væggene vare blevne fugtige, og pludselig mærkede man nu, at det gamle Papirsbetræk, der skjulte Væggen til Hjørneværelset, var faldet ned, og Døren med den gamle hemmelighedsfulde Indskrift var kommen tilsyne. Sagnet og det tilmurede Værelse havde man for længe siden hørt og glemt igjen. Indskriften blev nu Gjenstand for Alles Opmærksomhed. Nysgjerrigheden efter at erfare, hvad den hemmelighedsfulde Dør indesluttede var almindelig, og man overbød hinanden i Gjetninger. Nogle mente, der maatte skjules Sporene af et grueligt Mord eller en anden skrækkelig Begivenhed. Andre gjettede paa, at der maatte skjules pestbefængte Sager, der

kunde udbrede Smitte, naar den tættilklinede Dør nogensinde aabnedes. Andre meente, der maatte være en hemmelig Opgang til det skjulte Værelse fra Kjelderen, og at det maaske skjulte en gammel Røverhule eller et Oplagssted for Smuglervare. Dandsen var gaaet istaa ved den Interesse, Synet af den gaadefulde Dør opvakte. »For Guds Skyld, lad os ikke komme den for nær!« yttrede nogle unge Damer, men syntes dog, det maatte være uendelig morsomt at kunne faae at vide, hvad der kunde være gjemt. De fleste Herrer fandt det taabeligt, at man ikke for længe siden havde brudt Døren op og undersøgt Værelset. Brudgommen var dog af modsat Menning; han billigede sin Svigermoders Forbud mod al Undersøgelse, saameget mere som det i det arvede Skjøde paa Huset var betinget, at ingen tilkommende Eier nogensinde maatte lade den tilmurede Dør til den nordøstlige Hjørnestue opbryde. Retsgyldigheden i denne Bestemmelse af Skjødets Udsteder blev vel af Nogle betvivlet; men de Fleste fandt dog overveiende Grund for Madame Wolff til ikke at tilstede nogen Undersøgelse, selv om der fandtes Nogen, der havde Mod til at trodse Forbandelsen og sprænge Døren.

»Lapperi! hvad Mod hører dertil?« — udbrød nu Brudens Fætter, Lieutenant Flemming Wolff. Denne Herre var bekjendt som en mageløs Gnier, der laante paa Pant mod Aagerrenter, og tillige som en farlig klammerilysten Duellant, der i Særdeleshed havde sin Styrke og satte sin Stolthed i, ved et Fegtemesterkneb at skamskænde sine Modstandere i Ansigtet, hvorved han, ustraffet og uden at dræbe dem, havde for Livstid berøvet flere brave Officerer og Studenter menneskeligt Udseende. Han var desuden paafaldende hæslig og ødelagt ved lave Udsvævelser. Han nærede et hemmeligt Nag til Brudgommen og den bittreste Følelse mod Bruden, som han forgjæves havde kastet forelskede

Øine til, men som aldrig havde kunnet udstaa ham. Kun for at undgaa et formeligt Brud med denne fatale og farlige Slægtning, havde man ikke undladt at indbyde ham til Brylluppet; men man havde formodet, at han vilde udeblive. Han var desuagtet kommen, og, for at skjule sin Harme, havde han været den lystigste Dandser ved Ballet. Ved Bordet havde han ophidset sig med de stærkeste Vine. Øinene rullede nu vildt i Hovedet paa ham, og Enhver, som kjendte ham, tog sig i Agt for at modsige ham eller indlade sig med ham. Han yttrede med pralende Latter: hvor lidet Mod der hørte til at sprænge en Dør, helst naar den maatte skjule en stor Skat, og hvor feigt det var, ved en dum, tohundredaarig Trudsel at lade sig skræmme derfra, naar man formaaede saameget i Huset, at man kunde føre Datteren hjem som Brud og faa Svigermoder til at gjøre Bal i Spøgelsestuen. — Ved en søgt Vending væltede han sig saaledes ind paa Brudgommen; men Denne trak med et ringeagtende Smil paa Skuldrene, uden at værdige ham noget Ord til Svar. Dog — hans Mine var nok til at fremkalde det opfordrende Spørgsmaal: om den lyksalige Hr. Brudgom drog hans Mod i Tvivl? »Ingenlunde, naar det kom an paa klingende Mønt eller en skændig Lemlæstelse ved usle Fegtekonster« — svarede Brudgommen, opbragt, dog uden at Bruden eller nogen af Damerne hørte det. »Men« — tilføiede han hviskende — »blot til at blive alene og i Mørke udenfor denne Dør en eneste Time tiltroer jeg dig ikke Mod. Vil du have Satisfaction for denne Tvivl, skal du faa det, naar du har beviist, den er ugrundet — men jeg bestemmer Methoden.« »Derom kaste vi Lod, Hr. Fætter!« — svarede Lieutenanten med sammenbidte Læber og blegnede. — »I Morgen Kl. Otte venter jeg dig til Frokost.« Brudgommen nikkede og modtog hans tørre, kolde Haand. De Fleste antoge det dog for en intetbetydende

Tvist, der med Vindunsten i Lieutenantens Hoved næste Morgen vilde være bortdunstet. Den sidste Dands var forbi. Bruden havde ikke bemærket sin Fætters vilde, urolige Blik, da hun med Brudgommen forlod Brudehuset og af en Del Bryllupsgjester ledsagedes til deres nye, tarvelige Hjem.

Lysene i Brudehuset vare slukkede. Døren til Dandsesalen var lukket i Laas. Lieutenant Flemming Wolff var bleven ene tilbage og havde skjult sig i en Krog, saa han ikke bemærkedes af Leietjeneren og Pigen, der udslukkede Lysene og aflukkede Døren. Vægteren raabte To, da han, endnu halv fortumlet af Vinen, befandt sig ene i den store, mørke Sal ligeoverfor den hemmelighedsfulde Dør. Vinduet til Gaden var lavt, og han kunde med et eneste Spring i al Sikkerhed have været paa Gaden, hvis Lysten til at blive der havde forladt ham, og han havde fundet Betænkelighed ved at være ene i den saakaldte Spøgelsestue, nær ved den Dør, som han havde yttret maaske skjulte en stor Skat. Men om Morgenen fandtes intet Vindue aabnet til den gamle Sal. Om Natten vilde Vægteren have hørt et hult Bulder i denne Del af Huset, som Ingen beboede; dog Sligt havde man ofte tilforn paastaaet, og det var et almindeligt Sagn blandt Almuen, at det spøgede der. Foruden hint Bulder, som oplyste Folk dog troede var Gjenlyd fra en Hestestald hos Naboen, vilde man undertiden fra den gamle Sal have hørt Lyd som af Penge, der taltes, og tillige en Knirken og Klappren som af en Fabrikmaskine. Dette forklaredes ligeledes som Gjenlyd fra hin Stald, dels af Jernkjædegrimerne og dels af Hakkelsemaskinen, der ofte brugtes silde om Aftenen og før det blev Dag. Uhyggeligheden ved den ubeboede Del af det gamle Hus var dog saa stor, at neppe den kjækkeste Tjenestekarl for nogen Pris vilde have overnattet der. Kl. Otte om Morgenen ringede Secretair Winther paa Gadedøren til sin Svigermoders Bolig

og traadte ind for at spørge, om han ikke havde glemt Noget af Vigtighed i Salen. Hans Svigermoder var ikke opstaaet. Pigen aabnede ham Døren og bemærkede med Forundring en Pistol, som stak frem af hans Lomme. Han havde været ved Fætterens Bolig, men fundet den lukket. Han traadte nu ind i den aabne Sal og fandt den tom; men med Forbauselse saae han, at den hemmelighedsfulde Dør til det mørke, tilmurede Kammer var sprængt. Han nærmede sig i urolig Spænding og saae med Forfærdelse sin Bruds Fætter, den drabelige Fegtemester, ligge bleg og livløs paa Dørtærskelen. Ved hans Fødder laa der en stor Sten, som ved Dørens Sprængning maatte være faldet ned paa hans Hoved og have knust det, hvis han strax var traadt helt ind. Lige over Døren var der nemlig et Hul i Muren af samme Størrelse som Stenen; denne maatte have hvilet paa Dørens øverste Kant og nødvendig falde ned, naar den aabnedes. Der var imidlertid intet Tegn til, at den havde ramt ham: hans Fødder laa kun indenfor Døren; men hans Hoved og det øvrige Legeme naaede ind i Salen, hvoraf man saae, at han ved Dørens Sprængning og Stenens Fald maatte være styrtet baglænds tilbage, uden at man kunde opdage nogen udvortes Grund til hans Død. Det mørke Kammer blev undersøgt med Lys i Politiets Nærværelse. Der fandtes kun i Muren et tillaaset Jernskab, som man brød op. I et hemmeligt Gjemme, som først ved Skabets Sønderbrydelse opdagedes, fandtes en Mængde Ruller med Guldpenge og en stor Mængde Pretiosa med vedføiede næsten ulæselige Pantesedler. Over den betydelige Skat laa et Document, der godtgjorde, at Husets Eier for to hundrede Aar siden havde været en Silkevæver, ved Navn Flemming Ambrosius Wolff, om hvem man kun kunde opdage saa meget, at han en Tidlang havde laant paa Pant, men var dog død som en forarmet Mand, medens han hemmelig havde skjult sin

Rigdom. Af en Karrighed, der grændsede til Afsindighed, havde han troet til evige Tider at kunne skjule sin Skat, ved at indespærre den i det lukkede Værelse. Med Forbandelsen over Døren havde han troet at bortskræmme Enhver, som vilde nærme sig den, og i Skjødet paa Huset havde han gjentaget den samme Forbandelse over Enhver, der nogensinde aabnede hin Dør. Denne Særling, som den almindelig forhadte Lieutenant Flemming Wolff havde en Del aandelig Lighed med, og til hvis Skat han for en Del vilde have været Arving — havde nu saaledes kun opnaaet, at hans betydelige Formue, efter to hundrede Aar at have henligget ufrugtbar, ved Retskjendelse tilfaldt hans sidste Slægtning, Eierinden af hans gamle Hus, Madame Wolff, der lod det gamle, uhyggelige Hus nedrive og en ny, smuk Gaard opbygge i dets Sted for sin Svigersøn og sin eneste Datter.

DE FORTRYLLEDE FINGRE

ET EVENTYR

En stille, maanelys Midsommeraften sad der en lille Pige paa en Sten ved en Skovslette nær ved Ruinerne af det nedbrudte »Volmerslot« og stirrede ned i den speilklare Vandflade, der dannedes af en forbiløbende Bæk. Langt borte i Skoven hørtes der Larm af Musik, Dands og rullende Vogne. Den unge Pige syntes ikke ældre end tolv til tretten Aar. Hun bar en staalgraa Blouse med et rødt Bælte om Livet; hendes lille Straahat laa med de nydelige Handsker i Græsset. Hendes bøiede Stilling røbede en Skikkelse, ligesaa smidig som slank, og det lange sorte Haar, som rullede ned over hendes nødbrune Nakke, glindsede som Ravnefjær i Maanestraalerne. Hendes Ansigt, som speilede sig i Vandet, var brunt ligesom Nakken, med en frisk, næsten sydlig varm Farve. Øinene vare fyrige og sorte, Øienbrynene stærkt fremtrædende; men Panden hang for langt frem til at være smuk, og den lidt vel brede, noget flade Barnenæse, saavelsom de altfor fyldige Læber, gav hende et Udseende, der ikke var uligt Mulatindernes, især naar hun, som nu, var bedrøvet.

»Hu, hvor jeg er grim!« — udbrød hun, og Taarerne

trillede hende ned over de brune Kinder — »ja, de har Ret! jeg er en Skifting, ret et lille Uhyre af Grimhed. — Bort, bort i den vide Verden! o, hvi kan jeg ikke løbe til Afrika, som jeg truede dem med, til de sorte Negerinder! der vil dog Ingen spotte mig for min Platnæse — og der er jeg dog skærere i Huden end alle de Andre. — Ak, hvi er alle Gudmoders deilige Eventyr dog kun Opdigtelser!« — vedblev hun — »hvi er der ingen Alfer og Feer til, som kan skabe mig om, eller give mig Magt dertil selv! — Var mit Ansigt kun et Øieblik som Vox eller Leer, og havde jeg blot lidt Færdighed i de tre Fingre, skulde jeg snart faa Panden og Læberne tilbage og den stygge flade Næse frem — og det skulde gaa mig som Ugleungen, der blev til en deilig Prindsesse!« — —

»Ja saa! en lille Konstnerinde — en Billedhuggerinde i Aanden! — skal vi see« — afbrød hende pludselig en mild, kvindelig Stemme, og en gammel, krumbøiet Kone stod for hende med en græsgrøn Silkekaabe over Skuldrene og en stor sort Kysehat over Ansigtet — hun bar et Bundt Johannisurter under den ene Arm og støttede sig til en Krykkestav med den anden. Den lille nødbrune Pige i Blousen sprang med Forbauselse op fra Stenen og gjorde Mine til at flygte; men den Gamle greb hende venlig ved Haanden. »Bliver du bange for mig? Thora Lind! — kjender du ikke din Gudmoder fra Skovsletten?« med disse Ord løftede den Gamle sit nedbøiede Hoved og lod Maanen belyse hendes fine, rynkede Ansigt med det godmodige Udtryk og det skjelmske Smil, som Thora saa godt kjendte, tilligemed de store grønne Briller, hvorigjennem et Par smukke brune Øine spillede.

»Gudmoder! gode Fru Sommerkjær! er det dig?« — udbrød Thora glad — »er det i denne Skov, du boer? Ja, nu husker jeg det — her var det, jeg skulde besøgt dig ifjor

St. Hans Aften, naar vi kjørte til Kilden — saa vilde du fortælle mig saa mange deilige, nye Eventyr; men saa fik jeg Skarlagensfeber og maatte blive hjemme. — Siden har jeg saa tidt tænkt paa dig og længtes efter de nye Eventyr; men nu er min Fætter kommen til os; han siger, ligesom Fader og Moder og de Allesammen, at jeg er saa grumme grim og seer ud som en Negerpige, og naar jeg fortæller Eventyret, du har lært mig, om Ugleungen, der blev til den deiligste Prindsesse — saa lee de mig ud og sige, at jeg er ligesaa taabelig, som jeg seer ud til, naar jeg kan tro paa Børneeventyr endnu i mit trettende Aar.« —

»Nu, nu, lille Thora! — lad dem kun lee! Den leer dog bedst, som leer sidst. Iaften er du da kommen med til Kilden, kan jeg vide; men hvordan har du fundet Vei gjennem Skoven?«

»Ak, det veed jeg ikke. — Fætter Jørgen drillede mig igjen med min Næse, ligesom jeg var allergladest og vilde dandse med ham ved Kilden. De lo Allesammen af hans Løier. Saa blev jeg vred og bedrøvet og rendte bort fra dem Alle og vilde gjerne løbet hen, hvor alle Folk har flade Næser, som jeg, og er meget mørkere i Huden — og saa blev jeg træt og faldt i Tanker her paa Stenen.«

»Dine Tanker blev jo ganske høirøstede, medens du speilede dig, og du græd ret ynkelig, lille Thora! Om jeg aldrig havde været din Gudmoder, maatte jeg dog ud af Busken og trøste dig, hvor travlt jeg saa havde med de kostelige St. Hansurter. Istedetfor at løbe til Afrika, var det dog nemmere, meente du, hvis der var Alfer og Feer til, og du kunde blive skabt om eller faa Magt til selv at sætte Façon paa dit lille Ansigt.« —

»Ak ja, Gudmoder! hvem der var saa lykkelig! — men jeg veed jo nok, det er umuligt, og alle de deilige Eventyr,

du har fortalt mig, er kun Noget, man hitter paa, for at more enfoldige Børn« —

»See, see! er du nu bleven saa grumme klog? lille Thora! Ifjor troede du dog nok, du kunde lære at flyve, naar du kun fik to Fjær paa Skuldrene af den Fugl Phønix.«

»Ak ja — ifjor var jeg et taabeligt Barn. Dengang tænkte jeg ikke paa, hvor grim og fæl jeg saae ud, men syntes, Intet var deiligere i Verden, end at kunne flyve som en Fugl over Land og Sø og grønne Skove. Nu bryder jeg mig ikke engang om at dandse, fordi jeg dog aldrig kan dandse fra min flade Næse, som Fætter Jørgen siger, og mine Negerindelæber dog altid løbe foran Næsen.« —

»Din Fætter Jørgen er jo ret slem ved dig, og du kan vel slet ikke lide ham?« —

»Jo dog, Gudmoder! — jeg kan inderlig godt lide ham, naar han kun ikke vilde drille mig med min Næse. Han er kun et Par Aar ældre, end jeg, og har krøllede gule Haar og deilige blaa Øine — og hans Næse er rigtignok prægtig — og hans Mund og hans Hage med — og han tegner saa nydeligt baade Heste og Mennesker og Huse — og han veed Alt, hvad der er skeet i Verden, og meget Meer — og fortæller saa morsomt. Han bliver saa glad, naar jeg fortæller ham dine Eventyr — men saa leer han mig dog ud, naar jeg troer, det er sandt — og naar jeg bliver vred, tegner han mig af og viser mig, hvor grim jeg er. Han er ellers grumme god og troer paa Vorherre og Englene, ligesom jeg, men vil aldrig tro, der er Nogen meer til, som kan gjøre Mirakler. Jo, Gudmoder, lide ham kan jeg nok — der er Ingen, jeg kunde holde meer af i Verden; men han kan vist aldrig lide mig rigtig, fordi jeg er saa grim. — Det er dog Jammerskade, Gudmoder! at alle dine deilige Eventyr er Opdigtelser — og en Ugleunge dog aldrig kan blive til en deilig Prindsesse.«

»Men om der nu dog var lidt Meer i mine Eventyr, end du troer, lille Thora!« — tog den Gamle med hemmelighedsfuld Mine Ordet — »hvis jeg nu her i min Ensomhed havde opdaget en Konst, som de Lærde nuomstunder lade haant om, fordi de ikke kan forklare den paa deres Maade — hvis jeg nu havde en god Ven blandt de store, mægtige Aander, som Vorherre sender til de Fromme, og som usynlig kom til mig og gav mig Magt over Menneskenes Lemmer, saa jeg kunde omdanne de naturlige Skikkelser og give Andre samme Evne i Hænder eller Fingre — og naar jeg saaledes, uden at være nogen Alf eller Fee eller ond Hex, kunde opfylde dit Ønske og give dig Magt til selv at danne dit Ansigt om efter din egen eller Andres Smag« — —

»Ak, kjæreste Gudmoder! nu er det jo atter et Eventyr, du fører mig ind i: det er jo Noget, der aldrig virkelig kan skee i Verden.«

»Hvad der kan skee i Verden, veed Ingen, mit Barn, uden Han, der har skabt den« — vedblev den Gamle — »hans Kræfter ere uendelige, og vi Mennesker kjende neppe een af dem blandt de mange tusinde. Alt, hvad der kan skee ved de guddommelige Kræfter, er naturligt, og alt Naturligt er guddommeligt; men der er flere Naturer, end der er Stjerner paa Himmelen, og hvad der her kan skee efter en høiere Naturs Orden, kan Ingen vide eller forudsee eller forstaa, undtagen Den, det bliver givet af Kræfternes Herre.« Hun sagde Dette ligesom for sig selv med et halvt drømmende Blik. — »Dog det forstaaer du ikke, Barn!« — tilføiede hun og klappede den forbausede Thora paa Kinden — »men du veed jo, Vorherre er almægtig og kan Alt, hvad han vil — og vil han give dig eller mig Magt til at skabe os selv om, maa vi jo ogsaa kunne gjøre det. Følg med mig, lille Thora! og du skal see, det er intet umuligt Eventyr, jeg taler om.«

Thora saae forundret paa den milde, gamle Kone og fulgte hende taus. Snart stode de ved hendes Bolig. Det var et lille, nydeligt Hus, der var helt omsnoet af Humleranker. Døren stod paaklem, og der sad en snehvid Kat paa Tærskelen og snurrede velbehageligt. En lille Blomsterhave omgav Huset. Det var netop Rosernes og Liliernes fælles Blomstertid, og i store Grupper stode disse prægtige Blomster nu, halvt lukkede og ligesom drømmende, i Maanelyset. Thora følte sig saa hyggeligt, men dog hemmelighedsfuldt tilmode, som det var et vidunderligt Feeslot, hun skulde betræde. — Det var dog kun et lille, simpelt Værelse, hun med sin Gudmoder nu traadte ind i; men de hvide Vægge vare behængte med Blomster og grønne Urter; et grønt Gardin skjulte en Alkove; i Stuen stod der et Bord midt paa Gulvet med en høirygget Lænestol for; — paa Bordet laa der en stor Bog opslagen med røde Bogstaver og med mange Billeder af Cirkler og underlige Tegn; over en af de store Kredse, med mange Vinkler og andre Tegn, stod der: »Kong Salomons Seglbillede.«

»Sæt dig ned, mit Barn!« — sagde Gudmoderen og bladede i den store Bog, medens hun af og til syntes at læse med stor Opmærksomhed. Derpaa fremtog hun et fladt Mssingbækken med Sand og ridsede deri en Figur, der saae ud som to forneden sammenhængende Qvadrater, hivs mellemste Sidelinier kun vare halvt udførte og adskilte med et lille Mellemrum, samt overskaarne af en horizontal Linie, der paa begge Ender dannede en ret Vinkel.

»Er det dit Alvor, mit Barn, at du vil have den Magt, du før ønskede dig« — sagde hun med stille Alvor — »og vil du selv kunne omdanne dit Ansigt — saa udstræk dine tre forreste Fingre paa din høire Haand og læg dem saaledes midt i dette Tegn, at du ikke derved berører nogen Linie! Fremsig saa tre Gange Navnet Hagith, og ønsk af

al Magt, hvad du tænker paa! — og, hvis det kan skee uden Synd og Fordærvelse, vil du faa den Evne, du ønskede dig — — men du maa ikke tale derom til noget Menneske!«

Thora havde lagt nøie Mærke til hvert Ord. I den høieste Spænding berørte hun de aabne Steder i Tegnet paa den foreskrevne Maade og fremsagde med bævende Stemme det hemmelighedsfulde Ord tre Gange, medens hun inderligt ønskede Magt til at skabe sit Ansigt om. Da Navnet Hagith tredie Gang var udsagt, saae hun i Værelset en Lysning, som øieblikkelig forsvandt uden nogen Lyd, og hun følte et stærkt, dog ingenlunde smerteligt Ryk i de tre udstrakte Fingre. Hun tog dem hastig ud af Tegnet, som hun havde brændt sig, og traadte noget forskrækket tilbage. »Hvad var det, Gudmoder?« — spurgte hun og fattede sig — »lynede det? og slog det ned i mine Fingre?«

»Det var den mægtige Hagith, som gav dig, hvad du ønskede« — sagde Gudmoderen. — »Ti nu stille med, hvad der er hændt dig, og skynd dig tilbage til dine Forældre! de lede allerede med stor Angst om dig i Skoven. — Først imorgen kan du prøve, om jeg har gjækket dig eller ei — men saa maa du staa tidlig op eller give Tid til Solen gaaer ned — for kun naar Solen staaer op eller gaaer ned, kan denne Kraft benyttes.«

Thora saae, forbauset og forskende, paa sin venlige Gudmoder, om hvis fine Mund der spillede et Smil, som hun ikke vidste, hvorledes hun skulde forklare sig. »Det er dog vist kun Spøg Altsammen« — sagde hun nedslagen og foer uvilkaarlig med de tre Fingre til Næsen; men den var ligesaa flad som hidtil og lod sig ikke rokke frem — »det gaaer mig sagtens, som da jeg var ganske lille og de Store fik mig til at løbe hele Dage med Salt i Haanden efter Fuglene, for at strø Salt paa deres Haler og gjøre dem til mine Fanger.«

»Deri gjorde store, forstandige Mennesker dig Uret, lille Thora!« — svarede Gudmoderen — »de svækkede din barnlige Tillid til de Erfarnes Ord og betænkte ikke, at du handlede ligesaa klogt som de, naar de følge Forskrifter, som de ikke forstaa — og det gjør jo næsten Enhver, der blot vil tænde en Svovlstikke eller lægge et Sædekorn i Jorden. Men skynd dig nu til dine Forældre! jeg skal følge dig til dem ad en Gjenvei!« Med disse Ord tog den venlige Gudmoder hende ved Haanden og løb saa let bort med hende, som om hun fløi. Det var hende virkeligt, som hun svævede over Skovsletten ved sin Gudmoders Haand, næsten uden at berøre et Græsstraa, og det varede ikke mange Øieblikke, før hun stod hos sin Familie, som længe havde savnet hende og nu vilde kjøre hjem fra Kildeforlystelserne. Saasnart Thora stod ved Vognen, var Gudmoderen forsvunden i de grønne Buske. Baade Forældre, Søskende og Fætter Jørgen overvældede Thora med Spørgsmaal om, hvor hun havde været, og der vankede endeel Skjænd; men hun svarede kun, med lunefuld, skalkagtig Mine, at hun havde været paa Veien til Afrika, som de jo nok vidste, og at hun ganske vist løb eller fløi helt derhen en anden Dag, naar de længer vilde drille hende med hendes Næse. At hun havde været hos sin Gudmoder fortaug hun, saavelsom hvad der var skeet med hendes Fingre; men at hun nu kunde løbe paa en Maade, der næsten kunde kaldes at flyve, paastod hun med Ivrighed; og hendes Gang var saa let og smidig, at Fætteren næsten var saa høflig at indrømme hende det.

Det Første, Thora foretog sig, da hun næste Morgen vaagnede, var at gribe til sin Næse og rykke i den af alle Kræfter med de tre fortryllede Fingre; men den forandrede ikke sin Skikkelse. »Saa har jeg dog kun drømt det Altsammen« — sukkede hun — »jeg maa vel have sovet ude ved Skovbækken og har slet ikke været hos Gudmoder.«

— Det var imidlertid langt efter Solens Opgang, og hun erindrede nu, at det kun var, naar Solen stod op eller gik ned, den hemmelighedsfulde Evne var virksom. Hun gik nu som i Drømme den hele Dag og gav nøie Agt paa Solens Gang, for ikke at forsømme den vigtige Solnedgangs-Time.

Silde paa Eftermiddagen tog hun et lille Speil, et saakaldet »Søndagsøie«, med sig og løb ud til Slotsruinen. Hendes Fader eiede en Parcel fra det udstykkede Gods, hvortil det nedbrudte Slot hørte. Her stillede hun sig i et halvt nedbrudt Vindue, der vendte mod Vest, og hvorfra hun kunde see Solens Nedgang i Havet. I det Øieblik, den nederste Solrand syntes at spille paa den fjerne Havflade, holdt hun det lille Speil for sit Ansigt og begyndte med største Ivrighed at kleme sin Næse frem og sin Pande og sine Læber tilbage. Det kom hende for, at Ansigtet virkelig forandrede sig og næsten blev hende ukjendeligt — men det syntes hende tusinde Gange grimmere end tilforn. Hun udstødte et Skrig og tumlede svimmel ned af Vinduesruinen. Faldet var dybt. Hun greb uvilkaarlig for sig, men blev slemt forslaaet baade paa Albuerne og i Ansigtet. Speilet havde hun tabt — det laa dybt nede mellem Ruinerne og var slaaet i tusinde Stykker. Med Hænderne forslaaede og, som hun troede, med et græsselig forvandlet Ansigt, løb hun hjem og styrtede ind til sine Forældre, der med største Forskrækkelse saae, hvorledes hendes Ansigt var forslaaet og næsten ukjendeligt. Hun kastede selv et ængsteligt Blik i et Speil og sank afmægtig til Gulvet. Hun blev bragt tilsengs og forbundet, men da hun kom til sig selv, var hun i en febrilsk Tilstand. Alt, hvad hun sagde om Trylleri og Forvandling, klang som forvirrede Fantasier. Efter nogle Ugers Sygeleie stod hun vel helbredet op, men hendes Ansigt var ikke længer det samme. Alt, hvad man havde

dadlet ved det tilforn, var forsvundet. Panden hang ikke længer ud, men havde derimod faaet en Skjævhed, der klædte hende værre. Næsen var ikke flad, men var bleven tyk og kluntet i Enden. Uagtet hun ingen Tænder havde mistet, var den før noget vel fremstaaende Mund nu faldet ind, som paa en gammel tandløs Kone.

»Du min Gud! hvilket Uglebillede hun dog er bleven ved det Fald!« — sagde Faderen, og hele Familien var af samme Mening. Fætter Jørgen saae det dog ikke; han var reist bort om Morgenen samme Dag, Thora om Aftenen var falden ned blandt Slotsruinerne. Thora selv saae sit forandrede Ansigt med Gru, men trøstede sig hemmelig med, at hun kunde forme det om hver Morgen og Aften. Hun gjorde nu et formeligt Studium af denne ydre Selvforbedring. Hun gik ikke længer til Slotsruinen og udsatte sig for at falde ned; men hun lukkede sig inde i sit Værelse paa de Timer, hvori Solen efter Almanakken skulde staa op eller gaa ned, og i disse Timer modellerede hun formelig paa sit Ansigt saa godt, som hun kunde, og som hendes Smag eller Lune indgav hende det. Hun var selv overbeviist om, at en saadan Modellering virkelig fandt Sted, og at det ingenlunde var en Fantasi, som hun havde medbragt fra sin Sygdom. Hun fordreiede uvilkaarligt sit Ansigt og gjorde slemme Grimasser under Arbeidet, og undertiden troede hun da, at disse fordreiede Miner vare hendes Tryllefingres Værk. Men Udtrykket var det ikke saa meget som Formerne selv, hun vilde forandre; dog hvorledes hun saa tænkte sig dem og syntes at omforme dem, tiltog hun hver Dag i Grimhed. Man troede virkelig at bemærke paafaldende Forandringer i hendes Ansigt fra den ene Dag til den anden, men aldrig nogen Forandring til det Bedre, og hun hørte saamange Kritiker over sit Ansigt, at hun tilsidst blev fortvivlet over sin hemmelige Konst og

ønskede kun at kunne give sig sit oprindelige Ansigt tilbage. Ogsaa derpaa forsøgte hun; men det vilde aldrig lykkes. Ethvert nyt Forsøg gjorde hende kun grimmere.

Det var netop i det Aar, Thorvaldsens Tilbagekomst til Fædrelandet havde vakt almindelig Opsigt og Interesse over hele Landet. Rygtet om den Triumf, hvormed en Billedhugger var bleven hædret som en Seierherre eller Konge, havde tilligemed Konstneren sat hans Konst i høi Anseelse, og De, der aldrig før havde havt Øie for Skjønheden og Høiheden i Billedverdenen, begyndte at faae Øinene op for dens Rigdom. Ogsaa til Proprietair Linds Parcel var der kommet Kobbere af Thorvaldsens Værker og enkelte Gibsafstøbninger. Pludselig fik Thora en Ide, som hun vel ikke aabenbarede Nogen, men hun yttrede den heftigste Lyst til at see Thorvaldsen og hans Værksted og bad sin Fader hver Dag om at tage hende med paa hans nærforestaaende Reise til Hovedstaden. Siden hendes Sygdom havde saavel hendes daglig grimmere Udseende, som hendes besynderlig spændte Væsen mishaget hele Familien. Undertiden undslap der hende Yttringer om Evner og himmelske Gaver, som maatte kunne gjøre Underværker endnu i Verden, naar man kun ikke var blind derfor. Man havde mærket, at hun altid Morgen og Aften lukkede sig inde; og — ved at kige gjennem Nøglehullet, havde Stuepigen opdaget, at naar Thora saaledes troede sig ubemærket, var hun kun sysselsat med at speile sig og med at glatte og stryge sit Ansigt. De ansaae Alle den stakkels grimme Thora for halv vanvittig af Forfængelighed og Lyst til at være smuk. For mulig at give hendes Tanker en anden Retning — og for maaske at raadføre sig med en Læge eller Psycholog, angaaende hendes Sindstilstand — føiede Faderen hende i hendes idelig gjentagne Ønske og tog hende med til Kjøbenhavn i Julen.

Det Eneste, hun interesserede sig for i den store By, var Thorvaldsen og hans Værksted, og Faderen gik ofte derhen med hende. For at ikke hendes paafaldende Grimhed skulde gjøre Opsigt paa Gaden, maatte hun bestandig gaa med et tæt Slør. Saaledes viste hun sig ogsaa i Thorvaldsens Værksted. Hendes lette, smidige Skikkelse og hendes smukke, livlige Stemme, ligesom ogsaa mangen Bemærkning, der vel ikke røbede nogen dannet Smag, men snarere et bizart Lune, tildrog sig Konstnerens Opmærksomhed, og han fandt ofte Morskab i at tale med hende. Han syntes at antage, at hendes Ansigt maatte være ligesaa skjønt som hendes øvrige Skikkelse, og opfordrede hende ofte til at lægge Hat og Slør fra sig; men derfor vægrede hun sig altid bestemt og gjerne med en eller anden Yttring, som endnu mere spændte Nysgjerrigheden.

Hun var allergladest, naar hun traf Konstneren i Færd med at modellere i Leret, og hun betragtede da hans Fremgangsmaade med den mest spændte Opmærksomhed, ligesom hun vilde aflure ham Konsten. Undertiden tog hun selv en Klump Ler og vilde danne et Ansigt deraf, men det blev altid et skrækkeligt Vrængebillede. Konstneren smilte kun, naar han saae det, men var for godmodig til at lee høit eller dadle det. Faderen havde betroet ham, at hun desværre nok var noget forvirret i Hovedet efter en Sygdom, og at det kun var for at skjule sin Grimhed, at hun bar Slør, men at hun paa den sidste Tid alene sværmede for sin store Landsmand og hans Konst.

Det var et curiøst Barn — mente Thorvaldsen — og var hun virkelig lidt forvirret i Hovedet, klædte det hende dog meget morsomt.

En Eftermiddag, da hendes Fader var ude, løb hun ene hen paa Charlottenborg og traf Thorvaldsen alene ved sit Arbeide. Da hun havde seet noget paa ham, bemærkede

hun, at det vistnok maatte være herligt og en stor Konst, saaledes at kunne danne skjønne Billeder af Ler; men langt herligere og en meget større Konst vilde det dog være, naar man kunde danne levende Mennesker.

Konstneren lo ad dette Indfald, der syntes ham at røbe en snurrig Naivetet for en Pige af den Alder. Hun gik nu i sit fjortende Aar.

Hun forklarede ham omstændelig sin Mening, og at hun dog ikke mente hele nye Mennesker, men kun enkelte Stykker af dem, og at, naar man havde lært Konsten rigtig af Vor Herre selv eller en af hans mægtige Aander, maatte man ogsaa kunne omdanne, hvad der var hæsligt hos et Menneske, enten det nu var en Arm eller et Ben eller et helt Ansigt.

En saadan Menneske-Restauration var vel ogsaa en Konst — indrømmede Mesteren med godmodigt Lune — hvorvel han ikke kunde sætte den saa overvættes høit. — For en Del slog det ind i Skrædderkonsten, mente han, siden dog Klæder skabe Folk, og for en Del hørte det til Tandlægernes og Haarskærernes, Kammertjenernes og Pyntekonernes Professioner.

»Du forstaaer mig slet ikke!« — sagde Thora ivrig — »jeg mener virkelig, hvad du kalder at modellere, og at man maatte kunne klemme et levende Menneskeansigt paa samme Maade med sine tre Fingre, som det Lerhoved, du der staaer og piller med, og gjøre det ligesaa smukt, som man vilde og forstod.«

»For at modellere i levende Menneskekjød, maatte man jo kunne hexe,« mente Mesteren og rystede paa Hovedet, idet han nu dog troede at mærke den Forvirring i Barnets Hoved, Faderen havde omtalt.

»Tingen er slet ikke saa urimelig!« — forsikkrede Thora. — »Naar Solen ret nu gaaer ned, som vi jo kan

see her fra Vinduet, saa skal jeg vise dig det! Jeg har modelleret selv saa meget paa mit eget Ansigt, at det er blevet ganske forskrækkeligt; men grimt var det da i Forveien, og meget værre kunde det ikke blive. — Kunde du kun lære mig at modellere smukt, skulde jeg snart blive smukkere, end din Venus der.«

»Hun er rigtig nok gal, Stakkel!« — tænkte Thorvaldsen, og vilde føie sig efter hendes Fantasi. »Den Konst maa du endelig lære mig!« — sagde han — »jeg mener just ikke at gjøre Ansigter stygge, men at restaurere dem eller modellere dem om. — Det kunde være en meget beleilig Konst i vore Tider. — Men er du da virkelig saa styg? — Lad mig see, hvorledes du har skilt dig ved dit Ansigt, da du sidst modellerede det!«

»See!« — sagde hun og rev Sløret af; og Konstneren traadte forbauset tilbage ved Synet af det bizarre Nøddeknækker-Ansigt, hun viste ham, medens hendes store sorte Øine stode fulde af Taarer og vare overordentlig skjønne.

»Dersom der blot var Harmonie mellem Pande, Næse, Mund og Hage, og hele Ansigtet svarede til Øinene, vilde du være en Skjønhed,« — bemærkede han — »men, du har Ret! Den, der har modelleret dit Ansigt, har virkelig gjort betydelige Misgreb og har hverken havt Antiken eller Naturen for Øie.« — Han maatte selv lee over sin Bemærkning og den øieblikkelige Forglemmelse af, at det var et levende Menneskeansigt, han talte om. Han klappede hende venlig paa Kinden og lovede, at han nok skulde lære hende at modellere sit Ansigt om igjen med Tiden, naar hun først fik lidt mere Greb paa at behandle Hoveder i Leret.

»Det lærer jeg aldrig!« — sagde Thora utaalmodig. — »Alt, hvad jeg vil lave, bliver til grimme Uglebilleder. —

Men see! nu gaaer Solen jo ned — tag du nu mine Fingre mellem dine og sæt Skik paa mit Ansigt i en Hast! m i n e Fingre kan kun gjøre det; men der maa en Haand til at bruge dem, som forstaaer det.«

»Hun er dog complet gal!« — tænkte Thorvaldsen, og havde ondt med at holde sin Latter tilbage. »Nu vel!« — sagde han venlig — »sæt dig her op, Barn! og laan mig din lille Haand! det kan dog sagtens være en Prøve værd. Jeg vilde forsvoret, jeg nogensinde skulde modelleret paa et levende Hoved; men man skal lære, saa længe man lever —«

Som en Fugl svang Thora sig op paa en ledig Byste-Piedestal og rakte Konstneren sin høire Haand, med de tre forreste Fingre udstrakte. I overgivent Lune greb han hendes Haand og overfoer hendes Ansigt med hendes Fingre. Af uvilkaarlig Konstdrift trykte han paa de Steder, der ragede for langt frem, og ligesom fremdrog, hvad der var for sammentrykt; han glattede paa den skjeve Pande — han modellerede tilsidst formelig paa Næsen, Munden og Hagen, og brugte Barnets Fingre, som han ellers brugte sin Modellerstok, medens han lo af fuldt Hjerte over denne Leg.

Pludselig standsede han og studsede: »Enten maa jeg have seet feil før, eller du er en lille Hex!« — udbrød han. — »Du har jo et meget vakkert Ansigt. Hvad har du at udsætte derpaa? — See selv!« — Han rakte hende et lille Speil.

»Deiligt, deiligt!« — udbrød hun jublende og sprang ned af Piedestalen. — »Seer du nu, jeg havde Ret! — nu behøver jeg ikke at gaa med Slør meer.« — Hun kastede Sløret hen ad Gulvet. — »Og nu er jeg ti Gange saa kjøn som din Venus der.«

»Paa en Maade kan du have Ret!« — sagde Konst-

neren og lo: — »dit ubændige Liv kan jeg umulig give Marmoret — og saadanne Ildøine ikke heller. Formerne i dit Hoved kunde dog nok ellers trænge til at gjennemgaaes lidt paa ny.« —

»I Morgen, naar Solen staaer op, eller naar den gaaer ned, skal jeg gjerne komme igjen, hvis du vil gjøre Meer ved det. — Paa anden Tid kan du ikke bruge mine Fingre. — Men det behøves ikke« — tilføiede hun sjæleglad og hoppede for Speilet — »nu er det smukt nok, og hvad det mangler, kan jeg nok selv gjøre. Tak, tusind Tak fordi du hjalp mig! — Nu skal Fætter Jørgen dog see, at jeg næsten er ligesaa kjøn som han selv.« Derpaa satte hun sin Hat paa og kastede Sløret længer bort paa Gulvet med sin lette, dandsende Fod. »Farvel, farvel! jeg maa hen til Fader og vise ham mit nye Ansigt.« Dermed var hun ude af Døren.«

»Hun er ligesaa gal, som hun er nydelig« — tænkte Thorvaldsen — »hun havde nær gjort mig gal med; — bildte hun mig ikke ind, hun var saa grim, at det lille, vakkre Ansigt ved første Øiekast virkelig saae mig ud som et Nøddeknækkerfjæs. Det er et farligt Barn at tale med — hendes Galskab smitter — var jeg ikke nær ved at tro, jeg virkelig havde modelleret hende!«

Faderen blev høilig forbauset, da han saae Thora igjen; hendes nødbrune Ansigt straalede af Glæde og var overmaade vakkert. De fordreiede Former syntes ganske forsvundne; kun paa Øinene og Hagen kunde han gjenkjende hende; men da hun, for at forklare ham sin Forvandling, forsikkrede, at det var skeet ved Thorvaldsens Hjælp, og at han blot havde modelleret paa hende i nogle faa Minutter — rystede Faderen paa Hovedet og sukkede dybt over den Sindsforvirring, han nu troede at høre det klareste Bevis for. »Ti stille med den ravgale Snak, Barn!« — afbrød han

hende — »jeg maa før have seet dit Ansigt med en falsk Forestilling om, at du var og blev en grim Ugleunge: nu seer jeg, der er Intet at udsætte paa dit Ansigt — men du maatte dog langt hellere være styg, end gal. Pak nu ind! vi skal reise i Morgen tidlig.«

Thora var saa glad over sit nye Ansigt, at hun ikke lod Faderens strenge Ord gaa sig nær; men hun speilede sig hvert Øieblik, og kunde ikke tænke paa Andet, end paa det Indtryk, hendes nye Ansigt vilde gjøre baade paa Fætter Jørgen og alle Andre. Næste Aften var hun hjemme.

Alle fandt unegtelig, at hun nu var bleven besynderlig vakker, og forklarede det, som en Følge af hendes muntre Stemning efter Kjøbenhavnsreisen og af hendes stærke Vext i den sidste Tid, tilligemed den hastige Udvikling af hendes Legemsformer, som syntes fremkaldt ved den lykkelig gjennemgaaede Sygdom. Selv var hun overbeviist om, at hun ved sin Gudmoders Konst og ved sine fortryllede Fingre, under den store Konstners Veiledning, havde givet sig det vakkre Ansigt. Besøget hos Gudmoderen havde hun dog aldrig talt om til Nogen, og — for ikke at gjælde for afsindig — talte hun nu heller ikke meer om, hvorledes hun i Kjøbenhavn var bleven ommodelleret. Fætter Jørgen havde hun ikke villet lade sig see for med sit grimme Ansigt i Kjøbenhavn; men hun havde hørt hans Stemme, naar han besøgte hendes Fader og spurgte efter hende; hun klædte sig da altid paa, som hun foregav, medens hun kigede gjennem Nøglehullet paa den tillaasede Dør, for kun at see ham. Nu ventede hun bestandig et Besøg af ham paa Parcellen; men han kom ikke.

Forandringen i Thoras Væsen og Udseende fremkaldte uvilkaarlig en større Deltagelse og Omhu for hende i Familien. Der blev nu sørget for, ved en forstandig Under-

viisning, at modarbeide hendes overdrevne Hang til fantastiske Forestillinger. Hendes Ansigt fandt Alle nu særdeles smukt, og Nogle paastode endogsaa, at det paafaldende lignede den Engel af Thorvaldsen, der bærer Døbefonten i Frue Kirke. Hendes Forstand udviklede sig ogsaa snart betydelig. Hun fik Underviisning i flere Sprog og Videnskaber, endogsaa i Mathematik, der ansaaes for en god Dæmper for den exalterede Fantasi. Hun blev virkelig ogsaa i et Par Aar saaledes udrevet af den barnlige Eventyrverden, at alt Overnaturligt forekom hende unaturligt og latterligt. Besøget hos Gudmoderen betragtede hun nu, ligesom dets Følger, som en Drøm, og Eventyret med den store Konstner paa Charlottenborg ansaa hun for en Levning af hendes Feberfantasier. Den dybe Følelse, der i hendes Opvæxt syntes at ligge i hendes Øine, tilbagetrængtes imidlertid meer og meer af et Selvbehag og en Overvurdering af hendes ydre Fortrin, der truede med at tilintetgjøre en Natur og et Væsen, hvis Elskværdighed ellers vilde have henrevet Alle.

Tre Aar vare forløbne. Fætter Jørgen havde ikke seet Thora siden hint Besøg hos hendes Forældre i hans Skoleferie, da han selv var sexten Aar gammel og næste Efteraar skulde være Student. Han var allerede den Gang bleven hendes varmeste Beundrer, uagtet han ofte for Spøg havde drillet hende. Hans Interesse for hende var siden i høi Grad tiltaget, medens han ofte havde havt Leilighed til at læse hendes Breve til en Tante i Kjøbenhavn. Disse Breve vidnede om en betydelig Aandsudvikling, og der var ofte en artig Hilsen deri til ham. Først efterat han havde fuldendt de almindelig forberedende academiske Studier ved Universitetet og havde studeret over et Aar ved Konstacademiet, for at uddanne sit Talent til Konsten, besøgte han i Paasketiden sin Onkel, Proprietair Lind, paa Parcellen

ved det gamle Slot. Det var Thoras Confirmationsdag. Han var bleven forsinket paa Reisen og kom først betimeligt nok til at see hende paa Kirkegulvet blandt de andre Confirmander, hvor hun med stor Færdighed gjorde Rede for sin Christendoms-Kundskab og bekræftede sin Daabspagt. Han stod, forbauset af hendes Skjønhed, og vovede ikke at hilse hende, for ikke at forstyrre hendes høitidelige Stemning; men han saae dog paa hendes Blik, at hun havde bemærket ham. Hun svarede høit og med den klareste Forstand paa ethvert Spørgsmaal, men syntes kun lidet bevæget under den kirkelige Handling. Hendes Blik dvælede ofte paa de Tilstedeværende og sank undertiden ned paa Bindet af hendes Psalmebog, som var saa blankt, at hun kunde speile sig deri. Det gjorde hun ogsaa virkelig, og den Mine, hvormed hun betragtede sit nydelige Billede, syntes at udtrykke saa lyksalig en Følelse, at Mange toge den for Andagt. Fætter Jørgen saae dog med det skarpeste Blik — og det undgik ham ikke.

Ved den første Samtale med Thora efter Confirmations-Høitideligheden blev han vel i høi Grad henrevet saavel af hendes Skjønhed, som af hendes glimrende Underholdningsgave; men den Inderlighed i Følelsen og det fantasirige Liv i hendes Øine, hvorved hun allerede som et halvt Barn havde gjort et uudsletteligt Indtryk paa ham, uagtet han saa ofte voldte hende Sorg ved sine smaa Drillerier — den Naivetet, der saa ofte havde glædet ham, da hendes Ansigt havde havt saa megen Lighed med Mulatindernes — alt Dette var nu forsvundet. Thora var en fin, dannet Dame og havde aldeles tilegnet sig Modesmagens tilsyneladende Foragt for al Følelse og Fantasi. Hendes Yndlingslæsning var i den sidste Tid de Skuespil og satiriske Blade, hvori den hjerteløse Spot og det al Begeistring udslukkende Vid udelukkende førte Ordet. Selv besad hun et umiskjendeligt

Talent til at sige skarpe og undertiden vittige Bemærkninger, og herfor høstede hun sædvanlig et Bifald, der smigrede hendes Forfængelighed og forviste al Hjertelighed og Alvor i hendes Omgangskreds. At hun aldrig gik gjennem en Stue, uden at kaste et selvtilfreds Blik i Speilet, undgik heller ikke Fætterens Opmærksomhed, og han tillod sig, i Form af en Compliment, at prise Speilene og selv hendes blanke Psalmebog lyksalige for de venlige Blik, de modtoge af hans smukke Cousine. Hendes Lighed med Thorvaldsens Daabsengel kom ogsaa paa Tale, og Fætter Jørgen tillod sig den Bemærkning, at der i Udtrykket om Munden dog var en betydelig Ulighed, ligesom det ikke blot var Vingerne, men fornemmelig den dybe, alvorlige Grundstemning baade i Former og Udtryk, der gav hint Konstværk sin høieste ideale Betydning og hævede det til en virkelig Engletypus.

»Min strenge Hr. Fætter finder mig ikke sentimental og sværmerisk nok!« — udbrød Thora og lo: — »man skulde tro, han var tredive Aar ældre og hørte til den ømme, æsthetiske Tid, da man jo sværmede for Werthers Lidelser og selv for Lafontaines Romaner.«

Thora sang og spillede smukt. Hun høstede om Eftermiddagen stor Beundring for sit lunefulde Foredrag af de moderneste Parodier paa Følelsens Poesie og nogle musikalske Genrebilleder i nederlandsk Stil af det forrige Aarhundredes Drikkestueliv. Contrasten mellem disse Løier og Confirmationsdagens alvorlige Betydning kunde Fætter Jørgen ikke undlade at bemærke — og maatte derfor finde sig i, paa en vitig Replik af Thora om smægtende og snerpede unge Herrer, at blive Gjenstand for almindelig Latter.

Kun et Øieblik henad Aften havde Fætter Jørgen Leilighed til at tale uden Vidner med sin smukke Cousine. Hans Hest stod sadlet for Døren. Han greb hendes Haand med smertelig Heftighed og hviskede: »Farvel, Thora! vi

sees maaske aldrig meer. Den Gang jeg drillede dig med din Negerindenæse, fandt jeg dig dog deilig i Grunden. Det Billede, jeg i den Ferie tegnede af dig, og som jeg lod dig beholde, tog jeg en Copi af, som jeg — underligt nok — altid har baaret ved mit Bryst; tilgiv mig den sentimentale Grille!« — Han tog det frem og viste hende det. — »Husker du den Sommeraften, du halv vred og halv spøgende truede os med at løbe til Afrika og paastod, du kunde flyve, da du kom tilbage fra Skoven?«

»Ak ja!« — udbrød hun pludselig alvorlig — »det var den Aften, du var saa ond imod mig og drillede mig med min Grimhed.«

»Den samme Aften fuldførte jeg dette Billede, for aldrig at glemme dig.«

»Det var den Aften, jeg drømte om min Gudmoder og hendes Eventyr« — vedblev Thora, ligesom adspredt og halv vemodig« —

»Lever hun endnu?« — spurgte Fætteren.

»Jeg saae hende i Kirken i Dag; men ellers seer jeg hende aldrig; hun skal høre til de Hellige her i Egnen og gjælder blandt den enfoldige Almue for et Slags Troldkvinde, men af det gode Slags.«

»Gud give, hun da kunde trylle det Sind tilbage hos dig, som skinnede dig ud af Øinene for tre Aar siden!« — sagde Jørgen: — »det var en kosteligere Skat, end al den Skjønhed og kolde Klogskab, du nu glæder dig over og beundres for.« Hans Stemme bævede, og der stod Taarer i hans Øine. Uden at vente paa Svar, hilsede han den skjønne Thora og steg til Hest. — Han havde aldeles opgivet Embedsveien for at dyrke Malerkonsten, som han saa tidlig havde havt Lyst og Talent til, og han greb nu en Leilighed, der tilbød sig til en Udenlandsreise. I hele tre Aar hørte Familien paa Parcellen aldeles Intet til ham.

I disse tre Aar foregik der en mærkelig Forandring med Thora. Gjensynet af hendes Barndoms Legekammerat og deres saagodtsom opløste Forhold havde stemt hende sørgmodigt. Allerede som Barn havde hun været forelsket i ham, og for hans Skyld var det, hun saa inderlig havde ønsket at blive smuk. Hin Dag, da han saae hende i hendes største Skjønhed, havde han bitterlig krænket hendes Selvfølelse, og hun havde følt sig næsten fjendtlig stemt imod ham. Hans sidste bevægede Ord til hende og hans Tilstaaelse om den hemmelige Kjærlighed, han havde bevaret for hende, fra hun var halvvoxen og saa inderlig styg, havde rørt hende. Neppe var han bortreist, før den længe indslumrede Lidenskab fra hin første drømmende Ungdomstid med fordoblet Heftighed og Styrke kom tilbage.

Uden at røbe denne Følelse for noget Menneske, nærede hun den nu, til den beherskede alle hendes Tanker, og med den kom hin Stemning tilbage, hvori Begjerligheden efter en skjøn Ansigtsform havde kastet hende ind i den Forestillingshvirvel, der endte med Feberfantasier og en hidsig Sygdom. Fantasilivet fra hin legemlige og aandelige Udviklingsperiode dukkede nu friskt og fornyet op i hendes Sind. Blandt flere Billeder i hendes Værelse stod der en god Afstøbning i formindsket Størrelse af Thorvaldsens Daabsengel, som man saa ofte havde smigret hende med, at hun lignede. I en Skuffe havde hun forvaret det Portrait, som Fætter Jørgen havde tegnet af hende for tre Aar siden. Dette tog hun nu frem og sammenlignede det baade med Daabsenglens Ansigt og med sit eget Speilbillede. Hvad Formernes Skjønhed, Renhed og Harmoni angik, havde det vel betydelige Mangler og havde ikke den fjerneste Lighed med det ideale Konstværk, hvorimod det besad en fjern, men umiskjendelig Lighed med Grundformerne i hendes nuværende Ansigt. Den Mangel paa Forhold og Harmoni, det

fornemmelig led af, var dog saa betydelig formindsket ved det naive, uskyldige, livlige og følelsesfulde Udtryk, en kjærlig Opfattelse havde lagt deri, at det nu næsten behagede hende meer, end hendes nærværende smukt uddannede Ansigt. Under denne Sammenligning mellem hendes Barneansigt og hendes nærværende Udseende var det hende som Barndomslivet gjenfødtes i hendes Indre, og selv hvad hun ansaae for Drømme og Fantasier fra hin Tid, blev hende atter virkeligt. Hun huskede paa sin Gudmoder og hendes Eventyr; hun syntes igjen at see hendes Bolig i Skoven, med Humlerankerne om Muren og de smukke Roser og Lilier i den lille maanelyse Have; hun saae Stuen med Alkoven og Bordet med den hemmelighedsfulde Bog; hun saae det blanke Messingfad med det hvide Sand og de gaadefulde Tegn i Sandet, hvori hun lagde sine smaa Fingre; hun saae Lysglimtet og følte ligesom paany den elektriske Prikken i Fingrene, som da hun udsagde hin mægtige Aands Navn, der skulde give hende Tryllemagt. Uvilkaarlig betragtede hun sine Fingre og begyndte, med Billedet af sit Barneansigt for sig, at berøre sit Ansigt for Speilet, ligesom for at give det Noget af det tabte Udtryk tilbage. Formerne rørte hun dog ikke ved: de syntes hende virkelig smukke, men kun kolde og udtryksløse. At det kun var ved Solens Opgang eller Nedgang, de fortryllede Fingre havde Magt, syntes hun at have glemt, og uden at agte paa Tiden, gjentog hun ofte uvilkaarlig, naar hun var ene, hin modellerende Berørelse især af Trækkene om hendes Mund.

En Formiddag, som hun sad ved denne Syssel, blev hun overrasket ved et Besøg af Præsten, der havde confirmeret hende. Han traadte beskeden tilbage, i den Tanke, at hun endnu sad ved sit Toiletbord. Den Forlegenhed, hvormed hun reiste sig og bad ham blive, og den Hast,

hvormed hun skjulte det lille Portrait i sin Speilskuffe, saavelsom den besynderlige Syslen med hendes Ansigt, som han havde overrasket hende i, bragte ham paa den Formodning, at hun havde sminket sig. Uden dog at ville lade sig mærke dermed, vidste han efter nogle indledende Bemærkninger, i Anledning af Thorvaldsens Daabsengel, at bringe Samtalen hen paa Forholdet mellem den indre og ydre Skjønhed. Han bemærkede, hvorledes Udtrykket i de blotte Former, selv uden Farve, kunde indeholde den høieste Skjønhed, naar Formen udsprang af en tilsvarende skjøn Ide. I den Overbevisning, at Forfængelighed var hendes Hovedfeil, og at hun med sit klare Blik maaske kun behøvede at see det, for med sin kraftige Villie at bekæmpe denne Feil, vidste han saaledes at lede hendes Tanker, at det tilsidst blev hende selv og ikke ham, der klarest udviklede Sandheden af den indre aandelige Skjønheds Nødvendighed, som Betingelse for den ydre, hvor den med Liv og Sandhed skulde tiltale Menneskehjertet. Hun var imidlertid for klog til, ikke at have mærket hans Hensigt, og han havde ikke havt Finhed nok til aldeles at skjule sin Mistanke.

»De anseer mig for uhyre forfængelig, og dertil har De havt Ret!« — sagde hun pludselig med et gjennemtrængende Blik. — »De troede, jeg sminkede mig,« — vedblev hun med et Smil, medens hun dyppede et hvidt Klæde i Vand og lod det glide over sine blomstrende Kinder, uden at det berøvede dem det Mindste af deres friske Farve — »see, deri tog De feil; men hør dog ogsaa, hvad jeg var forfængelig nok til at skjule Dem;« — her fremtog hun det lille Portrait. — »See! saa styg — eller om De vil — saa smuk var jeg for nogle Aar siden. — Jeg falder undertiden i Tanker derover og bilder mig da ind, jeg forstaaer Billedhuggerkonsten paa en egen Maade og kan tilbagegive mit Ansigt det Udtryk, det har tabt; men

det er kun en barnagtig Erindring fra Eventyrverdenen. Nu seer jeg klart, hvad jeg dog altid dunkelt fornam: der er en indre Maler og Billedhugger i os, ligesom der er en indre Læge og Præst, om jeg saa maa sige. Det er ikke første Gang, denne Tanke paatrænger sig mig,« — vedblev hun og fremtog en Bog, hvori hun havde afskrevet en Del Sange og Digte, der til forskjellige Tider havde tiltalt hende, og hvori hun tillige af og til havde nedskrevet en eller anden Bemærkning, som hun ikke vilde glemme. »See her, hvad jeg for nogle Dage siden nedskrev, efter at jeg i flere Uger havde følt mig høist ulykkelig! Jeg havde glemt det igjen, da De her overraskede mig i mine barnagtige, næsten sindsforvirrende Forsøg paa at ændre det mig saa forhadte Udtryk i mit Ansigt.« — Hun rakte ham Bogen, og han læste: »Det Billede af vor Sjæl, den Lægedom for vort Hjerte, den inderlige Tro og den Salighed, vort eget skjulte inderste Væsen, ved en høiere guddommelig Kraft, skaber eller tilegner sig og uddanner i vort Indre, det kan først give vort ydre Aasyn sandt Liv og Skjønhed — det kan først lægge Udtryk i vort Blik og Sandhed i vor Tale og Salighed i Smilet om vore Læber.« Han rakte hende Bogen tilbage med et deeltagende Blik. »Det er virkelig« — sagde han bevæget — »hvad den Sjælesørger kunde have sagt Dem, som gjennemsaae Deres Inderste.«

Hun fortalte ham nu hele sit lille Barneeventyr, og hvorledes hun nylig havde mærket, at den Attraa efter Skjønhed, der oprindelig udsprang af hendes Sorg over Andres formentlige Ukjærlighed, var bleven til en farlig Behagesyge hos hende, og at hun derved var bleven en tom, huul Maske, og havde været nær ved at tabe det Dybeste og Bedste, hun eiede, for prunkende Kundskaber, jammerlige Talenter og et skuffende behageligt Ydre. Hun tilstod ham oprigtig, at hans hele Confirmations-Undervisning hidtil havde været

spildt for hendes Hjerte, medens den alene havde sysselsat hendes Tænkning. Selv da hun paa Kirkegulvet modtog Haandspaalæggelsen og bekræftede sin Daabspagt, havde det kun været hende en smuk Ceremoni, der var nær ved at kede hende; men da havde hun fundet Trøst paa en Maade i sin Psalmebog, i hvis blanke Bind hun havde speilet sig. — Først fra det Øieblik, hendes Fætter Jørgen havde forladt hende, maaske for bestandig, var der faldet ligesom et Slør fra hendes indre Øie, og først da havde hun seet, at hun endnu dog eiede en hemmelig Skat i sit Indre, som hun maatte gribe og bevare, for ikke at blive en blot smuk, dog aandløs Menneskelarve.

Hvad der i denne Hjerteudgydelse forekom Præsten besynderligst, var hendes Eventyr med Gudmoderen, den gamle Fru Sommerkjær, hvilket han ikke kunde ansee for nogen Drøm eller Fantasi, da han kjendte baade hende og hendes Bolig, der aldeles svarede til Thoras Beskrivelse; han vidste ogsaa, at hin gamle Kone for nogle Aar siden havde været henfalden til Læsning af magiske Skrifter og troet sig i Besiddelse af den saakaldte lyse Magi, der ved gode Aanders Hjælp vil foretage mirakuløse Gjerninger. I den senere Tid havde hun opgivet dette Sværmeri og selv faaet Skrupler derover, medens hun havde læst i en af sine hemmelige Bøger, at der kunde blande sig virkelig Trolddom dermed, og at Dæmoner og onde Aander kunde skuffe den oprigtigste Sjæl, der dyrkede Magien, saasnart man udstrakte sine Ønsker om en høiere Naturs Indvirkning til de ydre og verdslige Ting. Om sin Sammenkomst med Thora havde hun dog aldrig betroet Præsten Noget; men hun havde havt en ængstelig Samtale med ham om sin kjære Guddatter, kort efter at hun havde seet hende paa hendes Confirmationsdag i Kirken.

Den Forandring, der efterhaanden foregik i Thoras

Indre, røbede sig paafaldende i hendes hele Adfærd og behagede kun lidet hendes Forældre, der havde en heftig Gru for enhver aandelig Bevægelse hos hende og ofte frygtede for, at den Sindsforvirrelse, de for nogle Aar siden troede at have bemærket hos hende, nu i en anden Skikkelse vilde komme tilbage. Hun fandt ikke meer Smag i det Selskab og den Underholdning, hvori hun i de sidste Aar havde glimret. Man overraskede hende ofte med forgrædte Øine, uden at hun vilde sige nogen Grund dertil, og naar hendes ungdommelige Natur yttrede sig i lunefuld Skjemt, var det mere humoristisk end vittigt. Der skjulte sig ofte en vemodig Følelse og inderlig Medlidenhed med hende selv og Andre i hendes muntreste Indfald, og det Meste af hvad hun før, med den lidt flaue, fjasende Ungdom i Omegnen, havde fundet morsomt, var nu det Eneste, som hun ret kunde have Lyst til at see i et latterligt Lys. De Bøger, hun nu helst læste, vare som oftest af en aldeles modsat Aand og Tendents, end hvad der før havde underholdt hende. Musiken elskede hun meer, end tilforn; men hun dyrkede den nu helst i Eenrum. Der kom nu Toner fra hendes Fortepiano og hendes Bryst, som med et langt friere og stærkere Udtryk, end hvad hun nogensinde yttrede med Ord, røbede en dybt bevæget Sjæl og en dæmpet, tilbagetrængt Lindenskabelighed.

Det dybere Blik i hendes eget Indre og den Omhu for at udvikle den sande, høiere Natur i sig, som først var fremkaldt ved hendes tilbagevendte Barndomskjærlighed og i Førstningen havde knyttet sig til Ønsket om det ædlere og høiere Udtryk i hendes Ansigt, som Fætter Jørgen havde savnet — denne Fremkaldelse af, hvad hun kaldte sin indre Læge, Billedhugger og Maler, blev efterhaanden saa mægtig og saa frigjort fra ethvert Hensyn paa hendes ydre Skikkelse, at hun næsten aldrig meer betragtede sit Ansigt i Speilet. Hun havde endogsaa faaet en vis Gru derfor, som noget Dæmonisk

og Forvildende, uagtet hun selv smilte derover, som en Levning af hendes Barndoms-Overtro. En Omstændighed var indtruffen, som uvilkaarlig bestyrkede hende i denne Forestilling. Hun havde nogle Gange troet at see et Lysglimt bagved sig, naar hun speilede sig, og hun havde troet, at det lynede, uagtet ingen Andre vilde have lagt Mærke dertil — og da havde hun altid tillige fornummet en besynderlig Sittren i de tre forreste Fingre paa hendes høire Haand. Hun havde i nogen Tid i disse Fingre følt en Smerte, der af Lægen betragtedes og behandledes som noget Rheumatisk; men Thora kunde ikke tilbageholde den Forestilling, at det magiske Konststykke, der i hendes Barndom var foretaget med disse Fingre — og som hun ikke længer kunde ansee for nogen Drøm eller Feberfantasi — muligen kunde staa i Forbindelse dermed, og at denne Lidelse kunde være Følgen af et Indgreb i en Naturhemmelighed, der laa udenfor det Tilladtes Grændser i denne vor Tilværelses Sphære. Hun havde ofte tænkt paa at besøge sin gamle Gudmoder i Skovhuset, for at tale med hende derom; men hun havde dog altid udsat dette Besøg af en uvilkaarlig Frygt for at inddrages for dybt i den Forestillingskreds om de magiske Kræfter, der engang havde havt en saa forvirrende Indflydelse paa hendes Fantasi.

Smerten i Fingrene tiltog imidlertid i høi Grad: de opsvulmede, og, efter mange mislykkede Forsøg paa at helbrede dem, erklærede Lægen en Dag, at der var Benædder og nu tillige Koldbrand i dem, og at der var ingen Redning for hendes Liv, hvis ikke alle tre Fingre inden 24 Timer bleve afsatte.

Bekymringen var stor i Familien; men Thora fandt sig deri med en mageløs Resignation. Det var ved Paasketiden i det tredie Aar efter hendes Confirmation. Hun gik nu i sit nittende Aar og var, saavel for sin Skjønhed, som endnu

mere for sin usigelige Elskværdighed og Mildhed, næsten tilbedet af Enhver, der kjendte hende. Ulykken med hendes Fingre havde vakt almindelig Deeltagelse. Alle havde villet give Raad, og der var ogsaa blevet talt om, at lade hente en saakaldet klog Kone, som ofte havde helbredet farlige og af Lægerne opgivne Benskader, men som i de sidste Aar havde afholdt sig derfra, enten af religiøse Skrupler, som Nogle paastode, eller af Frygt for at forfølges som Qvaksalverske og mistænkes af Almuen for Hexeri og Trolddom. Hun havde aldrig taget Betaling for sine Mirakelkure, og hun rostes af Alle for sit fromme Levnet. Den kloge Kone var Thoras Gudmoder. Ved Lægens Erklæring om den nødvendige Operation, raadede man atter til at søge Hjælp hos denne Kone, og Thoras Forældre med hele Familien vilde have Bud til hende.

»Nei, nei!« — udbrød Thora heftig og bestemt, da hun hørte, hvad man havde for. — »Jeg har nu ikke seet Gudmoder i sex Aar. Som Barn havde jeg stor Glæde af hendes Eventyr, og det Indtryk, hun gjorde paa mig, den eneste Gang jeg synes, at jeg har besøgt hende, glemmer jeg aldrig. Men jeg veed, hun befatter sig ikke meer med hine hemmelighedsfulde Konster — og jeg er selv bange derfor. Lad i Guds Navn Lægen komme i Morgen tidlig og foretage det Nødvendige.«

Det var henad Aften. Thora var gaaet tilsengs og led frygteligt; men hun klagede ikke. Der var en Fred og Mildhed udbredt over hendes Ansigt, som gav det et næsten forklaret Udtryk — og man frygtede for hendes Liv. Kort før Solnedgang holdt der en Vogn for Døren. Man troede, det var Lægen, der for en Time siden havde forladt den Syge, og som nu allerede kom med sine Instrumenter for at foretage Operationen. Man ilede spændt og forskrækket ud for at modtage ham. Men det var ikke Lægen; det var en

smuk, gammel Kone, der steg ud af Vognen med en lille Kasse under Armen. Hun bar en græsgrøn Silkekaabe og en sort Kysehat. Hendes Ansigt var gjennemfuret af Rynker, men overordentlig fint og dannet. Hun bar et Par store grønne Briller og støttede sig ved en Krykkestok. Det var Thoras Gudmoder, den bekjendte »kloge Kone«, som havde hørt det ulykkelige Tilfælde med hendes Guddatters Haand, og at der nu havde slaaet sig Koldbrand til. Hun bad kun om Tilladelse til at see hende og tale et Øieblik med hende i Eenrum, inden Solen gik ned.

Uden at melde hendes Ankomst eller spørge om Thoras Indvilligelse, lukkede de bekymrede Forældre, der nu havde meer Tro til den kloge Kone end til Lægen, den milde, gamle Kone ind til Thora og lod dem være ene.

Hvad de talte sammen, og hvad hun foretog sig med den Syge, vidste Ingen. Familien stod i spændt Forventning i den næste Stue. Omtrent et Qvarteer forløb. Solen var gaaet ned. Da aabnedes Døren til Thoras Kammer, og den gamle Kone traadte ud, ledsaget af Thora selv, der bevægede den syge Haand uden Smerte og under hjertelige Taksigelser og Omfavnelser fulgte den Gamle tilvogns. »Jeg er helbredet« — sagde hun — »og uden alle hemmelige Konster. Hvad jeg har brugt, skal Lægen selv undersøge og bedømme. Det er de uskyldigste og simpleste Ting af Verden.« Hun viste dem sine Fingre. De vare endnu kun noget røde; men Svulsten var forsvunden; de vare bevægelige, og hun følte ingen Smerter i dem.

Glæden var stor i Familien. Næste Morgen tidlig kom Lægen med sine Instrumenter for at foretage Operationen. Han saae og hørte med Forbauselse, hvad der var skeet; han undersøgte paa det Nøiagtigste det anvendte Lægemiddel; det bestod i en simpel, uskyldig Urtesaft, som han vel vidste havde medicinal Virkning, men hvis Anvendelse

i dette Tilfælde var ham ubekjendt. Inden faa Dage var Thora fuldkommen helbredet, og Rygtet fortalte nu mange Eventyr om Besværgelser og hemmelige Konster, hvorved den »kloge Kone« skulde have udøvet denne Mirakelkuur.

Uagtet Thoras Forsikkring og Lægens Vidnesbyrd om det aldeles Uskyldige i denne Helbredelse, foranledigede dog det almindelig udbredte Rygte en retslig Undersøgelse, og da det under samme blev oplyst, at den saakaldte kloge Kone for nogle Aar siden havde foretaget sig adskillige Konster og hemmelighedsfulde Ceremonier, der af Almuen betragtedes som Trolddom, og at hun beviislig, uden Tilladelse til Lægepraxis, havde helbredet Mange — blev hun dog dømt til en Straf, der for hendes Ære var høist krænkende, og — uagtet alle Forbønner — maatte hun udholde nogle Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Kort efter at Thoras Gudmoder havde udstaaet denne Straf, som hun med den største Mildhed og Sagtmodighed fandt sig i, faldt hun i en svær Sygdom, og Lægen tvivlede om hendes Liv. Thora sad nu Dag og Nat ved hendes Sygeleie i den lille, hyggelige Skovbolig. Det var henimod Pintsen. Foraaret var brudt frem med al sin Herlighed; men den gamle Kones Livslys brændte stedse mattere. Pintsemorgen, da Solen stod op, sad hun halvt opreist i sin Seng og fæstede sine stille brune Øine paa Thora, som sad indslumret i Lænestolen ved hendes Alkove. De grønne Briller laa paa Bordet over den aabnede Bibel, og et næsten udrundet Timeglas stod blandt nogle Medicinflasker ved Siden. Solstraalerne spillede ligesom dandsende i Vindueskarmen, og Daglyset oplyste Thoras noget blege, men usigelig deilige Ansigt. »Sov sødelig, mit kjære Gudbarn!« — hviskede den stille, dødblege Kone og berørte sagte hendes Ansigt og Bryst. — »Gud har tilgivet dig og mig vort formastelige Indgreb i hans hemmelige Kræfters Verden. Du var ren og

uskyldig — du kom til mig, som et uvidende Barn, og jeg bibragte dig i min Forblindelse en Kraft i din Barnehaand, som jeg troede kun de rene, gode Aander kunde uddele. — Kraften kom vel fra Kræfternes Herre; men han tillod kun, hvad han ei vilde hindre — han gav en fristende og gjøglende Aand Magt til at paatage sig Lysaandens Skikkelse — for at prøve dig og straffe min Formastelse. Dog — Vorherre skee Lov og Pris! — Prøven bestod du, hvor farlig den saa blev dig, og min Straf blev det mig forundt at udstaa i denne Verden. Nu har vi begge seiret — dig venter et lyksaligt Liv her — og mig en salig Bortgang herfra. — Gud lade os begge mødes engang i hans Klarheds og Sandheds Rige!« — med disse Ord bøiede hun sig over den slumrende Pige og berørte hendes Pande med sine dødblege Læber. Hun greb Thoras Haand og slog et Kors over de tre helbredede Fingre. Derpaa sank hendes Hoved tilbage paa Leiet i Alkoven; hun foldede sine Hænder over sit Bryst — drog et let Suk og udaandede det sidste Livspust med et stille Smil.

I samme Øieblik aabnede Thora sine store sorte Øine og betragtede hende. Hun havde ligget i en halv bevidst Dvale og hørt hvert Ord, hendes Gudmoder hviskede. Hun havde fornummet med en indre Sands Haandspaalæggelsen over sit Ansigt og Bryst; hun havde følt den kjære Gudmoders Afskedskys paa sin Pande og det sagte lille Tryk af hendes Haand, medens hun fornam en Sittren i de tre helbredede Fingre og klart var sig bevidst, at de bleve velsignede. Nu kunde hun først røre sine Lemmer; hun reiste sig stille og saae paa den Bortslumredes Ansigt, som nu en Solstraale fra Vinduet ligesom omgav med en Glorie, medens det sidste Spor af Aandens Flugt svævede hen over det og gav det et saligt Udtryk af Fred og himmelsk Glæde.

»Gud glæde evig din Sjæl, fromme Gudmoder!« — hvi-

skede Thora og knælede ved hendes Leie, medens milde Vemodstaarer randt ned over hendes nødbrune Kinder.

Hun laa endnu i denne Stilling ved den Dødes Leie, da hun bemærkede en Lyd af hviskende Stemmer omkring sig. Det var hendes Forældre, der sagte vare traadte ind tilligemed Lægen og en fremmed ung Mand, der mest af Alle syntes greben af den stille, høitidelig skjønne Gruppe ved Alkoven. — Det var Fætter Jørgen, der som en duelig Konstner var kommen hjem fra sin Udenlandsreise og forgjeves havde søgt Thora hos Forældrene. Efter hvad han hos dem og Alle havde erfaret om hende, maatte hun være bleven til en sand Engel, der selv var skjønnere end hint herlige Konstværk, man engang havde lignet hende med. Nu, da han saae hende i denne Stilling og saae hendes Ansigt oplyst af den stigende Pintsesol — svimlede det for hans Øine, og han syntes at see et Billede fra en høiere Verden.

Deres Møde ved den fromme Gudmoders Dødsseng var et stille, men inderligt Favntag. Da de næste St. Hansaften kjørte til Kilden i Skoven — gik de om Aftenen, som et lykkeligt nygift Ægtepar, til Gudmoderens Skovbolig, for at see, hvorledes dens nye Beboerinde, en Søster til den Afdøde, efter Løfte lod Alting staa der i samme Orden og paa samme Sted, som i den gode Gamles Tid. Humlerankerne snoede sig som før om Muren. Roserne og Lilierne duftede atter drømmende i Maaneskinnet. Den gamle hvide Kat laa og snurrede paa Dørtærskelen. Alkoven med det grønne Forhæng stod paa samme Sted og Bordet midt i Stuen; men der laa ingen hemmelighedsfulde magiske Bøger paa Bordet. — Den opslagne Bibel laa der med Gudmoders grønne Briller over det Sted, hun sidst havde læst — og det udrundne Timeglas var omslynget med en frisk Krands af Skov-Anemoner.

FAMILIE-SYNET

Der gik et Sagn i den grevelige Gravenskjoldske Majoratherreslægt om en varslende Vision, som den ældste Søn, Stamherren i Familien, eller den nærmeste mandlige Arving ufeilbarlig skulde have i den Fuldmaanenat, der nærmest gik forud for Faderens eller Majoratbesidderens Død. Hvori dette formeentlige Syn egentlig bestod, var en Hemmelighed i Familien; men det antoges at maatte være af en høist rystende Natur, da det oftere var hændet, at den ældste Søn i denne Familie pludselig var bleven heftig syg, faa Dage før Faderens Død, og undertiden var bleven periodisk vanvittig eller dog svagsindet hele sit øvrige Liv. En hel Række af tildeels sindsforvirrede, tildeels tungsindige Majoratsherrer havde i flere hundrede Aar fulgt paa hverandre i denne rige, adelige Slægt, og De, der kjendte og fæstede Lid til Sagnet, maatte med Føie ansee det for en stor Ulykke at være født til saa dyrt betalt en Herlighed.

I Slutningen af det attende Aarhundrede var den gamle Grev Maximilian Majoratets Besidder, og hans eneste Søn, Victor Amadæus, var Stamherre. Faderen havde fyldt sit halvfjerdsindstyvende Aar og Sønnen sit fem og tyvende. Den gamle Greve havde i sin Ungdom været munter og livsglad, men tillige en Tidlang meget letsindig; og man paastod,

han skulde have levet noget vel lystig paa en Udenlandsreise, han med en ligesaa lystig Hovmester havde foretaget til det sydlige Europa. Han havde gjennemgaaet en svær Sygdom, medens hans Fader laa for Døden, og siden havde han først et strengt, næsten ascetisk Liv paa den skumle Middelaldersborg, Gravenskjoldshus, der var de regjerende Grevers Residents. Grev Maximilian havde været gift, i en allerede fremrykket Alder og kun et eneste Aar, med en høist elskværdig Dame af gammel adelig Slægt, men uden Formue, hvem han lidenskabelig havde elsket. Hun var død faa Dage efter, at hun havde født hans eneste Søn, Victor Amadæus, til Verden. Sønnen var bleven opdraget hjemme i den strengeste Tugt til sit syttende Aar og var derpaa med en Hovmester sendt til Universitetet. Det var netop i den første franske Revolutionsperiode, og den unge, livlige Grev Victor havde aldeles tilegnet sig hin Tidsalders Aandsretning og Anskuelser, saavel i politisk og moralsk, som i religiøs Henseende. Naar han i de academiske Ferier vendte tilbage for en kort Tid til den gamle, mørke Fædreneborg, forefaldt der daglig heftige Optrin med den strengt orthodoxe og aristokratiske Fader, som Sønnen dog, uagtet deres høist forskjellige Livsanskuelser, bevarede en høi og kjærlig Ærbødighed for. I Vinteren 1799 var den unge Grev Victor i Paris, hvor han glimrede i de stærke Aanders og talentfulde Republikaneres Kredse. Han stod i Begreb med herfra at foretage en Reise til Italien, da han en Dag modtog et Brev fra Hjemmet, hvori han underrettedes om, at hans Fader laa farlig syg og var opgivet af Lægerne. Brevet havde været over fjorten Dage underveis, og han maatte befrygte, at Faderen allerede kunde være død, da han modtog det. Det var ham magtpaaliggende, at være tilstede hos Faderen i hans sidste Dage, og han vidste, Faderen havde Noget af Vigtighed at meddele ham før sin Død. Da Grev Victor for to

Aar siden tog Afsked med den Gamle, havde Grev Maximilian gjentaget dette Ønske og tillige med største Alvor betroet ham hint Familiesagn, hvis Virkelighed den gamle Herre paastod selv kort før sin Faders Død at have erfaret. Hvori hin Vision dog egentlig bestod, havde han endnu ikke villet sige, da han saae et Smil i Sønnens Ansigt, der noksom røbede hans Ringeagt for en foregaaende Tids Overtro, hvori han meente sin Fader hildet. »Du faaer det tidsnok at vide, min Søn!« — havde Faderen svaret paa hans nysgjerrige Spørgsmaal: — »jo mere du forhærder dig i din Vantro, og jo fuldstændigere du fornegter Alt, hvad der ligger udenfor vor lavere Naturs Synskreds, jo voldsommere vil hin Erfaring gjennemryste dit Inderste og kuldkaste hele det Hjernespindsystem, du nu hylder, og den Gjøgleverden, din Tid har inddraget dig i. Dog — det kan være godt; dertil staaer nu mit sidste Haab om, at du engang skal finde Veien til Sandhed, siden du med din blinde Tid har forkastet den Vei, der selv er Livet og Sandheden. Vorherre bevare kun den Forstand, du hidtil har misbrugt, naar hint store Øieblik kommer, og naar det sidste Middel til at aabne dine Øine bliver dig forundt!« Sønnen havde behøvet al sin Ærbødighed for den sære Gamle, for ikke at udbryde i Latter ved disse Faderens Afskedsord. Den formeentlige overtroiske Hemmelighed, som skulde ryste ham til Troen paa, hvad hans Forstand med hans Tidsalder forkastede, som absurd, og maaskee omskabe ham til en Pietist, ligesom Faderen — havde han siden aldrig mere tænkt paa, og i den Hvirvel af et rigt og frit Nydelsesliv, hvori han siden havde omtumlet sig, havde han aldeles forglemt hint alvorlige Sagn fra den mørke Fædreneborg, ligesom alle de Ammestueeventyr og Spøgelsehistorier, han havde moret sig over eller gyset ved i sin Barndom, men allerede for længe siden udleet. Nu, da han stod med Brevet, om Faderens farlige

Sygdom, i Haanden, og Tanken om den Gamles mulige Død pludselig slog ham med en øieblikkelig Alvor, var han dog langtfra at tænke paa hint Familiesagn, der, hvis han havde erindret det og fæstet Lid dertil, dog forsaavidt kunde have beroliget ham, som han hverken vaagen eller i Drømme hidtil havde havt mindste foruroligende Anelse med Hensyn paa Faderens Sundhed og Liv. Hvor nødig han end opgav den alt forberedte Reise til Schweits og Italien, forandrede han dog øieblikkelig sin Reiseplan — og begav sig endnu samme Dag med Coureerheste fra Paris ad Veien til Hjemmet. Under en, Nat og Dag fortsat, Iilreise naaede han uden Hindring sit Fædreland og sin Fædreneborg i kortere Tid, end Brevet havde været underveis. Ved sin Hjemkomst blev han modtagen med den glædelige Efterretning, at hans Fader nu var uden al Fare. Den gamle Greve kunde selv i sin Lænestol modtage ham og tilraabe ham sit: »Velkommen hjem, min Søn!« med saa kraftig en Stemme, som i hans sundeste Dage.

Saasnart Grev Maximilian havde omfavnet sin Søn, hvis ædle, smukke Skikkelse og fint uddannede Væsen gjorde det behageligste Indtryk paa Enhver, saae han Sønnen skarpt og med spændt Opmærksomhed i Øinene, og da han i Victors Blik og Aasyn kun saae den oprigtigste Glæde, men intet Spor af Uro eller Ængstelse, sagde han med dæmpet Stemme: »Du har altsaa endnu Intet seet — jeg lever da idetmindste til næste Fuldmaane oprinder.«

»Jo, jeg har seet mange herlige Ting, Fader!« — svarede Victor, uden at forstaa, hvad han sigtede til: — »jeg har seet en hel ny Verdens Liv i Paris; men hvorfor maaler du dit Liv med saa kort en Maalestok? Du er jo, som Alle sige1, næsten fuldkommen helbredet!«

»Men jeg har halvfjerdsindstyve Aar paa Ryggen og Gravens Mindelser i de tunge Lemmer« — svarede den

Gamle. — »Mit Hoved er, Gud skee Lov, frit, og min Sjæl er nu, efter mange Aars Kamp, rolig; men mine Fødder ere omsnoede af Dødens Reb. Livet i mit Øie og paa min Tunge tilhører dog ikke denne forgængelige Verden. Vel at du kom, min kjære, eneste Søn! mange Dage gjør jeg ikke Regning paa her. Naar vi har Fuldmaane igjen, kan du maaskee bedre udmaale mit timelige Liv, end jeg selv og alle Læger i Verden. Saa kan du maaskee have et vigtigt Ord at sige mig, og jeg et ligesaa vigtigt at sige dig.«

»Nu forstaaer jeg dig — nu husker jeg Eventyret, du fortalte mig om vor formeentlige Familie-Vision; men vær rolig derfor! Jeg er sikker for slige Fantasterier; de høre ligesaalidt til min Tid, som til min frie, friske Natur. Tænk nu kun ikke paa slige Sværmerier! men lad os nyde Glæden over dit Liv og din tilbagevendte Sundhed sammen! Jeg kunde nu more dig med de mange lystige Eventyr, jeg har oplevet, og meddele dig de store, frigjørende Ideer, jeg skylder min lykkelige Tidsaand; men jeg veed jo nok, det er dig en Forargelse. Til at læse det forrige Aarhundredes andægtige Bøger for dig, duer jeg ikke. Vidste jeg nu kun, hvad jeg kunde fornøie dig med!«

»Vil du glæde mig, min Søn!« — sagde den Gamle alvorlig, og hans milde Ansigt blev mørkt — »saa sig blot intet ringeagtende eller letsindigt Ord om, hvad du veed der er mig helligt og dyrebart, og meddeel mig Intet af dit Liv eller dine Forestillinger, og hvad du kalder din Tids store Ideer, som kan forstyrre den Fred, jeg nu endelig nyder! Jeg skal heller ikke meer til Unytte besvære dig med, hvad du kalder mine Sværmerier. Beskriv mig kun hvad Herligt og Skjønt du har seet i Guds store Natur og den menneskelige Konsts og Videnskabs Helligdomme!« — vedblev han i mildere Tone — »derfor har jeg endnu levende Sands, og det er den eneste Sphære, hvori vore Sympathier kunne

mødes. Sig mig dog allerførst een Ting! — er dit Hjerte frit? eller har du tænkt paa at gifte dig?«

»Mein Herz ist wie ein Taubenhaus!
Die Eine fliegt herein, die Andere heraus« —

— svarede Sønnen munter. — »Jeg er forelsket i det hele smukke Kjøn; men paa at fængsle en enkelt Elskerinde ved nogen Contract, har jeg ikke tænkt endnu. Har du maaskee et godt Parti at foreslaa mig, til Stamhusets Bevarelse, og for at vort høiadelige Navn ikke skal uddø med mig?«

»Er Ægteskabet dig kun en Contract, som kan sluttes og opløses efter Overenskomst og — efter vor Tids frivole Anskuelser, vel ogsaa uden at forstyrre, hvad I kalde andre naturlige og behageligere Forhold«, svarede Faderen med bitter Alvor — »saa vil jeg kun ønske, at du aldrig, for at bevare vort Navn i Verden, vil vanære det Hellige og gjøre nogen Sjæl ulykkelig. Lad Stamhuset længe nok styrte sammen over vore Grave og lad vort Navn udslettes i den næste Slægt, naar det ikke kan opretholdes af et friskt, ædelt Skud paa vor Stamme, som kan udsone« — —

Faderen taug pludselig. Sønnen taug ogsaa; han mærkede, at han allerede, mod sin Villie, havde krænket den Gamle i en af hans Yndlingsideer. Intet var Grev Maximilian mere forhadt, end Talen om de saakaldte »gode Partier« i de høiere Stænder, som kun havde en Beregning af ydre Fordele til Formaal; hans eget Valg havde været en udelukkende Hjertesag, skjøndt det vel ikke var faldet udenfor hans adelige Stand. I sin høie Alderdom havde den gamle Greve bevaret et vis Romantik i Følelsen, der meer og meer syntes ham forsvunden hos den nye Tids Ungdom, uagtet man havde løsrevet sig fra de aristokratiske Lænker. Paa Rang og Stand saae den moderne Ungdom nu ikke;

men den herskende »Libertinage« havde næsten gjort Ægteskabet til en ligegyldig Sag. At Grev Victor deelte denne Anskuelse, kunde han ikke skjule.

Efter de første Dages Ophold paa den gamle, mørke Familieborg, begyndte den unge, livslystne Greve allerede at lide af en utaalelig Kedsomhed, som han forgjæves søgte at adsprede ved Jagtpartier og Besøg hos nogle stive, gammeldags Adelsfamilier i Omegnen. Han længtes nu kun efter at see Faderen fuldkommen rask, for atter at styrte sig ind i det frie Forlystelseslivs store Strøm og foretage den paatænkte Reise til Italien. En Aften var han kommen silde hjem fra et Besøg paa en Herregaard i Omegnen, hvor han havde underholdt sig med paa eengang at gjøre »fint Cour« til to af Husets smukke Døttre, medens han tillige havde fundet Leilighed til et mindre fint saakaldet »galant Eventyr« med en af deres Kammerpiger. Hans Fader var for længe siden gaaet tilsengs; men Victor hørte af den gamle Tjener, at han havde været usædvanlig oprømt og vel tilpas. Den unge Herre sad endnu en Time efter Midnat paa sit Værelse, medens han bladede i et Bind af den franske Encyclopædie, hvis frivole Ideer vare blevne hans største Nydelse. Den nylig culminerede Fuldmaane kastede sit Lys ind til ham i Sovekamret gjennem de gothiske Buevinduer, da Tjeneren forlod ham, og han endelig lukkede sin Dør, slukkede Voxlysene og lagde sig til Hvile. Tjeneren, hvis Kammer grændsede umiddelbart til den unge Greves, laa i sin første Søvn, da han vaktes ved en besynderlig Lyd, der lignede et dæmpet, uhyggeligt Skrig i Grev Victors Sovekammer. Han foer op og lyttede; men Alt var nu igjen stille. Der blev ikke ringet, og Døren var, som sædvanlig efter parisisk Skik, lukket i Laas. Tjeneren troede, han maatte have drømt, og lagde sig atter til at sove.

Da den unge Greve næste Morgen traadte ud af sit

Sovekammer, var han dødbleg. Haaret flagrede vildt om hans Pande, og han var næsten ukjendelig. Han svarede ikke paa noget Spørgsmaal til sit Befindende, men ravede som en Drømmende lige til Faderens Sovekammer, uagtet Tjeneren forsikkrede, at den gamle Herre sov endnu. Sønnen traadte derind og blev længe staaende taus og betragtede med et vildt stirrende Blik den slumrende Olding, der syntes at nyde den roligste Søvn. Der var et Udtryk i den gamle Greves Ansigt, som vidnede om den lyksaligste Drømmetilstand; det var ligesom han ved en indre, høiere Sands levede i Beskuelsens Verden. Endelig opslog han sine store, alvorlige Øine og saae Sønnen ved sit Leie. Ved det første Blik paa den unge Mands blege Ansigt og vildt stirrende Øine, drog den Gamle et dybt Suk og foldede sine Hænder. »Du har altsaa seet det i denne Nat, min Søn!« — sagde han rolig, men med bevæget Røst — »du veed nu Timen, jeg skal berede mig paa — velan, nævn mig den! — jeg er færdig, naar Gud vil. — Jeg er beredt. — Men du, min forvildede, ulykkelige Søn!« — vedblev han deeltagende — »du var kun lidt beredt til at see ind i den store Verdensorden, som du fornegtede. — Fat dig, og grib nu den eneste Haand, der er udstrakt til din og Alles Redning! — Grib den med Fasthed og Kraft og fuldfør i et nyt Levnet, hvad jeg kun skulde forberede, men ikke havde Ret og Magt til at fuldføre! — See nu den Retfærdighed og den Fred, der overgaaer al Lov og Forstand, og du skal ikke forgaa i den dybe Afgrund, du svimler ved, under din Gjøgleverdens Ruiner! —« Den Gamle havde under disse Ord reist sig halvt op i Leiet; han greb med den venstre Haand en Rulle Papirer, der laa under hans Hovedgjærde, medens han opløftede den høire Haand mod Sønnens Hoved, der havde bøiet sig, uden at dog hans stive, næsten trodsige Stilling forandrede sig.

»Knæl, knæl, min Søn!« — sagde den Gamle — »og lad mig indvie dig til vor Slægts nye Liv i dig og til den store Hemmelighed, jeg skal betro dig, inden du udsiger min Dødstime! Lad mig velsigne dig, før jeg gaaer herfra til at see med Aandens Øie, som vore Fædre velsignede deres Sønner i Troen paa den retfærdige og alforbarmende Dommer!«

Nu var det først som den unge Greve kom til et Slags Bevidsthed: han saae sig om til alle Sider; men hans forvildede Miner tilkjendegave, at han enten ikke havde forstaaet Faderens Ord, eller at de havde klinget ham som den absurdeste Latterlighed. Han udbrød pludselig i en skingrende Latter, som idelig kom igjen, hvergang han vilde aabne Munden for at tale.

Faderen drog stærkt i Klokkestrængen. »Bring min Søn tilsengs og hent Lægen!« — bød han med rolig Fatning de tililende Tjenere. — »To af Jer bliver bestandig hos ham og giver nøie Agt paa hvert Ord, han siger. Nævner han et Ord, der gjælder mig, vil jeg vide det øiebliklig! — Saasnart han er ved Samling, maa jeg tale med ham! Gud hjælpe dig, min ulykkelige Søn!« — sagde han derpaa og strakte endnu engang Haanden ud imod Sønnen; men uden at høre eller forstaa det og uden Tegn til nogen fornuftig Tanke, lod den unge Greve, under den vedvarende krampagtige Latter, sig føre ud af Faderens Sovekammer til sit eget, hvor der strax blev sørget for at bringe ham tilsengs, og hvor han snart af Lægen blev taget under formelig Behandling som sindssvag. I to Nætter og Dage laa han søvnløs, uden at sige et Ord; kun af og til kom hans Krampelatter igjen, medens han med synlig Spænding stirrede paa sit Lommeuhr, som han næsten hver Time trak op, ligesom han frygtede for, det alt var udløbet. Den tredie Nat var han af Udmattelse falden i Søvn; men nogle

Timer efter Midnat foer han pludselig op, lo atter forvirret og stirrede paa Uhret. Timeviseren stod mellem To og Tre og Minutviseren nærmede sig Udløbet af den halve Time. For første Gang overvandt han den krampagtige Latter og raabte nu med voldsom Stemme: »løb, løb til min Fader! sig: Timen er kommen — og halvt udløben! — men — det er Galskab!« — han brast atter i Latter og sank afmægtig tilbage i Sengen. De to Tjenere vare tilstede. Den Ene blev hos ham; den Anden gik øiebliklig ind i den gamle Greves Sovekammer, for at opfylde baade hans og Sønnens Befaling, uagtet han antog de nylig udraabte Ord for en Yttring af Vanvid eller Feberfantasi.

Den gamle Herre havde vel ikke forladt sit Leie siden hint rystende Optrin med Sønnen; men Lægen havde forsikkret, at han ikke var farlig syg. Da Tjeneren nu aabnede Døren til den Gamles Sovekammer, fandt han ham siddende vaagen, halv opreist, i Sengen, med den opslagne Bibel paa sit Skjød og endeel Documenter, som han var ifærd med at lægge i et Omslag og forsegle. Natlampen stod paa et lille Bord ved Siden. Dagen forud havde han ladet sig give Sacramentet og havt en lang, hemmelig Samtale med Landsbypræsten. Da Tjeneren nu stod med et Lys i Haanden i den aabnede Dør, faldt strax den gamle Greves Blik paa hans stærkt oplyste Ansigt, som Tjeneren selv i Speilet kunde see saae blegt og forskrækket ud, uagtet han havde bestræbt sig for at paatage sig en rolig og ubekymret Mine.

»Timen er kommen!« — sagde den Gamle rolig i en spørgende Tone. —

»Ja, Herre Greve! — og halvt udløben!« — svarede Tjeneren med bævende Stemme — »det bød nu den unge Hr. Greve mig at sige — men han — —«

»Han leer maaske endnu, men ikke af Glæde« — afbrød den Gamle ham. — »Gud lade ham lære at græde af den rette Sorg! saa kan Glæden komme endnu. — Kald paa Præsten!« — vedblev han. — »Lad alle Husets Folk træde herind!« — Grev Maximilians Ansigt saae nu pludselig ud som en Døendes. »Dersom min Søn ikke leer mere« — tilføiede han med mat Stemme — »saa sig til ham: i denne Time døer Grev Maximilian, Majoratsherren af Gravenskjold, og har et vigtigt Ord at sige sin eneste Søn!«

Tjeneren brast i Graad, men hilsede taus og adlød hastig. Faa Minuter efter var Grev Maximilians Sovekammer opfyldt med alle hans Tjenestefolk. Lægen og Præsten vare ogsaa tilstede; men Sønnen savnedes — han laa atter i sin Krampelatter. Den Gamle rakte Præsten en forseglet Pakke med Udskrift: »Til Majoratsherren, Grev Victor Amadæus af Gravenskjold« — og med Paategning: »At overlevere ham, naar han er ved Samling.«

Med dæmpede Stemmer, ofte afbrudte af Graad, sang Husfolkene den Psalme, deres gamle, kjære Herre havde forlangt; og efter nogle opbyggelige Ord af Præsten, reiste den døende Greve sig endnu engang høit op i Sengen og velsignede dem Alle — derpaa faldt han tilbage og syntes at sove; men han aabnede ikke Øinene meer, og inden Timen var udrunden, var han hensovet.

Først sex Uger efter Grev Maximilians Død var den nye Majoratsherre, Grev Victor af Gravenskjold, saaledes kommen til sin Samling, at han kunde forstaa, hvad der

taltes til ham, og selv yttre nogen sammenhængende Tanke; men hans Nervesystem var saa gjennemrystet, at hans hele foregaaende Liv ligesom laa i Stykker og Stumper for ham. Selv Anledningen til hans Sygdom var ham ubekjendt. At hans Fader var død og begraven, hørte han med oprigtig Sorg. Han erindrede vel, at han i Paris havde faaet Brev om Faderens Sygdom og derpaa med stor Hast var reist hjem; men at det gamle Familiesagn atter og ved hans egen Erfaring havde stadfæstet sig, syntes han ikke at være sig bevidst, og Ingen af hans Omgivelser vovede heller at yttre det Mindste om en saadan Formodning. Efterhaanden kom hans Sjælskræfter tilbage. Livet og dets Nydelser fik daglig større Tillokkelser for ham; men der var blevet en Skygge tilbage i hans Sind, som han omhyggelig skjulte for Enhver. Han havde faaet en umaadelig Rædsel for Døden, og han bortfjernede nu Alt, hvad der kunde fremkalde Tanken derom. For fuldkommen at tilbagevinde sin Sundhed, besluttede han at reise til et Bad i Tydskland og lade Godset bestyre ved sin Forvalter. Da han stod reisefærdig og Vognen holdt for Døren, overrakte Præsten ham den forseglede Documentpakke fra hans afdøde Fader. Han brød hastig Seglet og aabnede Pakken, men fandt den forsynet med et andet, ligeledes forseglet Omslag, hvorpaa der stod skrevet med Faderens Haand: »At aabne af Grev Victor Amadæus af Gravenskjold, naar hans indre Øie er opladt, og han har sin Faders Tro — eller naar hans Dødstime er ham forkyndt.«

Han læste disse Ord og blegnede. — Han greb Pakken med krampagtig Heftighed og kastede den uaabnet ind i et brandfrit Jernskab i Muren, der benyttedes til Gjemmested for endeel gammelt Sølvtøi. Han lukkede den store, dirkefrie Laas, dreiede Nøglen to Gange om og forvarede den hos sig; derpaa sprang han i Vognen; den rullede bort,

og en besynderlig halvkvalt Latter gjenlød fra Vognen og tabte sig under Larmen paa Brostenene.

I hele fem Aar stod hans gamle, mørke Fædreneborg øde og forladt.

I Sommeren 1804 var der en stor Fest paa Gravenskjoldhus. Grev Victor var kommen hjem og holdt Bryllup. Han var nu tredive Aar gammel. Han havde et særdeles livligt og muntert Udseende. Han bar en fremmed diplomatisk Uniform, prydet med nogle udenlandske Ordenstegn. Hans Brud var en glimrende Skjønhed. Hun talte Fransk og Italiensk. Hun var en berømt Dandserinde fra St. Carlo-Theatret i Neapel og af et noget tvetydigt Rygte. Hun havde gjort Reisen alene med den unge Greve, som hans »Amica«, og de havde en Søn paa omtrent tre—fire Aar med dem, som paa Forældrenes Bryllupsdag blev lyst i Kuld og Kjøn og legitimeret som Stamherre. Vielsen foretoges i det grevelige Kapel. Ligesom for at trodse den offentlige Mening, havde Grev Victor til dette Bryllup indbudt hele Omegnens gamle, stive Noblesse tilligemed alle Godsets Præster og desuden endeel lystige unge Herrer fra Hovedstaden og adskillige ved Skjønhed og Talent udmærkede Dandserinder og Skuespillerinder, som just ikke vare bekjendte for deres strenge Sæder.

Det var som det gamle, mørke Slot var forvandlet til et offentligt Forlystelsessted. Comedier, Baller, Concerter og Maskerader afvexlede med Jagtforlystelser, Væddeløb, lystige Compotationer og alleslags Hazardspil. Fremmede droge ind og ud som paa et Hotel. Hver Dag var der aabent Taffel. Alle Gaardens Eqvipager og Heste vare til

Gjesternes Tjeneste, og store Summer bleve inddragne for at tilfredsstille alle Fordringer til et næsten fyrsteligt Hofhold. Grev Victor og hans skjønne Gemalinde syntes at kappes om Fortrinnet i at opfinde nye og sindrige Forlystelser. Uagtet den Yppighed, det Letsind og den Frivolitet, der charakteriserede Selskabslivet paa denne Glædesborg, var dog den fineste Smag og Skjønhedssands saavidt muligt tilstede. Selv det moralsk Forkasteligste oversløredes saaledes med Gratiernes fine Flor, at enhver Fest og Forlystelse var en Triumf for Aand, Vid og Talent. — Saaledes gik Sommeren hen som en næsten uafbrudt Række af muntre Festdage, og da Vinteren kom, fortsattes dette Liv med ligesaa megen Yppighed i Grevens store Familiepalais i Hovedstaden.

Den rige, muntre Grev Victor syntes, til Trods for den nye alvorlige Retning, Tidsaanden havde taget i Begyndelsen af det nittende Aarhundrede, at ville fastholde sin Ungdoms Livsanskuelse, i de franske Encyclopædisters Smag, og idetmindste gjennemføre den i sit Privatliv, medens det ikke laa i hans indolente Natur at bekymre sig om Politiken og Statsforholdene. Det sikkreste og rigeste Nydelsesliv i det længst mulige Tidsrum, uden Hensyn paa en Fremtid, hvori han ikke personlig skulde deeltage, og med Fjernelse af enhver mørk ubehagelig Tanke — fornemmelig den ham saa gruelige Dødstanke — var blevet Opgaven for hans Liv. Han havde dannet sig et Slags Levnetsfilosofi, som han dog ikke alene skyldte de franske Encyclopædister, men som han, ved paa sin Maade at holde Skridt med Tiden, havde givet et vist classisk æsthetisk Hold, medens han med Franskmændene betragtede Grækerne og Romerne som Mønstre for enhver Tids Dannelse og med Tydskerne optog saameget af den nye Romantiks og Naturfilosofies Aand, som lod sig forene med den frieste og behageligste

Lyksalighedslære. Han priste derfor ogsaa Goethe som en Tidens Profet, der skulde tilbageføre Menneskeslægten til Naturen og den classiske Alderdoms Gudeliv, — og for ikke som Atheist at træde i ubehagelig Opposition med den nye alvorlige Retning i Tiden, talte han undertiden med et Slags høflig Opmærksomhed om »Guderne«, ligesom Goethe sædvanlig i sine Poesier, medens dog Wieland, blandt de tydske Digtere, og Voltaire og Diderot, blandt de franske Skribenter, vare hans Yndlingsforfattere. — Den Uforsigtighed, hvormed han i sin tidlige Ungdom havde ødslet med sine Kræfter og sin Sundhed, søgte han nu at raade Bod paa, ved et omhyggeligt Studium af alle de Skrifter, der foreskreve Regler for Sundhedens, Livets og Skjønhedens Bevarelse under det mindst begrændsede Nydelsesliv. I moralsk og religiøs Henseende betragtede han alle Skrupler som Fordomme fra en mørk barbarisk Tid, der laa mellem vort Aarhundrede og Grækernes blomstrende Periode, og han talte undertiden, som en Viismand af Epicurs Skole, endogsaa om Død og Afholdenhed, men om Klogskabsmidler til en forhøiet og forfinet Nydelse.

Grev Victors Søn, den unge legitimerede Stamherre, var født Natten mellem den trettende og fjortende Januar 1801. Faderen havde, ifølge den catholske Moders Ønske, kaldt ham, efter begge disse Dages Helgener, Felix Hilarius, og han saae deri selv en lykkelig Forbetydning for den muntre Lyksalighedshelt, han i denne Søn vilde opdrage. Sønnens Opdragelse overlod han dog snart til en Huslærer, men med den udtrykkelige Betingelse, at udelukke af Drengens Tankekreds enhver Forestilling, der kunde formørke hans friske, muntre Ungdomsliv ved Drømmerier om en skummel Aandeverden eller ved den stygge Tanke om Død og Forgjængelighed. Ikke engang Ordet Død maatte nævnes i Barnets Nærværelse. Grev Victor selv havde bort-

fjernet af sit Palais ethvert Konstværk, som kunde erindre om Døden, eller havde nogen religiøs Betydning. Han havde omgivet sig med lutter smilende Billeder af det muntre græske Liv og med de yppigste Malerier af den nyeste franske Skole. Det gamle Gravenskjoldske Vaaben, der forestillede et Skjold med et Gravmonument og et Dødningehoved over to korslagte Dødningeben i sort Felt, havde han ladet udslette allevegne, hvor det fandtes, og i sit Segl havde han ladet Gravmindet forandre til en Rosenbusk, Dødningehovedet til en Amorin og Dødningebenene til Sommerfugle-Vinger. Med dette Symbol syntes han dog at ville antyde et svagt Haab om noget Vedblivende, men Psychevingerne paa Amorinhovedet indeholdt selv Tvivlen; naar man nøie betragtede de saakaldte Øine paa denne Sommerfuglens Prydelse, saae man en heel Række Figurer, der lignede Spørgsmaalstegn. Grev Victor læste ikke engang noget Blad, hvori Dødsfald anmeldtes, og gik aldrig ud paa en Tid eller ad en Vei, hvor han kunde vente at møde et Ligtog, ligesom han undveg baade Kirker, Kirkegaarde og alle de Steder og Personer, som kunde fremkalde den forhadte Dødstanke hos ham.

Uagtet den rige Majoratsherre iøvrigt syntes at være den lykkeligste og muntreste Mand af Verden og var omgivet med alle mulige Midler til et glad Nydelsesliv, led han dog tillige af et andet Onde, som han bestræbte sig for, saavidt muligt, at holde hemmeligt for Alle — kun hans Læge og en gammel Tjener maatte vide det. — Den første Fuldmaanenat i hver Maaned havde han et Anfald af hint Vanvid og hin ubetvingelige Krampelatter, som han første Gang havde været angrebet af tre Dage før sin Faders Død, i Januar 1799. Hver Maaned, naar det var Fuldmaane, lukkede han sig inde den hele Nat med Lægen og den gamle Tjener. Næste Dag saae han gjerne bleg

og medtaget ud og holdt sig stille; men den anden Dag derefter havde han gjerne et stort, glimrende Selskab, hvori den største Munterhed og de mest udsøgte Forlystelser fandt Sted. Hver Januar Maaned maatte han dog underkaste sig en længere Quarantaine; da varede sædvanlig hans Sindssvaghed over otte Dage. Uagtet al hans Omhu for at skjule denne Sygdom, der havde noget besynderlig Uhyggeligt ved sig, var det dog temmelig bekjendt og skal i Særdeleshed have virket voldsomt paa hans Gemalinde, der engang havde overrasket ham i denne Tilstand. Hun havde desuden faaet religiøse Skrupler, som Catholikinde, over sin Forbindelse med en »Kjætter«. I det fjerde Aar af deres Ægteskab havde hun forlangt Skilsmisse — og var reist tilbage til sit Fædreland med en anseelig aarlig Pension. Dette havde dog ikke længe forstyrret Grev Victors muntre Liv. To Gange senere havde han forsøgt sin Lykke som Ægtemand, men med lidet Held. Felix var hans eneste Søn. Ingen af hans to sidste Gemalinder havde været ham tro. Han pensionerede i Aaret 1820 tre fraskilte Gemalinder, medens han levede uden formeligt Ægteskab med en ung, letfærdig Elskerinde — og lod Husmoderens Forretninger besørge ved en ældre Dame af sin Familie.

Grev Victor havde nu opnaaet sit halvtredsindstyvende Aar. Hans frivole Grundsætninger og hans uregelmæssige Levnet var vel ikke undgaaet streng Dadel; men han var rig og førte et glimrende Hus. Han besad desuden en høi Grad af Finhed i Smag og Dannelse og gjaldt for et vittigt Hoved af første Rang; han var en livlig og underholdende Selskabsmand, og hvad man end havde at udsætte paa hans Levnet og Grundsætninger, fandt man ham dog altid høist tiltrækkende og uimodstaaelig. Hvad der især vandt ham mange Beundrere, var hans store Gave til at fremhæve det Latterlige, og paa en vis godmodig Maade, hvor-

ved han altid morede, uden at fornærme. Han var tillige i høieste Grad gavmild og frisindet og var ligesaa langt fra at paatrænge Nogen sine Meninger, som at ivre mod Andres. Naar man saae hans Ansigt, uden at høre hans Ord, skulde man ofte tro, at det var de mest opløftende Ideer, der udstrømmede fra hans godmodig smilende Læber, naar det netop var Frivoliteter i Diderots og Voltaires forældede Smag, han underholdt sine Gjester med. Det eneste Menneske, som han fandt Betænkelighed ved uforbeholdent at yttre sig for, og som han følte en vis Undseelse ved at tale med, var hans Søn Felix, der nu alt var over tre og tyve Aar gammel og havde udviklet sig i en ganske anden Retning end Faderen. Han var bleven Student 1817. Uagtet han dengang var for ung til ganske at kunne følge den Retning, Filosofien, fornemmelig ved Fichtes, Schellings og Steffens' Indvirkning, havde givet de academiske Studier, havde dog den nyere Tids Videnskabelighed og det nittende Aarhundredes poetiske Aand allerede dengang slaaet Rod i hans Sind. Siden havde han med Begeistring fulgt ethvert betydende Opsving i denne for hans Fædrelands Literatur mærkelige Periode. Han havde som Barn været fjernet fra de daglige Selskaber i Faderens Hus og været ganske overladt til en særdeles dygtig Hovmester, paa hvem Steffens havde havt en væsenlig Indflydelse. I denne Lærers Værelser tilbragte den unge Stamherre sin meste Tid. Da han, som Student, fik fri Raadighed over Valget af sit Selskab og sin Omgangskreds, fandt han en saa afgjort Modbydelighed for Livet og Tonen i sin Faders Hus, at man næsten aldrig saae ham der, medens Faderen dog altid behandlede ham som en selvstændig ung Mand og respecterede hans Meninger, som tilhørende en ny Tid, der af Grev Victor med en vis ironisk Tolerance indrømmedes samme Ret og Frihed, som han selv fordrede. Efter et Par alvorlige

Disputer mellem Fader og Søn om Moral og Religion, om Poesie og Filosofi, aftalte de formelig, aldrig meer at mødes paa disse Tankens og Følelsens Kampplads, og de holdt Ord. Talen mellem dem var siden altid kun om ligegyldige Ting, eller hvad der vedkom Majoratet og dets Bestyrelse.

Ved sit overdaadige Levnet havde Grev Victor bragt sine Finantser i Uorden, og han saae sig kun istand til fremdeles at føre det store Hus ved oftere at paadrage Majoratet Gjeld. For at erholde lovlig Tilladelse dertil, behøvede han sin Søns Indvilligelse, som Stamherre. Den Føielighed, hvormed Sønnen altid opfyldte slige Ønsker af Fadèren, ansaae Grev Victor dog mere for Svaghed, end for noget Bevis paa sønlig Kjærlighed; han følte sig derved tillige i et Slags Afhængighedsforhold til sin Søn, hvad endnu mere bidrog til at fjerne dem fra hinanden.

Uagtet Grev Victor aldeles forkastede Sagnet om det varslende Syn i hans Familie, som et latterligt Fantasteri, der dog engang skulde have smittet ham selv og paadraget ham den periodiske Sygdom, hvoraf han endnu led — kunde han dog næsten aldrig see sin Søn Felix uden uvilkaarlig at tænke paa hint Sagn og paa den Dødsdom, han mulig engang vilde komme til at høre af Sønnens Mund, hvis Felix overlevede ham og maaske engang blev greben af samme profetiske Vanvid, som hint sælsomme Sagn tillagde alle Stamherrerne i Familien, og som han selv dog nu dunkelt syntes at erindre Noget af fra de Dage, der gik forud for hans Faders Død.

Denne uhyggelige Forestilling, der var sammenknyttet til Grev Victors hemmelige Gru for Døden, som for ham var evig Tilintetgjørelse, fremkaldte en uovervindelig Sky hos ham for Sønnen. Vel troede han, at den unge Stamherre selv var aldeles uvidende om hint Familiesagn, og

han havde i Sønnens Barndom strengelig forbudt, at der nogensinde maatte tales derom af Tjenestefolkene; dog syntes han i de sidste Aar at have læst Noget i Sønnens Øine, der røbede en hemmelig Kundskab derom og selv en hemmelig Tro paa dette ham ligesaa forhadte, som, efter hans Overbevisning, overtroiske og urimelige Eventyr.

Den unge Stamherre havde kun været syv Aar gammel, da hans Forældres Skilsmisse indtraf. Moderen havde han aldrig siden seet; men han havde beholdt en klar Erindring om hendes Skjønhed og Kjærlighed til ham. At han i de tre sidste Aar havde staaet i Brevvexling med hende, var Faderen ubekjendt; men Grev Victor saae ikke aldeles feil, naar han i Sønnens Blik troede at læse et hemmeligt Bekjendtskab med hint gaadefulde Sagn i Familien og dets tragiske Indflydelse gjennem flere Slægtled. I sine Breve havde Moderen betroet Grev Felix, hvad hun vidste derom, og med skrækkelige Farver skildret ham den Rædsel, hun havde været gjennemrystet af, da hun engang, af Omhu for hans Faders Liv, trods det strenge Forbud, var traadt ind til ham i hans periodiske Vanvidstilstand, og hvorledes hun da af de enkelte Ord han i sin Krampelatter udstødte, i Forbindelse med hvad hun havde hørt af Andre, var kommen til den Overbevisning, at Grev Victor selv engang havde havt den Vision, der som en rædsom Forbandelse forfulgte den hele Slægt. Hun havde tillige betroet Sønnen, hvorledes hun efter den Tro, hvori hun var opdragen, havde betragtet sin Forbindelse med en Kjætter og Atheist som en Brøde, hun nu kun i sin egen Kirkes Skjød kunde udsone, og hun havde ofte besvoret sin Søn at opgive sit protestantiske Kjætteri og gaa over til den ene saliggjørende Kirke, som det sikkreste Middel til hans Frelse ogsaa fra den Forbandelse og det dæmoniske Vanvid, han ved sin Fædreneslægt var inddragen i. Moderens Meddelelse havde

gjort et voldsomt Indtryk paa den unge Stamherre. Uagtet hans religiøse Overbevisning ikke derved rokkedes, bidrog dog Bevidstheden om den uhyggelige Hemmelighed, han var bleven indviet i, til at fjerne ham fra Faderen, hvis Anskuelse af hele Tilværelsen han med dyb Smerte beklagede, og hvis Dødsgru nu var ham begribelig.

Saaledes havde Forholdet udviklet sig mellem Fader og Søn, da den unge Grev Felix i Aaret 1825 besøgte Universitetet i Halle. Ved sin Hjemkomst først i Januar 1826 fandt han ikke sin Fader i Hovedstaden. I de senere Aar havde Grev Victor, for bedre at undgaa Opsigt, tilbragt hele Januar Maaned, hvori hans længst vedvarende Sindsforvildelse indtraf, paa Gravenskjoldhus, under Paaskud af Forretninger med Godsbestyrelsen. Sønnen havde aldrig seet ham i hin Tilstand. Dennegang var det heller ikke Faderens Ønske at sees af ham efter hans Hjemkomst, før han selv, som han haabede, i Februar Maaned kom helbredet tilbage til Hovedstaden; men Grev Felix havde strax efter Hjemkomsten faaet et alvorligt Vink af den gamle, tro Tjener om Faderens Sundhedstilstand, der efter nogle foruroligende Anfald forekom ham betænkeligere end sædvanlig. Den unge Greve vidste, hvor nødig Faderen saae ham eller nogen Fremmed, naar han blot følte den mindste Upasselighed; men ved Tjenerens Yttring og hemmelighedsfulde Mine var han bleven ængstelig. Han mærkede nu først selv en langt større Hengivenhed hos sig for Faderen, end han hidtil havde været sig bevidst. Kort efter sin Hjemkomst forlod han derfor Hovedstaden — og indfandt sig en Aften silde paa Gravenskjoldhus, hvor han, uden Faderens Vidende, lagde sig ind paa et Værelse, der stødte umiddelbart til Faderens Sovekammer. Hans Hensigt var, her at holde sig skjult, for at være tilstede i hvilket Øieblik der skulde indtræffe noget farligt Tilfælde.

Allerede den første Nat hørte Grev Felix gjennem den tillukkede Dør til Faderens Sovekammer en besynderlig Mumlen, som i Førstningen var ham aldeles uforstaaelig, men efterhaanden klang ham, med hans Faders Stemme, som en forvirret Blanding af Anraabelser til en usynlig Magt og gudsfornegtende Yttringer, hvis bizarre Selvmodsigelser meer og meer antoge en ironisk Charakteer og idelig afbrødes af en dæmpet uhyggelig Latter. Han gjenkjendte i disse Udbrud afbrudte Levninger af den Humor og det glimrende Vid, hvormed hans Fader sædvanlig underholdt sine Venner, og en til Fortvivlelse grændsende Gru for Tilintetgjørelse. Først silde ud paa Natten blev der stille. Han havde hørt Fodtrin og enkelte Ord af Lægen til den gamle Tjener, hvoraf han sluttede, at man havde givet den Syge et Opiat.

Næste Morgen underrettede Grev Felix Lægen om sin Nærværelse og udbad sig Tilladelse til, i den gamle Tjeners Sted og i hans Søns Dragt, at maatte vaage hos Faderen om Natten. Hint unge Menneske var omtrent af samme Alder og Høide som Grev Felix og havde i den senere Tid faaet Tilladelse til at deeltage i Grevens Opvartning. Imod dette Forslag havde Lægen vel nogle Betænkeligheder; men da han saae den Kjærlighed og rørende Omhu, hvormed Sønnen kun syntes at finde nogen Beroligelse ved personlig Deeltagelse i Faderens Pleie, gav han efter og lod næste Nat Grev Felix vaage ved den Syges Seng, medens han dog selv med den gamle Tjener blev i det næste Værelse.

Forklædningen skuffede aldeles den Syge. Han antog Felix for den gamle Tjeners Søn og kaldte ham Martin, hvergang han vaagnede og behøvede nogen Hjælp. I denne Nat var imidlertid den Syges Tilstand paafaldende bedre. Det var ligesom Sønnens Stemme, der havde en besynder-

lig Velklang, virkede magisk paa Faderens Fantasi og tilbagekaldte behagelige Erindringer fra hans Ungdom og første Kjærligheds Dage. Saavel Sønnens Stemme som hans Øine havde en paafaldende Lighed med hans skjønne italienske Moders. Hvergang Grev Victor blev urolig og begyndte hin uhyggelige Mumlen, hvori frivole Yttringer og sig selv parodierende Bønner blandede sig med den fatale krampagtige Latter, lagde Felix sin Haand sagte paa Faderens Hoved og sagde nogle kjærlige, beroligende Ord, medens han i Stilhed bad inderligt med dybt bevæget Hjerte. Nogle Gange traf Faderens forvirrede Blik under disse stille Bønner Sønnens Øine, og det var ligesom han saae ind i et Fredens og Kjærlighedens Paradis, som han kun i sine uskyldigste Barndomsdrømme havde anet. Efter et saadant Indblik i Sønnens Sjæl, hvis Nærværelse han dog var langt fra at tænke paa, faldt Grev Victor gjerne i en mild og rolig Søvn — og han var et helt Døgn fri for de sindsforvirrende Angreb. Med glad Overraskelse bemærkede Lægen denne helbredende Virkning af Sønnens Nærværelse, og saasnart han saae, den farlige Crisis var overstaaet, bad han Felix bortfjerne sig. Grev Victor følte sig snart fuldkommen helbredet og vendte tilbage til Hovedstaden, hvor han nu troede, førstegang at gjensee sin Søn efter hans Hjemkomst fra Halle. Den besynderlige Uro og den Kulde, hvormed han for nogle Aar siden havde betragtet den unge Stamherre, syntes nu at vige for en ham hidtil ubekjendt Interesse og Velvillie. Han talte nu gjerne med Sønnen, ogsaa om alvorlige Ting; han indlod sig endog ofte i et Slags filosofiske Betragtninger med ham om Tilværelsens Natur og Væsen, medens han gjerne vilde vide, hvad de nyeste Filosofer tænkte derom, og om de havde bragt det videre, end den critiske Filosofies Heroer i hans Ungdom, med Hensyn paa et beroligende Resultat af Speculationerne

over »Individualitetens Regeneration eller Personlighedens Palingenesie«. Kun i saadanne lærdklingende Skoleord vilde han, ligesom maskeret, nærme sig hvad der egentlig laa ham paa Hjertet og muligen af sin Søn faa Noget af et System at holde sig til, naar det svimlede for hans indre Øie ved Tanken om Tilintetgjørelsen.

Grev Felix var vel ligesaalidt som hans Fader noget egentlig speculativt Hoved, og hvad han kunde meddele af sine filosofiske Hefter fra Universitetet i Halle var saa langt fra at tilfredsstille den aldrende Encyclopædist-Skolar, at det gjerne blev Gjenstand for hans endnu ofte lunefulde Ironi; men den unge Grev Felix havde en saadan Sikkerhed i hvad der gjennem Følelsen var indtraadt i hans Bevidsthed, at intet Sophisteri — og endnu mindre nogen Spøg med hvad der var ham Sandhed — kunde rokke hans Overbeviisning. Undertiden kunde han sige dybsindige og slaaende Ting med sprudlende Liv og Begeistring; men hans Beviisførelse havde aldrig den strenge abstracte Form: den var ofte kun en Række af stærke, gribende Billeder; og tidt bevægede de ham selv i den Grad, at der kom ham Taarer i Øinene, især naar Tanken eller Billedet førte ham ind i Forestillingen om den store, guddommelige Kjærlighed og dens uendelige Aabenbarelse i Universet og den hele Tilværelse.

»Drømmer og Fantast, som du er bleven!« — udbrød Grev Victor en Dag, da Sønnen saaledes havde givet sig Luft, og betragtede den begeistrede unge Mand med Velbehag — »det klæder dig godt, og det klinger ret smukt; men det er igrunden dog kun en med christelige Lapper maskeret Pantheisme, som tilsidst ikke fører stort videre end den Filosofi, man i min Ungdom bebreidede de franske Tænkere som Atheisme. Hvad der skal være religiøst i eders moderne Viisdom, er mig uklart, taaget og confust;

ret beseet, er det dog ogsaa kun Symbolik. Nei, da var der dog mere Hold og Conceqvents i min Faders gammeldags bornerte Kulsviertro; den levede og døde han i med en god Portion Ammestueovertro ovenikjøbet. — Havde jeg ikke holdt saa fast paa min sunde Menneskeforstand, at jeg nær havde knuget den i Smuler, havde han gjort mig til en Aandeseer i sine sidste Dage.« — Nu fortalte Grev Victor førstegang sin Søn, hvad han kunde erindre om den gamle Grev Maximilians Særheder, og hvorledes han engang af lutter Fromhed, paa Grund af et overtroisk Syn, han paastod at have havt, vilde have overtalt ham til at lade hele den Deel af Majoratet, der havde været Klostergods i de catholske Tider, falde tilbage til Kirken eller Kronen. — »Uden mit Samtykke, som Stamherre og eneste Arving, kunde din Bedstefader ikke gjøre det« — tilføiede Grev Victor — »men jeg tog mig naturligvis vel iagt for nogensinde at gaa ind paa slige kostbare Drømme.«

»Men hint hemmelighedsfulde Syn?« — spurgte Felix med spændt Opmærksomhed — »har du ikke selv engang troet at have seet det?«

Grev Victor blegnede og betragtede sin Søn med store Øine. »Hvo har sagt dig?« — stammede han — »dog ligemeget! hvad kan man ikke tro at see, naar man er syg og fantaserer? Paa det Drømmeri vil jeg aldrig tænke, saalænge jeg har min Forstand. — Sligt kan man have Plage nok af, naar man er syg.« —

Denne Samtale havde saaledes angrebet Grev Victor, at Sønnen aldrig meer vovede at berøre denne Gjenstand.

Det fortrolige Forhold, der siden Grev Victors sidste Sygdom og hans Søns Tilbagekomst fra det fremmede Universitet var opstaaet mellem Fader og Søn, førte vel ikke til nogen væsentlig Overeensstemmelse mellem deres Livsanskuelser, men syntes dog at have indvirket betydeligt paa hele Livet og Tonen i det grevelige Hus. Saavel ved de daglige Samlingstider, som naar der var Selskab, var den unge Stamherre nu sædvanlig tilstede, og Underholdningen tog nu, som oftest, en ganske anden Retning end tilforn, medens Sønnen og hans forrige Lærer tilligemed et Par talentfulde unge Videnskabsmænd, der ganske deelte hans Anskuelser, meget ofte førte Ordet, men Grev Victor kun af og til faldt ind med et ironisk og lunefuldt Indfald, naar de romantiske og naturfilosofiske unge Herrer bleve for høirøstede i deres Begeistring eller altfor fantastiske i deres Romantik. Letfærdige Yttringer tog Grev Victor sig iagt for, og den Frivolitet, der vel ofte endnu laa skjult i hans Vid og Humor, syntes dog meer og meer at vige for den Interesse, han fandt i at høre sin Søn udtale og forsvare Ideer og Synsmaader, der vel stode i skarp Modsætning til de nu forglemte franske Encyclopædisters Anskuelser og det attende Aarhundredes Aandsretning, men dog uimodstaaelig tiltalte Fantasi og Følelse, selv hos den forrige Tidsalders udbrændte Enthusiaster. Siden sin sidste Sygdom havde Grev Victor ikke meer nogen Dame af tvetydigt Rygte i Huset. Den Selskabskreds, der nu samledes, hørte efterhaanden meer og meer til Literaturens, Konstens og Videnskabens dygtigste og interessanteste Repræsentanter og til den Deel af den fornemme Verden, der satte nogen Ære i at gjælde for Kjendere og Velyndere af Videnskab og Talent. — Den unge Grev Felix var meer og meer bleven Sjælen i dette Selskabsliv, og den livlige, elskværdige Stamherre var især deleshed Damernes Yndling. Medens Grev

Victor nu fordetmeste forslog Tiden ved Spillebordet med nogle lystige, aldrende Herrer af den gamle Skole, vidste den unge Stamherre altid at fortrylle baade Yngre og Ældre ved en eller anden sindrig Underholdning, der meer eller mindre fordrede et Slags Talent og satte mange selskabelige Kræfter i Bevægelse. I mindre Kredse var han ofte selv Forelæser, Declamator eller improviserende Fortæller. Saavel Valget af hvad han forelæste, som hvad han fortalte, bar altid Præget af en Fantasi og en Følelse, der fortrinlig elskede det Dunkle, Hemmelighedsfulde og selv det Rædselsfulde. Denne noget eensidige Smag havde allerede for nogle Aar siden gjennemgaaet sin Modetid og var blandt den opvoxende Ungdom i Almindelighed fortrængt af en modsat, livslystig, realistisk, næsten fantasiløs og hjerteløs Antiromantik, der havde sit Tilsvarende i den lette, tildeels parodierende Skizzering af det daglige Hovedstadsliv, saavel paa Scenen som i Novelleliteraturen, tildeels ogsaa i Musiken og i en vis nederlandsk ideløs Naturefterligning i den bildende Konst. Det var en Reaction i Tidsaanden mod den overspændte Idealitet. Man vilde nu gribe det Sande i det Jævne, Naturlige, Klare og Ligefremme; men i sin Yderlighed begyndte denne Retning at gaa over i det Platte, Trivielle og Prosaiske. Ikke destomindre vakte Grev Felix stor Deeltagelse ved sin hele Personlighed og den sprudlende Enthusiasme, hvormed han udtrykte sig. Han havde arvet sin Faders fine Anstand og Skikkelse; men han var noget mager og bleg. Hans sorte Haar og mørke, ildfulde Øine gav ham Udseendet af en Sydlænder, og hans heftige Bevægelser og Minespil svarede dertil. Der laa undertiden et Udtryk af Sværmeri og fantastisk Følelse i hans ofte drømmende Blik, der uvilkaarlig vakte en vis hemmelighedsfuld Interesse, som man ikke kunde forklare sig. Saavel disse hans Egenheder, som det bekjendte Rygte om det periodiske Vanvid i Familien, bragte Adskil-

lige til at trække paa Skuldrene, naar Talen var om ham, og der ymtedes undertiden med Beklagelse om, at han vistnok ogsaa stod Fare for at blive lidt forstyrret i Hovedet, ligesom hans Fader, om han ikke allerede havde en Rem af Huden.

Grev Felix havde dannet sig til Embedsstanden og lagt saa megen Duelighed for Dagen, at han faa Maaneder efterat han havde fyldt sit 25de Aar, i Aaret 1826 allerede var kommen i en anseelig Embedsstilling. Sin tilkommende Stilling som Majoratsherre syntes han aldrig at tænke paa. Da han, uafhængig af Majoratet, besad en fra Kvindesiden arvet Formue, gav han Afkald paa Embedsgagen. Denne Uegennyttighed, som han fordrede af enhver bemidlet Statstjener, miskjendtes af Mange; det betragtedes af Nogle som Stolthed, af Andre som Affectation og af Andre som et Slags begyndende Galskab. Rygtet gik, at han var en lykkelig Beiler til en af de skjønneste og elskværdigste unge Damer i Landet, den nittenaarige Comtesse Lindenfeldt. En gjensidig Tilbøielighed mellem de unge Mennesker var opstaaet Vinteren efter hans Hjemkomst i de smaa fortroligere Aftenkredse, saavel i Grev Victors Palais, som hos Comtessens Familie. Naar den romantisk begeistrede Grev Felix sad i de unge Damers Kreds og var Forelæser eller fortalte dem sine fantastiske Eventyr, hvori hans smukke, ædle Sind og en umiskjendelig Sandhed i Følelsen altid udtalte sig, var den sex Aar yngre Comtesse altid den opmærksomste Tilhørerinde. Hans besynderlige Forkjærlighed for den hemmelighedsfulde Natside af Menneskenaturen og for de Sjælsspændinger, en livlig Fremstilling af en ubegribelig overnaturlig Verden altid fremkalder, stod vistnok i en stærk Modsætning til den muntre, livsglade Julies hele Væsen og Natur, men havde dog en besynderlig Tiltrækningskraft for hendes Fantasi og letbevægelige Følelse. Comtesse Julie lyt-

tede altid til disse Fortællinger med spændt Deeltagelse, og naar de kun ikke opløstes i det Tomme og Ideløse eller i en skærende Dissonants, men med Fred og Harmonie anskueliggjorde en stor eller ædel Ide og derved forsonede Tanken med, hvad der var og blev Mysterium for Forstanden, havde hun intet Væsentligt at indvende mod hans mest fantastiske Fortællinger; hun kunde da endogsaa drømme sig ind i en vidunderlig Eventyrverden, hvori hun selv og Grev Felix vare Hovedpersonerne; men det faldt hende aldrig ind at betragte slige Fortællinger som Andet, end sindrige Myther og symbolske Digtninger, eller tiltro Grev Felix nogen anden Tro dertil, end den poetiske. Der havde endogsaa udviklet sig et vist fantastisk Frimureri imellem dem, hvorved de, selv i det mest dagligdags og conventionelle Liv, ved tusinde for Andre umærkelige Hentydninger, kunde fortsætte deres Samliv i Digtningens og Fantasiens Sphære. Comtesse Julie havde vel i sin egen Familie og især af sine Brødre hørt mange Yttringer om, at den unge vakkre Stamherre upaatvivlelig dog laborerede af den Gravenskjoldske Familiesvaghed — hun havde ofte maattet høre ham fremstillet i et latterligt Lys, naar Brudstykker af hans Aandevæsens-System stilledes i skarpt Lys ved Siden af den herskende jævnt forstandige Livsbetragtning — man havde ofte givet hende betænkelige Vink og Advarsler med Hensyn paa Greven, da man saae, hvormeget han gjaldt hos hende; — men Alt, hvad man derved udrettede, var kun, at hun i Fortrolighed gjorde den unge Greve opmærksom paa Overspændtheden i nogle af hans Yttringer og Uforsigtigheden i at lade den poetiske Stemning saaledes raade i Samtaler med hendes Brødre og den moderneste Tids lattermilde Ungdom. Det faldt ham nu ind, at give Meget af, hvad der for ham selv var Alvor, et saadant Anstrøg af Humor og Lune, at Hvo, der vilde, kunde tage det for Spøg. Derved be-

varede han sin aandelige Frihed og udviklede et Talent, han syntes at have tilfælles med sin Fader, paa en ganske eiendommelig Maade. Det varede ikke længe, inden man ansaae ham for en lun Humorist, som kun morede sig med at sætte Andres Forstand paa Prøve ved fantastiske Paradoxer og ved et formeligt System af det Overnaturliges Ide, der for ham selv kun havde en vis psychologisk Interesse. Frygten for hans formeentlig arvede Sindssvaghed forsvandt derved efterhaanden; han ansaaes vel for en noget sær ung Mand, men for ligesaa forstandig og sindrig som elskværdig, og da han ved Midsommerstid 1827 udbad sig sin Faders og den Lindenfeldtske Families Samtykke til offentlig at erklære sin Forlovelse med Comtesse Julie, som allerede hemmelig havde fundet Sted i et halvt Aar — lykønskede man gjensidig hverandre til denne Familieforbindelse. Grev Victor vilde feire Declarationsfesten.

Det var en af de prægtigste Fester paa Gravenskjoldhus. Om Aftenen var der Bal i den gamle Riddersal, som Grev Felix havde udsmykket i Middelalderens Smag. Man spiste for de aabne Glasdøre i den store Havesal, og efter Grev Victors Foranstaltning skulde Forlovelsens høitidelige Erklæring finde Sted og de Forlovedes Skaal udbringes i Champagne i det Øieblik, et glimrende Fyrværkeri antændtes i Haven. Alt var beregnet paa en slaaende Virkning; men Grev Victor havde i denne Maaned ikke seet i Almanakken og ikke tænkt paa, at Maaneskinnet vilde svække Fyrværkeriets Glands, da Fuldmaanen netop paa den Tid af Aftenen vilde komme frem over den store Linde-Allee ligefor Havesalen. Han var i den lykkeligste Stemning. Han glædede sig hjertelig over den Tilfredshed, han saae i alle Ansigter, og de lyksalige Blik, der vexledes mellem de Elskende. Endelig var det længe forventede Øieblik kommet: et Kanonskud tilkjendegav, at Fyrværkeriet begyndte. Grev Victor greb

sit Glas og reiste sig, for at holde en Indledningstale til Declarationen og Skaalen — Champagnen skummede i alle Glas; men de Flestes Øine vare vendte ud mod Haven, hvor Fyrværkeriet allerede glimrede.

»Sluk Lysene! ellers tager det sig ikke ud!« — raabte en af Julies Brødre. — I et Øieblik vare alle Lysene slukte, og Selskabet havde kun Øine for det prægtige Fyrværkeri. Grev Victor blev staaende med Glasset i Haanden og gav sig selv en lunefuld Skose for sit slette Valg af det rette Øieblik til en Bordtale; han besluttede at fortie dette sit Misgreb og give Tid til Fyrværkeriet var forbi. Men nu indtraf den anden uberegnede Forstyrrelse: Fuldmaanen kom nu frem over de mørke Træer og blandede sin Glands med Fyrværkeriet. — »Aa, det var Skade!« — udraabte Flere. — Hvad man saae, var imidlertid overordentlig deiligt, men havde et blegt, drømmeagtigt Trylleskjær. Hvad der dog saae meer drømmeagtigt ud, var Menneskeansigterne i den store, mørke Sal, naar de af og til oplystes af Fyrværkeriet, medens Maaneskinnet streifede hen over nogle af dem — de saae alle ud som Dødninger; dog Ingen syntes at lægge Mærke dertil, undtagen Grev Felix, og — hvad enten det nu var denne Skuffelse eller en anden Forestilling, der greb ham — der foregik en saadan Bevægelse i hans Indre, at hans Ansigt antog hele en Aandeseers Udseende. Det havde dog langt fra noget grueligt Udtryk, tværtimod, det lyste som en begeistret Profets, medens dog en dyb Vemod blandede sig i hans Henrykkelse og der rullede Taarer ned over hans Kinder — hans store, glandsfulde Øine vare med et usigeligt Udtryk fæstede paa hans Fader.

I det Øieblik Grev Victor saae Fuldmaanen stige op over Træerne i Haven, overfoer der ham en uvilkaarlig Gysen: han huskede nu pludselig paa sin periodiske Svaghed og bemærkede først nu, at det var i denne Nat i Maaneden, han

sædvanlig blev overfaldet deraf. Han vilde sætte Glasset fra sig, for øieblikkelig at bortfjerne sig og lade sig undskylde med en Upasselighed; men først faldt hans Blik paa den ham nu saa kjære Søn, hvis lykkelige Forbindelse han stod i Begreb med at velsigne med et kjærligt, faderligt Ord. Det skar ham i Hjertet, at han ikke turde blive og udsige de Ord, han allerede længe havde havt paa Læben. I denne Stemning, og med en ængstelig Frygt for det Ubegribelige og ligesom Dæmoniske i hans Indre, som paa enhver Fuldmaanenat fik Magt over ham, vendte han Blikket mod sin Søn, saae nu Sønnens dødblege, men profetisk begeistrede Ansigt og Taarerne, som rullede ned over hans Kinder, medens de mørke, ildfulde Øine med saa usigelig en Kjærlighed dvælede paa ham. »Du har seet det!« — udbrød han pludselig — »du har seet mit Lig og min Dødsstund! naar? naar? — Ha, Galskab! — uendelige Galskab!« — mumlede han derpaa og kylede Glasset hen ad Bordet, medens han udbrød i en forfærdelig Latter.

»Stille, stille Fader!« — sagde Sønnen høitidelig — »Timen er nær — med Solens Opgang kommer den — men, fat dig! det er en vigtig Nat for dig og din Slægt — dit Liv i denne Nat tilhører Ingen uden os alene og den forbarmende Gud.« — Med disse Ord omfavnede han sin svimlende Fader, som endnu kæmpede med den dæmoniske Latter, og førte ham ud af Havesalen til hans Sovekammer.

Dette Optrin i den store Sal, der kun ustadig var oplyst af enkelte Maanestraaler og Fyrværkeriet, havde ikke Alle bemærket; men et Skrig af Comtesse Julie og et forfærdet Udraab af hendes ene Broder afdrog først Selskabets Opmærksomhed fra Fyrværkeriet, til hvad der var forefaldet. »Han er afsindig! — de er' begge afsindige!« — raabte Julies ældste Broder. — »Saae og hørte De ikke Alle, hvad her foregik!«

Comtesse Julie laae afmægtig i Broderens Arme. Hun havde hørt og seet det Altsammen tilligemed ham. — »Lys!« raabte Nogle. — — »Hent en Læge!« — raabte Andre. »Bort, bort herfra!« — raabte de Fleste. Under almindelig Bekymring og Forfærdelse adskiltes Selskabet. Julies Moder ilede med at føre Dattèren til et afsides Værelse og bringe hende til sig selv.

Alle de Gjester, der ikke stode i nøie Forhold til den Gravenskjoldske Familie, ilede med at komme bort. Der var en almindelig Forvirrelse. Tjenerne løb med Lys i Hænderne imellem hverandre. — Lægen var dog alt i Huset: han var kommen af sig selv, næsten i det samme Øieblik, man vilde havt Bud efter ham, og han syntes at vide forud, hvad der var hændet. Han var allerede med den gamle Tjener i Grevens Sovekammer. Døren var lukket. Ingen Andre maatte komme derind. Præsten var ogsaa kommen, men ventede længe udenfor, inden han blev indladt. Den ene Vogn rullede nu efter den anden for Døren.

Saasnart Comtesse Julie var kommen til sin Bevidsthed, blev hun af sine Forældre og Brødre med ængstelig Iil og næsten med Magt bragt ind i den allerede længe fremkjørte Vogn. Hun græd og raabte, hun vilde blive. Men Forældrene besvore hende at erindre, at hendes Forlovelse jo ikke engang var erklæret, og at Sømmeligheden forbød hende under disse Omstændigheder ethvert længere Ophold her. — Nu, da Lægen var tilstede, vilde der jo ogsaa tilbørlig blive sørget saavel for Grev Felix som for hans afsindige Fader. — »Kjør til!« — raabte den ældste Broder til Kudsken. — »Bort fra denne Daarekiste!« vedblev han med dæmpet Stemme. — »Du maa prise din Lykke, Søster, at Galskaben saa aabenbart brød ud, inden du ved en offentlig Erklæring var bunden til denne fatale Familie!« — Julie hørte kun halvt disse Ord for Vognens Rumlen og sank,

bedøvet af Sorg og Gru, tilbage paa Sædet i sin Moders Arme. Denne Vogn var den sidste, som forlod den endnu festlig oplyste Borg. Nu slukkedes alle Lysene i de store Sale, og der blev saa stille paa det skumle Gravenskjoldhuus som i et Lighus.

En Time efter hint forbausende Optrin i Havesalen saae de bekymrede Tjenere Grev Felix træde ud af sin Faders Sovekammer med en Nøgle i Haanden. Han var stille og bleg. Han aabnede det brandfri Jernskab i Muren i den store Forsal, hvor man vidste der forvaredes endeel Kostbarheder. Han udtog deraf kun en forseglet Papirspakke, hvormed han ilede tilbage til Faderens Sovekammer. — Saavel Lægen som den gamle Tjener og Præsten traadte ud. Fader og Søn vare ene i to lange Timer, og man hørte, der blev læst høit med Sønnens Stemme. Hvad det var, vidste dog Ingen.

Henved Daggry aabnedes Døren. Paa et Vink af Grev Felix ilede Præsten derind. — Han havde paa den unge Greves Opfordring hentet et sort Saffians Futteral, hvori man vidste, den lille Sølvkalk og Disk var indsluttet, som han sædvanlig benyttede, naar han gav Syge Sacramentet paa Dødssengen. Tyve Minuter derefter hørtes et deeltagende Udraab fra Sovekamret. — Lægen traadte nu ind. Grev Victor havde paa en Maade skriftet for Præsten, men ikke forlangt Sacramentet. Af hans Yttringer maatte man tro, at han ikke følte sig værdig til at deelagtiggjøres i et Mysterium, som Uklarheden i hans hele Liv havde udelukket ham fra, men hvis Betydning han nu først syntes at ane. Han talte endnu nogle Ord — og opgav Aanden i sin Søns Arme.

Grev Victor af Gravenskjolds Død og de særegne Omstændigheder derved havde noget saa Hemmelighedsfuldt ved sig, at der dannede sig de besynderligste Rygter derom. Hvad der meget forundrede Folk var, at han, med sin bekjendte Tænkemaade, havde modtaget et Besøg af Præsten paa Dødssengen. Saavel Lægen som Præsten forsikkrede, at han i de sidste Timer havde været ved sin fulde Samling, og at der — siden hans hemmelige Samtale med Sønnen og Forelæsningen af nogle Documenter fra hans afdøde Fader — var kommen en beundringsværdig Resignation over ham. De sidste Ord, han havde sagt til sin Søn, havde dybt bevæget Enhver, der hørte dem, og Afskeden mellem Fader og Søn vidnede om det kjærligste Forhold.

Grev Felix var i de første tre Dage og Nætter ikke at bringe til at forlade den Døde. Hans Sorg var dyb, men stille. Han talte kun Lidet; men der var fuldkommen Klarhed og Bestemthed i ethvert Ord, han sagde. Ved Faderens Begravelse var der en stor Mildhed i hans Sorg, og, naar han yttrede sig om Faderens Død, var det med en vemodig, men stille Følelse af den Forandring, der var foregaaet i hans Sind paa hans Yderste, og af det Haab om et klarere Liv, som hans sidste Timer havde vidnet om.

Uagtet baade Præsten og Lægen forsikkrede, at der var intet Spor til nogen Sindsforstyrrelse i den unge Majoratherres hele Adfærd, og i hvad han i deres Nærværelse havde yttret, blev han dog nu i Almindelighed anseet for at lide af en hemmelig Sindssvaghed. Deri bestyrkedes man ved de Foranstaltninger, der, med Hensyn paa Majoratet, i meget kort Tid efter hans Tiltrædelse deraf, foretoges. Den største Deel af det store Gods, der før Reformationen havde været Klostergods, erklærede Grev Felix, at hans Familie var kommen i Besiddelse af ved Uret og ved en Misbrug af Statsmagten, medens dette oprindelig ved frivillige og milde Gaver op-

rettede Klostergods — vel ikke efter de gjældende Love eller ved nogen verdslig Magt, men alene efter en høiere Retfærdigheds Lov — maatte hjemfalde til sin oprindelige Bestemmelse, men aldrig med Rette kunde besiddes af nogen privat Person eller overdrages til en enkelt Familie. Han indgik, paa egne og mulige Efterkommeres Vegne, med Ansøgning til Regjeringen om, at dette betydelige Klostergods, hvis paadragne Gjeld han forpligtede sig til i ti Aar at afbetale, maatte anvendes, i Lighed med dets oprindelige Bestemmelse, til kirkeligt Brug, til videnskabelige Anstalter, til Legater og milde Stiftelser, hvortil han indgav et formeligt, nøie udviklet, Forslag. — Denne hidtil uhørte Opoffrelse ansaaes vel af de Fleste for det aabenbareste Beviis paa Majoratherrens Vanvid; men da han havde ledsaget sin Ansøgning med lovgyldige Vidnesbyrd om sin legemlige og aandelige Sundhed, og han besad den lovlige Myndighedsalder — blev hans Ansøgning bevilget, og Majoratet Gravenskjold saavelsom dets Navn ophørte for stedse. En anden Synderlighed var forbunden med denne Foranstaltning. Ansøgningen derom var skreven paa et Aarhundreder gammelt Pergamentsblad og var ikke alene underskreven af den nulevende Majoratsbesidder, men af hans Fader og hans Farfader og en heel Række af deres Forfædre i deres Dødsstund. Documentet var affattet i en Stil, der syntes at tilhøre det sextende Aarhundrede, og i Spidsen for de ældste Underskrifter fandtes den Greve af Gravenskjold, der betragtedes som hele Slægtens nyere Stamfader, og i hvis Ungdom Majoratet var blevet oprettet. Foruden de i Documentet fastsatte Bestemmelser, angaaende de store Legater til kirkeligt Brug og til milde Stiftelser for de Fattige, var der af Grev Victor og hans Søn tilføiet høist liberale Bestemmelser om Ophævelse af enhver trykkende Byrde, der hvilede paa Fæstegodset.

Dette besynderlige, endnu aldrig før hørte Skridt af en Majoratsbesidder vakte vel stor Beundring hos Enkelte, men betragtedes dog af de Fleste som en taabelig, sentimental Romanstreg og et Foster af en forskruet Hjerne. Documentets Underskrift af en hel Række afdøde Majoratsherrer, der først i deres Dødsstund vare komne til samme Overbeviisning, uden at Nogen af dem tilforn havde kunnet formaa den tiltrædende Arving til at blive enig med dem og tilføie den alene gjældende Underskrift, før Døden ogsaa for ham førte Pennen og en ny berettiget Arving gjorde alle Underskrifterne ugyldige — denne Synderlighed satte man i Forbindelse med det gamle Sagn om Familievisionen. Grev Felix, der havde ladet et saadant Document komme for Lyset og selv underskrevet og bekræftet det, gjaldt derfor nu for en afgjort Sværmer og Aandeseer. Han kunde nu ikke føre noget stort Hus, men besad dog Formue nok til at leve uafhængig og trak sig tilbage til Embedslivet. Han havde optaget Familiens oprindelige Navn før Reformationen og kaldte sig nu Grev Felix Ridderskjold. I den Lindenfeldtske Familie viste han sig ikke før et halvt Aar efter hans Faders Død, da han helt var indtraadt i sin nye Stilling. Dog strax efter Faderens Død havde han skrevet et Brev til Comtesse Julie, hvori han bad hende betragte ham som død med hans Fader, hvad hans forrige Navn og Stilling som Stamherre angik. Han haabede imidlertid, tilføiede han, at opleve igjen under ganske andre ydre Betingelser, og hvad han da maatte gjælde i hendes Øine vilde bestemme den eneste Fordring, han havde til hendes Hjerte.

Dette Brev, som det vistnok var umuligt at forstaa, inden den paatænkte Ophævelse af Majoratet forklarede det, blev af Comtesse Julie betragtet som et sørgeligt Beviis paa hans Sindsforvirrelse. Hun havde sørget stille derover, men

ikke besvaret det. Siden hørte hun kun om ham af sine Brødre. De fandt hans Opløsning af Majoratet ligesaa afsindig og latterlig, som det var dem ubegribeligt, at Sligt virkelig kunde tillades. Den gale Grev Felix, meente de, burde være indespærret og Majoratet sat under Administration til hans Død; først da, hvis han ingen Arving efterlod sig, kunde det være inddraget som et til Staten hjemfaldet Lehn. Naar Sværmeriet og Aandeseeriet gik saa vidt, at det greb virkelig ind i Livet, som her, og fik Ret til at tilintetgjøre gjennem Aarhundreder hævdede Rettigheder — var det paa høie Tid, meente man, at holde Romantiken og Eventyret ude af det fornuftige og virkelige Liv.

Herom taltes der netop en Dag med stor Iver i den Lindenfeldtske Familie, da Tjeneren meldte Grev Ridderskjold, og Felix strax efter traadte ind i den ham tilforn saa hengivne Familie. — Den Forlegenhed og Forbauselse, han saae i alle Ansigter, og den Ængstelighed, hvormed man gjengjældte hans venlige, ligefremme Hilsen, undgik ham vel ikke; men hvad han alene syntes at lægge Mærke til, var den med Ringeagt blandede Medlidenhed, hvormed Comtesse Julie betragtede ham, medens hun med en paatagen ligegyldig Tone syntes at skjule sin Følelse eller maaske sin Skamfuldhed over hendes tidligere Sympathie med hans Fantasterier.

»Kjender De mig ikke meer, Comtesse Julie?« — spurgte han med rolig Stemme og betvang sin stærke indre Bevægelse. — »Jeg kalder mig nu med mine oprindelige Forfædres Navn, og min ydre Stilling er betydelig forandret; men hvad mit inderste Væsen angaaer, er jeg den selvsamme endnu som for et halvt Aar siden.«

»Undskyld mig, Hr. Greve!« — svarede Comtesse Julie — »jeg har kjendt en Grev Felix af Gravenskjold; han er nu død med hele hans Slægt — han havde endeel Lighed

med Dem — men den Lighed er dog ikke saa stor, at jeg tør sige, jeg kjender Dem.«

»At den sidste Greve af Gravenskjold er død, har De god Grund til at antage« — sagde Grev Felix i lunefuld Tone — »han skal jo selv have skrevet Dem det til i levende Live — men han gaaer igjen, Deres Naade, paa en Maade, og vilde føle sig meget lykkelig i den Tilstand, naar kun De, der har kjendt og elsket ham før, ikke nu betragtede ham med ganske andre Øine end tilforn!«

»Det kan dog neppe forundre Grev Gravenskjolds Gjenfærd« — sagde Julie i samme Tone — »naar han selv veed, han er et Spøgelse. Gjenfærdet af Den, man mest har havt kjær, er dog kun en Skygge og har altid noget Uhyggeligt ved sig, om man ogsaa lever i saa oplyst en Tid, at man ikke kan være slig Overtro bekjendt.«

»Den sidste salig Stamherre til Gravenskjold holdt meget af det Vidunderlige« — vedblev Felix i samme Lune; — »saavidt jeg veed, fandt De Smag i hans Eventyr, naar de kun vare smukke og ikke manglede en betydningsfuld Ide. — Hans hele Liv var hidtil selv et Eventyr« — tilføiede han vemodig: — »han bildte sig ind, han var retmæssig Stamherre til et stort og rigt Majorat; — at det laa i Maanen, fik han først at vide i det Øieblik, han skulde tiltræde det; — men derfor havde han været lige lykkelig, naar ikke det Hjerte, han troede at besidde — ogsaa havde ligget i Maanen.«

Comtesse Julie saae ham skarpt i Øinene med et forskende Blik, hvori et Glimt af den bortskræmmede Kjærlighed fremblussede, medens hun dog følte sig ængstelig i hans Nærhed nu, da hun troede sig overbevist om, at han virkelig var afsindig. Hun greb modig hans Haand og drog ham tilside, medens hun gav de Andre et Vink til at fjerne sig.

»Kjære, gode Felix!« — sagde hun med bævende Stemme — »har du nogensinde elsket mig, saa miskjend mig ikke, naar jeg nu beder dig, aldrig at see mig mere! — Det er ikke Tabet af det Majorat, som du af en ubegribelig Overtro har bortkastet — men det er vistnok den hele Tids Liv, jeg tilhører, som adskiller os. Saalænge jeg troede, den overnaturlige Verden laa udenfor dig, og at du selv med Frihed lod den bevæge sig om dig, som en Billedverden, din Tanke med al din Fantasi beherskede — saa længe kunde jeg løsrive mig fra min egen, maaske vel eensidige Forstandstid og følge dig — men i det Øieblik jeg saae, at hin overnaturlige Verden laa indenfor dit Drømmeblik og beherskede dig — i det Øieblik brast det Baand, der forenede vore Livssphærer.«

»Jeg forstaaer dig, Julie! og jeg hører, det er din Forstand, men ikke dit Hjerte, der taler,« — svarede Felix. — »Jeg staaer for dig som et Spøgelse af en forbigangen Tid, eller som et Drømmebillede, du engang havde kjært, men som nu ængster dig ved at ville indtræde i Virkeligheden.« —

»Nei! nei!« — afbrød Julie ham, — »du var mig sand og virkelig — men du er bleven mig til et Drømmebillede, og derfor maa vi adskilles. Du har længe vidst, hvilken Gru jeg har for alt Aandeseeri og alt Spøgelseagtigt udenfor den poetiske Verden, uagtet det høilig kan interessere mig, naar jeg staaer frit udenfor det. Den humoristiske Tone, hvori du indklædte din Visionstro, skuffede mig og os Alle. — Tilstaa mig oprigtigt — troer du ikke, at du virkelig har havt det berygtede Familiesyn, som skal være arveligt i din Slægt? — Kan du sige mig, hvori det bestaaer?« —

»Vilde jeg sige dig det« — svarede Felix, og hans Blik blev mørkt — »og troede du ikke, jeg var afsindig —

saa dræbte jeg dig derved eller berøvede dig Forstanden, netop fordi du ikke kan forene det med dit Liv og din Forstand. Derfor har dette Syn forstyrret saa mange af mine Forfædres Hjerner. Kun de af dem, som troede det muligt, har udholdt det — for mig har det været en Velsignelse. — Dog Mere har jeg ikke Ret til at udsige for noget Menneske. Jeg har været en Aandeseer. — Nu formoder jeg, Virkningen med Aarsagen vil ophøre, og jeg aldrig meer vil kunne see ind i hin lukte Verdensorden. — Dog Ingen har seet ustraffet indenfor det største af alle Slør. — Derfor har jeg tabt for denne Verden, hvad der var mig kjærest. — Du seer mig aldrig meer — men jeg glemmer dig aldrig, som jeg engang har seet dig, og — jeg bliver den Sidste af min Slægt. — Gud evig velsigne dig!« — Med disse Ord greb han hendes Haand og trykte den til sine Læber, medens den inderligste Kjærlighed og Vemod afspeilede sig i hans Aasyn og Blik.

Det var som Julie i dette Øieblik med Kjærlighedens Klarsyn saae ham helt ind i Sjælen og forstod, hvad der for alle Andre var en Gaade. »Felix!« — udbrød hun — »du har aldrig været afsindig — du bliver det med Guds Hjælp aldrig. Kan du tilgive min Blindhed og min taabelige Ængstelse for, hvad der var mig gaadefuldt i din Natur! Nu aner jeg Sammenhængen i dit Livs Eventyr, og jeg maa elske det som dig selv. — Jeg seer en mægtig Ide deri, som har gaaet kæmpende gjennem din hele Slægt og først ved dig er fremtraadt seirende for Verdens Øine. — Skal det endogsaa aldrig erkjendes af Andre, og skal det med dit forrige Navn blive forglemt som et andet Eventyr — for mig er der en skjøn og herlig Sandhed deri, som for dig selv. Lad min Familie og hele Verden nu sige, hvad de vil! — jeg er din forlovede Brud — jeg træder for Alteret med dig, hvad Time du bestemmer!«

Overvældet af Lyksalighed, sluttede Felix hende i sine Arme. Hun førte ham, glad, rolig og bestemt, ind til hendes Familie, som i næste Stue ventede paa Udfaldet af denne Samtale. Forlegenheden og Forstemtheden var almindelig.

Med en Charakteerfasthed, som Ingen havde tiltroet den unge Pige, gjennemførte Comtesse Julie sin kjække Beslutning, trods alle de Advarsler og al den heftige Modstand, hun mødte i Familien. — Tre Dage derefter havde Grev Felix og Julie Bryllup; men Ingen af Julies Familie var tilstede. Spændingen med den syntes uovervindelig. Strax efter Brylluppet stege de unge Ægtefolk i en Reisevogn. — Grev Felix havde, paa Grund af den udbredte Mistillid til hans sunde Sindstilstand, nedlagt sit Embede; til et uafhængigt Privatliv havde han tilstrækkeligt Udkomme, og han begyndte nu sit Ægteskab med en Reise til Italien, hvor han haabede at see sin Moder og overbevise hende om sin Lykke.

Tre Aar derefter fortalte Rygtet, at Grev Felix ved sin Moders Dødsseng var bleven Catholik i Italien. Et andet Rygte paastod, at han, ligesom hans Fader, var afsindig til visse Tider, og at han nu rasede for de allernyeste Friheds-ideer, selv for den berygtede og farlige Communisme.

Saa meget var kun vist, at hans Moder, der for et Aar siden var død i et Kloster, havde paa sit Yderste anseet Sønnen for en god Catholik og for allerede at staa under den ene saliggjørende Kirkes særdeles Beskyttelse, paa Grund af hans Tilbagegivelse af Kirkens oprindelige Eiendom, og hun havde seet et Beviis derfor i den Velsignelse, der nu syntes at være udbredt over hans Hus.

Det var nemlig ligesom den gamle Ridderslægt, hvorefter Greven havde optaget Stamfaderens Navn, atter vilde opblomstre med ham og hans Børn. Rygtet om en Overgang til Catholicismen grundede sig desuden paa et Skrift,

han havde udgivet, om den almindelige christne Kirkes Ret til at fordre det ved dens Reformer gjennem Tiderne seqvestrerede Kirke- og Klostergods tilbage, vel ikke ved nogen verdslig Lov og Ret og endnu mindre ved lovløs Vold og Brud paa den borgerlige Fred, men ene og alene ved Aandens frie Tilskyndelse. Han erklærede i dette Skrift alle slige Godser for Nationaleiendom og indrømmede Staternes Ret til deres Bestyrelse, men paastod, at denne store Nationalskat aldrig maatte kunne anvendes til vilkaarlige Donationer og til Berigelse af Privatpersoner eller begunstigede Familier, men udelukkende til evige Tider maatte være helliget til saadanne, Nationerne tilhørende Stiftelser, der i Kirkens og den christelige Friheds Aand fremmede dens store Formaal, som den guddommelige Viisdoms og Kjærligheds Fostermoder paa Jorden gjennem alle Tider og i enhver Skikkelse. Denne Ide havde han udviklet med den livligste Begeistring. I den guddommelige, over al Menneskelov ophøiede Retfærdigheds Navn opfordrede han til Slutning enhver privat Besidder af den almindelige Kirkes oprindelige Eiendomme til frivillig at tilbagegive alle disse Rigdomme til Staten, under de nævnte Betingelser og under Trudsel af en uundgaaelig Straffedom ved den Magt, der raader baade over Kirke og Stat, baade over Folkenes og de enkelte Menneskeslægters Liv, Aand og Salighed.

Communisterne havde i hans Skrift seet en Tilnærmelse til deres Ide. Papisterne regnede ham til deres Parti, fordi han paastod Kirkens uopløselige Enhed, medens alle christne Secter hørte til den ene almindelige Kirke, som ogsaa Reformatorerne kaldte catholsk. Trudslen i hans Skrift med en høiere tvingende Magt havde foranlediget Rygtet om, at han dog af og til var vanvittig.

I Aaret 1838 spurgte en Reisende paa *Caffe græco* i Rom om den forrige Stamherre til Gravenskjold, som der skulde opholde sig under sit gjenoptagne gamle Familienavn Grev Ridderskjold.

»Konsthistorikeren, vor romantiske Æsthetiker!« — svarede en af de dygtigste unge Konstnere — »ham træffer De hyppigt i Musæerne og i Konstnernes Værksteder. Han har baade ved sin Personlighed og sine Skrifter gjenvakt Interessen hos Mange for den i de senere Aar tilbagetrængte Idealisme og Romantik i Konsten. Han gjælder vistnok for en Særling; men man har Respect for ham. De, der have Adgang til hans Hus, ere uudtømmelige i Lovtaler over ham og Grevinden. — De finder ham sikkert i Aften paa Monte-Mario, naar Maanen staaer op. — Saavidt jeg veed, er det netop Fuldmaane. — Det er en af hans romantiske Særheder; men derfor er han lige brav og dygtig.«

Efter de mange Underligheder, man havde fortalt om Grev Felix og hans Familie, spillede netop Fuldmaanen en vigtig Rolle i deres eventyrlige Historie. Uden at forske meer, besluttede den Reisende, der var en Landsmand af Greven, at følge dette Vink og opsøge ham om Aftenen paa Monte Mario. Han erkyndigede sig om, paa hvad Tid Maanen stod op, og forsømte ikke til rette Tid at indfinde sig paa hin smukke Høide, hvorfra »den evige Stad« oversaaes i hele sin Længde og nu laa i et vidunderligt Drømmeslør i Fuldmaaneglandsen. Der var ikke mange Spadserende. Kun et Par Landskabsmalere saae han, som af og til bleve staaende, for at betragte den prægtige Lysvirkning paa Peterskuplen, paa Engelsborg og de mangfoldige Kupler og Taarne i den store, udødelige Stad. Den Reisende spurgte, om de kjendte Grev Ridderskjold, og om de ikke her havde seet ham, og de henpegede paa en Gruppe, der stod længer tilbage paa Bjerget og betragtede Udsigten. Blandt de be-

tegnede Personer saae den Reisende en høi, smuk Mand, klædt i de fremmede Konstneres sædvanlige Dragt. Han bar en kort, sort Knævams og en lille Hue over det lange, sorte Haar, der faldt i Krøller ned ad hans Skuldre over en bred, fintbroderet Linnedkrave. Han gik med en overordentlig skjøn Blondine under Armen og havde en Dreng paa fem til sex Aar ved Haanden. Den smukke, blonde Dame havde en lille Pige ved Haanden, og foran dem løb en rask, ældre Dreng paa en syv, otte Aar og legede med en Hund. Den Reisende iagttog dem i nogen Frastand; han lod, som han kun betragtede Udsigten, og han hørte dem tale. Paa enkelte Ord nær og nogle tilsyneladende Overgange, kunde han omtrent følge deres Samtale, og den var i hans Modersmaal.

»See, Julie!« — sagde den høie, sorthaarede Mand — »seer den gamle Verdensdronning nu ikke ud, som hun laa der i et Trylleslør og drømte om den herlige romantiske Tid?«

»Eller om en ny herligere og en tilkommende endnu herligere Tid« — svarede Julie. — »Siden Drømmelivet ved dig og din Slægt er traadt frem som en levende Magt i Verden, har jeg faaet Respect for det« — tilføiede hun efter nogle Ord, der undgik ham — »allerhelst naar det, saaledes som hos dig, kan klare sig til en befriende Genius for det Sande og Skjønne.«

»Du havde dog Ret, Julie!« — tog Felix atter Ordet efter et tankefuldt Ophold — »vort Aarhundredes Genius er ikke død af sine Børnesygdomme eller bleven Philister før Myndighedsalderen, som jeg troede engang; men dens Lapsetid kom kun lidt seent.« Julie lo og faldt ind med nogle skjemtende Ord, medens de to mindre Børn slap Forældrenes Haand for at lege med den ældre Dreng og med Hunden. »Det romantiske Element i Naturen og Livet til-

hører enhver Tid« — vedblev Felix alvorlig — »og kommer altid herligere tilbage, naar det synes fortrængt af Reactionerne i vor ustadige Udvikling. Jeg har selv seet det i min hele Slægts Historie. Hvad der ligesom spøger i Forfædrenes Hjerner og maa fremtræde sindsforstyrrende og selv dæmonisk, hvor det ikke kan komme til Klarhed — det kæmper sig tilsidst dog igjennem — og der kommer en Fredens og Lyksalighedens Tid, hvori alle Tiders Dissonantser forsones, og Retfærdighed og Kjærlighed seirer.«

»Gud skee Lov, du er ingen Aandeseer meer!« — udbrød Julie — »og at heller ikke Papisteriet har kunnet friste dig, men Aanden lever sund, klar og kraftig i dig! — Hvad den nyeste Tid vil, har du ogsaa seet. Du er selv maaske ilet den forud i dit Liv, naar du syntes at blive staaende som en Drømmer. — Naar man nu ikke vil forstaa dig, er det kun, fordi man ikke er kommen til det Punkt, hvor Drømmen og Eventyrlivet atter bliver til Sandhed gjennem den samme Forstand, som gjorde det til Galskab. — Var nu kun min Fader og mine Brødre forsonede med os, vilde jeg være fuldkommen lykkelig!«

»Jeg priser mig ogsaa lykkelig, fordi jeg kun paa et Overgangspunkt i mit Liv har seet Aander udenfor mig« — svarede Felix — »det var i en Fuldmaanenat, som denne. Nu er hin fatale aandelige Arv, med den uretfærdige verdslige, tilbagegivet. Siden har Fuldmaanen vel altid havt en besynderlig, men ingenlunde uhyggelig Virkning paa mig. Det hemmelighedsfulde Slør, der adskiller vor Verdensorden fra de høiere Naturer, seer jeg nu aldrig meer igjennem og ønsker det ikke heller, før det sidste store Slør brister for os Alle; men naar jeg seer ind i den klare Fuldmaane, føler jeg mig dog altid i en høiere Stemning og fornemmer klarere mit Samfund med Alt, hvad der er Fuldendt og Befriet. — Selv i dette Øieblik er det mig, som dit kjærlige Ønske

var opfyldt, og den Forsoning, du længtes efter, alt var kommen.« —

»Den e r kommen!« lød en glad Røst ved Siden af dem. Den fremmede Reisende styrtede i deres Arme. — Det var Julies ældste Broder, som ivrigst havde modsat sig deres Forbindelse, men som nu havde opsøgt dem, for at føre dem tilbage til Fædrelandet og deres forrige Venner. — »Fantaster er og bliver I dog begge« — sagde han — »i hvad man saa siger om eders Fortræffelighed — men det kan være lige meget! derfor kan vi være lige gode Venner! med Julie har det desuden ingen Nød: hun er kun gaaet over til Romantiken af Kjærlighed.«

»Men derfor er Overgangen evig!« — svarede Julie, medens hun med Glædestaarer vexelviis omfavnede Broderen og Felix, der ligeledes med inderlig Glæde modtog Broderens forsonende Haandtag.

ARABEREN I CONSTANTINOPEL

MAANESKINSBILLEDE

Det var en stille Midnat i Maishøsten. Den tiltagende Maane speilede sig i det dybe Bosporus og kastede Sølvglands paa det slumrende Stambuls Minareter. Moscheerne blinkede med de mangfoldige Kupler og Halvmaaner. Luften var næsten lummer; men af og til afkjøledes den pludselig ved en frisk Luftning fra det sorte Hav. Paa denne Tid af Natten syntes den uhyre Stad uddød. Paa Stadens Mur med det halve Tusind Taarne saaes intet Menneske. De aabne Forstæder hævede sig i rolig Halvdunkelhed paa deres Bjergterrasser. I Havnen blinkede der kun hist og her en enkelt Lygte paa Skibene. De tolv Porte mod Havnen vare lukkede, og ved den trettende, der stod aaben, syntes Vagten henslumret i Opiumsdrømme. Ved Sophiemoscheen og Serailets Hovedport hørtes ingen anden Lyd, end den ensformige Pladsken af et stort Vandspring. Under Cypresserne og de vilde Morbærtræer i Serailets anden Gaard hørtes samme Lyd af faldende Vandstraaler. I Serailets tredie Gaard — som Ingen, ukaldet, under Livsstraf tør betræde — stod i Slagskyggen af den uhyre Mur, under den første Sultanindes Altan, en ung, broncefarvet Araber, med sorte

Ørneøine og en dristig Krigerpande, men med saa kjærligt et Udtryk om den fintdannede Mund, med det lille, sorte Mundskjæg, som om disse Læber kun kunde udaande milde Ord og sværmende Elskovssange.

Han bar et fint, vingeformet Linklæde om sin lille røde »Fæs« eller Hue og en mørkefiolet Kaftan om den gulblommede saakaldte »Entari« eller Livkjortel. De røde folderige Benklæder omsluttede tillige hans Fødder, og under Fodsaalerne bar han raae Gedeskinds-Sandaler. I det purpurrøde Bælte glimrede Heftet af en krum Dolk og de sølvbeslagne Skæfter af to Pistoler. Ved hans høire Side stod en smekker, ravnesort Hingst af den reneste arabiske Race, uden Sadel, men med Løvehuds-Dækken og med Gedeskinds-Sokker under Skoene, hvorved dens hjortelette Trin maatte være lydløse. Den hvilede Hovedet paa sin Herres Skulder og spidsede Øren, som om den lyttede. Araberen lyttede ogsaa. Han holdt sit Øre tæt til den høie Mur, der, enten ved akustisk Konst eller ved en Tilfældighed i Bygningsformen, ligesom gjennem et usynligt Talerør bragte hans hemmelige Ord til en fjern og skjult Fortrolig. Nu funklede hans sorte Øine — han var hørt. »Agib! min Ørn!« — hviskede en deilig Kvindestemme i hans Øre — »er det dig?«

»Din Ørn fløi til dig som Aftenbakken, Zuleima! jeg venter dig, mine Øines Lys!« — hviskede han til Muren.

»Har Ingen seet og hørt dig?«

»Kun h a n, som seer den sorte Myre paa den sorte Sten i den sorte Nat og hører Lyden af dens Fodtrin.«

»Men hvo er med dig? hvo staaer os bi?«

»Min flyvende Hingst staaer ved min Side, og min Maage venter med udspilede Vinger i Havnen — Profeten og vore Engle er med os —«

»Men de tre Portes Vogtere?«

»De tre Portes Vogtere drømme — men ikke om Agibs Tanker, og hvad vore Skytsengle formaae med vor Villie.«

»Profeten staae os bi!« hviskede det atter fraoven. — »Jeg har tredie Gang kastet Uhyrets Tørklæde fra mit Skjød; jeg har tredie Gang bortstødt hans Guldsmykker med min Fod. I Nat ventede jeg hans Bødler med Sækken.«

»Kom, kom, min rene Due! flyv med din Ørn til vor Ørken! Ingen Bøddel skal røre Fligen af dit Slør, medens jeg aander.«

Saaledes fløi de sagte udhviskede Ord gjensidigt fra Læber til Øren i den stille Nat gjennem Murens Hulninger.

Et Øieblik derefter flagrede et stort, hvidt Slør hen over Altanen. I Sløret svøbte sig den yndigste ungdommelige Kvindeskikkelse, uden anden Beklædning, end de lange, lyserøde Benklæder, med gyldne Border over de fine, blottede Fødder, og derover en hvid Linkjortel med langtnedhængende vide Ærmer. Hun stod aldeles skjult af Sløret og saae speidende til alle Sider. Hun bandt en Stige af sønderrevne Schavler til Altanens Jerngitter. Let som en Fugl, svang hun sig ud over Gitteret og syntes et Øieblik at svæve i Luften. Dog snart omsluttedes hun af den unge Arabers Arme, og næsten i samme Øieblik sad hun tværs over Løvehudsdæknet paa Hestens Ryg og klappede den med sin nydelige Fod. Den troe Hingst vendte sit Hoved til Siden og berørte kjælen den lille, yndige Fod med sin sorte Mule.

Ørkenens raske Søn havde svunget sig op paa Hestens Lænd. Han understøttede nu den skjønne Tilsløredes Ryg med den venstre Arm, hvori han tillige holdt Hestebidslet. Over hans høire Arm hvirvlede han en tartarisk sammenrullet »Lasso« eller Hestefangersnare, der, som en tam Slange, fulgte ham paa enhver farlig Udflugt. Ligesom han vilde give Hesten Tegn til at sætte i Firspring, standsede han og kastede sin Kaftan over den fine, bævende Skikkelse

foran ham. »Stille, du Vindens Broder!« — hviskede han til Hesten, der drog Veiret stærkt til et Spring. Den syntes at forstaa ham og stod urokkelig som en Broncehest.

»Seer du hin høie Mand i Frankerkappen, Zuleima?« — hviskede Rytteren til den unge Kvinde. »Jeg er ikke den Eneste, der vover at blive spiddet paa dissé Pæle, naar Solen staaer op.«

»Hellige Profet! — det er h a m — Uhyret — Sultanen selv — han gaaer forklædt her hver Nat og speider — han skjuler en spændt Pistol i hver Haand i sit Bælte. — Ingen Vagt maa røre sig, før han skyder« —

»Godt! jeg har ogsaa Pistoler!« — hviskede Araberen og greb til sit Bælte; men hun holdt hans Haand tilbage. »I det Øieblik et Skud høres, er Gaarden spærret af tusind Capidschis. — Stille! han seer os ikke her i Skyggen — han har fast dumme Øine — den gamle Tiger — han er mørk og tungsindig — hør! han taler høit med sig selv.« —

»Hist havde jeg halvfemsindstyve Hustruer — ikke een af dem var mig tro« — mumlede den gamle Sultan og stirrede paa Serailets Mure — »de sank Alle, kvalte i deres Sække, hist i Bosporus. — Hm! nu har jeg to hundrede — de vil gaae samme Vei. »Ha!« vedblev han i samme Tone — »fire og tyve Millioner Slavesjæle holder jeg i denne Haand — ikke een vilde dog røre et Fingerled for at frelse mit Liv — skjalv de ikke Alle for deres eget. Tredive Vezirer svor mig Troskab ved Profeten — ikke een af dem holdt sin Ed — hist tørres deres afpillede Hoveder paa Pælene. — Feige, som troløse!« — tilføiede han med en haanlig Latter — »hvem jeg sender Silkesnoren, kvæler sig selv af Gru for mine Bødler.« — Idet han afbrudt mumlede disse Ord, traadte han ind i Skyggen under Muren og standsede lige ved den sorte Hest, der stod som fastgroet og syntes at bære to Døde.

»Hvad er Dette?« — udbrød Sultanen og traadte tilbage i Maanelyset, medens han foer med Hænderne ud af Bæltet med en spændt Pistol i hver.

»Den Eneste af fire og tyve Millioner Sjæle, som holder den Ed, han svor Sultan Mahmud!« — lød Svaret med den dristige Arabers Stemme: — »han er her, for at holde sin Ed. Han har en spændt Pistol i hver Haand, som Sultan Mahmud — de kan afbrændes eller forsvinde i samme Øieblik som dine.«

Uvilkaarlig forsvandt begge Sultanens Pistoler i hans Bælte, og han stod maalløs med opspilede Øine, uden at røre sig, men med Haanden knuget fast om Diamanterne i sit Dolkehefte.

»Husker du den unge Araber ved Misrams Brønd i Sichems Dal, hvis unge Brud du lod rane i Bedetimen?« — vedblev Araberen, idet han ligeledes stak sine Pistoler i Bæltet og hvilede den høire Haand med den sammenrullede Slynge mod sin Hofte — »husker du den Ed, han svor dig ved Profeten, medens hans Hingst fløi gjennem din Jægerhær, som Ørknens Fugl gjennem de fangne Løvers Gitter? — Jeg svor at hente min Brud, død eller levende, fra Hyænens Hule og bringe ham et kosteligt Halsbaand før Profetens Maane vendte sin Hulhed mod min høire Haand. Og see, Sultan Mahmud! endnu kan jeg gribe i Maanen med min venstre. Min unge Brud sidder, urørt af din visne Haand, her paa Løvehuden — og du, Hyæne! du følger mig til Porten hist, som Ørknens vilde Dyr, i min Slynge!«

Inden han havde udsagt det sidste Ord, foer hans Hingst som en Fugl afsted med ham og den skjønne Araberinde gjennem de dødsstille Gaarde, og Sultan Mahmuds Legeme slæbtes efter ham med Halsen i hans udkastede Slynge.

Da Halvmaanen dalede og kastede sin sidste Glands hin Høstnat over Bosporus, tordnede fem hundrede Marmor-

kanoner fra Serailets Mure og vakte den forfærdede Stad. Sultan Mahmuds Lig var fundet med en tartarisk Hestefangersnare om Halsen ved Porten af Serailets første Gaard. Men forbi Leanders Taarn fløi for en frisk Luftning en arabisk Seilbaad med en flyvende Maage i Speilet. Ved Masten stod en ravnesort Hest og vendte Hovedet med Opmærksomhed mod Bagstavnen. Der sad den unge Araber med den ene Haand paa Roret og med hin unge, skjønne Araberinde i sin Arm. De seilede til det frie, lykkelige Arabiens Kyst, for aldrig meer at see Halvmaanen lyse over Despotstaden. 25-

89092527142
b89092527142a

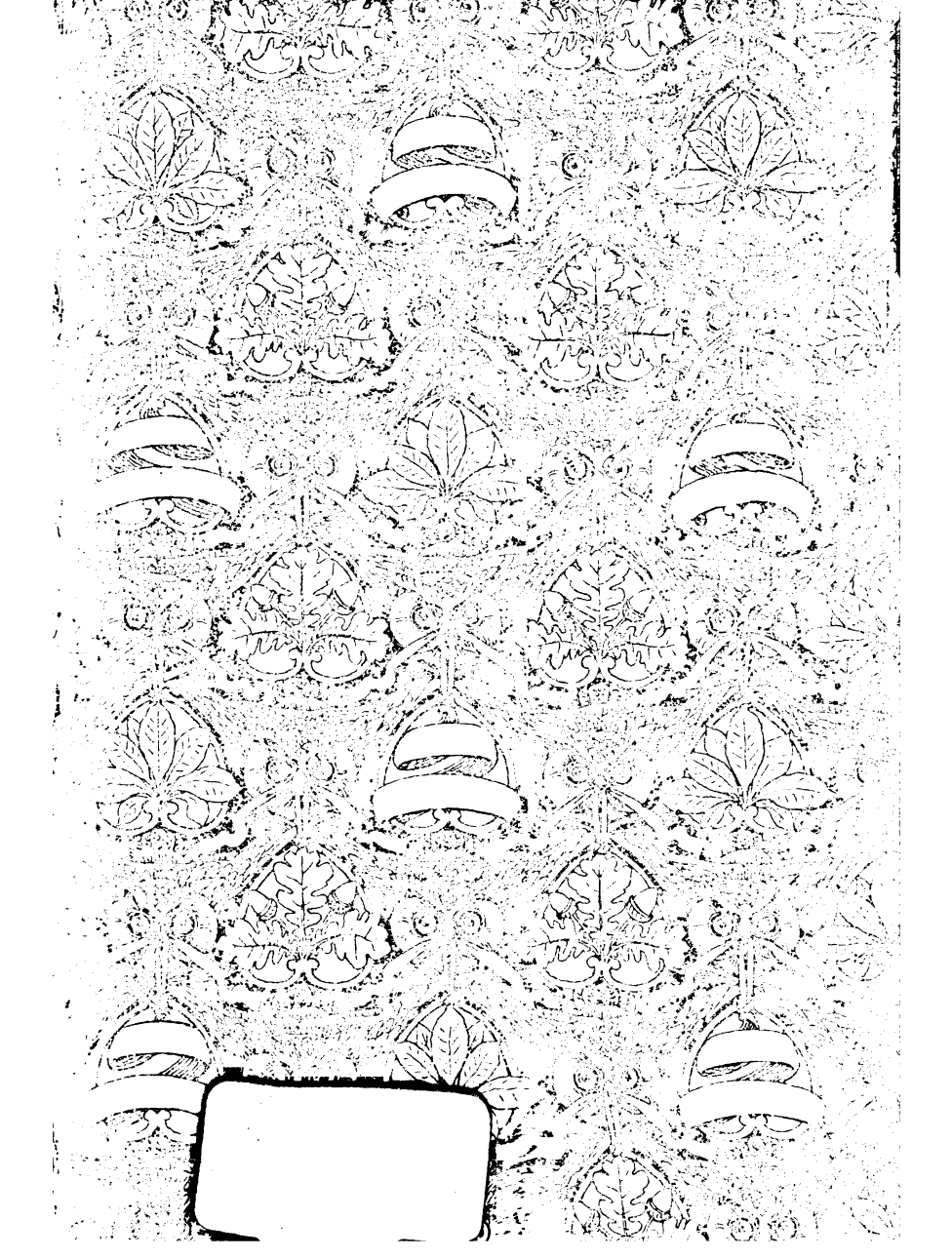

89092527142

B89092527142A